

آیین نامه و دستورالعمل های

برنامه آموزشی جدید سطح یک

حوزه های علمیه

به همراه جداول بودجه بندی و سرفصل های دروس

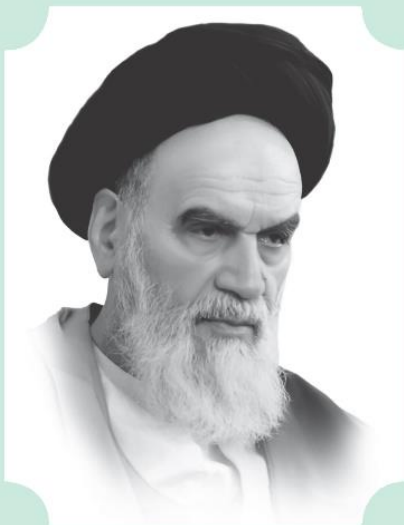
آیین‌نامه برنامه آموزشی جدید سطح یک
حوزه‌های علمیه
به همراه جداول و منابع درسی
مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه / معاونت آموزش
شهر مقدّس قم / ۱۴۰۵ ش

آدرس:

قم، جمکران، بلوار انتظار، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

تلفن: ۰۲۵-۳۳۱۳۳۹۶۶

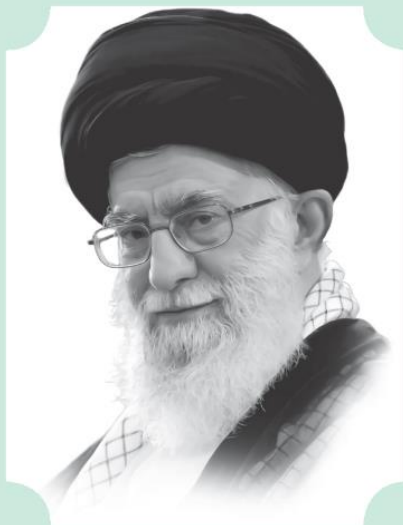

رهبر کبیر انقلاب اسلامی
ایران حضرت امام خمینی رحمه الله:

اما در مورد دروس تحصیل و تحقیق
حوزه‌ها، این جانب معتقد به فقه
سنتی و اجتهاد جواهری هستم
و تخلف از آن را جایز نمی‌دانم...
مجتهد باید به مسائل زمان خود
احاطه داشته باشد ...

حوزه‌ها و روحانیت باید نبض تفکر
و نیاز آینده جامعه را همیشه در
دست خود داشته باشند و همواره
چند قدم جلوتر از حوادث، مهتای
عکس‌العمل مناسب باشند ...

(منشور روحانیت)

مقام معظم رهبری حضرت
آیت الله العظمی خامنه‌ای حفظه الله:

یک برنامه جامع درسی حوزه‌ای، با
درجه‌بندی و طبقه‌بندی حساب
شده همچنان در حوزه‌ها جایش
خالی است ...

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج
دارد یک نظام تعلیم و تربیت است
تا در آن وقت‌ها هدر نرود، امروز
دیگر روزی نیست که ما اجازه
بدهیم یک روز یا یک ساعت از عمر
جوانی متدین و آماده برای تلاش
و مجاهدت در راه دین یعنی یک
طلبه هدر رود.

(حوزه و روحانیت، ج ۲، ص ۳۲)

ضوابط، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌ها چونان سلسله اعصاب و مویرگ‌ها به نظامات نهادی و جریانات علمی حیات، نشاط و سامان می‌بخشد و رعایت آن‌ها هدایت‌گر و تعالی‌بخش است.

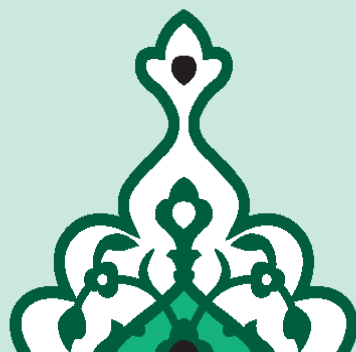
البته در فضای حوزه‌های علمیه، رعایت اصول و شئون حوزه‌ها و آزادی‌های موجود در سنت حوزه و انعطاف در عین انسجام ضرورت دارد.

امید است دفتر حاضر و قوانین ابلاغی که بر پایه مصوبات شورای عالی حوزه‌های علمیه تدوین شده است مورد توجه همه بخش‌ها و مدارس و موسسات و مراکز حوزه‌ای قرار گیرد.

با سپاس و امتنان

اعرافی

۱۳۹۷/۶/۶

فہرست مطالب

فهرست مطالب

پیش گفتار.....	۱۰
بخش اول: کلیات.....	۱۸
تعاریف.....	۱۸
کلیات آیین نامه آموزشی.....	۲۱
بخش دوم: پذیرش.....	۲۸
فرآیند کلی سنجش و پذیرش.....	۲۸
فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش.....	۳۰
مدارس مجاز به پذیرش.....	۳۰
فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه.....	۳۳
مرحله اول: ثبت نام.....	۳۳
مرحله دوم: آزمون کتبی.....	۴۰
مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره.....	۴۱
صدور کد موقت.....	۴۲
فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه های علمیه.....	۴۳
میثاق طلبگی.....	۴۳
تحقیقات محلی.....	۴۵
سنجش سلامت.....	۴۵

۴۶	صدور کد تحصیلی رسمی
۴۷	فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست‌ها در کمیسیون پذیرش
۵۰	بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی
۵۰	فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس
۵۰	الف) انتخاب درس
۵۶	ب) برنامه‌ریزی کلاس‌های درسی
۵۸	ج) دروس اقتضائی
۶۱	د) انتخاب استاد از غیرمحل تحصیل در دروس فقه و اصول
۶۴	هـ) فعالیت‌های کلاسی
۷۳	و) برنامه‌ریزی و اجرای دوره تابستانی
۷۶	فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی
۷۶	الف) جداول درسی نیم‌سال‌های مختلف و ساعات آن‌ها
۱۱۲	ب) منابع درسی و محدوده‌های آن‌ها
۱۴۱	فصل سوم: حضور و غیاب
۱۴۲	فصل چهارم: امتحانات
۱۴۲	الف) امتحانات کتبی
۱۴۸	ب) امتحانات شفاهی
۱۵۰	ج) برگزاری آزمون و اعلام نتایج
۱۵۳	فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی

بخش چهارم: خدمات آموزشی.....	۱۵۴
فصل اول: مرخصی تحصیلی.....	۱۵۴
فصل دوم: انتقالات.....	۱۵۶
فصل سوم: شیوه نامه تطبیق سازی دروس در انتقالات.....	۱۵۸
فصل چهارم: مهمان.....	۱۶۵
فصل پنجم: منع و انصراف از تحصیل.....	۱۶۶
الف) منع از تحصیل.....	۱۶۶
ب) انصراف از تحصیل.....	۱۶۷
ج) بازگشت به تحصیل.....	۱۶۸
فصل ششم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب.....	۱۷۰
بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی.....	۱۷۳
فصل اول: مقاطع حوزوی و فارغ التحصیلی از سطح یک.....	۱۷۳
الف) مقاطع و سطوح حوزوی.....	۱۷۳
ب) فارغ التحصیلی از سطح یک.....	۱۷۴
فصل دوم: تحقیق پایانی.....	۱۷۶
مرحله اول: انتخاب درس «تحقیق پایانی».....	۱۷۶
مرحله دوم: انتخاب موضوع، استاد راهنما و تدوین طرح.....	۱۷۷
مرحله سوم: تدوین «تحقیق پایانی».....	۱۸۰

بخش ششم: جداول بودجه‌بندی دروس ۱۸۳

دروس قرآن ۱۸۴

دروس احکام ۱۸۸

دروس اخلاق اسلامی ۱۹۷

دروس معارف و عقائد ۲۰۰

دروس صرف ۲۱۱

دروس نحو ۲۱۳

درس لغت ۲۱۵

دروس بلاغت ۲۱۶

دروس منطق ۲۲۰

بخش هفتم: پیوست‌ها ۲۳۸

پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه ۲۳۸

پیوست ۲: دستورالعمل اجرایی مشاوره ۲۴۰

(۱) آزمون‌های روان‌شناختی ۲۴۰

(۲) مصاحبه روان‌شناختی ۲۴۰

پیوست ۳: دستورالعمل اجرایی مصاحبه ۲۴۴

(۱) تعریف مصاحبه ۲۴۴

(۲) شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گر ۲۴۴

(۳) اصول و ویژگی‌های مصاحبه ۲۴۶

- (۴) زمان و مکان مصاحبه..... ۲۵۰
- (۵) ویژگی‌های سؤالات در مصاحبه..... ۲۵۲
- (۶) ثبت اطلاعات مصاحبه..... ۲۵۳
- پیوست ۴: دستورالعمل تشکیل کمیسیون پذیرش استان..... ۲۵۶
- پیوست ۵: دستورالعمل برگزاری دوره میثاق طلبگی..... ۲۵۹
- پیوست ۶: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل..... ۲۷۵
- پیوست ۷: شورای تخصصی آموزش استان..... ۲۷۸
- پیوست ۸: تقویم تحصیلی..... ۲۸۲
- پیوست ۹: پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه..... ۲۹۲
- پیوست ۱۰: آیین نامه گروه علمی - تربیتی..... ۳۰۰
- بخش اول- کلیات..... ۳۰۰
- بخش دوم- اقسام گروه‌های واحدهای آموزشی..... ۳۰۲
- بخش سوم- وظایف گروه‌های واحدهای آموزشی..... ۳۰۶
- بخش چهارم- گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی..... ۳۰۹
- بخش پنجم- وظایف مدیران و دبیران گروه‌های علمی..... ۳۱۳
- بخش ششم- تأمین حق‌الزحمه..... ۳۱۶
- بخش هفتم- برگزاری گردهمایی‌های گروه‌های علمی - تربیتی..... ۳۱۷
- پیوست ۱۱: سرفصل دروس اخلاق اسلامی ۱ تا ۱۲..... ۳۱۸
- پیوست ۱۲: سرفصل احکام..... ۳۲۶

- پیوست ۱۳: سرفصل دروس ادبیات عرب..... ۳۴۸
- صرف ۱ (مرحله علم: آشنایی)..... ۳۴۸
- صرف ۲ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۵۰
- صرف ۳ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۵۲
- نحو ۱ (مرحله علم: آشنایی)..... ۳۵۴
- نحو ۲ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۵۶
- نحو ۳ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۵۹
- نحو ۴ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۶۱
- نحو ۵ (مرحله علم: تسلط)..... ۳۶۳
- نحو ۶ (مرحله علم: تسلط)..... ۳۶۶
- نحو ۷ (مرحله علم: تسلط)..... ۳۶۹
- تجزیه و ترکیب ۱ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۷۱
- تجزیه ترکیب ۲/۱ (مرحله علم: تسلط)..... ۳۷۲
- تجزیه ترکیب ۲/۲ (مرحله علم: تسلط)..... ۳۷۳
- علم لغت (مرحله علم: آشنایی)..... ۳۷۴
- بلاغت ۱ (مرحله علم: آشنایی)..... ۳۷۶
- بلاغت ۲ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۷۹
- بلاغت ۳ (مرحله علم: شناخت)..... ۳۸۲
- پیوست ۱۴: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه درس «ادعیه و زیارات»..... ۳۸۵

- ۳۸۵..... ادعیه و زیارات (مرحله علم: آشنایی).
- ۳۸۶..... نحوه تدریس و ارائه درس «ادعیه و زیارات».
- ۳۸۷..... پیوست ۱۵: سرفصل دروس تاریخ.
- ۳۸۷..... تاریخ اسلام ۱ (مرحله علم: شناخت).
- ۳۹۳..... تاریخ اسلام ۲ (مرحله علم: شناخت).
- ۴۰۸..... تاریخ انقلاب اسلامی (مرحله علم: شناخت).
- ۴۱۲..... پیوست ۱۶: سرفصل حکمت اسلامی.
- ۴۱۴..... پیوست ۱۷: سرفصل روش تبلیغ و تدریس.
- ۴۱۹..... پیوست ۱۸: سرفصل علوم حدیث.
- ۴۲۱..... پیوست ۱۹: سرفصل دروس قرآنی.
- ۴۲۷..... پیوست ۲۰: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه درس «کافی».
- ۴۳۰..... نحوه تدریس و ارائه درس «کافی».
- ۴۳۱..... پیوست ۲۱: سرفصل های معارف و عقاید.
- ۴۳۱..... معارف و عقاید ۱ و ۲ (مرحله علم: آشنایی).
- ۴۳۷..... معارف و عقاید ۳ (خدانشناسی) (مرحله علم: شناخت).
- ۴۴۲..... معارف و عقاید ۴ (نبوت) (مرحله علم: شناخت).
- ۴۴۶..... معارف و عقاید ۵ (امامت و ولایت فقیه) (مرحله علم: شناخت).
- ۴۵۱..... معارف و عقاید ۶ (معاد) (مرحله علم: شناخت).
- ۴۵۴..... معارف و عقاید ۷ (انسان شناسی و جهان شناسی) (مرحله علم: شناخت).

- معارف و عقاید ۸ (مباحث اجتماعی دین) (مرحله علم: شناخت) ۴۵۸
- پیوست ۲۲: سرفصل منطق ۴۵۹
- منطق ۱ (مرحله علم: آشنایی) ۴۵۹
- منطق ۲ و ۳ (مرحله علم: شناخت) ۴۶۳
- پیوست ۲۳: سرفصل مهارت‌های پژوهشی ۴۷۴
- پیوست ۲۴: سرفصل نهج‌البلاغه ۴۷۵
- پیوست ۲۵: ارزیابی برنامه جدید آموزشی ۴۷۶
- درختواره موضوعات، محورها و مؤلفه‌های ارزیابی ۴۸۰

پیش‌گفتار

از شیوه‌های نو در آموزش علم، در تعلیم علم، در گسترش علم، در تولید علم نباید ترسید؛ از شیوه‌های نو نباید واهمه کرد. هدف وقتی پرداختن به علم است، حقیقتاً دنبال علم هستیم و زمام کار دست افراد عالم است، شیوه‌های نو هر جور که باشند، قابل قبول‌اند.

این را من عرض بکنم که در همین حوزه قم، مبتکر مدارس برنامه‌ای، یکی از فقهای معروف منحصر در امر فقاہت بود؛ یعنی مرحوم آیت‌الله گلپایگانی. اصلاً مدرسه‌ی برنامه‌ریزی شده در حوزه قم، تأسیس آقای گلپایگانی است؛ قبل از مدرسه حقانی مدرسه آقای گلپایگانی قدیمی‌ترین مدرسه برنامه‌ریزی شده در حوزه است. آقای گلپایگانی یک فقیه متبحر متخصص در کار فقاہت و پایند به مسائل فقاہت، نترسید از اینکه یک برنامه نوئی را در امر آموزش اجرا کند. (بیانات مقام معظم رهبری رحمته‌الله در دیدار جمعی از اساتید و فضلا و طلاب نخبه‌ی حوزه علمیه قم - ۱۳۸۹/۰۸/۰۲)

از جمله چیزهایی که حوزه احتیاج دارد، یک نظام تعلیم و تعلّم است، تا در آن، وقتها هدر نرود. (بیانات مقام معظم رهبری رحمته‌الله در دیدار جمعی از اساتید و فضلا و طلاب نخبه‌ی حوزه علمیه قم - ۱۳۶۹/۱۱/۰۴)

با عنایت به اینکه تحوّل در نظام آموزشی، پیشانی تحوّل در حوزه‌های علمیه

است، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه پس از مطالعه و بررسی نقاط قوت و ضعف وضعیّت موجود با عنایت به نیازها و تحفّظ بر ارزش‌ها، در این خصوص گام تازه‌ای برداشته و با استفاده از نظر کارشناسی مدیران، اساتید و کارشناسان آموزشی، برنامه جدید آموزشی را طراحی کرد.

این برنامه پیشنهادی که در پاسخ به مطالبات متعدد حوزه‌های علمیه تهیه شده بود، در تاریخ ۱۳۹۱/۰۴/۱۱ طی مصوبه ۸۴۸ به تأیید و تصویب اعضای محترم شورای عالی حوزه‌های علمیه رسید. برابر این مصوبه به معاونت آموزش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه مأموریت داده شد تا تمامی نیازمندی‌ها و مقدمات لازم برای اجرای برنامه، اعم از آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، سرفصل‌ها و متون و منابع آموزشی را با همکاری سایر بخش‌ها به ویژه مرکز تدوین متون درسی حوزه‌های علمیه، تمهید نماید.

در آستانه سال تحصیلی ۹۵-۱۳۹۴ ویراست اول آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها و برخی از متون و منابع آموزشی سال اول تحصیلی آماده شد و به صورت محدود در تعدادی از مدارس (۱۲ مدرسه) با نظارت کمیته پی‌گیری برنامه آموزشی جدید، به اجرا درآمد.

پس از بازخوردگیری و ارزیابی‌های به عمل آمده از سطح کشور و با مشورت مدیریت‌های استانی و پس از رفع مشکلات ویرایشی و علمی، نسبت به تدوین ویراست جدید از کتب و دستورالعمل‌ها اقدام شد و در نهایت پس از تکمیل و اصلاح، در تمامی استان‌ها و در بیش از ۱۳۰ مدرسه به اجرا درآمد.

در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ و ۹۸-۱۳۹۷ این برنامه با استقبال کم‌نظیری از سوی مدارس علمیه مواجه شد و تعداد مدارس مجری در این سال‌ها به ۲۵۰ مدرسه رسید.

در ادامه به اختصار، به مهم‌ترین ویژگی‌ها و امتیازات برنامه آموزشی جدید اشاره می‌شود:

۱. هدف‌گذاری برنامه متناسب با مأموریت‌های حوزه:

برنامه جدید آموزشی سطح یک، اولین برنامه آموزشی در سطوح عمومی تحصیلات حوزوی است که دارای اهداف مشخص با چشم اندازهای قابل ارزیابی و اندازه‌گیری می‌باشد. از جمله مهم‌ترین اهداف این برنامه تربیت طلاب انقلابی متخلق به اخلاق، آداب و زیّ طلبگی است. ایجاد توانمندی‌های مهارتی در حوزه‌های تبلیغ و تدریس و پژوهش در طلاب، با توجه به آموزش‌های ارائه شده و مأموریت‌های حوزه در سطح یک، از دیگر موارد هدف‌گذاری شده در این برنامه است که کلیه فعالیت‌های محتوایی و شکلی با توجه به این اهداف طراحی و اجرا گردیده است.

۲. طراحی برنامه بر اساس مراحل دانشی در حوزه فراگیری:

در برنامه جدید آموزشی، تحقق اهداف آموزشی - تربیتی در سه مرحله پیش‌بینی شده است:

مرحله اول: آشنایی؛ در این مرحله، طلاب با اصطلاحات و مفاهیم اساسی علم به صورت اجمالی آشنا شده و از حیث ساختاری می‌توانند بدون دانستن تحلیل روابط، درک کلی از ساختارها و روابط مباحث آن علوم داشته باشند. هم‌چنین به لحاظ کاربردی نیز طلبه در پایان این مرحله توانایی تطبیق مفاهیم و قواعد مهم و اساسی بر مصادیق و موارد را کسب می‌نماید.

مرحله دوم: شناخت؛ در پایان مرحله دوم، طلاب علاوه بر فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی علم با تکیه بر مبادی تصویری، با مفاهیم فرعی و جزئی علم نیز آشنا می‌شوند و از حیث گزاره‌های علم، در سطح فهم مسائل و قواعد اساسی علم با استناد به مبادی تصدیقیه و هم‌چنین فهم مسائل و قواعد فرعی و پرکاربرد به آن علم ورود خواهند کرد.

از حیث مهارتی، توانایی بیان مطالب متن به زبان خود، توانایی تلخیص از طریق

تشخیص عناصر اصلی از فرعی، و توانایی توضیح از طریق ارائه نمونه‌ها و شواهد، توانایی بازگویی مسئله‌ای که با عبارات فنی یا انتزاعی داده شده است به عبارات محسوس یا کمتر انتزاعی، توانایی بازگویی بخشی طولانی از یک مطلب به اصطلاحاتی خلاصه‌تر یا انتزاعی‌تر و توانایی بازگویی رابطه موجود بین عناصر یک متن (مانند ایجاد نمادها، جدول‌ها و نمودارها) را به دست خواهد آورد.

مرحله سوم: تسلط؛ در پایان مرحله آخر از مراحل آموزشی (یاددهی و یادگیری)، طلاب دارای توان فهم تعاریف مختلف مفاهیم اساسی علم، نقد تعاریف با هدف دستیابی به تعریف مختار، فهم کامل مفاهیم جزئی مسلط خواهند شد. همچنین آن‌ها توان فهم اقوال مختلف در مورد مسایل اساسی، آشنایی با مبانی اقوال مختلف، فهم کامل قواعد فرعی و جزئی (باقی‌مانده از مرحله دوم)، فهم موارد استثنا را بدست می‌آورند.

از حیث مهارتی نیز، طلاب در پایان این مرحله، توان ترجمه متون علمی هم‌تراز کتاب آموزشی، توانایی تبیین دیدگاه‌های مختلف به صورت نقل قول غیرمستقیم، توانایی نوشتن مقاله ترویجی، توانایی تشخیص وجوه و اقوال مختلف، توانایی فهم متون پیچیده، توانایی قرائت متن همراه با رعایت اعراب و لحن کلام، توانایی تحلیل منطقی متون علمی، توانایی تشخیص مغالطات و جدل از برهان را خواهند داشت.

۳. توجه به تفاوت در سطوح علمی و تحصیلی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه:

یکی از دغدغه‌ها و مطالبات، طراحی و اجرای برنامه‌های آموزشی متناسب با توانمندی و شرایط علمی و تحصیلات طلاب جدیدالورود به حوزه بود. از همین رو در این برنامه در ساحت‌های ذیل این مهم مورد توجه قرار گرفته است:

الف) در حوزه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی:

۱- تفاوت‌ها در برنامه با توجه به تفاوت مقاطع تحصیلی ورودی‌ها

در حوزه دانشی؛ از آن‌جا که ورودی‌های حوزه از سه مقطع تحصیلی می‌باشند در این برنامه نوع ورود به حوزه دانشی نیز

متفاوت دیده شده است. از باب نمونه دارندگان مدرک دیپلم و دانشگاهی، در برخی از دانش‌ها، ملزم به حضور در کلاس‌های دروس مرحله آشنایی نمی‌باشند و یا این‌که برخی از دروس به صورت کلی برای آن‌ها در نظر گرفته نشده است. در حالی که برای دارندگان مدرک سیکل، شرکت در این کلاس‌ها الزامی می‌باشد.

۲- در تخصیص ساعات دروس با توجه به تفاوت علمی ورودی‌ها؛
ساعات درسی بسیاری از دروس برای مقاطع مختلف، متفاوت در نظر گرفته شده است.

ب) در تعیین و تدوین متون آموزشی:

تفاوت در توان‌مندی‌ها و سوابق تحصیلات طلاب و تأثیر آن در تعیین، تدوین و نوع نگارش و حتی گاه در شکل انتشار متون آموزشی مورد توجه قرار گرفته است. به عنوان نمونه این امر در منابع آموزشی درس منطق و برخی از عناوین درسی دروس ادبیات عرب مورد لحاظ قرار گرفته است.

۴. محوریت سرفصل‌ها برای هر درس:

در این برنامه آموزشی پس از تصویب کلیات (عناوین دروس و ارزش ساعتی آن) در شورای عالی، سرفصل هر درس تدوین شده که پس از بررسی دقیق در کمیته‌های متعدد و متشکل از اساتید مرتبط با هر موضوع، به تصویب شورای گسترش حوزه‌های علمیه رسیده است.

سرفصل‌ها محورهای اصلی مطالب یک درس‌اند که در سیری منطقی و با پرهیز از تکرارها و تحفظ بر آنچه که نیاز دانشی آن درس است، مورد تدوین قرار گرفت. تدوین و یا انتخاب کتاب درسی در این برنامه با رعایت کامل محتوا و ترتیب سرفصل انجام شده است.

ایجاد نظم منطقی در ارائه مباحث (آن گونه که در درس عقائد مشهود است) و پیش‌گیری از ارائه مطالب تکراری یا غیرمفید از جمله فوائد سرفصل‌ها است که در دروسی مانند صرف، نحو، فقه و اصول تأثیرگذار بوده است.

۵. توجه به قرآن و تفسیر:

توجه به قرآن و تفسیر، که همواره از جمله مطالبات به حق و مهم زعمای حوزه بوده است، در این برنامه مورد عنایت ویژه قرار گرفته است؛ از این رو در ضمن تمام دانش‌ها و کتب تدوین شده از آیات بسیاری بهره‌برداری شد، به صورت اختصاصی نیز درس «آشنایی محتوایی با قرآن»، علاوه بر دروس سابق (تجوید و علوم قرآنی) در برنامه گنجانده شد.

در این درس آشنایی با سوره‌ها، ترجمه آن‌ها و برخی از مفردات و تفسیر اجمالی مفاهیم آن‌ها هدف‌گذاری شده است.

۶. توجه به حدیث:

علوم و معارف حدیث که نقش به سزایی در مسیر اجتهاد دینی ایفا می‌کنند در برنامه آموزشی جدید، حتی المقدور مورد توجه قرار گرفته است. در برنامه جدید علاوه بر هدف‌گذاری و روشمندسازی دروس «علوم حدیث» و «نهج البلاغه» و اصلاح روش ارائه و تدریس این دروس و همچنین منابع آموزشی آن‌ها، دروس «کافی» و «ادعیه و زیارات» افزوده شده است.

۷. اهتمام به موضوعات مربوط به انقلاب اسلامی:

پیوند حوزه و انقلاب اسلامی، عمیق و ناگسستنی است. به منظور آشنایی طلاب با مبانی و تاریخ انقلاب اسلامی، در این برنامه موضوع ولایت فقیه به عنوان درس رسمی و حضوری و در امتداد دروس عقائد به عنوان یک بحث کلامی و در استمرار موضوع امامت گنجانده شد.

همچنین درس تاریخ انقلاب اسلامی نیز به منظور آشنایی طلاب با سیر تحولات و شخصیت‌های انقلاب اسلامی در این برنامه ارائه شده است.

۸. آموزش مهارت‌ها:

توجه به مهارت‌های آموزشی طلاب از دیگر امتیازات این برنامه است. به همین دلیل، آموزش مهارت‌های تبلیغی، تدریس و پژوهش به عنوان دروس مستقل مورد عنایت قرار گرفته است.

۹. توجه ویژه به دانش اخلاق و آموزش آداب:

دوازده عنوان اخلاق با محتوای اخلاق نظری و آداب به منظور آشنایی علمی طلاب با نظام و مباحث اخلاق و آداب در برنامه آموزشی گنجانده شده است.

۱۰. دروس اقتضایی:

از جمله دغدغه‌های جدی لزوم توجه به نیازهای آموزشی و دانشی خاص منطقه‌ای بود.

به همین دلیل تعداد ۱۲۸ ساعت درسی از دروس برنامه، به دروس اقتضایی اختصاص یافته است. دروس اقتضایی به دروسی گفته می‌شود که با توجه به اهداف آموزشی حوزه‌های علمیه و نیازهای علمی طلاب و منطقه‌ای در برنامه آموزشی جدید حوزه‌های علمیه گنجانده شده است. تعیین عنوان، سرفصل، محتوا و ... این دروس بر عهده مدارس است. مسئولان مدارس می‌توانند با مشورت و تأیید مدیریت استان و با توجه به نیازهای علمی، فرهنگی و اجتماعی منطقه، اقدام به تعیین، تصویب عناوین و محتوای این دروس کنند.

۱۱. اضافه کردن دروس مورد نیاز به برنامه درسی:

به منظور افزایش آشنایی طلاب با دانش‌های مورد نیاز در مقطع تحصیلات عمومی، برخی از دروس مهم که بر اساس اهداف سطح یک، آشنایی طلبه نسبت به آن‌ها ضروری است، مانند: لغت و قواعد فقهیه به دروس افزوده شده است.

۱۲. کاربردی کردن دروس:

در برخی از دانش‌ها که کاربردی ساختن آموخته‌ها نیازی جدی است، درسی بدین منظور اختصاص یافته است. مانند صرف کاربردی و منطق کاربردی.

۱۳. واگذاری امور عملیاتی و اجرایی در برنامه‌ها به مدارس:

در برنامه آموزشی جدید، برنامه‌ها بر محور مدارس و اساتید آن تدوین یافته است و ستاد مرکزی و مدیریت‌های استانی به عنوان سیاست‌گذار و برنامه‌ریز ایفای نقش می‌کنند.

از همین رو مسائلی مانند تعیین نهایی جداول درسی، طراحی و تصحیح سؤالات امتحانی، انتخاب منابع درسی و ... با محوریت خود مدارس و اساتید، برنامه‌ریزی خواهد شد که مطابق ضوابط و شرایط ابلاغی، اقدام خواهند نمود.

در پایان از همه صاحب‌نظران و دلسوزان حوزوی دعوت می‌شود تا با ارائه نقطه نظرات پیشنهادی یا انتقادی و یا ارائه راه‌کارهای عملیاتی در فراهم آمدن موجبات رشد و بالندگی این برنامه و دیگر برنامه‌های آموزشی حوزه‌های علمیه، معاونت آموزش را یاری نمایند.

هم‌چنین از تلاش‌های چندین ساله همه افرادی که در به ثمر نشستن این گام تحولی در برنامه آموزشی حوزه نقش مؤثر داشته‌اند سپاسگزاری می‌شود.

بی‌تردید نقش برجسته اعضای محترم شورای عالی و مدیر پیشین حوزه‌های علمیه آیت‌الله حسینی بوشهری حفظه الله که سنگ پایه نخستین این باقیات الصالحات را پایه‌گذاری کرده‌اند، ستودنی و فراموش ناشدنی است.

هم‌چنین از معاونان پیشین آموزش حجت الاسلام و المسلمین آقای علی عباسی و حجت الاسلام و المسلمین آقای عبدالکریم فرحانی دام عزهما که این برنامه نتیجه تلاش‌های شبانه روزی و خستگی‌ناپذیرشان است قدردانی به عمل می‌آید.

در پایان از بذل عنایت و راهنمایی‌های مدیر محترم حوزه‌های علمیه آیت‌الله اعرافی حفظه الله و حمایت‌های بی‌دریغ ایشان در رشد و تعالی آموزشی حوزه‌های علمیه به ویژه برنامه آموزشی جدید، سپاسگزاری می‌شود.

امید است خداوند این تلاش‌ها را از همه سروران و عزیزان نقش آفرین به فضل و کرمش قبول نموده و همه ما را در تربیت و تعلیم طلاب طراز انقلاب اسلامی و عصر پیش از ظهور یاری فرماید.

معاونت آموزش حوزه‌های علمیه

تیر ماه ۱۴۰۵

بخش اول: کلیات

تعاریف

داوطلب: فردی است که جهت تحصیل در حوزه‌های علمیه ثبت‌نام نموده و در حال گذراندن مراحل پذیرش می‌باشد.

کد موقت: برای داوطلبانی که مراحل ثبت‌نام، آزمون، مصاحبه و مشاوره را با موفقیت سپری نمایند شماره پرونده تحصیلی موقت صادر خواهد شد. اعتبار این شماره پرونده حداکثر یک سال و صرفاً جهت امکان ثبت اطلاعات در سامانه‌های آموزشی و استفاده از برخی خدمات آموزشی و رفاهی می‌باشد و به معنای پذیرش قطعی و مجوز استفاده از همه خدمات حوزوی نمی‌باشد.

کد دائم: کدی که بعد از طی کردن موفقیت‌آمیز تمامی مراحل پذیرش به داوطلب تعلق می‌گیرد و داوطلب با دریافت این کد، به عنوان طلبه رسمی حوزه علمیه شناخته شده و مطابق ضوابط از کلیه خدمات رفاهی و آموزشی برخوردار خواهد شد.

طلبه: فردی که تمامی مراحل پذیرش را گذرانده و دارای کد تحصیلی فعال در

مرکز مدیریت بوده و تحت برنامه به صورت رسمی اشتغال به تحصیل دارد. **مدرسه علمیه:** واحد آموزشی که با مجوز فعالیت آموزشی از شورای گسترش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مطابق با آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی فعالیت می‌کند به اختصار مدرسه نامیده می‌شود.

فرآیند پذیرش: به سلسله مراحل و فعالیت‌هایی گفته می‌شود که توسط مجموعه‌های مختلف و مرتبط بر اساس ضوابطی معین و مشخص، جهت احراز شرایط و امتیازات متقاضی، از بدو ثبت‌نام تا پذیرش نهایی داوطلب صورت می‌گیرد و به اختصار فرایند نامیده می‌شود.

گروه آموزشی: به تقسیم‌بندی داوطلبین و متقاضیان ورود به حوزه با توجه به مقطع تحصیلی کلاسیک آن‌ها گفته می‌شود که دارای سه گروه آموزشی و به شرح ذیل می‌باشد:

• گروه اول: شاغلین به تحصیل در پایه هشتم و نهم و دهم آموزش و پرورش؛

• گروه دوم: شاغلین به تحصیل در پایه یازدهم و دوازدهم و همچنین دانش‌آموزان دارای سابقه تحصیل در سال سوم دبیرستان (دیپلم) و یا پیش‌دانشگاهی نظام قدیم آموزش و پرورش و یا دانشجوی دارای حداکثر ۳۰ واحد؛

• گروه سوم: دانشجوی دارای بیش از ۳۰ واحد درسی و یا دارای مدرک کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکترا.

استاد^۱: روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت

۱. به عبارت دیگر: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا در مدارس‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.

طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه علمیه بوده و طبق ضوابط، اشتغال به تدریس در حوزه‌های علمیه دارد.

نیم سال تحصیلی: مدت زمان آموزشی است که نیمی از سال تحصیلی را شامل شده و در آن دروس حوزوی به صورت رسمی از سوی مدارس تحت پوشش ارائه می‌گردد.

سنوات تحصیلی (طول دوره): مدت زمان مجاز برای اتمام یک دوره تحصیلی را سنوات تحصیلی یا طول دوره می‌نامند.

سطح: به هر دوره تحصیلی حوزوی با اهداف مشخص که منجر به ارائه گواهی پایان دوره به طلاب می‌گردد، سطح تحصیلی می‌گویند.^۱

واحد آموزشی: مدرسه علمیه بلندمدت، سفیران هدایت، مرکز تخصصی یا مؤسسه آموزش عالی حوزوی که دارای مجوز رسمی فعالیت، از شورای گسترش می‌باشد.

گروه علمی - تربیتی: جمعی متشکل از اساتید مدرسه علمیه که بر اساس شرح وظایف مصوب فعالیت می‌کنند.

۱. سفیران هدایت در حال حاضر در سطح ۲ و ۳ مصوب شده و اجرا می‌گردد.

کلیات آیین‌نامه آموزشی^۱

۱- ثبت‌نام و پذیرش

ماده ۱: داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه پس از قبولی در فرآیند سنجش علمی و گزینش به عنوان طلبه پذیرفته خواهند شد.

ماده ۲: کسانی که دروس مقدمات یا سطح یک، دو و سه را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه گذرانده‌اند، در صورت داشتن شرایط می‌توانند پس از طی فرآیند سنجش علمی و گزینشی، در حوزه‌های علمیه پذیرش شوند.

۲- نظام آموزشی

ماده ۳: نظام آموزشی در برنامه آموزشی جدید حوزه‌های علمیه حضوری، نیم‌سال^۲ی و درسی - ساعتی است.

ماده ۴: هر سال تحصیلی از دو نیم‌سال مستقل تشکیل شده و قبولی یا عدم قبولی در هر درس از هر نیم‌سال، به همان درس محدود می‌شود.

ماده ۵: در هر سال تحصیلی، علاوه بر دو نیم‌سال تحصیلی، برگزاری دوره تابستانی نیز مجاز می‌باشد.

ماده ۶: طول دوره تحصیل در برنامه آموزشی جدید سطح یک به طور متوسط برای ورودی‌های سیکل، ۱۲ نیم‌سال و برای ورودی‌های دیپلم و دانشگاهی، ۱۰ نیم‌سال می‌باشد.

تصویر: کاهش سنوات تحصیل برای طلاب واجد شرایط براساس ضوابط مربوطه

۱. در بخش کلیات آیین‌نامه آموزشی اصول و ضوابط اصلی و کلی آموزشی به صورت اجمالی بیان شده است و در فصول بعدی دستورالعمل‌ها و ضوابط تفصیلی ذکر شده است.

۲. در نظام آموزشی نیم‌سال^۲ی تمام ارزیابی‌ها و ارزشیابی‌ها به صورت نیم‌سال^۲ی انجام می‌گیرد اما انتخاب درس می‌تواند به صورت سالانه و در ابتدای هر سال تحصیلی انجام شود.

از طریق دوره‌های تابستانی^۱ یا انتخاب درس به صورت مازاد^۲ و یا استفاده حداکثری از تقویم آموزشی و همچنین افزایش سنوات تحصیل با رعایت حداقل و حداکثر ساعات مجاز برای انتخاب درس، برای ورودی‌های سیکل، حداکثر تا ۱۶ نیم‌سال و برای ورودی‌های دیپلم و دانشگاهی حداکثر تا ۱۴ نیم‌سال بلا مانع است.

ماده ۷: مدارس علمیه، دوره‌های تابستانی را پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار کنند.

ماده ۸: تقویم تحصیلی مدارس در هر سال تحصیلی (شامل ایام درسی، ایام امتحانی و دوره تابستانی) پس از تصویب در شورای مدرسه و تأیید مدیریت حوزه علمیه استان طبق ضوابط ابلاغی معاونت آموزش ستاد لازم الاجرا می‌باشد.

ماده ۹: طلبه متعهد است در زمان تحصیل در سطح یک به صورت تمام وقت و حضوری در تمام برنامه‌های درسی و غیر درسی مدرسه شرکت نماید.

ماده ۱۰: طلبه تا پیش از تکمیل سطح دو نمی‌تواند همزمان در مراکز غیرحوزوی تحصیل کند.

تبصره: هرگونه تحصیل همزمان پس از تکمیل سطح دو و صرفاً بر اساس ضوابط و آیین‌نامه مربوطه، امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۱۱: ارائه دروس مصوب برنامه آموزشی جدید و رعایت منابع آموزشی آنها و همچنین برنامه‌ریزی دروس بر اساس آنها ضروری می‌باشد.

تبصره: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس، نیاز به اضافه کردن ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه در این خصوص اقدام نماید. همچنین کم کردن ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا سقف ۲۰ درصد ساعات

۱. دستورالعمل برگزاری دوره‌های تابستانی در بخش سوم، فصل اول آمده است.

۲. دستورالعمل انتخاب درس به صورت مازاد در بخش سوم، فصل اول آمده است.

تعیین شده برای هر درس، با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۲: مدت زمان مجاز تحصیل در حوزه‌های علمیه، گذراندن ۱۵۰۰ ساعت درس در حداقل یک سال و حداکثر سه سال تحصیلی طبق ضوابط بوده و محاسبه رشد تحصیلی طلاب براساس مقدار ساعت مذکور می‌باشد.

تبصره: در صورت عدم گذراندن دروس در مدت مذکور، در خصوص وضعیت تحصیلی طلبه مطابق دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی طلاب اقدام خواهد شد.

۳- برنامه‌ریزی درسی

ماده ۱۳: طلاب، قبل از شروع هر نیم‌سال یا سال تحصیلی، موظف به انتخاب درس مطابق ضوابط می‌باشند.

ماده ۱۴: مقدار انتخاب درس در هر نیم‌سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت می‌باشد.

تبصره: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

ماده ۱۵: در صورت وجود ناقصی در دروس نیم‌سال‌های گذشته، انتخاب درس در نیم‌سال جدید تنها پس از انتخاب درس ناقصی مجاز می‌باشد.

ماده ۱۶: در صورت داشتن شرایط، طلاب می‌توانند نسبت به ادامه تحصیل از طریق انتخاب درس مازاد در طول نیم‌سال و یا شرکت در دوره تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۱۷: شرکت در دوره آموزشی تابستانی و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط و ضوابط مربوطه بلامانع است.

ماده ۱۸: رعایت حد نصاب لازم برای تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم‌سال، مطابق ضوابط الزامی است.

ماده ۱۹: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می‌یابد.

ماده ۲۰: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی مطابق جدول درسی هر نیم‌سال تحصیلی است.

ماده ۲۱: در برخی از دروس، طلاب پس از اخذ مجوز از مدرسه خود، مجاز به شرکت در کلاس درس استادی غیر از مدرسه محل تحصیل خود می‌باشند.

۴- حضور و غیاب

ماده ۲۲: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی است.

ماده ۲۳: غیبت طلبه در بیش از حد مجاز ساعات تعیین شده هر درس، موجب حذف آن درس می‌شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذرانند.

۵- خدمات آموزشی

ماده ۲۴: طلاب مطابق ضوابط و در مواقع ضروری می‌توانند از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.

تبصره: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می‌گردد.

ماده ۲۵: انتقال طلبه دارای وضعیت فعال آموزشی از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، بلامانع است.

ماده ۲۶: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب شده و طبق ضوابط باید در درس حضور مستمر داشته باشد و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۲۷: اخذ درس به صورت مهمان، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها، حداکثر در چهار نیم‌سال تحصیلی و براساس ضوابط بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۸: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می‌پذیرد و

هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

تبصره: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی‌تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۹: در صورت بروز برخی از مشکلات آموزشی، طلبه از ادامه تحصیل منع شده و ادامه تحصیل منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورا و کمیسیون مربوطه می‌باشد.

۶- ارزشیابی تحصیلی

ماده ۳۰: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس، می‌باشد.

ماده ۳۱: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب)، بلامانع است.

ماده ۳۲: امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۳۳: طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسسه‌های امتحانی (اصلی، تجدیدی و...)،

بر عهده استاد مدرسه در همان درس و بر اساس اصول و ضوابط ارائه

شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب گروه علمی - تربیتی، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۳۴: در تعدادی از موضوعات حسب آیین‌نامه‌های مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد که نمره آن به صورت مستقل تحت یک عنوان درسی ثبت خواهد شد.

ماده ۳۵: در هر نیم سال تحصیلی بخشی از نمره نهایی هر درس به فعالیت های کلاسی اعم از پژوهش درسی، مباحثه، امتحان هفتگی، و ... اختصاص می یابد.

ماده ۳۶: نمره قبولی در هر درس، ۱۲ می باشد.

ماده ۳۷: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند، لازم است مطابق شرایط و ضوابط مجدداً در امتحان یا کلاس آن درس شرکت کرده و نمره قبولی را کسب نمایند.

ماده ۳۸: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده ولی در معدل نهایی سطح و مقطع تحصیلی فقط نمرات دروس قبول شده محاسبه می گردد.

۷- فراغت از تحصیل

ماده ۳۹: طلبه در صورت گذراندن همه دروس مصوب سطح یک و کسب حداقل معدل ۱۴ در آن سطح، فارغ التحصیل محسوب شده و می تواند برای دریافت مدرک تحصیلی مربوطه اقدام نماید.

ماده ۴۰: طلبه پس از پایان کلیه دروس سطح یک می تواند جهت ادامه تحصیل در سطح دو تا قبل از آغاز سال تحصیلی نسبت به ثبت نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۴۱: در صورت عدم ثبت نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح دو، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل در سطح یک به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و بازگشت به تحصیل و یا ارائه خدمات حوزوی او بر اساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

یادآوری:

۱. تدوین و تصویب آیین نامه و دستورالعمل‌های داخلی در حوزه وظایف مدیریت‌های استانی و یا مدارس علمیه، به شرط عدم تداخل و مغایرت با آیین‌نامه‌ها و ضوابط ابلاغی از سوی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه بلامانع می‌باشد.
۲. کلیه ارجاعات و وظایف محوله به مدیریت‌های استانی در این آیین‌نامه، در محدوده مدارس قم، بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم می‌باشد.
۳. در صورت عدم تشکیل گروه علمی- تربیتی در مدارس علمیه، کلیه ارجاعات و وظایف مربوطه بر عهده شورای مدرسه خواهد بود.

بخش دوم: پذیرش

فرآیند کلی سنجش و پذیرش

ماده ۱: سنجش و پذیرش حوزه‌های علمیه برای تحصیل در مقاطع مختلف به

شرح ذیل می‌باشد:

الف: پذیرش داوطلب ورود به حوزه‌های علمیه؛

ب: پذیرش طلاب فارغ‌التحصیل از حداقل سطح یک حوزه‌های علمیه

جهت ادامه تحصیل در یکی از مراکز تخصصی حوزوی و یا مؤسسات

آموزش عالی حوزوی.^۱

ماده ۲: پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه طی مراحل ذیل انجام می‌گیرد:

۱. ثبت نام؛

۲. آزمون کتبی؛

۱. با توجه به اینکه این آیین‌نامه برای داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه تدوین شده است، سنجش و پذیرش طلاب برای مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی مطابق دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.

۳. مصاحبه و مشاوره؛

۴. میثاق طلبگی (در دو بخش تربیتی و آموزشی)؛

۵. تحقیقات محلی؛

۶. سنجش سلامت.

تبصره ۱: شرکت در مرحله چهارم منوط به گذراندن و اخذ امتیاز لازم در مراحل قبل و ثبت نتایج آن در سامانه می‌باشد.

تبصره ۲: برای داوطلبانی که پس از ثبت‌نام و تشکیل پرونده و تأیید آن، موفق به کسب امتیاز لازم در مراحل دوم و سوم شده باشند، کد موقت صادر شده و مجاز به شرکت در مراحل مربوط به پذیرش نهایی می‌باشند.

تبصره ۳: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، پس از قبولی داوطلبان در مرحله «مصاحبه و مشاوره» جهت احراز برخی از شرایط عمومی مندرج در ماده ۱۳ همین آیین‌نامه، از طریق تحقیقات محلی، اقدام می‌نماید.^۱

ماده ۳: برای داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم در کلیه مراحل سنجش و پذیرش شده باشند کد دائم (رسمی) صادر شده و به عنوان «طلبه» مجاز به تحصیل در حوزه‌های علمیه خواهند بود و از کلیه مزایای حوزوی مطابق با ضوابط مربوطه برخوردار می‌گردند.

ماده ۴: تقویم سالیانه جهت مراحل سنجش و پذیرش در حوزه‌های علمیه توسط معاونت آموزش حوزه‌های علمیه تعیین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره: مدیریت‌های استانی می‌توانند نسبت به تنظیم زمان‌بندی و اعلام تقویم استانی با رعایت تقویم اعلامی از سوی معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، حسب شرایط استان خود اقدام نمایند.

۱. دستورالعمل و نحوه انجام تحقیقات محلی و فرایند آن در ماده ۵۹ همین بخش آمده است.

فصل اول: مدارس متقاضی پذیرش

مدارس مجاز به پذیرش

- ماده ۵:** دارا بودن شرایط ذیل برای پذیرش مدارس علمیه ضروری می باشد:
۱. داشتن مجوز فعالیت آموزشی در سطح یک بلندمدت و یا سطح دو
سفیران هدایت از شورای گسترش حوزه های علمیه؛
 ۲. تکمیل و مشخص بودن کادر علمی و اجرایی مدرسه؛
 ۳. داشتن ظرفیت و فضای لازم و مناسب برای امور آموزشی و خوابگاهی؛
 ۴. کسب امتیاز لازم در ارزیابی عملکرد مدرسه در حوزه های اجرایی،
آموزشی، پژوهشی و تهذیبی براساس شاخص های ابلاغی؛
 ۵. موفقیت در جذب و پذیرش سال گذشته؛
 ۶. صلاحدید و موافقت کمیسیون پذیرش استان.
- تبصره ۱:** ارائه مجوز فعالیت آموزشی از سوی شورای گسترش تا زمان شروع
ثبت نام و پذیرش ضروری بوده و در صورت عدم ارائه مجوز، پذیرش مدرسه در
آن نوبت منتفی خواهد شد.
- تبصره ۲:** تأیید مناسب بودن مکان و فضای مدرسه قبل از ارائه اطلاعات به
کمیسیون پذیرش ستاد برعهده مدیریت امور اداری - مالی مدیریت های استانی
می باشد.
- ماده ۶:** مدرسه می تواند حداکثر تا پنجاه درصد بیشتر از پذیرش نهایی سال قبل
خود را به عنوان ظرفیت پذیرش جدید اعلام نماید.
- تبصره:** در صورت ضرورت و نیاز، تغییر و افزایش ظرفیت پذیرش مدرسه بر
اساس نظر کمیسیون پذیرش استان بلامانع می باشد.
- ماده ۷:** هر مدرسه تنها مجاز به پذیرش در یک گروه آموزشی و متناسب با گروه

پذیرشی سنوات قبل است.^۱
تبصره: درخواست پذیرش داوطلبان در دو گروه آموزشی پیوسته توسط مدرسه پس از بررسی مجوز فعالیت و به شرط تفکیک فضای آموزشی و خوابگاهی و موافقت نهایی کمیسیون پذیرش استان، بلامانع می‌باشد.

ماده ۸: بررسی و ارزیابی عملکرد مدرسه در بخش‌های مختلف براساس شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت آموزش بوده و در نهایت باید به تأیید مدیریت استان و معاونت آموزش ستاد رسیده باشد.

ماده ۹: مدیریت‌های استانی نسبت به برنامه‌ریزی برای پذیرش نهایی در همه گروه‌های آموزشی در سطح مدارس تحت پوشش اقدام نمایند به نحوی که پذیرش از هر سه گروه آموزشی در برنامه‌های آموزشی جاری و جدید و همچنین سفیران هدایت امکان‌پذیر باشد.

تبصره: در صورت نرسیدن حدنصاب متقاضیان یک گروه در استان برای تشکیل کلاس درس، تشکیل یک کلاس از دو گروه آموزشی پیوسته در یک مدرسه بلامانع است.

ماده ۱۰: درخواست اعمال شرایط اختصاصی برای پذیرش در استان و یا مدرسه در صورت عدم مغایرت با آیین‌نامه‌ها و ضوابط ابلاغی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، پس از تصویب در کمیسیون پذیرش استان و تأیید نهایی ستاد، بلامانع است.

ماده ۱۱: مدیریت‌های استانی باید ظرفیت، گروه آموزشی، نوع برنامه آموزشی مدارس واجد شرایط و شرایط اختصاصی آن‌ها را پس از بررسی و تصویب در کمیسیون پذیرش استان، مطابق با تقویم اعلامی به مدیریت پذیرش ستاد اعلام نمایند.

ماده ۱۲: تأیید نهایی مجوز پذیرش مدارس منوط به رعایت حداقل نصاب پس از

۱. گروه‌بندی مدارس در بخش مربوط به تعاریف آمده است.

پذیرش نهایی داوطلبان برای تشکیل کلاس می‌باشد و در غیر این صورت
تصمیم‌گیری در خصوص انتقال طلاب جدیدالورود به مدارس دیگر و ...
بر عهده شورای آموزش استان خواهد بود.

فصل دوم: پذیرش مقدماتی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

مرحله اول: ثبت نام

الف) شرایط داوطلبان:

❖ شرایط عمومی

ماده ۱۳: دارا بودن شرایط ذیل برای داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه ضروری

می باشد:

۱. داشتن تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران؛
۲. اعتقاد و التزام به دین مبین اسلام و مذهب شیعه اثنی عشری؛
۳. اعتقاد و التزام عملی به ولایت مطلقه فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران؛
۴. برخورداری از سلامت جسمی^۱، روحی - روانی و اخلاقی؛
۵. داشتن انگیزه و استعداد مناسب برای تحصیل علوم دینی؛
۶. داشتن شرط سنی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۴؛
۷. نداشتن مشکل نظام وظیفه عمومی مطابق با پیوست شماره ۱؛
۸. داشتن شرط معدل تحصیلی مطابق جدول مندرج در ماده ۱۶؛
۹. داشتن تحصیلات حداقل پایه هشتم (متوسطه اول) برای پذیرش در

۱. بیماری‌هایی هم چون سرطان، هپاتیت، ایدز، صرع، پیوند اعضا، دیابت نوع ۱ و ۲ ضعف شدید چشم، تالاسمی ماژور، هموفیلی و هرگونه بیماری جسمی (نقص یا قطع عضو) یا بیماری‌های روحی و روانی شدید از جمله بیماری‌های خاصی هستند که مانع مطلق برای پذیرش می باشند.

مدارس علمیه بلند مدت و حداقل سال دوازدهم (متوسطه دوم) برای پذیرش در مدارس علمیه سفیران هدایت؛

۱۰. نداشتن پرونده تحصیل رسمی در مراکز حوزوی کشور؛

۱۱. نداشتن پرونده منع از تحصیل به دلیل انصراف یا اخراج (انضباطی یا تحصیلی) از مراکز حوزوی کشور؛

تبصره: دارا بودن سابقه انصراف، تحصیلی با رعایت قوانین و ضوابط نظام وظیفه و دیگر شرایط پذیرش بلا مانع است.

۱۲. رضایت ولی (برای داوطلبان دارای سن کمتر از ۱۵ سال) جهت تحصیل در حوزه‌های علمیه؛

۱۳. کسب امتیاز لازم در هر مرحله و امتیاز نهایی از تمام مراحل پذیرش.

❖ شرایط اختصاصی داوطلبان:

ماده ۱۴: حداکثر سن برای پذیرش داوطلبان در گروه‌های مختلف مطابق جداول ذیل می‌باشد.

الف) گروه اول:

گروه اول	داشتن معافیت تحصیلی	داشتن معافیت دائم	داشتن پایان خدمت
	حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن
پایه هشتم	۱۸	۱۸	۲۰
پایه نهم	۱۸	۱۹	۲۱
پایه دهم	۱۸	۲۰	۲۲

ب) گروه دوم:

گروه دوم	داشتن معافیت تحصیلی	داشتن معافیت دائم	داشتن پایان خدمت
	حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن
پایه یازدهم	۱۸	۲۱	۲۳
پایه دوازدهم	۲۰	۲۲	۲۴
دانشجوی زیر ۳۰ واحد قبولی	۲۰	۲۳	۲۵

ج) گروه سوم:

گروه سوم	داشتن معافیت تحصیلی	داشتن معافیت دائم	داشتن پایان خدمت
	حداکثر سن	حداکثر سن	حداکثر سن
دانشجوی بالای ۳۰	۲۱	۲۴	۲۶
دارای مدرک کاردانی	۲۲	۲۴	۲۶
دارای مدرک کارشناسی	۲۴	۲۶	۲۸
دارای مدرک کارشناسی ارشد	۲۸	۲۸	۳۰
دارای مدرک دکتری	۳۰	۳۰	۳۲

تبصره ۱: ملاک محاسبه وضعیت نظام وظیفه، شرط سنی و مدرک تحصیلی

داوطلب، شروع سال تحصیلی حوزه‌های علمیه است.

تبصره ۲: درخواست متقاضیانی که دارای حداکثر ۳ سال اضافه سن باشند،

مشروط به دارا بودن پایان خدمت و یا معافیت دائم از نظام وظیفه، در کمیسیون

پذیرش بررسی می‌گردد.

۳۵

ماده ۱۵: داوطلبان گروه اول فقط مجاز به تحصیل در مدارس علمیه استان محل سکونت

خود می‌باشند.

تبصره: داوطلبان گروه اول که بیش از ۱۷ سال سن داشته باشند، فقط مجاز به

انتخاب مدارس دارای مجوز پذیرش گروه دوم از استان محل سکونت خود هستند.^۱

ماده ۱۶: دارا بودن حداقل میانگین معدل سه سال آخر تحصیلی مطابق با جدول

۱. گروه‌بندی مدارس در قسمت تعاریف آیین‌نامه ذکر شده است.

ذیل برای داوطلبان الزامی است:

مقطع	عنوان شاخه و رشته تحصیلی	استان محل سکونت	مناطق محروم (بومی و غیربومی)	سایر مناطق (غیربومی)	استان قم (غیربومی)
اول	کلیه رشته‌ها	۱۶	۱۴ (فقط بومی)	—	—
دوم	رشته‌های غیر از ریاضی و تجربی	۱۵	۱۳	۱۷	۱۸
	رشته‌های ریاضی و تجربی	۱۴	۱۲	۱۶	۱۷
سوم	رشته‌های عمومی	۱۴	۱۲	۱۵	۱۵
	رشته‌های علوم پایه ^۱	۱۳	۱۲	۱۳	۱۳

تبصره: درخواست داوطلبانی که دارای حداقل ۲ نمره کمتر از جدول فوق هستند، مشروط به این که معدل آن‌ها از ۱۲ کمتر نباشد، در کمیسیون پذیرش استان بررسی می‌گردد.

ماده ۱۷: داوطلبانی که دارای یک یا چند ویژگی از موارد مندرج در جدول ذیل باشند، حداقل ۲۰ امتیاز به مجموع امتیازات داوطلب اضافه خواهد شد.^۲

ردیف	عنوان ویژگی یا شاخصه	امتیاز
۱	حافظ قرآن (۲۵ تا ۳۰ جزء)	۱۰
۲	حافظ قرآن (۲۰ تا ۲۴ جزء)	۸
۳	حافظ قرآن (۱۵ تا ۱۹ جزء)	۶
۴	حافظ قرآن (۱۰ تا ۱۴ جزء)	۴
۵	حافظ قرآن (۵ تا ۹ جزء)	۲
۶	حافظ کل نهج البلاغه	۱۰
۷	حافظ حداقل یک ششم نهج البلاغه	۶
۸	حافظ کل صحیفه سجادیه	۱۰

۱. رشته‌های ریاضی، تجربی، پزشکی، فیزیک، شیمی، فلسفه و منطق.

۲. نحوه محاسبه امتیازات داوطلب در ماده ۳۳ همین بخش آمده است.

ردیف	عنوان ویژگی یا شاخصه	امتیاز
۹	دارندگان رتبه‌های برتر مسابقات علمی کشوری	۱۰
۱۰	دارندگان رتبه ۳ رقی در کنکور سراسری	۱۰
۱۱	دارندگان رتبه‌های برتر در المپیادهای علمی کشور	۱۰
۱۲	دارندگان رتبه‌های برتر در جشنواره خوارزمی	۱۰
۱۳	دارندگان رتبه برتر در مدارس تیزهوشان متوسطه اول و دوم	۸
۱۴	فرزند اساتید حوزه	۴
۱۵	قاری قرآن دارای مقام کشوری	۴
۱۶	دارای کتاب تألیفی یا ترجمه علمی مورد تأیید مراکز معتبر علمی	۶
۱۷	فرزند شهید و مفقود	۸
۱۸	فرزند آزاده	۴
۱۹	فرزند جانباز حداقل ۵۰ درصد	۶
۲۰	برادر شهید	۲
۲۱	ساکن در مناطق محروم	۲
۲۲	بومی	۲
۲۳	فرزند روحانی	۲

تبصره: در صورت احراز توانمندی یا ویژگی‌های خاص دیگری در داوطلب که در جدول ذکر نشده است، کمیسیون پذیرش می‌تواند حداکثر دو امتیاز، به امتیازات پذیرش داوطلب اضافه نماید.

❖ تعهدات داوطلبان:

ماده ۱۸: سپردن تعهد توسط داوطلب در خصوص موارد زیر الزامی است:

۱. رعایت شئون اخلاقی، رفتاری، سیاسی و اجتماعی؛
۲. حضور مستمر و رشد تحصیلی مناسب و مطابق با ضوابط آموزشی؛
۳. رعایت آیین‌نامه و مقررات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مدرسه محل

تحصیل؛

۴. قبول مأموریت‌های محوله از طرف مرکز مدیریت پس از اتمام هر سطح؛
 ۵. انجام دوره تبلیغی برای متقاضیان تحصیل در برنامه آموزشی سفیران هدایت مطابق با ضوابط مربوطه؛
 ۶. عدم اشتغال غیرحوزوی (اعم از اشتغال تمام‌وقت، پاره‌وقت، تحصیلی یا غیرتحصیلی)، حداقل تا پایان سطح یک در برنامه آموزشی بلند مدت و سطح دو، در برنامه آموزشی سفیران هدایت؛
 ۷. عدم تحصیل هم‌زمان تا پایان سطح دو حوزه‌های علمیه؛
 ۸. عدم کتمان بیماری‌های خاص در مراحل پذیرش.
- تبصره ۱:** عدم رعایت بند ۶ به منزله انصراف از حوزه تلقی شده و داوطلب از کلیه مزایای تحصیلی محروم می‌گردد.
- تبصره ۲:** در صورت عدم رعایت تعهدات مذکور، تصمیم‌گیری در خصوص طلبه و یا داوطلب بر عهده مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهد بود.

(ب) فرآیند ثبت‌نام و تشکیل پرونده

ماده ۱۹: ثبت‌نام داوطلبان پذیرش در حوزه‌های علمیه طی دو مرحله انجام می‌گیرد:

(۱) ثبت نام و تشکیل پرونده:

ماده ۲۰: ثبت‌نام و تشکیل پرونده، طبق جدول زمانبندی مراحل پذیرش و تنها از طریق سامانه پذیرش حوزه‌های علمیه مطابق با دستورالعمل‌های مربوطه صورت می‌پذیرد.

تبصره: ثبت‌نام داوطلبان بعد از اتمام زمان‌بندی تنها از طریق کمیسیون پذیرش و مشروط به رسیدن تعداد افراد به حداقل نصاب تشکیل کلاس در نیم‌سال دوم می‌باشد.

ماده ۲۱: داوطلب در هنگام ثبت‌نام نسبت به تکمیل فرم‌ها و بارگذاری مدارک

مربوطه و انتخاب حداکثر پنج مدرسه اقدام نماید.

تبصره ۱: در انتخاب مدارس توسط داوطلب هیچ اولییتی لحاظ نخواهد شد.

تبصره ۲: مغایرت یا نقص در مدارک و اطلاعات درخواستی، موجب ابطال ثبت نام

و منتفی شدن پذیرش داوطلب می گردد.

(۲) تأیید مدرسه:

ماده ۲۲: نهایی شدن مدرسه دواطلب، منوط به احراز شرایط اولیه داوطلب و تأیید اولیه توسط مدرسه و تأیید نهایی درخواست توسط داوطلب در سامانه پذیرش می باشد.

تبصره: ثبت تأیید در سامانه، در زمان بندی اعلام شده و مطابق دستورالعمل مربوطه خواهد بود.

ماده ۲۳: مدارس علمیه انتخاب شده، قبل از اظهار نظری توانند برای ارزیابی و شناخت تکمیلی داوطلب، جلسه حضوری و یا غیر حضوری (مذاکره تلفنی) با داوطلب داشته باشند.^۱

ماده ۲۴: پس از تأیید مدرسه نسبت به انتخاب داوطلب در هر یک از مدارس انتخابی، داوطلب جهت نهایی شدن ثبت نام، یکی از مدارس مذکور را به دلخواه خود مجدداً تأیید نماید.

ماده ۲۵: در صورتی که مدرسه و داوطلب از فرصت تعیین شده برای نهایی سازی ثبت نام استفاده نکنند، با صلاح دید مدیریت استان، داوطلبان بین مدارس دارای ظرفیت خالی تقسیم می شوند.

ماده ۲۶: تغییر نظر مدارس یا داوطلبان نسبت به اولویت های انتخابی تا قبل از نهایی شدن ثبت نام (تأیید مدرسه و داوطلب) و تعیین تکلیف نسبت به مدرسه محل تحصیل، از طریق سامانه و در زمان بندی مشخص بلامانع است.

تبصره ۱: پس از نهایی شدن ثبت نام امکان تغییر مدرسه درون استانی فقط از طریق

۱. این جلسه قابلیت جایگزینی با مصاحبه تعریف شده در فرایند پذیرش را ندارد.

مدیریت استان و در قم از طریق معاونت آموزش حوزه علمیه قم امکان پذیر خواهد بود.

تبصره ۲: تغییر مدرسه داوطلب (درون استانی و یا برون استانی)، پس از پذیرش و قبل از شروع کلاس های درسی، به شرط موافقت مدرسه مبدأ و مقصد بلا مانع می باشد.

ماده ۲۷: ضرورت دارد بخش های مرتبط اعم از ستادی و استانی و همچنین مدارس علمیه، نسبت به بررسی اطلاعات و مدارک داوطلب در سامانه پذیرش و اطلاع رسانی جهت اصلاح و یا تکمیل آن ها، قبل از انجام مصاحبه، اقدام نمایند.

مرحله دوم: آزمون کتبی

ماده ۲۸: آزمون کتبی ورود به حوزه علمیه، به منظور ارزیابی علمی و سنجش توانایی داوطلبان در علوم پایه و پیش نیاز علوم حوزوی برگزار می شود.

ماده ۲۹: تعیین مواد آزمون، طرح سؤال و ضوابط مربوطه، توسط ستاد انجام می شود.

ماده ۳۰: برگزاری آزمون در کشور به صورت متمرکز توسط مدیریت های استانی انجام می پذیرد.

ماده ۳۱: بررسی آزمون کتبی، تصحیح اوراق، اعلام نتایج و رسیدگی به نتایج آن بر عهده مدیریت پذیرش ستاد می باشد.

ماده ۳۲: کلیه داوطلبان تحصیل در حوزه های علمیه باید در آزمون کتبی شرکت نموده و امتیاز لازم که سالانه در کمیسیون پذیرش تصویب می شود را کسب نمایند.

تبصره: حافظین کل قرآن یا نهج البلاغه یا صحیفه سجادیه، دارندگان رتبه های برتر در جشنواره خوارزمی یا مسابقات و المپیادهای علمی کشوری و دارندگان رتبه سه رقی یا کمتر از آن در کنکور سراسری، از آزمون کتبی معاف خواهند بود.

ماده ۳۳: تأثیرگذاری آزمون در محاسبه نمره نهایی مرحله اول ۲۰ درصد و معدل سه سال آخر تحصیلی ۸۰ درصد خواهد بود.

مرحله سوم: مصاحبه و مشاوره^۱

ماده ۳۴: به منظور شناسایی ابعاد روحی، روانی، شخصیتی، تربیتی و انگیزشی داوطلبان، از آن‌ها مطابق دستورالعمل مربوطه، مصاحبه و مشاوره حضوری به عمل خواهد آمد.

ماده ۳۵: مصاحبه و مشاوره توسط مدیریت‌های استانی و بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی انجام می‌شود.

تبصره: مدارس می‌توانند مصاحبه و مشاوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان در مدارس و بر اساس شرایط و ضوابط مندرج در پیوست‌های شماره ۲ و ۳ انجام دهند.

ماده ۳۶: انجام مصاحبه و مشاوره باید طبق جدول زمان‌بندی ابلاغی از طرف ستاد انجام گیرد.

ماده ۳۷: حضور یک نفر مصاحبه‌گر و یک نفر مشاور دارای مجوز در جلسات مصاحبه داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه، الزامی است.

ماده ۳۸: معرفی کارشناسان مصاحبه‌کننده بر عهده مرکز امور صیانتی و معرفی مشاور، توسط معاونت تهذیب حوزه‌های علمیه انجام می‌شود.

ماده ۳۹: فرم‌های مصاحبه به همراه محورهای شاخص‌های آن و همچنین نحوه محاسبه نتایج، براساس دستورالعمل‌های مربوطه خواهد بود.^۲

ماده ۴۰: در صورت لزوم جهت ارزیابی فرآیند مصاحبه و عملکرد مصاحبه‌کنندگان، اعزام ناظر از سوی ستاد بلامانع می‌باشد.

ماده ۴۱: داوطلبانی که نسبت به نتیجه هر یک از مراحل پذیرش اعتراض داشته

۱. شرایط و ضوابط کامل انجام مصاحبه و مشاوره پذیرش در پیوست شماره ۲ و ۳ می‌باشد.

۲. در این خصوص به پیوست شماره ۲ و ۳ مراجعه نمایید.

باشند می توانند تقاضای تجدید نظر خود را حداکثر تا دو هفته پس از اعلام نتایج، در سامانه پذیرش ثبت نمایند.

تبصره ۱: ثبت درخواست اعتراض فقط برای یک مرتبه امکان پذیر است.

تبصره ۲: در صورت عدم اعتراض یا اعتراض خارج از مهلت مقرر، نتایج اعلامی، قطعی تلقی می شود.

ماده ۴۲: بعد از اعلام نتیجه اعتراض، در صورت اعتراض مجدد داوطلب، پرونده وی جهت تجدیدنظر نهایی به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده می شود.
تبصره: رأی صادره توسط کمیسیون پذیرش، قطعی بوده و غیر قابل اعتراض یا تجدیدنظر می باشد.

صدور کد موقت

ماده ۴۳: برای داوطلبانی که مراحل ثبت نام، آزمون، مصاحبه و مشاوره را با موفقیت سپری نمایند شماره پرونده تحصیلی موقت صادر خواهد شد.

ماده ۴۴: صدور شماره پرونده موقت صرفاً جهت امکان ثبت اطلاعات در سامانه های آموزشی و استفاده از برخی خدمات بوده و به معنای پذیرش قطعی و مجوز استفاده از همه خدمات حوزوی نمی باشد.
تبصره: مدت زمان اعتبار شماره پرونده موقت تا پایان اولین نیم سال تحصیلی خواهد بود.

فصل سوم: پذیرش نهایی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

میثاق طلبگی

ماده ۴۵: شرکت داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه، در دوره «میثاق طلبگی» پس از کسب امتیاز لازم از «مصاحبه و مشاوره»، ضروری می‌باشد.

ماده ۴۶: دوره «میثاق طلبگی» در دو بخش تربیتی و آموزشی با عنوان «میثاق تربیتی» و «میثاق آموزشی» بر اساس ضوابط و شرایط مربوطه برگزار می‌گردد.

الف: «میثاق تربیتی»

ماده ۴۷: به منظور آشنایی داوطلبان با اهداف و مأموریت‌های طلبگی، اصول و فرآیند تربیتی و نیز دوره‌ها و برنامه‌های آموزشی در حوزه‌های علمیه، دوره «میثاق تربیتی» بر اساس شرایط و ضوابط مربوطه، برگزار می‌گردد.^۱

تبصره: مباحث ارائه شده در این دوره با محوریت اخلاق و تهذیب در موضوعاتی همچون زی طلبگی، رسالت‌های حوزه و طلبه، معرفی جایگاه حوزه و ارکان مدیریتی آن، آشنایی با برنامه‌های آموزشی، تربیتی و... حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۴۸: اهداف برگزاری دوره میثاق تربیتی عبارتند از:

۱. شناخت و ارزیابی دقیق داوطلبان جهت ورود به حوزه؛
۲. کمک به داوطلبان برای رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی؛
۳. آشناسازی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه؛
۴. تبیین اجمالی اهداف، رسالت‌ها، وظایف و زی طلبگی؛
۵. آشناسازی داوطلبان با فرصت‌ها و چالش‌ها در مسیر طلبگی؛

۱. برای آشنایی با فرایند برگزاری دوره میثاق تربیتی، دستورالعمل‌ها و وظایف برگزارکنندگان آن به پیوست شماره ۵ مراجعه فرمایید.

۶. تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان در ورود به حوزه؛

۷. آشنایی با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی.

ماده ۴۹: دوره میثاق تربیتی بر اساس شرایط، ضوابط و زمان‌بندی ابلاغی از طرف ستاد، با نظارت مدیریت‌های استانی و توسط معاونت تهذیب و تربیت استانی، در طی سه تا هفت روز برگزار می‌گردد.
تبصره: مدارس می‌توانند این دوره را با هماهنگی و نظارت مدیریت استان بر اساس شرایط و ضوابط ابلاغی در مدرسه برگزار نمایند.

ب: «میثاق آموزشی»

ماده ۵۰: «میثاق آموزشی» مرحله‌ای از فرآیند پذیرش داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه می‌باشد که به منظور بررسی و سنجش میزان استعداد داوطلبان نسبت به فراگیری علوم حوزوی برگزار می‌گردد.

ماده ۵۱: ملاک سنجش و ارزیابی داوطلبان در مرحله «میثاق آموزشی»، وضعیت آموزشی و تحصیلی داوطلبان در نیم‌سال اول تحصیلی، اعم از مشارکت در مباحث آموزشی و درسی، قبولی در دروس و... خواهد بود.

ماده ۵۲: کلیه امور اجرایی دوره میثاق آموزشی، با نظارت مدیریت استان و توسط مدرسه انجام می‌گیرد.

ماده ۵۳: داوطلبانی مجاز به شرکت در میثاق آموزشی هستند که موفق به کسب امتیاز لازم از دوره «میثاق تربیتی» شده باشند.

تبصره: حضور در دوره میثاق آموزشی بدون گذراندن دوره میثاق تربیتی، تنها با مجوز معاونت تهذیب استان، مبنی بر گذراندن آن بعد از دوره میثاق آموزشی، بلامانع است.

ماده ۵۴: مدارس در صورت نیاز و با موافقت شورای آموزش استان مجاز به

برگزاری این دوره در قالب دوره کوتاه مدت آموزشی به صورت مستقل^۱ و قبل از شروع سال تحصیلی می‌باشند.
تبصره: مدارس باید درخواست برگزاری مستقل این دوره را تا پیش از پایان مردادماه به شورای آموزش استان ارسال نمایند.

ماده ۵۵: ملاک کسب امتیاز لازم از این دوره، اخذ نمره قبولی (اعم از قبولی در امتحان اصلی و یا تجدیدی) از دروس ارائه شده در نیم‌سال اول تحصیلی مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه می‌باشد.

ماده ۵۶: کلیه سؤال‌های امتحانی اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید آن درس به صورت کتبی طرح می‌گردد.

ماده ۵۷: نمره قبولی در همه دروس، ۱۲ می‌باشد.

ماده ۵۸: کسی که نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

تحقیقات محلی

ماده ۵۹: به منظور احراز صلاحیت داوطلب در موضوعات اجتماعی و رفتاری، تحقیقات میدانی با برنامه‌ریزی مدیریت استان و توسط نماینده مرکز امور صیانتی در استان انجام می‌شود.

ماده ۶۰: زمان انجام تحقیقات میدانی بعد از مشخص شدن نتیجه مصاحبه و مشاوره و حداکثر تا پایان آذرماه خواهد بود.

سنجش سلامت

ماده ۶۱: جهت احراز سلامت جسمی و روحی داوطلبان، مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه از طریق مراجع ذی‌ربط، اقدام به استعلام و سنجش وضعیت جسمی

۱. در خصوص نحوه برگزاری دوره به صورت مستقل به پیوست شماره ۲۰ مراجعه نمایید.

و روحی داوطلبان می نماید.

صدور کد تحصیلی رسمی

ماده ۶۲: دریافت کد تحصیلی رسمی، پس از اخذ حداقل امتیاز لازم در هر مرحله و نیز امتیاز لازم از مجموع مراحل پذیرش مطابق آیین نامه های مربوطه صورت می گیرد.

تبصره: در صورت عدم شرکت در هر یک از مراحل پذیرش و یا عدم کسب امتیاز لازم از مجموع مراحل، پذیرش نهایی داوطلب منتفی خواهد شد.

ماده ۶۳: داوطلبانی که موفق به کسب امتیاز لازم در کلیه مراحل سنجش و پذیرش شده باشند به عنوان «طلبه» مجاز به تحصیل در حوزه های علمیه خواهند بود و از کلیه مزایا و خدمات حوزوی مطابق ضوابط مربوطه برخوردار می گردند.

فصل چهارم: نحوه رسیدگی به درخواست‌ها در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۴: کمیسیون پذیرش استان با اهدافی همچون ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان و به منظور بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان و ... با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان، در استان تشکیل می‌گردد^۱.

مراحل ارائه درخواست و شرایط متقاضیان جهت رسیدگی در کمیسیون پذیرش استان

ماده ۶۵: بررسی درخواست متقاضیان ورود به حوزه‌های علمیه توسط مدیریت استان بررسی و در نهایت جهت تصمیم‌گیری به کمیسیون پذیرش استان ارجاع داده خواهد شد.

ماده ۶۶: درخواست‌های ذیل در کمیسیون پذیرش بررسی خواهد شد:

۱. افرادی که به دلیل نداشتن برخی شرایط^۲ تعریف شده امکان ثبت‌نام به صورت عادی را ندارند.

۲. افرادی که خارج از زمان‌بندی تعریف شده برای ثبت‌نام اقدام می‌نمایند.

۳. افرادی که برخی از امتیازات اولیه را دارا نباشند.

۴. افرادی که نسبت به نتایج هر یک از مراحل پذیرش اعتراض دارند.

ماده ۶۷: مراحل ارائه درخواست و فرآیند بررسی به شرح ذیل می‌باشد:

۱. ثبت نام در سامانه پذیرش حوزه‌های علمیه و تکمیل اطلاعات و بارگذاری اسناد و مدارک مربوطه؛

۲. بررسی، کنترل و کارشناسی شرایط اولیه مطابق ضوابط توسط کارشناس

۱. آیین‌نامه تشکیل کمیسیون پذیرش به همراه اهداف، شرح وظایف و اعضای آن در پیوست شماره ۲۵ آمده است.

۲. شرایط سنی و معدل کلاسیک.

پذیرش؛

۳. طرح و بررسی در کمیسیون پذیرش، صدور حکم و ثبت نتیجه در سامانه.

ماده ۶۸: مدیریت زمان بندی بررسی درخواست ها به عهده کمیسیون پذیرش استان است.

تبصره: لازم است زمان بندی ها به گونه ای تنظیم شود که قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی نتایج بررسی های کمیسیون و نتایج مراحل مختلف پذیرش مشخص و در سامانه ثبت شده باشد.

ماده ۶۹: در صورتی که در هر یک از مراحل پذیرش و یا پایان آن، مشخص شود داوطلب شرایط لازم برای پذیرش را ندارد، ضمن متفی شدن پذیرش آن داوطلب، ضرورت دارد مدیریت استانی، نسبت به اطلاع رسانی به داوطلب و مراجع ذی صلاح اقدام نماید.

مراحل رسیدگی و صدور رأی

ماده ۷۰: کلیه موارد پیش بینی نشده در این دستورالعمل و همچنین مواردی که رسیدگی به آن ها در شرح وظایف کمیسیون استانی نمی باشد، پس از درخواست داوطلب به همراه اسناد و مدارک مربوطه و ارائه گزارش توسط کمیسیون استان، جهت تصمیم گیری به معاونت آموزش حوزه های علمیه ارجاع می شود.

ماده ۷۱: احکام صادره حداکثر تا دو روز پس از صدور، به متقاضی و واحدهای مربوطه اعلام می گردد و واحدهای مربوطه موظف هستند ظرف یک هفته پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را اعلام نمایند.

ماده ۷۲: احکام صادره توسط کمیسیون پذیرش برای تمامی مجموعه ها و افراد تابعه لازم الاجرا است.

ماده ۷۳: لازم است تمامی مدارک ارائه شده با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۷۴: احکام صادره نباید خارج از ضوابط و مصوبات ابلاغی ستاد باشد.

ماده ۷۵: در صورت موافقت دبیر کمیسیون، اعتراض متقاضی نسبت به رأی صادره،

جهت بررسی مجدد به کمیسیون ارائه می گردد.

ماده ۷۶: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در موضوعات مربوط به این دستورالعمل

بر عهده معاونت آموزش حوزه های علمیه می باشد.

بخش سوم: امور اجرایی تحصیلی

فصل اول: برنامه ریزی دروس و کلاس درس

الف) انتخاب درس

انتخاب درس به صورت عادی، حذف و یا اضافه کردن درس
ماده ۷۷: کل ساعات درسی طلاب سطح یک برنامه آموزشی جدید برای طلاب سیکل ۴۶۹۱ ساعت، طلاب دیپلم ۳۹۸۹ ساعت و طلاب دانشگاهی ۳۸۳۵ ساعت می باشد که به طور معمول برای طلاب سیکل در طول ۱۲ نیم سال و برای طلاب دیپلم و دانشگاهی در طول ۱۰ نیم سال ارائه می شود.
ماده ۷۸: انتخاب درس قبل از شروع هر نیم سال تحصیلی انجام می شود^۱ و حذف و یا اضافه کردن درس به تعداد حداکثر دو عنوان، تا دو هفته پس از شروع نیم سال، طبق ضوابط در سامانه انجام می شود.
تبصره: در دوره تابستانی، سامانه از ابتدای دوره جهت انتخاب درس فعال خواهد بود.

۱. انتخاب درس می تواند به صورت دو نیم سال همزمان و در ابتدای سال انجام گیرد، اما با توجه به نیم سالی بودن نظام آموزشی تمامی ارزیابی ها و ارزشیابی های تحصیلی به صورت نیم سالی انجام می شود.

ماده ۷۹: مقدار انتخاب درس در هر نیم سال حداقل ۳۱۰ و حداکثر ۴۲۵ ساعت درس می باشد.

تبصره: در نیم سال آخر تحصیلی در صورتی که دروس سطح طلبه با حداکثر ۲۰۰ ساعت درس مازاد، تکمیل شده و به پایان برسد، رعایت سقف مذکور ضروری نمی باشد.

ماده ۸۰: در صورت اتمام دروس انتخاب شده در نیم سال و امکان استمرار ایام تحصیلی بر اساس تقویم آموزشی، مدارس در هر سال تحصیلی مجاز به ارائه حداکثر ۲۴۰ ساعت درس از دروس نیم سال بعد برای طلاب خود می باشند.^۱

تبصره ۱: تصمیم گیری در این خصوص بر عهده شورای مدرسه می باشد.

تبصره ۲: مقدار ساعت انتخابی برای تمام سال تحصیلی بوده و تقسیم آن در طول دو نیم سال با نظر شورای مدرسه می باشد.

تبصره ۳: تأیید نهایی این انتخاب درس با شورای آموزش استان بوده و مدرسه پس از تأیید، مجاز به برگزاری کلاس خواهد بود.

ماده ۸۱: تقاضای انتخاب درس کمتر از حد معمول، در صورت تأیید اضطرار از سوی شورای مدرسه، تا حداقل ۱۷۰ ساعت جایز است.

تبصره: انتخاب ساعت درس به مقدار اضطرار، برای طلاب با مدرک ورودی سیکل و دیپلم حداکثر در دو نیم سال و برای طلاب با مدرک ورودی دانشگاهی حداکثر تا چهار نیم سال مجاز است.

ماده ۸۲: کسانی که معدل نیم سال آن ها کمتر از ۱۴ باشد، در نیم سال بعد، مطابق ضوابط انتخاب درس، می توانند حداکثر ۳۱۰ ساعت درس انتخاب کنند.

۱. شرایط ارائه دروس بر اساس این ماده، غیر از شرایط و ضوابط انتخاب درس مازاد به صورت حضوری و انتخاب درس به صورت غیر حضوری در تابستان می باشد.

ماده ۸۳: انتخاب درس دارای پیش نیاز در صورتی مجاز است که کلاس درس پیش نیاز آن گذرانده شده باشد.

ماده ۸۴: حذف یا اضافه دروس با رعایت حداقل و حداکثر ساعات درسی مندرج در آیین نامه، تا پایان هفته دوم هر نیم سال تحصیلی مجاز می باشد.

ماده ۸۵: حذف اضطراری یکی از درس ها، با رعایت حداقل و حداکثر انتخاب درس تا پنج هفته مانده به پایان نیم سال تحصیلی پس از تأیید مدیر مدرسه بلامانع می باشد.

ماده ۸۶: ورودی های دیپلم و دانشگاهی به شرط ارائه نمره قبولی در دروس مرحله آشنایی، با تشخیص گروه علمی — تربیتی می توانند از شرکت در کلاس یا امتحان این دروس معاف گردیده و نمره ارائه شده به عنوان نمره درس ثبت خواهد شد.

تبصره: درس تحقیق پایانی و دروس مهارتی «روش تدریس و تبلیغ و مهارت های پژوهشی» از این ماده مستثنی بوده و طلاب باید در کلاس و امتحان این دروس شرکت نمایند.

عناوین دروس دوره آشنایی

نام درس	نام درس	نام درس
صرف ۱	نحو ۱	بلاغت ۱
منطق ۱	اصول فقه ۱	احکام ۱ و ۲
معارف و عقاید ۱ و ۲	حکمت اسلامی	علوم قرآن
آشنایی محتوایی با قرآن ۱ تا ۶	علوم حدیث	کافی
ادعیه و زیارات	فقه ۱ و ۲	نهج البلاغه
لغت	تجوید قرآن	

انتخاب درس مازاد به صورت حضوری^۱

طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، می‌توانند نسبت به انتخاب درس تا حداکثر ۱۷۰ ساعت درس - مازاد بر حداکثر ساعات تعیین شده مجاز به صورت حضوری در نیم‌سال اول و دوم هر سال تحصیلی اقدام نمایند:

- (۱) نداشتن مشکل آموزشی و انضباطی؛
 - (۲) رعایت انتخاب حداقل ۳۱۰ ساعت درس در نیم‌سال قبل؛
 - (۳) قبولی نهایی در همه دروس انتخابی نیم‌سال قبل؛
 - (۴) کسب معدل ۱۶ در دروس نیم‌سال قبل؛
 - (۵) تعهد به شرکت در تمامی کلاس‌های درسی مطابق ضوابط؛
 - (۶) صلاحدید و تأیید شورای مدرسه محل تحصیل.
- تبصره ۱:** ملاک محاسبه معدل، عملکرد درسی طلبه در نیم‌سال متصل قبل می‌باشد.
- تبصره ۲:** انتخاب دروس فوق، از سال دوم تحصیلی امکان‌پذیر می‌باشد.
- تبصره ۳:** مقدار ساعات درسی مازاد برای طلاب با مقطع ورودی با مدرک دانشگاهی، حداکثر ۲۵۵ ساعت می‌باشد.
- تبصره ۴:** شورای مدرسه می‌تواند تا پنج هفته قبل از برگزاری امتحان، نسبت به حذف همه یا تعدادی از دروس مازاد اخذ شده توسط طلاب اقدام نماید.

انتخاب درس به صورت غیر حضوری^۲ در تابستان

ماده ۸۷: طلاب در صورت داشتن شرایط ذیل، از تابستان سال اول تحصیلی می‌توانند نسبت به انتخاب درس تا حداکثر ۷۶۰ ساعت، بدون حضور در کلاس، نسبت به امتحان آن دروس اقدام نمایند:

- (۱) رعایت انتخاب حداقل ساعت درس مجاز در هر نیم‌سال در سال جاری تحصیلی؛

۱. مراد انتخاب درس به صورت ارتقائی حضوری می‌باشد.

۲. مراد انتخاب درس به صورت ارتقائی غیر حضوری در تابستان می‌باشد.

۲) قبولی در همه دروس انتخابی نیم‌سال اول و امتحانات اصلی نیم‌سال دوم سال تحصیلی جاری؛

۳) کسب حداقل نمره ۱۶ در امتحانات کتبی دروس ادبیات (صرف، نحو، بلاغت، لغت، تجزیه و ترکیب)، منطق، فقه و اصول، تفسیر، فلسفه یا حکمت اسلامی؛

۴) کسب حداقل معدل ۱۵ در سایر دروس؛

۵) صلاحدید و تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه محل تحصیل.

تبصره ۱: حضور در امتحانات این دروس با رعایت جداول درسی و ضوابط مربوط به انتخاب درس مانند پیش‌نیاز و ... مجاز می‌باشد.

تبصره ۲: محاسبه معدل و یا نمرات دروس ذکر شده در بندهای ۳ و ۴، براساس جدول انتخاب درس طلاب در نیم سال دوم خواهد بود.

تبصره ۳: در ارزشیابی دروس انتخابی به صورت غیر حضوری در تابستان، در دروس دارای پژوهش درسی، ارائه پژوهش الزامی است.

ماده ۸۸: نمره قبولی دروس انتخاب شده به صورت غیر حضوری، در تابستان ۱۶ می‌باشد.

انتخاب درس حضوری در دوره آموزشی تابستان

ماده ۸۹: شرکت در دوره آموزشی تابستان و انتخاب درس در آن برای همه طلاب، با رعایت شرایط ذیل بلامانع می‌باشد:

۱) تعهد به شرکت در تمامی کلاس‌های درسی مطابق ضوابط؛

۲) برگزاری کلاس برای هر درس طبق جداول درسی مصوب؛

۳) صلاحدید و تأیید مدیر مدرسه محل تحصیل.

تبصره: انتخاب درس عادی در دوره تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان

(بدون شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی و دروسی که جهت کسری معدل^۱

۱. آیین‌نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل در بخش پنجم، آمده است.

اخذ شده است، بلامانع می‌باشد.

ماده ۹۰: مجموع ساعات درسی یک طلبه (بجز طلاب دارای مدرک دانشگاهی) در

طول یک سال تحصیلی، اعم از انتخاب درس در طول نیم‌سال و دوره

تابستانی (اعم از حضوری و غیرحضوری) نباید بیش از ۱۵۰۰ ساعت باشد.

تبصره: مجموع ساعات درسی برای طلاب با مقطع ورودی مدرک دانشگاهی در طول یک سال تحصیلی،

مداکثر تا ۲۱۰۰ ساعت می‌باشد.

ب) برنامه‌ریزی کلاس‌های درسی

ماده ۹۱: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم‌سال، در مدارس شهر قم حداقل

۱۰ نفر و در مدارس شهرستان‌ها، حداقل ۷ نفر است.^۱

تبصره ۱: حداکثر افراد در هر کلاس درس ۲۵ نفر است.

تبصره ۲: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از حدنصاب مذکور،

با پیشنهاد مدرسه و تأیید مدیریت استان امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۹۲: کلاس درس، با معرفی و حضور استاد دارای حکم تدریس رسمیت می‌یابد.

ماده ۹۳: استاد، موظف به حضور مستمر و تدریس کامل منبع و محدوده درسی

مطابق جدول درسی هر نیم‌سال تحصیلی است.

ماده ۹۴: در صورتی که محدوده‌های درسی در طول نیم‌سال به پایان نرسد، مدرسه و

استاد موظف به برگزاری جلسات جبرانی برای آن درس می‌باشند.

ماده ۹۵: در صورتی که مدرسه برای تکمیل محدوده درس نیاز به اضافه کردن

ساعات درسی داشته باشد می‌تواند با پیشنهاد معاون آموزش مدرسه و

تصویب شورای مدرسه در این خصوص اقدام نماید. هم‌چنین کم کردن

ساعات درسی به شرط تکمیل محدوده و عدم اختلال در یادگیری طلاب تا

سقف ۲۰ درصد ساعات تعیین شده برای هر درس با پیشنهاد معاون آموزش

مدرسه و تصویب شورای مدرسه بلامانع است.

ماده ۹۶: متون درسی و محدوده‌های هر درس در ابتدای سال تحصیلی توسط

معاونت آموزش حوزه‌های علمیه ابلاغ می‌گردد لذا عدم استفاده از متن

آموزشی تأیید شده و یا عدم ارائه درس بر اساس محدوده‌های ابلاغ شده،

۱. حد نصاب مذکور صرفاً برای رسمیت بخشیدن به درس و ثبت آن در سیستم آموزشی است و پرداخت

حق‌الزحمه اساتید تابع قوانین ابلاغی مربوطه است و مشمول این بند نمی‌شود.

موجب حذف درس و نمره آن می‌شود.

تبصره: در صورت عدم ابلاغ متن و یا محدوده در ابتدای سال تحصیلی، آخرین ابلاغیه معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۹۷: مدت زمان هر جلسه درس، ۵۰ دقیقه است.

ماده ۹۸: چنانچه استادی قادر به حضور در کلاس درس نباشد؛ موظف است تا پیش از شروع کلاس، مدیریت مدرسه را مطلع سازد تا جهت اطلاع رسانی به طلاب یا جایگزینی استاد، تدبیر لازم اندیشیده شود.

ماده ۹۹: اساتید می‌توانند با صلاحدید شورای مدرسه، در طول هر نیم‌سال تحصیلی، تا سقف ۲۵ درصد افزون بر ساعات هر درس را، جلسه مشاوره و پرسش و پاسخ برگزار کنند.

ماده ۱۰۰: دروس تاریخ اسلام ۱ و ۲ در همه مقاطع و تاریخ انقلاب اسلامی در مقاطع سیکل و دیپلم، نیمه‌حضور^۱ می‌باشد و مدارس باید حداقل ۳۰ درصد ساعات مصوب هر درس را کلاس حضوری با محورهای ذیل برگزار کنند:

- رفع ابهامات و پاسخگویی به سؤالات طلاب؛
- مرور کلی و ارائه دسته‌بندی مناسب مباحث به منظور تسهیل در یادگیری و یادسپاری؛
- ارائه تحلیل‌هایی در خصوص برخی از گذرگاه‌های تاریخی.

۱. دروس نیمه‌حضور، هیچ گونه فعالیت کلاسی (اعم از پژوهش درسی یا فعالیت درسی) ندارند.

ج) دروس اقتضائی

ماده ۱۰۱: دروس اقتضایی مانند سایر دروس، بخشی از برنامه آموزشی طلاب سطح یک بوده که اجرای آن توسط مدرسه و انتخاب واحد این درس از جانب طلاب الزامی می‌باشد.

ماده ۱۰۲: مقدار ساعات دروس اقتضایی در مجموع ۱۲۸ ساعت است که در قالب ۴ عنوان درس و هر یک با ارزش ۳۲ ساعت ارائه شده و با عنوان «دروس اقتضایی ۱، ۲، ۳، ۴» در سامانه تعریف می‌شود و عناوین و ارزش ساعتی آن‌ها قابل تغییر نمی‌باشد.

ماده ۱۰۳: عناوین، سرفصل‌ها و متون آموزشی دروس مذکور در هر مدرسه، اختصاصی همان مدرسه بوده و پس از ارائه درخواست و تأیید شورای آموزش استان لازم الاجرا است.

تبصره: مدارس جهت اخذ مجوز؛ عنوان درسی، سرفصل‌ها، کتاب یا جزوه پیشنهادی را تنظیم و به شورای آموزش مدیریت استان ارسال می‌نمایند.

ماده ۱۰۴: تغییر در عناوین و سرفصل‌های مصوب، در اثناء سال تحصیلی مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۰۵: هر عنوان از دروس اقتضایی همانند سایر دروس در سامانه تعریف شده و دارای کد درس، ارزش نمره‌ای و... می‌باشد.

ماده ۱۰۶: برنامه‌ریزی و چینش دروس اقتضایی در نیم‌سال‌ها برعهده مدارس می‌باشد.^۱

ماده ۱۰۷: نمره هر عنوان درس از دروس اقتضایی به صورت مستقل ثبت می‌شود.

ماده ۱۰۸: عناوین دروس و موضوعات آن‌ها با توجه به شرایط و نیازمندی‌های علمی،

۱. مدارس، دروس اقتضایی را طوری چینش کنند که از تجمع آن‌ها در پایان دوره تحصیلی جلوگیری شود.

فرهنگی و اعتقادی و بر اساس اولویت‌های منطقه‌ای پیشنهاد و تصویب می‌گردد.

ماده ۱۰۹: برخی از موضوعات پیشنهادی و مورد تأکید برای این دروس عبارت است از:

- بررسی فرق منطقه‌ای؛ بررسی و نقد فرق و جریان‌های اعتقادی در مناطق مانند نقد و بررسی وهابیت، نقد و بررسی بهائیت و ...
- آموزش مهارت‌های تبلیغی؛ مانند روش سخنرانی دینی و یا روش تدریس و کلاس‌داری و ...؛

- تقویت بنیه علمی طلاب در مباحثی همچون ادبیات عربی^۱، ادبیات فارسی، حفظ قرآن و ...؛

- تحلیل موضوعات و مباحث سیاسی - اجتماعی و بصیرتی،

- دروسی مانند: دفاع مقدس، آموزش مکالمه زبان عربی^۲ و

ماده ۱۱۰: مدارس در بخش ملاحظات جدول درسی، موضوعات و عناوین اختصاص یافته به دروس اقتضایی را نوشته و به طلاب اطلاع‌رسانی نمایند.

ماده ۱۱۱: اختصاص چند درس از دروس اقتضایی به یک موضوع (مشروط به ارائه سرفصل‌های متناسب با حجم ساعتی مورد نظر) بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۱۲: ضوابط برگزاری کلاس‌های درسی (مانند حضور و غیاب و...) و نحوه برگزاری امتحان دروس اقتضایی، همانند دیگر دروس و مطابق ضوابط می‌باشد.

۱. مدارس می‌توانند برای تقویت ادبیات عربی طلاب از کتب مختلف آموزشی ادبیات عربی از جمله کتاب «صرف کاربردی در آیات و روایات» مرکز تدوین متون حوزه‌های علمیه استفاده نمایند.

۲. برای اجرای مکالمه زبان عربی از طریق مرکز آموزش زبان حوزه‌های علمیه اقدام گردد.

ماده ۱۱۳: در صورت انتقال طلبه به مدرسه دیگر و تفاوت دروس اقتضایی مدارس مبدأ و مقصد، پذیرش و تطبیق آن‌ها بر عهده مدرسه مقصد بوده و در صورت عدم پذیرش مدرسه مقصد، طلبه موظف به شرکت در دروس اقتضایی متناسب با شرایط مدرسه مقصد بوده و نمرات دروس اقتضایی گذرانده شده در مدرسه مبدأ کأن لم یکن تلقی می‌گردد.

ماده ۱۱۴: مثال دروس اقتضایی مقطع دیپلم: در یک مدرسه از مجموع ۱۲۸ ساعت دروس اقتضایی، ۶۴ ساعت آن به بررسی و نقد وهابیت و ۶۴ ساعت برای آموزش روش سخنرانی دینی در نظر گرفته شده که برنامه دروس اقتضایی آن مدرسه به شکل ذیل ارائه می‌شود:

کد درس	عنوان	نوع درس	ساعت	پیشنیاز	ملاحظات
۱۲۰۱۲۱	درس اقتضائی ۱	نظری	۳۲	-	این درس با عنوان نقد و بررسی وهابیت ۱ برگزار شده و نمره آن در سامانه با عنوان درس اقتضائی ۱ ثبت می‌گردد.
۱۲۰۱۲۲	درس اقتضائی ۲	نظری	۳۲	درس اقتضائی ۱	این درس با عنوان نقد و بررسی وهابیت ۲ برگزار شده و نمره آن در سامانه با عنوان درس اقتضائی ۲ ثبت می‌گردد.
۱۲۰۱۲۳	درس اقتضائی ۳	نظری	۳۲	-	این درس با عنوان روش سخنرانی دینی ۱ برگزار شده و نمره آن در سامانه با عنوان درس اقتضائی ۳ ثبت می‌گردد.
۱۲۰۱۲۴	درس اقتضائی ۴	نظری	۳۲	درس اقتضائی ۳	این درس با عنوان روش سخنرانی دینی ۲ برگزار شده و نمره آن در سامانه با عنوان درس اقتضائی ۴ ثبت می‌گردد.
جمع ساعات			۱۲۸		

د) انتخاب استاد از غیر محل تحصیل در دروس فقه و اصول سطح یک

مقدمه

از سنت‌های حسنه حوزه‌های علمیه همواره اختیار طلاب و دانش‌پژوهان، در انتخاب استاد متناسب با توانمندی‌ها، روش‌ها و علاقه‌مندی‌های خود بوده است. این شیوه دارای امتیازاتی مانند اشتیاق بیشتر برای تلمذ طلاب نزد اساتید، هدایت تحصیلی مناسب، حفظ شأنیت و کرامت اساتید، نظارت بهتر بر درس و پیشرفت تحصیلی طلاب توسط اساتید و... بوده است.^۱

ماده ۱۱۵: مدارس علمیه با رعایت شرایط و ضوابط آموزشی ذکر شده در این آیین‌نامه، می‌توانند نسبت به صدور مجوز برای طلاب متقاضی گذراندن دروس فقه و اصول سطح یک، نزد استادی غیر از اساتید مدرسه محل تحصیل خود، اقدام کنند.

ماده ۱۱۶: در صورتی که طلبه، متقاضی شرکت در کلاس درس استاد رسمی یکی از مدارس دارای مجوز از حوزه باشد براساس شرایط و ضوابط «طلبه مهمان»^۲ اقدام می‌نماید.

ماده ۱۱۷: در صورتی که طلبه، متقاضی شرکت در کلاس درس استادی است که در مدارس تحت برنامه تشکیل نمی‌شود، اخذ درس با استاد مورد نظر با شرایط ذیل مجاز خواهد بود:

- (۱) داشتن حکم تدریس توسط استاد در درس مورد نظر؛
- (۲) دارا بودن شرایط اخذ دروس؛

۱. حوزه‌های علمیه، چیستی، گذشته، حال، آینده/ علی‌رضا اعرافی/ نشر موسسه اشراق و عرفان/ چاپ اول/ صفحه ۳۸۲ (با اندکی تلخیص)

۲. آیین‌نامه مهمان، در بخش چهارم، فصل چهارم آمده است.

۳) نظارت مدرسه مبدأ بر برگزاری کلاس‌های درس و حضور طلاب؛

۴) شرکت در امتحان‌های آن درس در مدرسه مبدأ؛

۵) موافقت شورای مدرسه.

تبصره: در صورتی که استاد پیشنهادی، حکم تدریس نداشته باشد، شرکت در درس ایشان در صورت تأیید صلاحیت تدریس استاد برای این درس توسط شورای آموزش مدرسه مجاز می‌باشد.

شرایط برگزاری کلاس:

۱) ارائه درخواست مکتوب شرکت در کلاس توسط طلبه‌ها؛

۲) ارائه موافقت استاد پیشنهادی برای برگزاری درس، حضور طلاب و سایر همکاری‌های لازم؛

۳) ارائه مدارک مربوط به استاد پیشنهادی در صورت نیاز؛

۴) صدور مجوز توسط مدیر مدرسه؛

۵) ارائه تعهد طلبه به رعایت تمام ضوابط برگزاری کلاس‌های درسی مانند حضور و غیاب، رعایت محدوده‌های درسی، تعداد ساعات درسی و ارائه گزارش آن به مدرسه جهت بهره‌مندی از مزایای علمی و رفاهی؛

۶) رعایت ضوابط مربوط به انتخاب درس؛ مانند: حد نصاب ساعات درسی انتخاب شده در هر نیم‌سال، عدم تداخل ساعات درسی با سایر دروس مدرسه مبدأ، رعایت دروس پیش‌نیاز.

تبصره ۱: حضور و غیاب و تعیین زمان بندی برگزاری کلاس‌ها بر عهده استاد بوده و پس از تأیید نهایی مدرسه، اقدام بر اساس آن بلا مانع می‌باشد.

تبصره ۲: طلبه موظف است گزارش هفتگی حضور و غیاب و محدوده درس را با تأیید استاد، به مدرسه مبدأ ارائه نماید و مدرسه مبدأ مجاز به تغییر زمان اخذ گزارش می‌باشد.

ماده ۱۱۸: حد نصاب تشکیل کلاس در ابتدای هر نیم‌سال، بر اساس این طرح، در مدارس شهر قم حداقل ۵ نفر و در مدارس شهرستان‌ها، حداقل ۳ نفر است.

تبصره: در موارد خاص، تشکیل کلاس در کمتر یا بیشتر از حدنصاب مذکور، با پیشنهاد مدرسه و تأیید معاون آموزش استان امکان‌پذیر می‌باشد.

ماده ۱۱۹: شرح وظایف مدرسه مبدأ:

- (۱) دریافت و بررسی درخواست‌ها و مستندات رسیده از طلاب و اساتید؛
 - (۲) نظارت بر تشکیل و برگزاری کلاس‌های دروس مطابق ضوابط و شرایط
مانند: تشکیل جلسات درسی، تدریس بر اساس سرفصل‌ها و محدوده‌ها؛
 - (۳) برگزاری امتحان‌ها و ثبت نمرات در سامانه مطابق ضوابط.
- ماده ۱۲۰:** تشکیل کلاس‌های مذکور تعهدی برای مدرسه در تأمین مکان کلاس یا پرداخت حق الزحمه اساتید نمی‌آورد.

هـ) فعالیت‌های کلاسی

مقدمه

با توجه به اختصاص ۵ نمره از ۲۰ نمره نهایی هر درس سطح یک به ارزیابی عملکرد طلاب در فعالیت‌های علمی و پژوهشی در طول نیم‌سال و به منظور ساماندهی و استفاده مناسب از این فرصت، دستورالعمل اجرایی «فعالیت‌های کلاسی» به شرح ذیل تدوین گردید:

ماده ۱۲۱: در هر نیم‌سال تحصیلی ۵ نمره از نمره نهایی دروس سطح یک به ارزیابی عملکرد طلاب در فعالیت‌های علمی و پژوهشی در طول نیم‌سال، اختصاص یافته و بقیه نمره نهایی درس به امتحان کتبی تعلق دارد.
تبصره: مرجع ارزشیابی فعالیت‌های کلاسی برای هر درس، استاد همان درس می‌باشد.

ماده ۱۲۲: فعالیت‌های کلاسی به دو گروه تقسیم شده است که عبارتند از:

(۱) فعالیت درسی؛

(۲) پژوهش درسی.

ماده ۱۲۳: در برخی از دروس انجام پژوهش درسی، ضروری بوده و اختصاص فعالیت‌های درسی به سایر دروس نیز بر اساس شرایط و ضوابط اختصاصی هر درس می‌باشد.

تبصره ۱: دروس نیمه‌حضور در سطح یک دارای فعالیت کلاسی نیستند

تبصره ۲: تعیین و اطلاع‌رسانی فعالیت‌های کلاسی قبل از شروع درس ضروری می‌باشد.

(۱) فعالیت درسی:

ماده ۱۲۴: مصادیق فعالیت‌های درسی عبارت است از:

(۱) حضور فعال و منظم در مباحثه؛

۲) پاسخ به پرسش‌های کلاسی (ارزیابی علمی طلبه توسط استاد)؛

۳) موفقیت در امتحانات هفتگی (حداقل دو امتحان در هر نیم‌سال تحصیلی)؛

مباحثه

ماده ۱۲۵: مباحثه از مهم‌ترین مصادیق فعالیت‌های درسی است و الزامی کردن مباحثه در دروس و اختصاص تمام ۵ نمره فعالیت‌های کلاسی به آن با پیشنهاد استاد درس و تأیید گروه علمی - تربیتی، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۲۶: در جلسه مباحثه، به بازخوانی، بررسی، تبیین و نقد مباحث و مطالبی که در محدوده درسی مصوب و توسط استاد ارائه شده است، پرداخته می‌شود.

ماده ۱۲۷: گروه‌های مباحثه توسط خود طلاب و با نظارت، مشورت و تأیید استاد همان درس و حداکثر تا دو هفته اول شروع آن درس تشکیل می‌شود.

ماده ۱۲۸: ضرورت دارد گروه‌های مباحثه بعد از تشکیل، جهت ثبت به معاونت آموزش مدرسه اطلاع داده شود.

ماده ۱۲۹: معاونت آموزش مدرسه می‌تواند در هر گروه مباحثه، یک نفر را به عنوان دبیر گروه انتخاب نماید.

ماده ۱۳۰: وظایف دبیر گروه مباحثه عبارت است از:

۱) اطلاع‌رسانی و تعیین زمان و مکان جلسات؛

۲) مدیریت جلسات و تنظیم زمان برای ارائه و یا نقد مباحث توسط اعضاء؛

۳) انجام حضور و غیاب جلسات و ارائه آن به استاد؛

۴) هماهنگ کننده و رابط میان گروه و استاد و یا مدیریت مدرسه.

تبصره: در صورتی که مدیریت مدرسه، جلسه مباحثه را در زمان و مکان خاصی، ضروری اعلام نماید، تبعیت از آن برای گروه‌های مباحثه الزامی خواهد بود.

ماده ۱۳۱: زمان مباحثه به ازاء هر دو جلسه درس، حداقل یک جلسه مباحثه ۴۵ دقیقه‌ای می‌باشد.

ماده ۱۳۲: جهت اختصاص یافتن نمره مباحثه به طلبه، حضور طلبه در حداقل ۸۰

درصد جلسات مباحثه الزامی می‌باشد.

ماده ۱۳۳: نمره دهی در مباحثه توسط استاد همان درس و بر اساس ملاک‌هایی همچون حضور منظم و آمادگی علمی در جلسات انجام می‌شود.

۲) پژوهش درسی:

ماده ۱۳۴: در تعدادی از دروس سطح یک، حسب آیین‌نامه مربوطه، انجام پژوهش در یکی از موضوعات و مسائل مربوط به آن حوزه دانشی ضروری بوده و بخشی از نمره نهایی آن درس به این فعالیت اختصاص دارد.

ماده ۱۳۵: فرایند انتخاب دروس مذکور همانند سایر دروس و مطابق شرایط و ضوابط مندرج در آیین‌نامه‌های مربوطه خواهد بود.

ماده ۱۳۶: حوزه‌های دانشی دارای پژوهش، در سطح یک برنامه جدید آموزشی به شرح ذیل می‌باشد:

- ادبیات عرب

- معارف و عقائد

- فقه

- اصول

ماده ۱۳۷: انجام تنها یک پژوهش در یکی از موضوعات و مسائل حوزه‌های دانشی مذکور ضروری بوده و هر پژوهش نیز دارای دو مرحله فعالیت با عنوان «تدوین طرح نامه پژوهشی و انجام تحقیق» و «تدوین و ارائه گزارش تحقیق» خواهد بود.

تبصره ۱: نمره هر یک از فعالیت‌های مذکور، به یک درس معین از دروس همان حوزه دانشی «مطابق جدول دروس دارای پژوهش» اختصاص می‌یابد.

تبصره ۲: هر یک از دروس معین شده دارای نمره مستقلی بوده و ۵ نمره از نمره نهایی آن درس اختصاص به فعالیت پژوهشی دارد.

تبصره ۳: کسب حداقل نمره پژوهشی در هر نیم‌سال مطابق جدول ذیل الزامی است.

تبصره ۴: کسب حداقل نمرات پژوهشی درج شده در جدول ذیل صرفاً جهت محاسبه آن با امتحان کتبی می‌باشد^۱

ماده ۱۳۸: دروس دارای پژوهش به همراه مراحل فعالیت پژوهشی آن‌ها به شرح ذیل می‌باشد:

الف) جدول دروس دارای پژوهشی مقطع سیکل:

نیم سال	حوزه دانشی	عنوان درس	حداقل نمره پژوهشی (از ۲۰)	مرحله فعالیت پژوهشی
پنجم	ادبیات عرب	نحو ۶ بخش دوم	۶ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
ششم		نحو ۷	۶ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
هفتم	معارف و عقائد	عقائد ۶	۸ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
هشتم		عقائد ۷	۸ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
نهم	فقه	فقه ۵	۱۰ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
	اصول فقه	اصول ۲	۱۰ نمره	
دهم	فقه	فقه ۶	۱۱ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
	اصول فقه	اصول ۳	۱۱ نمره	

۱. مثلاً در صورتی که طلبه ای در سال دهم حداقل نمره امتحان کتبی را ۱۲ و حداقل نمره پژوهش را ۱۱ گرفته باشد این طلبه از این درس تجدید می‌باشد. چون ارزش نمرات کتبی و پژوهشی (۵+۱۵) می‌باشد و معدل نمرات به ۱۲ نخواهد رسید. لذا یا باید نمره امتحان کتبی را بیشتر از ۱۲ بیاورد و یا نمره پژوهشی را از ۱۱ بالاتر گرفته باشد

ب) جدول دروس دارای پژوهشی مقطع دیپلم و دانشگاهی:

نیم سال	حوزه دانشی	عنوان درس	حداقل نمره پژوهشی (از ۲۰)	مرحله فعالیت پژوهشی
پنجم	ادبیات عرب	نحو ۶	۶ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
ششم		نحو ۷	۸ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
هفتم	معارف و عقاید	عقائد ۶	۱۰ نمره	تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق
	فقه	فقه ۳ بخش دو	۱۰ نمره	
	اصول	اصول فقه ۲	۱۰ نمره	
هشتم	معارف و عقاید	عقائد ۷	۱۱ نمره	تدوین و ارائه گزارش تحقیق
	فقه	فقه ۴	۱۱ نمره	
	اصول	اصول فقه ۳	۱۱ نمره	

تبصره ۱: در جداول مذکور، در برخی از نیم سال‌ها، چند حوزه دانشی جهت پژوهش ارائه شده است که با پیشنهاد اساتید مربوطه و تأیید گروه علمی تربیتی، انتخاب تنها یکی از حوزه‌های دانشی جهت انجام پژوهش در نیم سال مذکور در هر دوره تحصیلی ضروری است.

تبصره ۲: در صورت انتخاب یکی از حوزه‌های دانشی در نیم سال اول، انتخاب همان حوزه دانشی برای درس مربوطه در نیم سال دوم الزامی است.

ماده ۱۳۹: اخذ دروس فوق، به صورت ارتقائی غیر حضوری و یا ارائه آن در دوره حضوری (تابستانی) مجاز نمی باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلامانع است.

ماده ۱۴۰: هر پژوهش (در هر دو فعالیت) زیر نظر یک نفر از اساتید واجد شرایط مدرسه به عنوان استاد راهنما انجام می شود.

ماده ۱۴۱: استاد راهنما در صورت داشتن شرایط، استاد همان درس «دروس دارای

پژوهش» بوده و انتخاب استاد راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ کلیه شرایط و ضوابط با تأیید گروه علمی - تربیتی بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۴۲: مسئولیت و وظایف استاد راهنما عبارت است از:

- (۱) هدایت و راهنمایی علمی و روشی طلاب در انجام پژوهش درسی در تمامی مراحل پژوهش؛
- (۲) ارزیابی پژوهش‌های درسی و اعلام نمره مربوطه در هر نیم‌سال تحصیلی؛
- (۳) شرکت در برنامه‌های توجیهی و دانش‌افزایی اساتید راهنمای پژوهش‌های درسی.

ماده ۱۴۳: شرایط استاد راهنمای پژوهش:

- (۱) دارا بودن حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های مرتبط با همان حوزه دانشی؛
- (۲) داشتن سابقه فعالیت‌های پژوهشی و یا شرکت در دوره‌های دانش‌افزایی پژوهشی؛
- (۳) دارا بودن حکم تدریس.

تبصره ۱: در خصوص اساتیدی که فاقد مدرک حوزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن مجوز تدریس سطح یک و دیگر شرایط فوق، بهره‌مندی از آنها جهت راهنمایی پژوهش درسی طلاب، بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: در صورت برخورداری اساتید دروس مربوطه از شرایط لازم پژوهشی، اولویت در راهنمایی پژوهش‌های درسی طلاب با ایشان بوده و در غیر این صورت، انتخاب استاد راهنما از میان سایر اساتید مدرسه با لحاظ شرایط مورد نظر و با تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۴۴: انجام فعالیت‌های پژوهشی طلاب به صورت فردی بوده و انجام آن به صورت گروهی با تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه و با رعایت شرایط و ضوابط ابلاغی معاونت پژوهش بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۴۵: شرایط و ضوابط تدوین، راهنمایی و ارزیابی هر یک از مراحل فعالیت‌های پژوهشی، مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه می‌باشد.

ماده ۱۴۶: حذف فعالیت‌های پژوهشی دروس و یا معافیت از انجام آن برای طلاب مجاز نبوده و ارائه حداقل دو پژوهش در دو حوزه دانشی در طول دوره تحصیلی سطح یک ضروری می‌باشد.

ماده ۱۴۷: ارائه فعالیت پژوهشی هر درس، قبل از برگزاری امتحان کتبی آن درس ضروری می‌باشد و تصمیم‌گیری در خصوص تمدید زمان آن بر عهده گروه علمی- تربیتی مدرسه می‌باشد.

ماده ۱۴۸: هر فعالیت پژوهشی دارای ۵ نمره از نمره نهایی آن درس می‌باشد.

ماده ۱۴۹: زمان اختصاصی راهنمایی برای هر مورد پژوهشی حداقل ۵ و حداکثر ۱۰ ساعت می‌باشد.

تبصره: افزایش زمان حداکثری برای راهنمایی پژوهش با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۵۰: پرداخت حق الزحمه اساتید راهنما بر اساس دستورالعمل پرداختی گروه‌های علمی- تربیتی^۱ خواهد بود.

ماده ۱۵۱: انتخاب دو درس دارای پژوهش درسی به صورت همزمان در یک نیم‌سال تحصیلی و هم چنین انتخاب دروس دارای فعالیت پژوهشی «تدوین و ارائه گزارش تحقیق قبل از دروس دارای فعالیت پژوهشی» تدوین طرح نامه پژوهش و انجام تحقیق مجاز نمی‌باشد.

تبصره: در موارد خاص و ضروری، پس از تقاضای طلبه و تأیید گروه علمی- تربیتی انجام دو فعالیت پژوهشی در یک نیم‌سال بلامانع است.

۱. ابلاغیه شماره ۱۴۸۳/۱۳ مورخ ۱۳۹۶/۹/۱۲ معاونت آموزش حوزه‌های علمیه

ماده ۱۵۲: اتخاذ تمهیدات لازم در خصوص نحوه و زمان ارائه دروس پژوهشی در هر نیم سال تحصیلی، رعایت تناسب دروس و نیم سال تحصیلی با حوزه های دانشی تعریف شده و هم چنین تناسب تعداد پژوهش ها با وقت استاد و طلبه، بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

ماده ۱۵۳: کلیه مراحل اجرای دستور العمل های مربوط به پژوهش درسی با نظارت معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه می باشد.

ماده ۱۵۴: ارائه مشاوره علمی و پژوهشی به طلاب و اساتید در صورت لزوم، پیگیری و تأمین زیرساخت های نرم افزاری و سخت افزاری مورد نیاز و اجرای برنامه مناسب آموزش مهارت های پژوهشی به طلاب و سایر وظایف محول براساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه های علمیه، بر عهده معاون پژوهش مدرسه و تحت اشراف مدیر مدرسه است.

شیوه محاسبه نمرات

ماده ۱۵۵: هر یک از نمرات کتبی و فعالیت کلاسی به صورت مستقل، از ۲۰ نمره محاسبه و ثبت می شود ولی محاسبه نمرات در سامانه و ارزش گذاری آن برای امتحان کتبی ۱۵ و برای فعالیت های کلاسی ۵ خواهد بود.

ماده ۱۵۶: ثبت نمرات فعالیت های کلاسی در سامانه (به جز نمره پژوهش درسی) قبل از آغاز امتحان کتبی هر درس ضروری می باشد.

تبصره: شرط اعمال و محاسبه نمره فعالیت کلاسی با نمره امتحان کتبی، اخذ نمره حداقل ۱۲ از امتحان کتبی می باشد.

ماده ۱۵۷: همه دروس سطح یک (بجز دروس ارائه شده به صورت نیمه حضوری)، ضرورتاً دارای یکی از اقسام فعالیت های کلاسی خواهند بود و در هنگام ثبت نمرات ضمن مشخص کردن نوع فعالیت کلاسی، نمره آن ثبت می گردد.

ماده ۱۵۸: شرط قبولی در هر درس، کسب حداقل نمره ۱۲ از امتحان کتبی و کسب معدل ۱۲ از جمع نمرات امتحان کتبی و فعالیت های کلاسی می باشد.

ماده ۱۵۹: نمرات اخذ شده از فعالیت‌های کلاسی، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۶۰: در برخی از موضوعات، امتحان شفاهی نیز اخذ می‌گردد و نمره آن در درس مربوطه ثبت می‌شود.

و) برنامه‌ریزی و اجرای دوره تابستانی

مقدمه

به منظور فراهم آوردن امکان استمرار تحصیل در طول سال، کم کردن تعطیلات، برنامه‌ریزی علمی در اوقات فراغت طلاب و ایجاد امکان پیشرفت تحصیلی برای طلاب متقاضی، دوره آموزشی تابستانی برگزار می‌گردد.

ماده ۱۶۱: برگزاری دوره‌های تابستانی با درخواست مدرسه علمیه و پس از اخذ مجوز از شورای آموزش استان و طبق ضوابط و شرایط ابلاغی معاونت آموزش ستاد بلامانع می‌باشد.

یادآوری: مدیریت حوزه علمیه استان، قبل از تأیید و یا رد دوره‌های تابستانی، هماهنگی لازم را به صورت مکتوب با معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، انجام دهد.

ماده ۱۶۲: حضور طلاب در دوره آموزشی تابستانی، اختیاری می‌باشد.

تبصره ۱: در صورتی که مدرسه‌ای حضور طلاب را در دوره تابستانی الزامی نماید، حضور طلاب در آن دوره نیز الزامی می‌باشد.

تبصره ۲: الزامی یا اختیاری بودن حضور طلاب در دوره، براساس مجوز شورای آموزش استان می‌باشد.

ماده ۱۶۳: مدارس و یا مدیریت‌های استانی که دارای شرایطی همانند داشتن فضای آموزشی مناسب، امکانات اسکان و رفاه طلاب، اساتید و ... می‌باشند، می‌توانند نسبت به برگزاری دوره آموزشی تابستانی برای طلاب خود و یا طلاب چندین مدرسه دیگر در محدوده مدیریت استانی و یا سایر مدیریت‌های استانی، اقدام نمایند.

ماده ۱۶۴: کلیه امور اجرایی دوره اعم از ثبت‌نام طلاب، برگزاری کلاس‌ها، ثبت نمرات و ... توسط مدرسه مجری و با نظارت معاونت آموزش مدیریت استانی انجام می‌شود.

امور اجرایی و آموزشی دوره

ماده ۱۶۵: زمان برگزاری دوره‌های آموزشی تابستانی مطابق تقویم تحصیلی از ۱۶ تیر

تا ۳۱ مرداد می باشد.

تبصره: هر گونه تغییر در زمان بندی مذکور با تصویب شورای آموزش استان و لحاظ کلیه شرایط و ضوابط بلامانع می باشد.

ماده ۱۶۶: ارائه دروس دارای فعالیت پژوهشی در دوره تابستانی مجاز نمی باشد.

تبصره: در صورت ضرورت و درخواست طلبه و پس از تأیید شورای مدرسه ارائه دروس مذکور به شرط انجام فعالیت پژوهشی بلامانع است.

ماده ۱۶۷: طلاب با شرط انتخاب حداقل ۸۰ ساعت درسی، مجاز به ثبت نام در دوره هستند.

ماده ۱۶۸: ارائه دروس در دوره های آموزشی تابستانی برای گروه های ذیل می باشد:

(۱) متقاضیان ادامه تحصیل به صورت حضوری؛

(۲) متقاضیان تکمیل نواقص دروس گذشته.

تبصره: افرادی که در نیم سال دوم، درسی را تجدید شده اند، شرکت در امتحان آن درس در دوره تابستانی الزامی و در کلاس های دوره اختیاری می باشد.

ماده ۱۶۹: مدارس متقاضی اجرای دوره، ضروری است جهت تصمیم گیری و اخذ

مجوز اجرای دوره تابستانی، حداکثر تا قبل از پایان نیم سال دوم اقدام نماید.

تبصره: تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی تابستانی مدارس قم، بر عهده مرکز امور واحدهای آموزشی قم می باشد.

ماده ۱۷۰: رعایت نکات ذیل در ارائه درخواست برای برگزاری دوره و همچنین

تصمیم گیری در خصوص دوره های آموزشی ضروری می باشد:

(۱) داشتن مجوز ارائه دروس مطابق مجوز تأسیس مدارس و مدیریت های استانی؛

(۲) جود امکانات اجرای دوره اعم از امکانات رفاهی، علمی و آموزشی در محل برگزاری دوره؛

(۳) معرفی اساتید رسمی یا دارای مجوز تدریس در مواد درسی ارائه شده؛

(۴) ارائه جداول درسی، تقویم آموزشی، نحوه ارائه برنامه های فوق العاده فرهنگی و تربیتی و... به صورت تفصیلی در زمان ارائه پیشنهاد و بررسی درخواست؛

(۵) برگزاری کلاس‌های درسی مطابق جداول درسی و سایر آیین‌نامه‌های مربوطه.

ماده ۱۷۱: برگزاری دوره، بدون اخذ مجوز، موجب عدم تأیید دروس، نمرات و... خواهد شد.

ماده ۱۷۲: شرایط ثبت‌نام در دوره آموزشی تابستانی به شرح ذیل می‌باشد:

(۱) داشتن پرونده فعال آموزشی؛

(۲) تعهد به حضور مستمر در برنامه‌ها و کلاس‌های درسی دوره؛

(۳) ارائه معرفی‌نامه و تأییدیه اخلاقی از مدرسه مبدأ به مدیر مدرسه مجری دوره.

ماده ۱۷۳: رعایت کلیه ضوابط آموزشی و درسی، امتحانی، قبولی، تجدیدی، ثبت نمره

و... بر اساس آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های ابلاغی، ضروری می‌باشد.

ماده ۱۷۴: برگزاری حداقل ۸۰ درصد از ساعات هر درس مطابق جداول درسی و به

صورت حضوری، الزامی می‌باشد.

ماده ۱۷۵: نمره قبولی برای طلاب شرکت‌کننده در دوره تابستان، در همه دروس، ۱۲ می‌باشد.

تبصره ۱: نمرات دروس در سامانه به صورت مستقل و مطابق هر عنوان درسی ثبت می‌گردد.

تبصره ۲: در ارزشیابی دروس انتخابی در دوره تابستانی در دروس دارای پژوهش درسی، ارائه پژوهش الزامی است.

ماده ۱۷۶: در صورت عدم کسب نمره قبولی در امتحان درس‌های دوره، تصمیم‌گیری

در مورد وضعیت طلبه در خصوص امتحان مجدد (شامل: حضور مجدد طلبه

در امتحان همان درس در همان دوره و یا نیم‌سال بعد و یا حضور مجدد در

کلاس‌های درسی در طول سال تحصیلی بر عهده شورای مدرسه می‌باشد.

نکته: از جمله شرایط اساسی در برگزاری دوره‌های تابستانی، داشتن برنامه علمی برای تقویت دروس پایه‌ای طلاب مانند ادبیات، اصول فقه، معارف و عقائد و منطق آن‌ها می‌باشد. دوره تابستانی فرصتی است برای تقویت و ارتقاء سطح کیفی و رشد علمی طلاب.

فصل دوم: جداول درسی و منابع آموزشی

الف) جداول درسی نیمسال‌های مختلف و ساعات آن‌ها

نکاتی در مورد نحوه ارائه دروس و جداول پیشنهادی ارائه شده:

- (۱) جداول درسی بر اساس دروس مصوب برنامه در هر نیمسال تحصیلی، طراحی شده و جنبه پیشنهادی دارد.^۱
- (۲) در تدوین جداول درسی پیشنهادی ویژگی‌های طلاب در مقاطع مختلف، فرایند یادگیری، پیش‌نیازهای دانش و دروس، همسان‌سازی جمع ساعات هر نیمسال و ... مورد لحاظ قرار گرفته است.
- (۳) مدارس علمیه می‌توانند با توجه به نکات فوق، رعایت پیش‌نیازها و ... جداول درسی پیشنهادی را باز طراحی نمایند.
- (۴) جداول درسی بازطراحی شده توسط مدارس، پس از تأیید شورای آموزش مدرسه لازم‌الاجرا می‌باشد.
- (۵) با توجه به اینکه برخی از منابع گنجانده شده در سال‌های پایان تحصیل، هنوز در مرحله تدوین است، قبل از تغییر در نیمسال ارائه، از تدوین آن‌ها یا تعیین کتاب جایگزین برای آن‌ها اطمینان حاصل شود.

۱. منظور از پیشنهاد این است که این جداول درسی براساس نظر ستاد به این صورت برنامه‌ریزی شده ولی مدارس می‌توانند دروس نیمسال‌ها را جابجا کرده و جداول را طبق شرایط آموزشی مدرسه و طلاب مجدداً طراحی نمایند. یعنی بعضی از دروس یک نیمسال را در نیمسال‌های دیگر ارائه دهند. (با توجه به رعایت پیش‌نیازها). مثلاً درس علوم حدیث که در نیمسال دهم در این جداول آورده شده را مدارس می‌توانند در هر کدام از نیمسال‌های دیگر خواستند قرار دهند و همین طور سایر دروس دیگر.

ماده ۱۷۷: جداول درسی پیشنهادی برنامه آموزشی جدید حوزه‌های علمیه در سطح یک، به شرح ذیل می‌باشد:

(۱) جداول درسی مقطع سیکل در نیم‌سال‌های مختلف
نیم‌سال اول (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	منبع	محدوده	ساعات		
				نظری	عملی	جمع
۱۱۰۱۰۴	صرف ۱	در امدی بر علم صرف	کل کتاب	۲۰	۰	۲۰
۱۱۰۱۰۳	تجوید ۱	آموزش قرائت قرآن ۱	کل کتاب	۲۰	۲۰	۴۰
۱۱۰۱۰۱	احکام ۱ (بخش ۱)	درسنامه فقه	از ابتدا تا درس ۱۱	۳۶	۰	۳۶
جمع ساعات						
				۷۶	۲۰	۹۶

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۱۰۵	صرف ۲	نظری	۸۵	۰	۸۵	—
۱۱۰۱۰۷	نحو ۱	نظری	۴۸	۰	۴۸	—
۱۱۰۲۰۷	نحو ۲ (بخش ۱)	نظری	۳۰	۰	۳۰	—
۱۱۰۱۰۸	احکام ۲ (بخش ۲)	نظری	۶۴	۰	۶۴	—
۱۱۰۱۰۶	معارف و عقاید ۱	نظری	۸۵	۰	۸۵	—
۱۱۰۶۱۶	تجوید ۲	نظری عملی	۲۰	۲۰	۴۰	—
۱۱۰۱۰۲	اخلاق اسلامی ۱	نظری	۱۸	۰	۱۸	—
جمع ساعات						
			۳۵۰	۲۰	۳۷۰	

۱. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.

۲. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.

۳. ابتدا درس نحو یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.

۴. از درس ۱۲ تا آخر درس ۴۲ کتاب درسنامه فقه تدریس شود.

۵. برای این درس کتاب آموزش قرائت و تجوید قرآن ۲ تدریس می‌شود.

۶. ابتدا درس تجوید یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	صرف ۱ (۲۰ ساعت)	تجوید ۱ (۴۰ ساعت)	اخلاق ۱ (۱۸ ساعت)	۷۸
دوم	عقاید ۱ (۸۵ ساعت)			۸۵
سوم	نحو ۱ (۴۸ ساعت)	احکام ۱ ب ۱ (۳۶ ساعت)		۸۴
چهارم	احکام ۱ ب ۲ (۶۴ ساعت)	نحو ۲ ب ۱ (۳۰ ساعت)		۹۴
پنجم	صرف ۲ (۸۵ ساعت)			۸۵

نیم سال دوم (مقطع سیکل)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
صرف ۲	۸۵	۰	۸۵	نظری	صرف ۳	۱۱۰۲۰۴
نحو ۱	۵۰	۰	۵۰	نظری	نحو ۲ (بخش ۲)	۱۱۰۲۰۹
نحو ۱	۸۰	۰	۸۰	نظری	نحو ۳	۱۱۰۳۰۹
—	۶۴	۰	۶۴	نظری	احکام ۲	۱۱۰۲۰۲
معارف و عقاید ۱	۶۴	۰	۶۴	نظری	معارف و عقاید ۲	۱۱۰۲۰۵
اخلاق اسلامی ۱	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۲	۱۱۰۲۰۳
—	۳۲	۰	۳۲	نظری	اقتضایی ۱	۱۱۰۱۲۱
جمع ساعات						
	۳۹۳	۰	۳۹۳			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	صرف ۳ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	نحو ۲ بخش دوم (۵۰ ساعت)	اقتضایی ۱ (۳۲ ساعت)	۸۲
سوم	معارف و عقاید ۲ (۶۴ ساعت)	اخلاق اسلامی ۲ (۱۸ ساعت)	۸۲
چهارم	نحو ۳ (۸۰ ساعت)		۸۰
پنجم	احکام ۲ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال سوم (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۱۲۵	نحو ۴ (بخش ۱)	نظری	۸۵	۰	۸۵	نحو ۳
۱۱۰۱۲۶	نحو ۴ (بخش ۲)	نظری	۴۸	۰	۴۸	نحو ۳
۱۱۰۴۰۵	معارف و عقاید ۳	نظری	۶۴	۰	۶۴	معارف و عقاید ۱
۱۱۱۰۰۱	تاریخ اسلام ^۱	نظری	۱۶	۰	۱۶	—
۱۱۰۳۰۳	زبان و ادبیات فارسی	نظری - عملی	۳۲	۴۸	۸۰	—
۱۱۰۲۰۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۱	نظری	۴۸	۰	۴۸	صرف ۱، نحو ۱
۱۱۰۳۰۲	اخلاق اسلامی ۳	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۲
جمع ساعات			۳۱۱	۴۸	۳۵۹	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۴ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	نحو ۴ (۴۸ ساعت)		۴۸
سوم	معارف و عقاید ۳ (۶۴ ساعت)		۶۴
چهارم	زبان و ادبیات فارسی (۸۰ ساعت)		۸۰
پنجم	آشنایی با قرآن ۱ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۳ (۱۸ ساعت)	۸۲

۱. این درس نیمه حضوری ارائه می شود و هیچ گونه فعالیت کلاسی (اعم از پژوهش درسی یا فعالیت درسی) ندارد.

نیم سال چهارم (مقطع سیکل)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۳	۸۵	۰	۸۵	نظری	نحو ۵	۱۱۰۶۰۷
نحو ۳	۴۸	۰	۴۸	نظری	بلاغت ۱	۱۱۰۴۰۳
—	۴۸	۰	۴۸	نظری	منطق ۱	۱۱۰۳۰۷
معارف و عقاید ۱	۶۰	۰	۶۰	نظری	معارف و عقاید ۴	۱۱۰۵۰۵
آشنایی محتوایی با قرآن ۱	۴۸	۰	۴۸	نظری	آشنایی محتوایی با قرآن ۲	۱۱۰۳۰۱
تاریخ اسلام ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	تاریخ اسلام ۲ ^۱	۱۱۱۱۰۱
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	ادعیه و زیارات	۱۱۱۲۰۱
نحو ۳	۴۰	۳۲	۸	عملی	تجزیه و ترکیب ۱	۱۱۰۴۰۴
اخلاق اسلامی ۲	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۴	۱۱۰۴۰۲
جمع ساعات				۳۷۹	۴۱۱	۳۲

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۵ (۸۵ ساعت)	—	۸۵
دوم	معارف و عقاید ۴ (۶۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۴ (۱۸ ساعت)	۷۸
سوم	بلاغت ۱ (۴۸ ساعت)	تجزیه و ترکیب ۱ (۳۲ ساعت)	۸۰
چهارم	منطق ۱ (۴۸ ساعت)	ادعیه و زیارات (۳۲ ساعت)	۸۰
پنجم	آشنایی محتوایی با قرآن ۲ (۴۸ ساعت)	تاریخ اسلام ۲ (۳۲ ساعت)	۸۰

۱. این درس نیمه حضوری ارائه می شود و هیچ گونه فعالیت کلاسی (اعم از پژوهش درسی یا فعالیت درسی) ندارد.

نیم سال پنجم (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۱۲۷	نحو ۶ (بخش ۱)	نظری	۸۵	۰	۸۵	نحو ۵
۱۱۰۱۲۸	نحو ۶ (بخش ۲)	نظری	۳۲	۰	۳۲	نحو ۵
۱۱۰۵۰۶	منطق ۲	نظری	۸۵	۰	۸۵	منطق ۱
۱۱۰۵۰۴	بلاغت ۲	نظری	۷۰	۰	۷۰	بلاغت ۱
۱۱۰۴۰۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۳	نظری	۴۸	۰	۴۸	آشنایی محتوایی با قرآن ۲
۱۱۰۱۲۹	معارف و عقاید ۵ (بخش ۱)	نظری	۶۴	۰	۶۴	معارف و عقاید ۲ و ۴
۱۱۰۵۰۲	اخلاق اسلامی ۵	نظری	۲۰	۰	۲۰	معارف و عقاید ۲، منطق ۱، اخلاق اسلامی ۱ و ۲
جمع ساعات			۴۰۴	۰	۴۰۴	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۶ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	نحو ۶ (۳۲ ساعت)		۳۲
سوم	منطق ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	بلاغت ۲ (۷۰ ساعت)		۷۰
پنجم	آشنایی با قرآن ۳ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۵ (۲۰ ساعت)	۶۸
ششم	معارف و عقاید ۵ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال ششم (مقطع سیکل)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۶ (بخش ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	نحو ۷	۱۱۰۸۰۵
منطق ۲	۸۵	۰	۸۵	نظری	منطق ۳	۱۱۰۶۰۵
بلاغت ۲	۷۰	۰	۷۰	نظری	بلاغت ۳	۱۱۰۶۰۳
معارف و عقاید ۲ و ۴	۶۴	۰	۶۴	نظری	معارف و عقاید ۵ (بخش ۲)	۱۱۰۱۳۰
آشنایی محتوایی با قرآن ۳	۴۸	۰	۴۸	نظری	آشنایی محتوایی با قرآن ۴	۱۱۰۵۰۱
اخلاق اسلامی ۵	۲۰	۰	۲۰	نظری	اخلاق اسلامی ۶	۱۱۰۶۰۲
—	۳۲	۰	۳۲	نظری	اقتضایی ۲	۱۱۰۱۲۲
جمع ساعات				۴۰۴	۰	۴۰۴

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۷ (۸۵ ساعت)	۸۵	
دوم	بلاغت ۳ (۷۰ ساعت)	۷۰	
سوم	منطق ۳ (۸۵ ساعت)	۸۵	
چهارم	آشنایی محتوایی با قرآن ۴ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۶ (۲۰ ساعت)	۶۸
پنجم	معارف و عقاید ۵ (۶۴ ساعت)	اقتضایی ۲ (۳۲ ساعت)	۹۶

نیم سال هفتم (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۶۰۴	فقه ۱	نظری	۴۸	۰	۴۸	احکام ۲
۱۱۰۷۰۳	فقه ۲	نظری	۴۸	۰	۴۸	احکام ۲
۱۱۰۱۳۳	اصول فقه ۱ (بخش ۱)	نظری	۷۵	۰	۷۵	منطق ۱، صرف ۳، نحو ۳
۱۱۰۸۰۴	منطق کاربردی	عملی	۰	۴۸	۴۸	منطق ۳
۱۱۰۸۰۳	معارف و عقاید ۶	نظری	۶۴	۰	۶۴	معارف و عقاید ۲
۱۱۰۳۰۶	لغت	نظری	۳۲	۰	۳۲	صرف ۳
۱۱۰۶۰۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۵	نظری	۴۸	۰	۴۸	آشنایی محتوایی با قرآن ۴
۱۱۰۶۱۰	اخلاق اسلامی ۷	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۶
جمع ساعات			۳۳۳	۴۸	۳۸۱	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۱ (۴۸ ساعت)	فقه ۲ (۴۸ ساعت)	۹۶
دوم	منطق کاربردی (۴۸ ساعت)	لغت (۳۲ ساعت)	۸۰
سوم	آشنایی با قرآن ۵ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۷ (۱۸ ساعت)	۶۶
چهارم	اصول فقه ۱ (۷۵ ساعت)		۷۵
پنجم	عقاید ۶ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال هشتم (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۱۳۴	اصول فقه ۱ (بخش ۲)	نظری	۷۵	۰	۷۵	اصول فقه ۱ (بخش ۱)
۱۱۰۱۳۱	فقه ۳ (بخش ۱)	نظری	۸۵	۰	۸۵	فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)
۱۱۰۱۳۲	فقه ۳ (بخش ۲)	نظری	۶۴	۰	۶۴	فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)
۱۱۰۹۰۶	معارف و عقاید ۷	نظری	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۶
۱۱۰۹۰۲	تجزیه و ترکیب ۲	نظری - عملی	۰	۶۴	۶۴	صرف ۳، بلاغت ۱ و نحو ۵
۱۱۰۷۰۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۶	نظری	۴۸	۰	۴۸	آشنایی محتوایی با قرآن ۵
۱۱۰۶۱۱	اخلاق اسلامی ۸	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۷
جمع ساعات			۳۳۸	۶۴	۴۰۲	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	اصول فقه ۱ بخش ۲ (۷۵ ساعت)		۷۵
دوم	فقه ۳ (۸۵ ساعت)		۸۵
سوم	معارف و عقاید ۷ (۴۸ ساعت)	آشنایی با قرآن ۶ (۴۸ ساعت)	۹۶
چهارم	تجزیه و ترکیب ۲ (۶۴ ساعت)	اخلاق اسلامی ۸ (۱۸ ساعت)	۸۲
پنجم	فقه ۳ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال نهم (مقطع سیکل)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۱۰۷۰۲	اصول فقه ۲	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)
۱۱۰۹۰۵	فقه ۴	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)، فقه ۳ (ب ۱ و ۲)
۱۱۱۰۰۳	فقه ۵	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)، فقه ۳ (ب ۱ و ۲)
۱۱۱۰۰۲	تاریخ انقلاب اسلامی ^۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	تاریخ اسلام ۲
۱۱۰۴۰۶	مهارت های پژوهشی	نظری - عملی	۸	۲۴	۳۲	منطق ۱
۱۱۱۰۰۶	معارف و عقاید ۸	نظری	۳۲	۰	۳۲	معارف و عقاید ۶
۱۱۰۶۱۲	اخلاق اسلامی ۹	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۷
۱۱۰۱۲۳	اقتضایی ۳		۳۲	۰	۳۲	—
جمع ساعات			۳۷۷	۲۴	۴۰۱	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	اصول فقه ۲ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	فقه ۴ (۸۵ ساعت)			۸۵
سوم	فقه ۵ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	معارف و عقاید ۸ (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۹ (۱۸ ساعت)	درس اقتضایی ۳ (۳۲ ساعت)	۸۲
پنجم	تاریخ انقلاب (۳۲ ساعت)	مهارت های پژوهشی (۳۲ ساعت)		۶۴

۱. این درس نیمه حضوری ارائه می شود و هیچ گونه فعالیت کلاسی (اعم از پژوهش درسی یا فعالیت درسی) ندارد.

نیم سال دهم (مقطع سیکل)

پیش نیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۲	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۳	۱۱۰۸۰۱
اصول فقه ۲ و فقه ۵	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۶	۱۱۱۰۰۴
اصول فقه ۲ و فقه ۵	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۷	۱۱۱۱۰۲
عقاید ۳ ، منطق ۳	۴۸	۰	۴۸	نظری	حکمت اسلامی	۱۱۰۹۰۳
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	علوم حدیث	۱۱۰۹۰۴
اخلاق اسلامی ۷	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۱۰	۱۱۰۶۱۳
—	۳۲	۰	۳۲		اقتضایی ۴	۱۱۰۱۲۴
جمع ساعات						
	۳۸۵	۰	۳۸۵			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	اصول فقه ۳ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	اقتضایی ۴ (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۰ (۱۸ ساعت)	۵۰
سوم	فقه ۶ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	فقه ۷ (۸۵ ساعت)		۸۵
پنجم	حکمت اسلامی (۴۸ ساعت)	علوم حدیث (۳۲ ساعت)	۸۰

نیم سال یازدهم (مقطع سیکل)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۳	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۴	۱۱۰۹۰۱
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۸	۱۱۱۱۰۳
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۹	۱۱۱۱۰۴
اصول فقه ۳ و فقه ۴	۳۲	۰	۳۲	نظری	قواعد فقهیه	۱۱۱۰۰۵
مهارت های پژوهشی	۳۲	۳۲	۰	عملی	تحقیق پایانی	۱۱۱۲۰۲
اخلاق اسلامی ۷	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۱۱	۱۱۰۶۱۴
جمع ساعات						
	۳۳۷	۳۲	۳۰۵			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	اصول فقه ۴ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	فقه ۸ (۸۵ ساعت)		۸۵
سوم	قواعد فقهیه (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۱ (۱۸ ساعت)	۵۰
چهارم	فقه ۹ (۸۵ ساعت)		۸۵

نیم سال دوازدهم (مقطع سیکل)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۳ و فقه ۷	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۱۰ (بخش ۱)	۱۱۱۲۰۴
اصول فقه ۳ و فقه ۷	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۱۰ (بخش ۲)	۱۱۱۲۰۵
آشنایی محتوایی با قرآن ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	علوم قرآنی	۱۱۰۳۰۵
منطق ۱	۶۴	۱۶	۴۸	نظری - عملی	روش تبلیغ و تدریس	۱۱۱۲۰۳
صرف ۳، نحو ۵ و بلاغت ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	نهج البلاغه	۱۱۱۰۰۷
صرف ۳، نحو ۵ و بلاغت ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	کافی	۱۱۰۴۰۹
اخلاق اسلامی ۷	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۱۲	۱۱۰۶۱۵
	۳۴۸	۱۶	۳۳۲	جمع ساعات		

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۱۰ بخش ۱ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	روش تبلیغ و تدریس (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۲ (۱۸ ساعت)	۵۰
سوم	فقه ۱۰ بخش ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	علوم قرآنی (۳۲ ساعت)	کافی (۳۲ ساعت)	۶۴
پنجم	نهج البلاغه (۳۲ ساعت)		۳۲

۲) جداول درسی مقطع دیپلم در نیم سال های مختلف نیم سال اول (مقطع دیپلم)

کد درس	عنوان درس	منبع	محدوده	ساعات		
				نظری	عملی	جمع
۱۲۰۱۰۷	صرف ۱	در آمدی بر علم صرف	تمام کتاب	۱۶	۰	۱۶
۱۲۰۱۰۵	تجوید	آموزش قرائت قرآن ۲	تمام کتاب	۲۰	۲۲	۴۲
۱۲۰۱۰۲	احکام ۱	درسنامه فقه	از ابتدا تا درس ۴۲	۴۸	۰	۴۸
جمع ساعات				۸۴	۲۲	۱۰۶

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۲۰۱۰۹	نحو ۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	۲-
۱۲۰۲۰۸	نحو ۲	نظری	۸۰	۰	۸۰	۴-
۱۲۰۱۰۸	صرف ۲	نظری	۷۲	۰	۷۲	۵-
۱۲۰۱۰۳	احکام ۲	نظری	۶۰	۰	۶۰	—
۱۲۰۱۱۰	معارف و عقاید ۱	نظری	۴۸	۰	۴۸	—
۱۲۰۱۰۶	زبان و ادبیات فارسی	نظری - عملی	۸	۲۴	۳۲	—
۱۲۰۱۲۱	اقتضایی ۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	—
۱۲۰۱۰۴	اخلاق اسلامی ۱	نظری	۱۸	۰	۱۸	—
جمع ساعات			۳۵۰	۲۴	۳۷۴	

۱. یکی از دو درس نحو ۱ یا نحو ۲ در بخشی از نیم سال به صورت دو کلاس در روز برگزار می گردد.
۲. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.
۳. یکی از دو درس نحو ۱ یا نحو ۲ در بخشی از نیم سال به صورت دو کلاس در روز برگزار می گردد. تدریس این درس، پس از پایان درس نحو ۱ آغاز شود.
۴. ابتدا درس نحو یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.
۵. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه شود.

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۱ ^۱ (۳۲ ساعت)	اقتضایی ۱ (۳۲ ساعت)	۶۴
دوم	نحو ۲ (۸۰ ساعت)		۸۰
سوم	عقاید ۱ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱ (۱۸ ساعت)	۶۶
چهارم	صرف ۲ (۷۲ ساعت)		۷۲
پنجم	احکام ۲ (۶۰ ساعت)	ادبیات فارسی (۳۲ ساعت)	۹۲

۱. درس نحو ۱ به صورت دو کلاس در روز برگزار و پس از آن نحو ۲ شروع شود.

نیم سال دوم (مقطع دیپلم)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیش نیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۲۰۳۰۹	نحو ۳	نظری	۸۰	۰	۸۰	نحو ۱
۱۲۰۲۰۳	صرف ۳	نظری	۸۰	۰	۸۰	صرف ۲
۱۲۰۲۰۷	منطق ۱	نظری	۴۰	۰	۴۰	—
۱۲۰۱۰۱	آشنایی با قرآن ۱	نظری	۴۰	۰	۴۰	صرف ۱، نحو ۱
۱۲۰۱۱۱	معارف و عقاید ۲	نظری	۴۰	۰	۴۰	معارف و عقاید ۱
۱۲۰۹۰۱	ادعیه و زیارات	نظری	۳۲	۰	۳۲	نحو ۳
۱۲۰۱۲۲	اقتضایی ۲	نظری	۳۲	۰	۳۲	—
۱۲۰۲۰۲	اخلاق اسلامی ۲	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۱
جمع ساعات			۳۶۲	۰	۳۶۲	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۳ (۸۰ ساعت)		۸۰
دوم	منطق ۱ (۴۰ ساعت)	آشنایی محتوایی با قرآن ۱ (۴۰ ساعت)	۸۰
سوم	صرف ۳ (۸۰ ساعت)		۸۰
چهارم	معارف و عقاید ۲ (۴۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۲ (۱۸ ساعت)	۵۸
پنجم	ادعیه و زیارات (۳۲ ساعت)	اقتضایی ۲ (۳۲ ساعت)	۶۴

نیم سال سوم (مقطع دیپلم)

پیش نیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۳	۸۵	۰	۸۵	نظری	نحو ۴	۱۲۰۴۰۷
منطق ۱	۸۵	۰	۸۵	نظری	منطق ۲	۱۲۰۳۰۶
معارف و عقاید ۱	۶۴	۰	۶۴	نظری	معارف و عقاید ۳	۱۲۰۲۰۶
آشنایی با قرآن ۱	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۲	۱۲۰۲۰۱
آشنایی با قرآن ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	علوم قرآنی	۱۲۰۲۰۴
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	بلاغت ۱	۱۲۰۳۰۳
اخلاق اسلامی ۲	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۳	۱۲۰۳۰۲
	۳۵۶	۰	۳۵۶	جمع ساعات		

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۴ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	معارف و عقاید ۳ (۶۴ ساعت)	اخلاق اسلامی ۳ (۱۸ ساعت)	۸۲
سوم	منطق ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	بلاغت ۱ (۳۲ ساعت)	علوم قرآنی (۳۲ ساعت)	۶۴

نیم سال چهارم (مقطع دیپلم)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۲۰۵۰۹	نحو ۵	نظری	۸۵	۰	۸۵	نحو ۳
۱۲۰۵۰۵	تجزیه و ترکیب ۱	عملی	۰	۳۲	۳۲	نحو ۳
۱۲۰۴۰۵	منطق ۳	نظری	۸۵	۰	۸۵	منطق ۲
۱۲۰۳۰۱	آشنایی با قرآن ۳	نظری	۴۰	۰	۴۰	آشنایی با قرآن ۱
۱۲۰۳۰۵	معارف و عقاید ۴	نظری	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۱
۱۲۰۹۰۲	تاریخ اسلام ^۱	نظری	۱۶	۰	۱۶	—
۱۲۰۳۰۷	مهارت های پژوهشی	نظری-عملی	۸	۲۴	۳۲	منطق ۱
۱۲۰۱۲۳	اقتضایی ۳	نظری	۳۲	۰	۳۲	—
۱۲۰۴۰۲	اخلاق اسلامی ۴	نظری	۱۸	۰	۱۸	اخلاق اسلامی ۲
جمع ساعات			۳۳۲	۵۶	۳۸۸	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۵ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	تاریخ اسلام ۱ (۱۶ ساعت)	آشنایی با قرآن ۳ (۴۰ ساعت)		۵۶
سوم	منطق ۳ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	معارف و عقاید ۴ (۴۸ ساعت)	مهارت های پژوهشی (۳۲ ساعت)		۸۰
پنجم	اخلاق اسلامی ۴ (۱۸ ساعت)	تجزیه و ترکیب ۱ (۳۲ ساعت)	اقتضایی ۳ (۳۲ ساعت)	۸۲

۱. این درس نیمه حضوری ارائه شود.

نیم سال پنجم (مقطع دیپلم)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۵	۸۵	۰	۸۵	نظری	نحو ۶	۱۲۰۶۰۸
احکام ۲	۳۲	۰	۳۲	نظری	فقه ۱	۱۲۰۵۰۶
بلاغت ۱	۴۸	۰	۴۸	نظری	بلاغت ۲	۱۲۰۴۰۳
آشنایی با قرآن ۳	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۴	۱۲۰۴۰۱
معارف و عقاید ۲ و ۴	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۵ (بخش ۱)	۱۲۰۱۲۹
منطق ۱، صرف ۳، نحو ۳	۷۵	۰	۷۵	نظری	اصول فقه ۱ (بخش ۱)	۱۲۰۱۳۳
منطق ۳	۳۲	۳۲	۰	عملی	منطق کاربردی	۱۲۰۵۰۷
تاریخ اسلام ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	تاریخ اسلام ۲	۱۲۱۰۰۱
معارف و عقاید ۲، منطق ۱ و اخلاق اسلامی ۱ و ۲	۲۰	۰	۲۰	نظری	اخلاق اسلامی ۵	۱۲۰۵۰۲
جمع ساعات						
	۴۱۲	۳۲	۳۸۰			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۶ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	معارف و عقاید ۵ (۴۸ ساعت)	تاریخ اسلام ۲ (۳۲ ساعت)		۸۰
سوم	بلاغت ۲ (۴۸ ساعت)	فقه ۱ (۳۲ ساعت)		۸۰
چهارم	منطق کاربردی (۳۲ ساعت)	آشنایی با قرآن ۴ (۴۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۵ (۲۰ ساعت)	۹۲
پنجم	اصول ۱ (۷۵ ساعت)			۷۵

۱. این درس نیمه حضوری ارائه شود.

نیم سال ششم (مقطع دیپلم)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	نحو ۷	۱۲۰۷۰۵
بلاغت ۲	۴۸	۰	۴۸	نظری	بلاغت ۳	۱۲۰۵۰۴
اصول فقه ۱ (بخش ۱)	۷۵	۰	۷۵	نظری	اصول فقه ۱ (بخش ۲)	۱۲۰۱۳۴
معارف و عقاید ۲ و ۴	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۵ (ب ۲)	۱۲۰۱۳۰
احکام ۲	۳۲	۰	۳۲	نظری	فقه ۲	۱۲۰۶۰۵
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	علوم حدیث	۱۲۰۶۰۴
تاریخ اسلام ۲	۳۲	۰	۳۲	نظری	تاریخ انقلاب اسلامی	۱۲۰۷۰۲
صرف ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	لغت	۱۲۰۲۰۵
اخلاق ۵	۲۰	۰	۲۰	نظری	اخلاق اسلامی ۶	۱۲۰۶۰۲
جمع ساعات						
	۴۰۴	۰	۴۰۴			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۷ (۷۵ ساعت)			۸۵
دوم	فقه ۲ (۳۲ ساعت)	علوم حدیث (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۶ (۲۰ ساعت)	۸۴
سوم	اصول فقه ۱ (۷۵ ساعت)			۷۵
چهارم	بلاغت ۳ (۴۸ ساعت)	لغت (۳۲ ساعت)		۸۰
پنجم	تاریخ انقلاب (۳۲ ساعت)	معارف و عقاید ۵ (۴۸ ساعت)		۸۰

نیم سال هفتم (مقطع دیپلم)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۲۰۱۳۱	فقه ۳ (بخش ۱)	نظری	۸۵	۰	۸۵	فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)
۱۲۰۱۳۲	فقه ۳ (بخش ۲)	نظری	۶۴	۰	۶۴	فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)
۱۲۰۶۰۳	اصول فقه ۲	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)
۱۲۰۸۰۲	تجزیه و ترکیب ۲	عملی	۰	۶۰	۶۰	صرف ۳، بلاغت ۱ و نحو ۵
۱۲۰۶۰۶	معارف و عقاید ۶	نظری	۶۴	۰	۶۴	معارف و عقاید ۲
۱۲۰۶۱۰	اخلاق اسلامی ۷	نظری	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۶
جمع ساعات			۳۱۴	۶۰	۳۷۴	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	اصول فقه ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
سوم	تجزیه و ترکیب ۲ (۶۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۷ (۱۶ ساعت)	۷۶
چهارم	معارف و عقاید ۶ (۶۴ ساعت)		۶۴
پنجم	فقه ۳ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال هشتم (مقطع دیپلم)

پیش نیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲) فقه ۳ (ب ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۴	۱۲۰۸۰۳
اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)، فقه ۳ (ب ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۵	۱۲۰۸۰۴
اصول فقه ۲	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۳	۱۲۰۷۰۱
معارف و عقاید ۶	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۷	۱۲۰۷۰۴
آشنایی با قرآن ۴	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۵	۱۲۰۵۰۱
—	۳۲	۰	۳۲	نظری	اقتضایی ۴	۱۲۰۱۲۴
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۸	۱۲۰۶۱۱
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۹	۱۲۰۶۱۲
جمع ساعات				۴۰۷	۰	۴۰۷

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۴ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	معارف و عقاید ۷ (۴۸ ساعت)	آشنایی محتوایی با قرآن ۵ (۴۰ ساعت)		۸۸
سوم	اصول فقه ۳ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	فقه ۵ (۸۵ ساعت)			۸۵
پنجم	اخلاق اسلامی ۸ (۱۶ ساعت)	اخلاق اسلامی ۹ (۱۶ ساعت)	اقتضایی ۴ (۳۲ ساعت)	۶۴

نیم سال نهم (مقطع دیپلم)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۲۰۹۰۴	فقه ۶	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۲، فقه ۵
۱۲۰۹۰۵	فقه ۷	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۲، فقه ۵
۱۲۰۸۰۱	اصول فقه ۴	نظری	۸۵	۰	۸۵	اصول فقه ۳
۱۲۰۸۰۶	معارف و عقاید ۸	نظری	۳۲	۰	۳۲	معارف و عقاید ۶
۱۲۰۷۰۶	نهج البلاغه	نظری	۳۲	۰	۳۲	صرف ۳، نحو ۵ و بلاغت ۱
۱۲۰۶۰۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۶	نظری	۴۰	۰	۴۰	آشنایی محتوایی با قرآن ۵
۱۲۱۰۰۲	تحقیق پایانی	عملی	۰	۳۲	۳۲	مهارت های پژوهشی
۱۲۰۶۱۳	اخلاق اسلامی ۱۰	نظری	۱۶	۰	۱۶	اخلاق اسلامی ۷
جمع ساعات			۳۷۵	۳۲	۴۰۷	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۶ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	اصول فقه ۴ (۸۵ ساعت)			۸۵
سوم	فقه ۷ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	معارف و عقاید ۸ (۳۲ ساعت)	نهج البلاغه (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۰ (۱۶ ساعت)	۸۰
پنجم	آشنایی محتوایی با قرآن ۶ (۴۰ ساعت)	تحقیق پایانی (۳۲ ساعت)		۷۲

نیم سال دهم (مقطع دیپلم)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۸	۱۲۰۹۰۶
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۹	۱۲۱۰۰۴
اصول فقه ۳ و فقه ۷	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۱۰	۱۲۱۰۰۳
منطق ۱	۴۸	۱۶	۳۲	نظری - عملی	روش تبلیغ و تدریس	۱۲۰۹۰۳
اصول فقه ۳ و فقه ۴	۳۲	۰	۳۲	نظری	قواعد فقهیه	۱۲۰۸۰۵
صرف ۳، نحو ۵، بلاغت ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	کافی	۱۲۰۹۰۷
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۱۱	۱۲۰۶۱۴
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۱۲	۱۲۰۶۱۵
جمع ساعات		۱۶	۳۸۳			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۸ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	قواعد فقهیه (۳۲ ساعت)	روش تبلیغ و تدریس (۳۲ ساعت)		۶۴
سوم	فقه ۹ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	کافی (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۱ (۱۶ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۲ (۱۶ ساعت)	۶۴
پنجم	فقه ۱۰ (۸۵ ساعت)			۸۵

۳) جداول درسی مقطع دانشگاهی در نیم‌سال‌های مختلف نیم‌سال اول (مقطع دانشگاهی)

کد درس	عنوان درس	منبع	محدوده	ساعات		
				نظری	عملی	جمع
۱۳۰۱۰۵	صرف ۱	در آمدی بر علم صرف	تمام کتاب	۱۶	۰	۱۶
۱۳۱۱۰۴	تجوید	آموزش قرائت قرآن ۲	تمام کتاب	۲۰	۲۲	۴۲
۱۳۰۱۰۲	احکام ۱	درسنامه فقه	از ابتدا تا درس ۴۲	۴۸	۰	۴۸
جمع ساعات				۸۴	۲۲	۱۰۶

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۳۰۱۰۷	نحو ۱ ^۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	۲-
۱۳۰۱۰۸	نحو ۲ ^۳	نظری	۷۲	۰	۷۲	۴-
۱۳۰۱۰۶	صرف ۲	نظری	۷۲	۰	۷۲	۵-
۱۳۰۱۰۳	احکام ۲	نظری	۶۰	۰	۶۰	—
۱۳۰۲۰۷	معارف و عقاید ۱ ^۶	نظری	۴۰	۰	۴۰	—
۱۳۰۲۱۱	زبان و ادبیات فارسی	نظری - عملی	۸	۲۴	۳۲	—
۱۳۰۱۲۱	اقتضایی ۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	—
۱۳۰۱۰۴	اخلاق اسلامی ۱	نظری	۱۸	۰	۱۸	—
جمع ساعات			۳۳۴	۲۴	۳۵۸	

۱. یکی از دو درس نحو ۱ یا نحو ۲ در بخشی از نیم‌سال به صورت دو کلاس در روز برگزار می‌گردد.

۲. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه گردد.

۳. یکی از دو درس نحو ۱ یا نحو ۲ در بخشی از نیم‌سال به صورت دو کلاس در روز برگزار می‌گردد. تدریس این درس، پس از پایان درس نحو ۱ آغاز شود.

۴. ابتدا درس نحو یک گذرانده شود سپس این درس ارائه گردد.

۵. ابتدا درس صرف یک گذرانده شود سپس این درس ارائه گردد.

۶. برگزاری کلاس معارف و عقائد ۱ و ۲ برای مقطع دانشگاهی، اختیاری می‌باشد.

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ^۱ ۱ (۳۲ ساعت)	نحو ^۲ ۲ (۷۲ ساعت)	۱۰۴
دوم	احکام ^۲ ۲ (۶۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱ (۱۸ ساعت)	۷۸
سوم	صرف ^۲ ۲ (۷۲ ساعت)		۷۲
چهارم	نحو ^۱ ۱ (۳۲ ساعت)	نحو ^۲ ۲ (۷۲ ساعت)	۱۰۴
پنجم	معارف و عقاید ^۱ ۱ (۴۰ ساعت)	زبان و ادبیات فارسی (۳۲ ساعت)	۷۲

۱. درس نحو ۱ به صورت دو کلاس در روز برگزار و پس از آن نحو ۲ شروع شود.

نیم سال دوم (مقطع دانشگاهی)

پیش نیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۱	۷۲	۰	۷۲	نظری	نحو ۳	۱۳۰۲۰۹
صرف ۲	۸۰	۰	۸۰	نظری	صرف ۳	۱۳۰۲۰۳
—	۴۰	۰	۴۰	نظری	منطق ۱	۱۳۰۲۰۸
صرف ۱، نحو ۱	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی محتوایی با قرآن ۱	۱۳۰۱۰۱
معارف و عقاید ۱	۴۰	۰	۴۰	نظری	معارف و عقاید ۲ ^۱	۱۳۰۲۱۰
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	ادعیه و زیارات	۱۳۰۸۰۱
اخلاق اسلامی ۱	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۲	۱۳۰۲۰۲
	۳۲۲	۰	۳۲۲	جمع ساعات		

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۳ (۷۲ ساعت)		۷۲
دوم	منطق ۱ (۴۰ ساعت)	آشنایی محتوایی با قرآن ۱ (۴۰ ساعت)	۸۰
سوم	صرف ۳ (۸۰ ساعت)		۸۰
چهارم	معارف و عقاید ۲ (۸۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۲ (۱۸ ساعت)	۵۸
پنجم	ادعیه و زیارات (۳۲ ساعت)		۳۲

۱. برگزاری کلاس معارف و عقائد ۱ و ۲ برای مقطع دانشگاهی، اختیاری می باشد

نیم سال سوم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۳	۷۲	۰	۷۲	نظری	نحو ۴	۱۳۰۳۰۹
منطق ۱	۸۰	۰	۸۰	نظری	منطق ۲	۱۳۰۳۰۷
معارف و عقاید ۱	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۳	۱۳۰۲۰۶
آشنایی با قرآن ۱	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۲	۱۳۰۲۰۱
آشنایی با قرآن ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	علوم قرآنی	۱۳۰۲۰۴
—	۳۲	۰	۳۲	نظری	اقتضایی ۲	۱۳۰۱۲۲
اخلاق اسلامی ۲	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۳	۱۳۰۳۰۲
جمع ساعات		۳۲۲	۳۲۲			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۴ (۷۲ ساعت)		۷۲
دوم	معارف و عقاید ۳ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۳ (۱۸ ساعت)	۶۶
سوم	منطق ۲ (۸۰ ساعت)		۸۰
چهارم	علوم قرآنی (۳۲ ساعت)	اقتضایی ۲ (۳۲ ساعت)	۶۴

نیم سال چهارم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
نحو ۳	۸۰	۰	۸۰	نظری	نحو ۵	۱۳۰۴۰۷
نحو ۳	۳۲	۳۲	۰	عملی	تجزیه و ترکیب ۱	۱۳۰۳۰۴
نحو ۳	۳۲	۰	۳۲	نظری	بلاغت ۱	۱۳۰۳۰۳
منطق ۲	۸۰	۰	۸۰	نظری	منطق ۳	۱۳۰۴۰۵
آشنایی با قرآن ۱	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۳	۱۳۰۳۰۱
معارف و عقاید ۱	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۴	۱۳۰۳۰۶
—	۱۶	۰	۱۶	نظری	تاریخ اسلام ^۱	۱۳۰۹۰۱
منطق ۱	۳۲	۲۴	۸	نظری-عملی	مهارت های پژوهشی	۱۳۰۲۱۲
اخلاق اسلامی ۲	۱۸	۰	۱۸	نظری	اخلاق اسلامی ۴	۱۳۰۴۰۲
جمع ساعات						
	۳۷۸	۵۶	۳۲۲			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۵ (۸۰ ساعت)			۸۰
دوم	بلاغت ۱ (۳۲ ساعت)	آشنایی محتوایی با قرآن ۳ (۴۰ ساعت)		۷۲
سوم	منطق ۳ (۸۰ ساعت)			۸۰
چهارم	معارف و عقاید ۴ (۴۸ ساعت)	مهارت های پژوهشی (۳۲ ساعت)		۸۰
پنجم	اخلاق اسلامی ۴ (۱۸ ساعت)	تجزیه و ترکیب ۱ (۳۲ ساعت)	تاریخ اسلام ۱ (۱۶ ساعت)	۶۶

۱. این درس نیمه حضوری ارائه شود.

نیم سال پنجم (مقطع دانشگاهی)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۳۰۵۰۹	نحو ۶	نظری	۸۰	۰	۸۰	نحو ۵
۱۳۰۵۰۵	فقه ۱	نظری	۳۲	۰	۳۲	احکام ۲
۱۳۰۱۲۹	معارف و عقاید ۵ (بخش ۱)	نظری	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۲ و ۴
۱۳۰۱۳۳	اصول فقه ۱ (بخش ۱)	نظری	۷۵	۰	۷۵	منطق ۱، صرف ۳، نحو ۳
۱۳۰۴۰۱	آشنایی با قرآن ۴	نظری	۴۰	۰	۴۰	آشنایی با قرآن ۳
۱۳۰۴۰۳	بلاغت ۲	نظری	۴۸	۰	۴۸	بلاغت ۱
۱۳۰۵۰۷	منطق کاربردی	عملی	۰	۳۲	۳۲	منطق ۳
۱۳۰۱۲۳	اقتضایی ۳	نظری	۳۲	۰	۳۲	_____
۱۳۰۵۰۲	اخلاق اسلامی ۵	نظری	۲۰	۰	۲۰	معارف و عقاید ۲، منطق ۱، اخلاق اسلامی ۱ و ۲
جمع ساعات			۳۷۵	۳۲	۴۰۷	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۶ (۸۰ ساعت)			۸۰
دوم	بلاغت ۲ (۴۸ ساعت)	فقه ۱ (۳۲ ساعت)		۸۰
سوم	معارف و عقاید ۵ (۸۰ ساعت)			۸۰
چهارم	آشنایی با قرآن ۴ (۴۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۵ (۲۰ ساعت)	منطق کاربردی (۳۲ ساعت)	۹۲
پنجم	اصول فقه ۱ (۷۵ ساعت)		اقتضایی ۳ (۳۲ ساعت)	۱۰۷

نیم سال ششم (مقطع دانشگاهی)

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	
۱۳۰۶۰۷	نحو ۷	نظری	۸۰	۰	۸۰	نحو ۶
۱۳۰۱۳۴	اصول فقه ۱ (بخش ۲)	نظری	۷۵	۰	۷۵	اصول فقه ۱ (بخش ۱)
۱۳۰۶۰۴	فقه ۲	نظری	۳۲	۰	۳۲	احکام ۲
۱۳۰۵۰۴	بلاغت ۳	نظری	۴۸	۰	۴۸	بلاغت ۲
۱۳۰۱۳۰	معارف و عقاید ۵ (بخش ۲)	نظری	۴۸	۰	۴۸	معارف و عقاید ۲ و ۴
۱۳۰۹۰۳	علوم حدیث	نظری	۳۲	۰	۳۲	نحو ۳
۱۳۱۰۰۱	تاریخ اسلام ۲	نظری	۳۲	۰	۳۲	تاریخ اسلام ۱
۱۳۰۲۰۵	لغت	نظری	۳۲	۰	۳۲	صرف ۳
۱۳۰۶۰۲	اخلاق اسلامی ۶	نظری	۲۰	۰	۲۰	اخلاق اسلامی ۵
جمع ساعات			۳۹۹		۳۹۹	

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	نحو ۷ (۸۰ ساعت)		۸۰
دوم	اصول فقه ۱ (۷۵ ساعت)	اخلاق اسلامی ۶ (۲۰ ساعت)	۹۵
سوم	بلاغت ۳ (۴۸ ساعت)	فقه ۲ (۳۲ ساعت)	۸۰
چهارم	معارف و عقاید ۵ (۴۸ ساعت)	لغت (۳۲ ساعت)	۸۰
پنجم	تاریخ اسلام ۲ (۳۲ ساعت)	علوم حدیث (۳۲ ساعت)	۶۴

۱. این درس نیمه حضوری ارائه شود.

۲. تاریخ اسلام ۲ به صورت نیمه حضوری و مطابق دستور العمل ارائه شود.

نیم سال هفتم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۳ (بخش ۱)	۱۳۰۱۳۱
فقه ۱، اصول فقه ۱ (ب ۱)	۶۴	۰	۶۴	نظری	فقه ۳ (بخش ۲)	۱۳۰۱۳۲
اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۲	۱۳۰۶۰۳
صرف ۳، بلاغت ۱ و نحو ۵	۴۸	۴۸	۰	عملی	تجزیه و ترکیب ۲	۱۳۰۷۰۲
معارف و عقاید ۲	۴۸	۰	۴۸	نظری	معارف و عقاید ۶	۱۳۰۵۰۶
آشنایی با قرآن ۴	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۵	۱۳۰۵۰۱
اخلاق اسلامی ۶	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۷	۱۳۰۲۱۳
جمع ساعات						
	۳۸۶	۴۸	۳۳۸			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۳ بخش ۱ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	معارف و عقاید ۶ (۶۴ ساعت)	آشنایی محتوایی با قرآن ۵ (۴۰ ساعت)	۸۸
سوم	اصول فقه ۲ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	تجزیه و ترکیب ۲ (۴۸ ساعت)	اخلاق اسلامی ۷ (۱۶ ساعت)	۶۴
پنجم	فقه ۳ بخش ۲ (۶۴ ساعت)		۶۴

نیم سال هشتم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات				عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)، فقه ۳ (ب ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۴	۱۳۰۷۰۳
اصول فقه ۱ (ب ۱ و ۲)، فقه ۳ (ب ۱ و ۲)	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۵	۱۳۰۷۰۴
اصول فقه ۲	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۳	۱۳۰۷۰۱
معارف و عقاید ۶	۳۲	۰	۳۲	نظری	معارف و عقاید ۷	۱۳۰۷۰۵
آشنایی با قرآن ۵	۴۰	۰	۴۰	نظری	آشنایی با قرآن ۶	۱۳۰۶۰۱
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۸	۱۳۰۲۱۴
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۹	۱۳۰۲۱۵
	۳۵۹	۰	۳۵۹	جمع ساعات		

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۴ (۸۵ ساعت)		۸۵
دوم	معارف و عقاید ۷ (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۸ (۱۶ ساعت)	۴۸
سوم	اصول فقه ۳ (۸۵ ساعت)		۸۵
چهارم	فقه ۵ (۸۵ ساعت)		۸۵
پنجم	آشنایی محتوایی با قرآن ۶ (۴۰ ساعت)	اخلاق اسلامی ۹ (۱۶ ساعت)	۵۶

نیم سال نهم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۲، فقه ۵	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۶	۱۳۰۸۰۳
اصول فقه ۲، فقه ۵	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۷	۱۳۰۸۰۴
اصول فقه ۳	۸۵	۰	۸۵	نظری	اصول فقه ۴	۱۳۰۸۰۲
معارف و عقاید ۶	۳۲	۰	۳۲	نظری	معارف و عقاید ۸	۱۳۰۸۰۶
صرف ۳، نحو ۵ و بلاغت ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	نهج البلاغه	۱۳۰۹۰۶
مهارت های پژوهشی	۳۲	۳۲	۰	عملی	تحقیق پایانی	۱۳۱۰۰۲
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۱۰	۱۳۰۲۱۶
—	۳۲	۰	۳۲	نظری	اقتضایی ۴	۱۳۰۱۲۴
جمع ساعات						
	۳۹۹	۳۲	۳۶۷			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس دوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۶ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	اصول فقه ۴ (۸۵ ساعت)			۸۵
سوم	فقه ۷ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	معارف و عقاید ۸ (۳۲ ساعت)	نهج البلاغه (۳۲ ساعت)		۶۴
پنجم	اخلاق اسلامی ۱۰ (۱۶ ساعت)	تحقیق پایانی (۳۲ ساعت)	اقتضایی ۴ (۳۲ ساعت)	۸۰

نیم سال دهم (مقطع دانشگاهی)

پیشنیاز	ساعات			نوع درس	عنوان درس	کد درس
	جمع	عملی	نظری			
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۸	۱۳۰۹۰۴
اصول فقه ۳ و فقه ۶	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۹	۱۳۰۹۰۵
اصول فقه ۳ و فقه ۷	۸۵	۰	۸۵	نظری	فقه ۱۰	۱۳۱۰۰۳
منطق ۱	۴۸	۱۶	۳۲	نظری - عملی	روش تبلیغ و تدریس	۱۳۰۹۰۲
اصول فقه ۳ و فقه ۴	۳۲	۰	۳۲	نظری	قواعد فقهیه	۱۳۰۸۰۵
صرف ۳، نحو ۵، بلاغت ۱	۳۲	۰	۳۲	نظری	کافی	۱۳۰۸۰۷
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۱۱	۱۳۰۲۱۷
اخلاق اسلامی ۷	۱۶	۰	۱۶	نظری	اخلاق اسلامی ۱۲	۱۳۰۲۱۸
جمع ساعات		۱۶	۳۸۳			

روش اجرایی پیشنهادی

ساعت	عنوان درس اول	عنوان درس دوم	عنوان درس سوم	جمع ساعات در طول نیم سال
اول	فقه ۸ (۸۵ ساعت)			۸۵
دوم	روش تبلیغ و تدریس (۳۲ ساعت)	کافی (۳۲ ساعت)		۶۴
سوم	فقه ۹ (۸۵ ساعت)			۸۵
چهارم	فقه ۱۰ (۸۵ ساعت)			۸۵
پنجم	قواعد فقهیه (۳۲ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۱ (۱۶ ساعت)	اخلاق اسلامی ۱۲ (۱۶ ساعت)	۶۴

ب) منابع درسی و محدوده‌های آن‌ها

ماده ۱۷۸: تدریس دروس تنها بر اساس کتب و نسخ معرفی شده توسط معاونت آموزش مجاز می‌باشد.

ماده ۱۷۹: استفاده از منابع آموزشی پیشنهادی دیگر، تنها پس از تأیید معاونت آموزش ستاد مجاز است.

تبصره: مدارس علمیه می‌توانند منابع پیشنهادی خود را به شرط تطبیق حداقل ۸۰ درصدی با محدوده و سرفصل‌های منبع اصلی، پس از بررسی در گروه علمی- تربیتی مدرسه و شورای آموزش استان، به معاونت آموزش ستاد معرفی نمایند.

ماده ۱۸۰: دروسی که چند منبع برای آن‌ها ذکر شده است، منبع اول اصلی و دیگر منابع بدیل می‌باشد.

ماده ۱۸۱: منابع درسی مورد تأیید و مجاز برای استفاده در برنامه آموزشی جدید سطح یک، به شرح ذیل می‌باشد:

۱- مشخصات کلی منابع

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
احکام ۱ و ۲	درسنامه فقه	فلاح زاده	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
	درسنامه احکام عمومی ۱ و ۲	علیرضا محمدی نژاد	۱۴۰۴	مرکز مدیریت
اخلاق ۱	اخلاق اسلامی ۱ (آداب بندگی)	گروه علمی اخلاق	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
اخلاق ۲	اخلاق اسلامی ۲ (آداب فردی و علم آموزی)	گروه علمی اخلاق	۱۳۹۷	مرکز مدیریت

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
اخلاق ۳	اخلاق اسلامی ۳ (آداب اجتماعی ۱)	مسعودی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
اخلاق ۴	اخلاق اسلامی ۴ (آداب اجتماعی ۲)	مسعودی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
اخلاق ۵	اخلاق اسلامی ۵ (مبانی اخلاق اسلامی)	مجتبی زارعی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
اخلاق ۶	اخلاق اسلامی ۶ (اصول و روش های تربیت اخلاقی)	مجتبی زارعی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
اخلاق ۷	اخلاق اسلامی ۷ (آداب بندگی)	علی هدایتی	۱۳۹۹	مرکز مدیریت
اخلاق ۸	اخلاق ۴ (گزیده آثار اخلاقی امام خمینی)	امام خمینی	۱۳۹۳	نشر دانش حوزه
اخلاق ۹ و ۱۰	اخلاق اجتماعی	آیت الله محمدباقر تحریری	۱۳۹۹	نشر هاجر
اخلاق ۷، ۸، ۹ و ۱۰	نقطه های آغاز در اخلاق عملی	آیت الله مهدوی کنی	۱۳۹۶	دفتر نشر فرهنگ اسلامی
اخلاق ۱۱ و ۱۲	خانواده در قرآن	آیت الله احمد بهشتی	۱۳۹۸	دفتر تبلیغات اسلامی حوزه
ادعیه و زیارات	درسنامه ادعیه و زیارات	هاشمی - اعوانی	۱۴۰۴	انتشارات دارالعلم
اصول فقه ۱	الاساس فی اصول الفقه	محمدحسین عبدی	۱۴۰۲	مرکز مدیریت

منبع / منابع					عنوان درس
کد کتاب	ناشر	سال نشر	نویسنده	عنوان کتاب	
	مؤسسه امام صادق(ع)		آیت الله سبحانی	الموجز فی اصول الفقه	
	مرکز مدیریت	۱۳۹۷	محمدرضا مظفر	اصول الفقه	
	مؤسسه امام صادق(ع)		آیت الله سبحانی	الوسیط فی اصول الفقه	صول فقه ۲، ۳ و ۴
منبع برای هر درس اقتضایی اختیاری می باشد ولی مدارس می توانند از دو منبع درسنامه دفاع مقدس / محمد مهدی بهداروند / انتشارات مرکز مدیریت و درسنامه سواد رسانه / محمد کهنوند / انتشارات مرکز مدیریت برای یک یا دو درس از این دروس هم استفاده کنند.					اقتضایی ۱
					اقتضایی ۲
					اقتضایی ۳
					اقتضایی ۴
۲/۱۸۲۱/۳	مرکز مدیریت	۱۳۹۷	نजारزادگان / صفوی	تذکار وحی (دفتر اول)	آشنایی با قرآن ۲ و ۱
۲/۱۸۲۲/۳	مرکز مدیریت	۱۳۹۷	نजारزادگان / صفوی	تذکار وحی (دفتر دوم)	آشنایی با قرآن ۴ و ۳
۲/۱۸۲۳/۳	مرکز مدیریت	۱۳۹۷	نजारزادگان / صفوی	تذکار وحی (دفتر سوم)	آشنایی با قرآن ۶ و ۵
	مرکز مدیریت	۱۴۰۳	قابشی، جوان	مفتاح البلاغة ^۱	بلاغت ۱
	مرکز مدیریت	۱۴۰۳	مؤمنی	لمحات من البلاغة ^۲	
	مرکز مدیریت	۱۴۰۴	قابشی	درر البلاغة جلد ۱ و ۲	بلاغت ۲ و ۳

۱. این کتاب جهت تدریس طلاب ورودی مقطع سیکل می باشد.

۲. این کتاب جهت تدریس طلاب ورودی مقطع دیپلم و دانشگاهی می باشد.

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
	جواهر البلاغة	قابشی، افخمی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
تاریخ اسلام ۱	تاریخ اسلام ج ۱ (از جاهلیت تا رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله اسلام)	پیشوایی	۱۳۹۷	نشر معارف
تاریخ اسلام ۲	انسان ۲۵۰ ساله	مقام معظم رهبری	۱۳۹۶	مؤسسه فرهنگی ایمان جهادی
تاریخ انقلاب	انقلاب اسلامی جهشی در تحولات سیاسی تاریخ	آیت الله مصباح یزدی (به کوشش قاسم شبان‌نیا)	۱۳۹۲	مؤسسه امام خمینی (ره)
	انقلاب اسلامی	منوچهر محمدی		
	درآمدی تحلیلی بر انقلاب اسلامی ایران (ویراست دوم)	محمد رحیم عیوضی و محمد جواد هراتی		
	ایران، دیروز، امروز، فردا (تحلیلی بر انقلاب اسلامی ایران، ویراست سوم)	محسن نصری		
تجزیه و ترکیب ۱	تجزیه و ترکیب مقدماتی	حمید محمدی	۱۴۰۴	انتشارات دارالعلم
تجزیه و ترکیب ۲	پیوست شماره ۱۷			
تجوید ۱	آموزش قرائت قرآن	شهیدی پور / قاسمی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
	حلیة صحة القراءة	علی حبیبی	۱۴۰۲	مرکز مدیریت

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
	روانخوانی و تجوید مقدماتی	حمید محمدی	۱۴۰۴	انتشارات دارالعلم
تجوید ۲	آموزش قرائت قرآن ۲	شهیدی پور / قاسمی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت ۳/۱۸۱۲/۱
	حلیة صحتہ القراءة	علی حبیبی	۱۴۰۲	مرکز مدیریت
	درسنامه تجوید قرآن	حمید محمدی	۱۴۰۴	مرکز مدیریت
حکمت اسلامی	آشنایی با علوم اسلامی بخش فلسفه	شهید مطهری	۱۳۹۸	انتشارات صدرا
روش تبلیغ و تدریس ^۱	روش تبلیغ (قسمت اول سرفصل)	ملانوری	۱۳۹۷	نشر المصطفی
	روش ها و فنون تدریس	منوچهر و کیلیان	۱۳۹۶	دانشگاه پیام نور
زبان و ادبیات فارسی	شیوه شیوایی	حسینی (ژرفا)	۱۳۹۷	نشر هاجر
صرف ۱	درآمدی بر علم صرف	علیزاده	۱۴۰۲	مرکز مدیریت
	صرف مقدماتی	قاری	۱۳۹۵	مرکز مدیریت ۱/۱۱۱۲/۳
صرف ۲ و ۳	دانش صرف	جزائری	۱۳۹۷	نصایح ۱/۱۱۲۱/۳
	صرف ساده	سید محمد رضا طباطبایی	۱۳۹۷	دارالعلم
	آشنایی با علوم حدیث	نصیری	۱۳۹۷	مرکز مدیریت

۱. با توجه به اشتراکات محتوایی درس روش تدریس و روش تبلیغ، تمرکز بر روی درس روش تدریس باشد و چند جلسه مباحث اختصاصی روش تبلیغ تدریس شود. تا حد امکان برای تدریس این درس از اساتید رشته علوم تربیتی دعوت به عمل آید.

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
	درسنامه علوم حدیث	مهدی مردانی	۱۴۰۴	مرکز مدیریت
	دانش حدیث	استادان دانشکده علوم حدیث	۱۳۹۷	نشر جمال
علوم قرآنی	درسنامه علوم قرآن	جوان آراسته	۱۳۹۷	بوستان کتاب
	علوم قرآن	گروه مؤلفین زیر نظر استاد مؤدب	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
	آموزش علوم قرآن	آیت الله معرفت	۱۳۹۷	تمهید
فقه ۱ و ۲	المختصر فی الفقه	بستان	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
	دراسات موجزه فی فقه الامامیه	یزدی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
فقه ۳-۴-۵-۶-۷-۸-۹-۱۰	شرح اللمعة الدمشقیه	شهید ثانی		مجمع الفکر الاسلامی
قواعد فقهیه	دروس تمهیدیه فی القواعد الفقهیه	ایروانی	۱۳۹۷	نشر هاجر
کافی	شناختنامه الکافی	سید محمد کاظم طباطبایی	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
لغت	درآمدی بر لغت شناسی	محمد ملکی نهاوندی	۱۴۰۴	مرکز مدیریت
	معارف و عقاید ۱ و ۲	برنجکار سبحانی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت

۱. اساتید می‌توانند در درس فقه ۱ و ۲ از کتاب «مدخل علم فقه، رضا اسلامی، مرکز تدوین متون حوزه‌های علمیه» به عنوان کتاب کمک آموزشی استفاده نمایند.

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
معارف و عقاید ۱ و ۲	معارف و عقاید ۱ و ۲	حسن یوسفیان	۱۴۰۴	مرکز مدیریت
	اصول اعتقادات ^۱	قائمی		واریان
	الهیات و معارف اسلامی	آیت الله سبحانی و استادی		موسسه امام صادق %
	عقائد استدلالی	آیت الله ربانی گلپایگانی		نشر هاجر
	آموزش کلام اسلامی	سعیدی مهر		نشر طه
معارف و عقاید ۳	معارف و عقاید ۳	برنجکار سبحانی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
معارف و عقاید ۴	معارف و عقاید ۴	رسول رضوی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
معارف و عقاید ۵ (بخش ۱)	معارف و عقاید ۵ (ج ۱)	عبدالمجید زاهدت	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
معارف و عقاید ۵ (بخش ۲)	معارف و عقاید ۵ (ج ۲)	عبدالمجید زاهدت	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
معارف و عقاید ۶	معارف و عقاید ۶	سلیمانی بهبهانی و رضوی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
معارف و عقاید ۷	معارف و عقاید ۷	برنجکار و رضوی	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
	انسان شناسی	الهی راد	۱۳۹۷	مؤسسه امام خمینی (ره)
معارف و عقاید ۸	مباحث اجتماعی دین اسلام	حسین بستان	۱۴۰۳	مرکز مدیریت

۱. در صورت انتخاب این کتاب جهت تدریس باید با توجه به ساعات درس عقاید ۱ و ۲ توسط گروه علمی تربیتی مدرسه تقسیم بندی شود.

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
منطق ۱	منطق نموداری	سید محمد ابراهیم مؤمنی	۱۳۹۴	ارباب اندیشه
منطق ۱ (سیکل)	درآمدی بر منطق	منتظری مقدم	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
منطق ۱ (دیپلم و دانشگاهی)	درآمدی بر منطق	منتظری مقدم	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
منطق ۲ و ۳	دانش منطق	منتظری مقدم	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
	المنطق ^۱	مرحوم علامه مظفر	-	دارالعلم
منطق کاربردی	منطق کاربردی	عبداللهی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
	قواعد و تمرین‌های کاربردی منطق	جعفر عبداللهی	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
مهارت‌های پژوهشی	درسنامه روش تحقیق	طرقی	۱۳۹۶	نشر هاجر
	درسنامه مهارت‌های پژوهشی ^۱	مهدی محقق‌فر	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
نحو ۱ (سیکل)	آشنایی با دانش نحو	پایانی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
نحو ۱ (دیپلم و دانشگاهی)	درسنامه نحو	خداوردی	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
نحو ۲ و ۳	بدائة النحو	صفایی بوشهری	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
	الهدایة فی النحو	شیرافکن	۱۳۹۷	نشر نصایح

۱. در صورت انتخاب این کتاب جهت تدریس باید با توجه به ساعات درس منطق ۲ و ۳ توسط گروه علمی تربیتی مدرسه تقسیم‌بندی شود.
۲. در صورت استفاده از این منبع برای درس مهارت‌های پژوهشی باید به همراه این کتاب، از «کتاب کار درسنامه مهارت‌های پژوهشی» هم به عنوان کتاب کار عملی و حل تمرین استفاده شود.

عنوان درس	منبع / منابع			
	عنوان کتاب	نویسنده	سال نشر	ناشر
	جامع المقدمات (هدایه) ^۱ + صمدیه	-	-	انتشارات هجرت
نحو ۴ و ۵	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	کفیل، خاکسار	۱۳۹۷	مرکز مدیریت
	شرح ابن عقیل	[تصحیح] اسماعیل احمدی منش، محمد جوادی راد	۱۳۹۸	مرکز مدیریت
نحو ۶ و ۷	مغنی الاریب فی تهذیب بابی الاول و الثانی ^۲ من مغنی اللیب	تصحیح استاد کفیل و خاکسار	۱۴۰۳	مرکز مدیریت
نهج البلاغه	پیوست شماره ۲۶			

۱. نسخه منتشر شده از کتاب الهدایه فی النحو در مجموعه جامع المقدمات منظور می باشد.

۲. مطالب این باب از مغنی الاریب در نسخه های قبلی آن تحت عنوان باب رابع تدریس می شده است.

۲- جداول تفصیلی منابع و محدوده‌های درسی:

مقطع سیکل:

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
احکام ۱ (بخش ۱)	درسنامه فقه	از اول کتاب تا پایان درس ۱۱	
احکام ۱ (بخش ۲)	درسنامه فقه	از درس ۱۲ تا پایان درس ۴۲	
احکام ۲	درسنامه فقه	از درس ۴۳ تا آخر کتاب	
اخلاق ۱	اخلاق اسلامی ۱ (آداب بندگی)	تمام کتاب	
اخلاق ۲	اخلاق اسلامی ۲ (آداب فردی و علم آموزی)	تمام کتاب	
اخلاق ۳	اخلاق اسلامی ۳ (آداب اجتماعی ۱)	تمام کتاب	
اخلاق ۴	اخلاق اسلامی ۴ (آداب اجتماعی ۲)	تمام کتاب	
اخلاق ۵	اخلاق اسلامی ۵ (مبانی اخلاق اسلامی)	تمام کتاب	
اخلاق ۶	اخلاق اسلامی ۶ (اصول و روش‌های تربیت اخلاقی)	تمام کتاب	
اخلاق ۷	اخلاق اسلامی ۷ (آداب بندگی)	تمام کتاب	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای کتاب تا اول عیب جویی	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
اخلاق ۸	اخلاق ۴ (آثار اخلاقی امام خمینی)	تمام کتاب	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای عیب جویی تا نیت، اخلاص و پرهیز از شرک	
اخلاق ۹	اخلاق اجتماعی	از ابتدای کتاب تا انتهای درس ۱۲	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای نیت، اخلاص و پرهیز از شرک تا عیادت بیمار	
اخلاق ۱۰	اخلاق اجتماعی	از ابتدای درس ۱۳ تا انتهای کتاب (به جز درس ۱۷ و ۱۸)	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از عیادت بیمار تا پایان کتاب	
اخلاق ۱۱	خانواده در قرآن	از ابتدای کتاب تا ابتدای وظایف والدین نسبت به فرزندان	
اخلاق ۱۲	خانواده در قرآن	از ابتدای وظایف والدین نسبت به فرزندان تا پایان کتاب	
ادعیه و زیارات	درسنامه ادعیه و زیارات	تمام کتاب	
اصول فقه ۱ (بخش ۱)	الموجز فی اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا المقصد السادس (فی الحجج و الامارات)	
	الاساس فی اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه)	آخرین نسخه کتاب ملاک می‌باشد
اصول فقه ۱ (بخش ۲)	الموجز فی اصول الفقه	از اول المقصد السادس (فی الحجج و الامارات) تا پایان کتاب	
	الاساس فی اصول الفقه	از الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه) تا آخر کتاب	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
اصول فقه ۲	اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا اول المقصد الثاني (الملازمات العقلية)	بخش «مقدمات» از مباحث الحقيقة الشرعية تا ابتدای الباب الثاني: الاوامر، نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در دو جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسيط في اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا ابتدای العام و الخاص	کتاب بدیل می باشد.
اصول فقه ۳	اصول الفقه	از ابتدای المقصد الثاني (الملازمات العقلية) تا اول الباب الثاني: السنة (در المقصد الثالث: مباحث الحجة)	مبحث «الباب الاول: المستقلات العقلية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۴ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند. مبحث «المسألة الرابعة: اجتماع الامر و النهی» در «الباب الثاني: غيرالمستقلات العقلية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۲ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسيط في اصول الفقه	از ابتدای العام و الخاص تا الاصول العملية: اصالة التخيير	کتاب بدیل می باشد.
اصول فقه ۴	اصول الفقه	از ابتدای الباب الثاني: السنة (در المقصد الثالث: مباحث الحجة) تا پایان کتاب	مباحث مربوط به ادله حجیت خبر واحد نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۲ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند. مبحث «الباب الثامن: القياس» حذف شود. مبحث «المقصد الرابع: مباحث الاصول العملية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسيط في اصول الفقه	از ابتدای الاصول العملية: اصالة التخيير تا انتهای کتاب	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
اقتضایی ۱	منبع اختیاری		
اقتضایی ۲	منبع اختیاری		
اقتضایی ۳	منبع اختیاری		
اقتضایی ۴	منبع اختیاری		
آشنایی با قرآن ۱	تذکار وحی (دفتر اول)	سوره‌های حمد و بقره	
آشنایی با قرآن ۲	تذکار وحی (دفتر اول)	سوره‌های آل عمران و نساء	
آشنایی با قرآن ۳	تذکار وحی (دفتر دوم)	سور مفصلات (از ق تا ملک)	
آشنایی با قرآن ۴	تذکار وحی (دفتر دوم)	سور مفصلات (از ملک تا پایان قرآن)	
آشنایی با قرآن ۵	تذکار وحی (دفتر سوم)	سوره‌ها مائده، یوسف و کهف	
آشنایی با قرآن ۶	تذکار وحی (دفتر سوم)	از سوره حج تا آخر کتاب	
بلاغت ۱	مفتاح البلاغة	تمام کتاب	
بلاغت ۲	جواهر البلاغة	از ابتدای کتاب تا ابتدای علم البيان	
	درر البلاغة		
بلاغت ۳	جواهر البلاغة	از ابتدای علم بیان تا انتهای کتاب	
	درر البلاغة		
تاریخ اسلام ۱	تاریخ اسلام ج ۱ (از جاهلیت تا رحلت پیامبر اسلام ص)	تمام کتاب	
تاریخ اسلام ۲	انسان ۲۵۰ ساله	تمام کتاب	
تاریخ انقلاب	انقلاب اسلامی جهشی در تحولات سیاسی تاریخ	تمام کتاب	
تجزیه و ترکیب ۱	تجزیه و ترکیب مقدماتی	تمام کتاب	
تجزیه و ترکیب ۲	مطابق پیوست ۱۷		
تجوید ۱	آموزش قرائت قرآن ۱	تمام کتاب	
تجوید ۲	آموزش قرائت قرآن ۲	تمام کتاب	
حکمت اسلامی	آشنایی با علوم اسلامی بخش فلسفه	تمام کتاب	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
روش تبلیغ و	روش تبلیغ	تمام کتاب	قسمت الف سرفصل
تدریس	روش‌ها و فنون تدریس	تمام کتاب	قسمت ب سرفصل
زبان و ادبیات فارسی	شیوه شیوایی	تمام کتاب	
صرف ۱	درآمدی بر علم صرف	تمام کتاب	
	صرف مقدماتی	تمام کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.
صرف ۲	دانش صرف	تا اول ابواب ثلاثی مزید	
	صرف ساده	تمام بخش فارسی	کتاب بدیل می‌باشد.
صرف ۳	دانش صرف	از ثلاثی مزید تا پایان کتاب	
	صرف ساده	تمام بخش عربی	کتاب بدیل می‌باشد.
علوم حدیث	آشنایی با حدیث	تمام کتاب	
	علوم حدیث	تمام کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.
	دانش حدیث	تمام کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.
علوم قرآنی	درسنامه علوم قرآن	تمام کتاب	
	علوم قرآن	تمام کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.
	آموزش علوم قرآن	تمام کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.
فقه ۱	المختصر فی الفقه	از ابتدای کتاب تا آخر مبحث الودیعة	
	دراسات موجزة فی فقه الامامیه	از ابتدای کتاب تا آخر مبحث الجهاد	کتاب بدیل می‌باشد.
فقه ۲	المختصر فی الفقه	از ابتدای مبحث الشركة تا آخر کتاب	
	دراسات موجزة فی فقه الامامیه	از مبحث التجارة تا انتهای کتاب	کتاب بدیل می‌باشد.

۱. اساتید می‌توانند از کتاب «مدخل علم فقه»، رضا اسلامی، مرکز تدوین متون و نشر مرکز مدیریت، به عنوان یک کتاب کمک‌آموزشی در فقه ۱ و ۲ استفاده نمایند.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
فقه ۳ (بخش ۱)	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الطهارة تا اول الفصل الرابع (فی باقی مستحباتها)	منزوحات بئر و مستحبات کفن و دفن میت فقط به متن شهید اول اکتفا شود. مباحث علامات قبله و آداب مسجد و مکان مصلی (یعنی از «والأفضل المسجد» تا «و یراعی فی المسجد الجبهه») حذف می شود.
فقه ۳ (بخش ۲)	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای الفصل الرابع (فی باقی مستحباتها) تا آخر کتاب الصوم	مباحث کتاب الصلاة، از ابتدای الفصل السابع فی بیان الاحکام الخل ... تا آخر کتاب الصلاة) به متن شهید اول اکتفاء شود.
فقه ۴	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الحج تا اول کتاب المتاجر	مباحث کتاب الحج به متن شهید اول اکتفاء گردد.
فقه ۵	شرح اللمعة الدمشقية	کتاب المتاجر	در الفصل السابع فقط کلیات «اقسام بیع» تدریس می شود. در الفصل الثالث فی بیع الحيوان، از «و يجوز النظر الى وجه المملوكة» تا ابتدای مسائل و هم چنین مسائل ۳، ۴، ۶ و ۷ حذف شده است.
فقه ۶	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الدین تا اول کتاب الاجارة	تمام دو کتاب مزارعه و مساقات حذف شده است
فقه ۷	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الاجارة تا اول کتاب النکاح	در دو کتاب سبی و رمایه، فقط عبارات شهید اول تدریس می شود. در کتاب جعالة، از مسائل تا آخر کتاب و در کتاب وصایا، از «و لو اوصی للعبد لويصح» تا «و الوصية لجماعة تقتضي التسوية» و از «و لو اوصی بمنافع العبد» تا «ولو اوصی بأمور» حذف شده

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
فقه ۸	شرح اللمعة الدمشقية	کتاب النکاح	در کتاب نکاح (الفصل الثانی فی العقد)، مسائل ۴ و ۷ و (الفصل الثالث فی المحرمات)، از مسائل بیست گانه، مسائل ۲، ۷، ۸، ۹ و ۱۳ و (الفصل الخامس فی نکاح الإماء تا ابتدای الفصل السادس) حذف شده است.
فقه ۹	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الغصب	در کتب ظهار، ایلاء و لعان، به متن شهید اول اکتفاء شود. کتب عتق، تدبیر، مکاتبه و استیلاء تدریس نشود.
فقه ۱۰ (بخش ۱)	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الغصب تا اول کتاب الميراث	از ابتدای کتاب احياء موات تا اول «القول فی المشتركات» به متن شهید اول اکتفاء شود.
فقه ۱۰ (بخش ۲)	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الميراث تا پایان کتاب الديات	در تدریس کتاب الميراث، کتاب القصاص و کتاب الديات به متن شهید اول اکتفاء گردد.
قواعد فقهيه	دروس تمهيدية فی القواعد الفقهية	مباحث: اهميت بحث قواعد، فرق قاعده فقهيه و اصوليه، قاعده طهارت، قاعدخ سوق مسلم، قاعده اصالة الصحة، قاعده لاتعاد، قاعده فراغ و تجاوز، قاعده على اليد، قاعده لاضرر، قاعده لاحرج، قاعده يد، قاعده سلطنت	
کافی	شناختنامه الکافی	تمام کتاب	
لغت	درآمدی بر لغت شناسی	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۱	معارف و عقاید ۱ و ۲	از درس ۱ تا پایان درس ۳۰	
	اصول اعتقادات ^۱		کتاب بدیل می باشد.
	لهیات و معارف اسلامی	از ابتدا تا درس شصت و یک	کتاب بدیل می باشد.

۱. در صورت انتخاب کتاب اصول اعتقادات جهت تدریس، تقسیم بندی این کتاب به دو قسمت برای درس معارف و عقاید ۱ و ۲ بر عهده گروه علمی تربیتی مدارس می باشد.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
معارف و عقاید ۲	معارف و عقاید ۱ و ۲	از درس ۳۱ تا آخر کتاب	
	اصول اعتقادات		کتاب بدیل می باشد.
	لهیات و معارف اسلامی	از درس شصت و یک تا پایان کتاب	کتاب بدیل می باشد.
معارف و عقاید ۳	معارف و عقاید ۳	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۴	معارف و عقاید ۴	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۵ (ب ۱)	معارف و عقاید ۵ (ج ۱)	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۵ (ب ۲)	معارف و عقاید ۵ (ج ۲)	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۶	معارف و عقاید ۶	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۷	معارف و عقاید ۷	تمام کتاب	
	انسان شناسی	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۸	مباحث اجتماعی دین اسلام	تمام کتاب	
منطق ۱ (سیکل)	درآمدی بر منطق	تمام کتاب	
	منطق نموداری	تمام کتاب	کتاب بدیل می باشد.
منطق ۲	دانش منطق	از ابتدای کتاب تا پایان درس ۲۸	
	المنطق ^۱		کتاب بدیل می باشد.

۱. در صورت انتخاب این کتاب برای تدریس، باید به دو قسمت برای درس منطق ۲ و منطق ۳ توسط مدارس (با همکاری گروه علمی - تربیتی) و براساس ساعات درس تقسیم بندی شود.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
منطق ۳	دانش منطق	از درس ۲۹ تا انتهای کتاب	
	المنطق		کتاب بدیل می باشد.
منطق کاربردی	منطق کاربردی	تمام کتاب	
	قواعد و تمرین های کاربردی منطق	تمام کتاب	کتاب بدیل می باشد.
مهارت های پژوهشی	درسنامه روش تحقیق	تمام کتاب	
	درسنامه مهارت های پژوهشی ^۱	تمام کتاب	کتاب بدیل می باشد.
نحو ^۱ (سیکل)	آشنایی با دانش نحو	تمام کتاب	
نحو ^۲ (بخش ۱)	بدائة النحو	از ابتدای کتاب تا اول فصل ^۲ فی الفعل	
	الهدایة	از ابتدای کتاب تا اول حروف مشبیه به لیس	کتاب بدیل می باشد.
	جامع المقدمات (هدایه ^۲) + صمدیه		کتاب بدیل می باشد.
نحو ^۲ (بخش ۲)	بدائة النحو	از فصل فی الفعل تا اول منصوبات	
	الهدایة	از اول حروف مشبیه به لیس تا اول توابع	کتاب بدیل می باشد.

۱. در صورت استفاده از این منبع برای درس مهارت های پژوهشی باید از کتاب کار درسنامه مهارت های پژوهشی نیز برای کار عملی و حل تمرین استفاده نمایند.
۲. استفاده از این کتاب به عنوان بدیل با شرایط زیر بلامانع است:
- الف) از کتاب هدایه مربوط به جامع المقدمات استفاده شود.
- ب) باید همراه کتاب صمدیه خوانده شود.
- ج) تعیین محدوده ها برای سه بخش (نحو^۲ بخش یک و دو و نحو^۳) توسط گروه علمی تربیتی مدرسه انجام گیرد.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (سیکل)	ملاحظات
	جامع المقدمات (هدایه) + صمدیه		کتاب بدیل می باشد.
نحو ۳	بدائة النحو	از منصوبات تا آخر کتاب	
	الهدایه	از توابع تا آخر کتاب	کتاب بدیل می باشد.
	جامع المقدمات (هدایه) + صمدیه		کتاب بدیل می باشد.
نحو ۴ (بخش ۱)	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	از ابتدا تا اول باب الفاعل	
	شرح ابن عقیل		
نحو ۴ (بخش ۲)	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	از باب الفاعل تا اول الحال	
	شرح ابن عقیل		
نحو ۵	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	از الحال تا آخر کتاب	
	شرح ابن عقیل		
نحو ۶ (بخش ۱)	مغنی الاریب	از حرف الف تا (بحث کل) مسائلتان	
نحو ۶ (بخش ۲)	مغنی الاریب	از (بحث کل) مسائلتان تا ابتدای حرف لو	
نحو ۷	مغنی الاریب	از حرف لو تا الخاتمه	
نهج البلاغه	مطابق پیوست ۲۶		

۱. استفاده از این کتاب به عنوان بدیل با شرایط زیر بلامانع است:

الف) از کتاب هدایه مربوط به جامع المقدمات استفاده شود.

ب) باید همراه کتاب صمدیه خوانده شود.

ج) تعیین محدوده ها برای سه بخش (نحو ۲ بخش یک و دو و نحو ۳) توسط گروه علمی تربیتی مدرسه انجام گیرد.

مقطع دیپلم و دانشگاهی

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
احکام ۱	درسنامه فقه	از اول کتاب تا آخر درس ۴۲	
احکام ۲	درسنامه فقه	از درس ۴۳ تا آخر کتاب	
اخلاق ۱	اخلاق اسلامی ۱ (آداب بندگی)	تمام کتاب	
اخلاق ۲	اخلاق اسلامی ۲ (آداب فردی و علم آموزی)	تمام کتاب	
اخلاق ۳	اخلاق اسلامی ۳ (آداب اجتماعی ۱)	تمام کتاب	
اخلاق ۴	اخلاق اسلامی ۴ (آداب اجتماعی ۲)	تمام کتاب	
اخلاق ۵	اخلاق اسلامی ۵ (مبانی اخلاق اسلامی)	تمام کتاب	
اخلاق ۶	اخلاق اسلامی ۶ (اصول و روش‌های تربیت اخلاقی)	تمام کتاب	
اخلاق ۷	اخلاق اسلامی ۷ (آداب بندگی)	تمام کتاب	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای کتاب تا اول عیب جویی	
اخلاق ۸	اخلاق ۴ (گزیده آثار اخلاقی امام خمینی)	تمام کتاب	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای عیب جویی تا نیت، اخلاص و پرهیز از شرک	
اخلاق ۹	اخلاق اجتماعی	از ابتدای کتاب تا انتهای درس ۱۲	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از ابتدای نیت، اخلاص و پرهیز از شرک تا عیادت بیمار	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
اخلاق ۱۰	اخلاق اجتماعی	از ابتدای درس ۱۳ تا انتهای کتاب (به جز درس ۱۷ و ۱۸)	
	نقطه‌های آغاز در اخلاق عملی	از عیادت بیمار تا پایان کتاب	
اخلاق ۱۱	خانواده در قرآن	از ابتدای کتاب تا ابتدای وظایف والدین نسبت به فرزندان	
اخلاق ۱۲	خانواده در قرآن	از ابتدای وظایف والدین نسبت به فرزندان تا پایان کتاب	
ادعیه و زیارات	درسنامه ادعیه و زیارات	تمام کتاب	
اصول فقه ۱ (بخش ۱)	الموجز فی اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا اول المقصد السادس (فی الحجج و الامارات)	
	الاساس فی اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه)	
اصول فقه ۱ (بخش ۲)	الموجز فی اصول الفقه	از اول المقصد السادس (فی الحجج و الامارات) تا پایان کتاب	
	الاساس فی اصول الفقه	از الباب الثالث (مباحث الادله الظنیه) تا آخر کتاب	
اصول فقه ۲	اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا اول المقصد الثانی (الملازمات العقلیه)	بخش «مقدمات» از مباحث الحقیقه الشرعیة تا ابتدای الباب الثانی: الاوامر، نیازی به تطبیق‌سازی مباحث نمی‌باشد و اساتید محترم در دو جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسیط فی اصول الفقه	از ابتدای کتاب تا ابتدای العام و الخاص	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
اصول فقه ۳	اصول الفقه	از ابتدای المقصد الثانی الملازمات العقلية تا اول الباب الثانی: السنة (در المقصد الثالث: مباحث الحجة)	مبحث «الباب الاول: المستقلات العقلية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۴ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند. مبحث «المسألة الرابعة: اجتماع الامر و النهي» در «الباب الثانی: غير المستقلات العقلية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۲ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسيط فی اصول الفقه	از ابتدای العام و الخاص تا الاصول العملية: اصاله التخيیر	
اصول فقه ۴	اصول الفقه	از ابتدای الباب الثانی: السنة (در المقصد الثالث: مباحث الحجة) تا پایان کتاب	مباحث مربوط به ادله حجیت خبر واحد نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم در ۲ جلسه از خارج مباحث را ارائه دهند. مبحث «الباب الثامن: القياس» حذف شود. مبحث «المقصد الرابع: مباحث الاصول العملية» نیازی به تطبیق سازی مباحث نمی باشد و اساتید محترم از خارج مباحث را ارائه دهند.
	الوسيط فی اصول الفقه	از ابتدای الاصول العملية: اصاله التخيیر تا انتهای کتاب	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
اقتضایی ۱	منبع اختیاری		
اقتضایی ۲	منبع اختیاری		
اقتضایی ۳	منبع اختیاری		
اقتضایی ۴	منبع اختیاری		
آشنایی با قرآن ۱	تذکار وحی (دفتر اول)	سوره‌های حمد و بقره	
آشنایی با قرآن ۲	تذکار وحی (دفتر اول)	سوره‌های آل عمران و نساء	
آشنایی با قرآن ۳	تذکار وحی (دفتر دوم)	سور مافات (از ق تا ملک)	
آشنایی با قرآن ۴	تذکار وحی (دفتر دوم)	سور مافات (از ملک تا پایان قرآن)	
آشنایی با قرآن ۵	تذکار وحی (دفتر سوم)	سوره‌های مائده، یوسف، کهف	
آشنایی با قرآن ۶	تذکار وحی (دفتر سوم)	از سوره حج تا آخر کتاب	
بلاغت ۱	لمحات من البلاغة	تمام کتاب	
بلاغت ۲	جواهر البلاغة	از ابتدای کتاب تا ابتدای علم الی بیان	
	درر البلاغة		
بلاغت ۳	جواهر البلاغة	از ابتدای علم بیان تا انتهای کتاب	
	درر البلاغة		
تاریخ اسلام ۱	تاریخ اسلام ج ۱ (از جاهلیت تا رحلت پیامبر اسلام ص)	تمام کتاب	
تاریخ اسلام ۲	انسان ۲۵۰ ساله	تمام کتاب	
تاریخ انقلاب (فقط مقطع دیپلم)	انقلاب اسلامی جهشی در تحولات سیاسی تاریخ	تمام کتاب	
تجزیه و ترکیب ۱	تجزیه و ترکیب مقدماتی	تمام کتاب	
تجزیه و ترکیب ۲	مطابق پیوست ۱۷		
تجوید	آموزش قرائت قرآن ۲	تمام کتاب	
روش تبلیغ و تدریس	روش تبلیغ	تمام کتاب	قسمت الف سرفصل
	روش‌ها و فنون تدریس	تمام کتاب	قسمت ب سرفصل

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
زبان و ادبیات فارسی	شیوه شیوایی	تمام کتاب	
صرف ۱	درآمدی بر علم صرف	تمام کتاب	
	صرف مقدماتی	تمام کتاب	
صرف ۲	دانش صرف	تا اول ابواب ثلاثی مزید	
	صرف ساده	تمام بخش فارسی	
صرف ۳	دانش صرف	از ثلاثی مزید تا پایان کتاب	
	صرف ساده	تمام بخش عربی	
علوم حدیث	آشنایی با حدیث	تمام کتاب	
	علوم حدیث	تمام کتاب	
	دانش حدیث	تمام کتاب	
علوم قرآنی	درسنامه علوم قرآن	تمام کتاب	
	علوم قرآن	تمام کتاب	
	آموزش علوم قرآن	تمام کتاب	
فقه ۱	المختصر فی الفقه	از ابتدای کتاب تا آخر مبحث الودیعة	
	دراسات موجزه فی فقه الامامیه	از ابتدای کتاب تا آخر مبحث الجهاد	
فقه ۲	المختصر فی الفقه	از ابتدای مبحث الشرکة تا آخر کتاب	
	دراسات موجزه فی فقه الامامیه	از مبحث التجارة تا انتهای کتاب	
فقه ۳ (بخش ۱)	شرح اللمعة الدمشقیه	از ابتدای کتاب الطهارة تا پایان کتاب الصلاة	در تدریس کتاب الطهارة مباحث منزوحات بشر، مستحبات کفن و دفن میت فقط به متن شهید اول اکتفا شود. در تدریس کتاب الصلاة به متن شهید اول اکتفاء گردد.
فقه ۳ (بخش ۲)	شرح اللمعة الدمشقیه	از ابتدای کتاب الزکاة تا اول کتاب المتاجر	در تدریس کتاب الحج تا اول کتاب المتاجر به متن شهید اول اکتفا شود.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
فقه ۴	شرح اللمعة الدمشقية	کتاب المتاجر	در الفصل السابع فقط کلیات « اقسام بيع » تدریس می‌شود. در الفصل الثالث فی بيع الحيوان، از «و يجوز النظر الى وجه المملوكة» تا ابتدای مسائل و همچنین مسائل ۳، ۴، ۶ و ۷ حذف شده است.
فقه ۵	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الدین تا اول کتاب الاجارة	تمام دو کتاب مزارعه و مساقاة حذف شده است
فقه ۶	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الاجارة تا اول کتاب النکاح	در دو کتاب سبق و رمایة، فقط عبارت شهید اول تدریس می‌شود. در کتاب جعاله، از مسائل تا آخر کتاب و در کتاب وصایا، از «و لو اوصى للعبد لويصح» تا «و الوصية لجماعة تقتضي التسوية» و از «و لو اوصى بمنافع العبد» تا «و لو اوصى بأموار» حذف شده است.
فقه ۷	شرح اللمعة الدمشقية	کتاب النکاح	در کتاب نکاح (الفصل الثاني فی العقد)، مسائل ۴ و ۷ و (الفصل الثالث فی المحرمات)، از مسائل بیست گانه، مسائل ۲، ۷، ۸، ۹ و ۱۳ و (الفصل الخامس فی نکاح الإمام تا ابتدای الفصل السادس) حذف شده است.
فقه ۸	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الطلاق تا اول کتاب الغصب	در کتب ظهار، ایلاء و لعان، به متن شهید اول اکتفاء شود. کتب عتق، تدبیر، مکاتبه و استیلاء تدریس نشود.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
فقه ۹	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الغصب تا اول کتاب الميراث	از ابتدای کتاب احیاء موات تا اوّل «القول فی المشتركات» به متن شهید اول اکتفاء شود.
فقه ۱۰	شرح اللمعة الدمشقية	از ابتدای کتاب الميراث تا پایان کتاب الديات	در تدریس کتاب الميراث، کتاب القصاص و کتاب الديات به متن شهید اول اکتفاء گردد.
قواعد فقهیه	دروس تمهيدية فی القواعد الفقهية	مباحث: اهمیت بحث قواعد، فرق قاعده فقهیه و اصولیه، قاعده طهارت، قاعدع سوق مسلم، قاعدع اصالة الصحة، قاعده لاتعاد، قاعده فراغ و تجاوز، قاعده علی الید، قاعده لاضرر، قاعده لاحرج، قاعده ید، قاعده سلطنت	
کافی	شناختنامه الکافی	تمام کتاب	
لغت	درآمدی بر لغت شناسی	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۱	معارف و عقاید ۱ و ۲	از درس ۱ تا پایان درس ۳۰	
	اصول اعتقادات		
	الهیات و معارف اسلامی	ابتدای کتاب تا درس ۵۱ ^۱	
	عقائد استدلالی (ج ۱)	جلد اول	
	آموزش کلام اسلامی (ج ۱)	جلد اول	

۱. در صورت انتخاب «کتاب الهیات و معارف اسلامی» به عنوان منبع درس معارف و عقاید ۱ و ۲ (در مقطع دیپلم و دانشگاهی) رعایت نکات ذیل الزامی است:
- الف. درس‌های (نهم، دهم، یازدهم، دوازدهم و سیزدهم) صرفاً مطالعاتی است.
- ب. درس‌های ۶۴ تا ۸۰ در چهار جلسه تدریس شود.
- ج. درس‌های ۹۴ تا ۹۹ و ۱۰۵ تا ۱۰۸ در یک جلسه تدریس شود.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
معارف و عقاید ۲	معارف و عقاید ۲ و ۱	از درس ۳۱ تا آخر کتاب	
	اصول اعتقادات		
	الهیات و معارف اسلامی	از درس ۵۱ تا پایان کتاب	
	عقائد استدلالی (ج ۲)	جلد دوم	
	آموزش کلام اسلامی (ج ۲)	جلد دوم	
معارف و عقاید ۳	معارف و عقاید ۳	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۴	معارف و عقاید ۴	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۵ (ب ۱)	معارف و عقاید ۵ (ج ۱)	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۵ (ب ۲)	معارف و عقاید ۵ (ج ۲)	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۶	معارف و عقاید ۶	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۷	انسان شناسی	تمام کتاب	
	معارف و عقاید ۷	تمام کتاب	
معارف و عقاید ۸	مباحث اجتماعی دین اسلام	تمام کتاب	
منطق ۱	درآمدی بر منطق	تمام کتاب	
	منطق نموداری	تمام کتاب	

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
منطق ۲	دانش منطق	دیپلم: از ابتدای کتاب تا پایان درس ۲۸ دانشگاهی: از ابتدای کتاب تا پایان درس ۳۲	
	المنطق		
منطق ۳	دانش منطق	دیپلم: از درس ۲۹ تا انتهای کتاب دانشگاهی: از درس ۳۳ تا انتهای کتاب	
	المنطق		
منطق کاربردی	منطق کاربردی	تمام کتاب	
	قواعد و تمرین‌های کاربردی منطق	تمام کتاب	
مهارت‌های پژوهشی ^۱	درسنامه روش تحقیق	تمام کتاب	
	درسنامه مهارت‌های پژوهشی	تمام کتاب	
نحو ۱	درسنامه نحو	تمام کتاب	
نحو ۲	بدائة النحو	از ابتدای کتاب تا ابتدای منصوبات	
	الهدایة	از ابتدای کتاب تا ابتدای توابع	

^۱ این درس دارای دو کتاب «درسنامه مهارت‌های پژوهشی» و «کتاب کار درسنامه مهارت‌های پژوهشی» می‌باشد.

عنوان درس	عنوان کتاب	محدوده (دیپلم و دانشگاهی)	ملاحظات
	جامع المقدمات (هدایه ^۱) + صمدیه		
نحو ۳	بدائة النحو	از منصوبات تا آخر کتاب	
	الهدایة	از توابع تا آخر کتاب	
	جامع المقدمات (هدایه ^۲) + صمدیه		
نحو ۴	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	ابتدای کتاب تا ابتدای اشتغال	
	شرح ابن عقیل	العامل عن المعمول	
نحو ۵	البهجة المرضیة فی اسلوبها الجدید	از اشتغال العامل عن المعمول	
	شرح ابن عقیل	تا آخر کتاب	
نحو ۶	مغنی الاریب	از حرف (الف) تا ابتدای حرف (لا)	
نحو ۷	مغنی الاریب	از حرف (لا) تا انتهای باب اول به علاوه باب ثانی ^۳	
نهج البلاغه	مطابق پیوست ۲۶		

۱. استفاده از این کتاب به عنوان بديل با شرائط زیر بلامانع است:

الف) از کتاب هدایه مربوط به جامع المقدمات استفاده شود.

ب) باید همراه کتاب صمدیه خوانده شود.

ج) تعیین محدوده‌ها برای سه بخش (نحو ۲ بخش یک و دو و نحو ۳) توسط گروه علمی تربیتی مدرسه انجام گیرد.

۲. همان

۳. مطالب این باب در نسخه‌های قبلی مغنی الاریب تحت عنوان باب رابع تدریس می‌شده است.

فصل سوم: حضور و غیاب

ماده ۱۸۲: حضور طلبه در همه جلسات درسی و امتحانی الزامی بوده و غیبت در آن‌ها مجاز نمی‌باشد.

ماده ۱۸۳: ثبت حضور و غیاب در کلاس باید به تأیید استاد برسد.

ماده ۱۸۴: پیش‌فرض سامانه برای جلسات هر درس، غیبت می‌باشد که با شرکت در کلاس و تأیید آن، به حضور تغییر پیدا می‌کند. لذا مدیریت واحد آموزشی موظف است نسبت به ثبت «حضور و غیاب» طلاب در کمترین زمان ممکن، اهتمام لازم را داشته باشد و مسئولیت نهایی این موضوع بر عهده مدیر واحد آموزشی است.

ماده ۱۸۵: طلبه موظف است رأس ساعت در کلاس درس حضور یابد و تأخیر در حضور و تسریع در خروج بیش از ۱۰ دقیقه، غیبت و کمتر از ۱۰ دقیقه در هر سه جلسه، یک غیبت در آن درس به شمار می‌آید.

ماده ۱۸۶: غیبت طلبه در بیش از یک هشتم ساعات تعیین شده هر درس^۱، موجب حذف آن درس می‌شود. در این صورت، طلبه باید آن درس را دوباره به صورت حضوری بگذرانند.

تبصره ۱: هر غیبت غیرموجه، دو غیبت موجه به شمار می‌آید.^۲

تبصره ۲: تشخیص موجه یا غیرموجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۳: در صورتی که طلبه امکان حضور در درس را نداشته است و غیبت‌ها بیشتر از دو هشتم ساعات هر درس نباشد، مرجع تصمیم‌گیری حذف یا عدم حذف

۱. در صورتی که مطابق آیین‌نامه، ساعت درس با تصمیم مدرسه تغییر کند، ملاک محاسبه حد نصاب حضور و غیاب، ساعت تعیین شده توسط مدرسه می‌باشد.

۲. تأثیر هر غیبت غیرموجه در حذف درس دو برابر غیبت موجه می‌باشد.

درس، گروه علمی - تربیتی مدرسه می‌باشد. البته همواره اصل اهتمام بر حضور مدنظر قرار گیرد.

فصل چهارم: امتحانات

ماده ۱۸۷: نمره نهایی دروس بر اساس موارد ذیل تعیین و ثبت می‌گردد:

(۱) آزمون کتبی نهایی؛

(۲) فعالیت کلاسی؛^۱ در برخی از دروس، ۵ نمره از نمره نهایی به فعالیت کلاسی اختصاص دارد که در دو گروه «فعالیت درسی» و «پژوهش درسی» مطابق ضوابط مربوطه برنامه‌ریزی و ارائه می‌گردد.

(۳) امتحان شفاهی؛ در تعدادی از موضوعات حسب آیین‌نامه مربوطه، امتحان شفاهی به عمل خواهد آمد و نمره آن به صورت مستقل تحت یک عنوان درسی ثبت خواهد شد.

الف) امتحانات کتبی

ماده ۱۸۸: اخذ امتحان کتبی از دروس بر اساس محدوده مصوب و ابلاغی آن درس^۲، می‌باشد.

تبصره ۱: امتحان نهایی دروس تجوید ۱ و ۲ با تشخیص و تأیید گروه علمی تربیتی می‌تواند به صورت کاملاً عملی برگزار شود.

تبصره ۲: امتحان نهایی دروس احکام ۱ و ۲ با تشخیص و تأیید گروه علمی تربیتی می‌تواند تا سقف ۱۰ نمره به احکام عملی اختصاص یابد.

۱. دستورالعمل فعالیت‌های کلاسی در بخش سوم، فصل اول آمده است.

۲. جداول مربوط به محدوده‌های درسی در بخش سوم، فصل دوم آمده است.

ماده ۱۸۹: برگزاری امتحان هر درس بلافاصله بعد از اتمام کلاس‌های آن درس (با رعایت سایر شرایط مانند اتمام محدوده و برگزاری ساعات درسی مصوب) بلامانع است.

تبصره ۱: برگزاری امتحان قبل از اتمام محدوده درسی مجاز نمی‌باشد.

تبصره ۲: تعیین زمان برگزاری امتحانات بر عهده مدارس می‌باشد و امتحاناتی که طراحی سؤالات آن بر عهده معاونت آموزش ستاد می‌باشد، در نوبت در سال تحصیلی برای همه آزمون‌ها (اصلی، تجدیدی، ارتقائی) تعیین و برگزار می‌گردد.

ماده ۱۹۰: امتحان تنها از طلاب رسمی حوزه به عمل می‌آید و تمام طلاب موظف به شرکت در امتحان دروس انتخابی خود در مدرسه محل تحصیل هستند.

ماده ۱۹۱: ورودی‌های دیپلم و دانشگاهی به شرط ارائه نمره قبولی در دروس مرحله آشنایی، با تشخیص گروه علمی – تربیتی واحد آموزشی می‌توانند از شرکت در کلاس یا امتحان این دروس معاف گردیده و نمره ارائه شده به عنوان نمره درس ثبت خواهد شد.

تبصره: درس تحقیق پایانی و دروس مهارتی «روش تدریس و تبلیغ و مهارت‌های پژوهشی» از این ماده مستثنی بوده و طلاب باید در کلاس و امتحان این دروس شرکت نمایند.

ماده ۱۹۲: در صورتی که داوطلب ورود به حوزه، ادعای گذراندن برخی از دروس^۱ را داشته باشد، پس از پذیرش در مدرسه می‌تواند فقط یک بار طبق شرایط ذیل در امتحانی که مدرسه حداکثر دو هفته بعد از شروع سال تحصیلی برگزار می‌کند، شرکت نماید و در صورت موفقیت، نمره آن درس ثبت خواهد شد:

(۱) منوط نبودن آن درس به درس پیش‌نیاز؛

۱. این ماده شامل تمامی داوطلبین ورود به حوزه‌های علمیه (سیکل، دیپلم و دانشگاهی) بوده و همچنین کلیه دروس را دربر می‌گیرد.

۲) حداکثر تا سقف ۱۵۰۰ ساعت درسی؛^۱

۳) مطابقت داشتن حداقل ۸۰ درصدی درس‌های گذرانده شده با محتوا و

ساعات دروس با تشخیص گروه علمی - تربیتی مربوطه در مدرسه؛

۴) ارائه گواهی گذراندن موفق درس‌ها نزد استاد معتبر حوزوی یا گواهی رسمی از مراکز آموزش عالی؛

۵) صلاح دید و موافقت گروه علمی - تربیتی مدرسه.

تبصره: نمره قبولی امتحان مذکور ۱۶ می‌باشد.

ماده ۱۹۳: شرکت در دورهٔ تابستانی فقط جهت حضور در جلسه امتحان (بدون

شرکت در کلاس) در دروس تجدیدی^۲ و دروسی که جهت کسری معدل^۳

اخذ شده است، بلامانع می‌باشد.

ماده ۱۹۴: طرح سؤال‌های امتحانی در تمام موسسه‌های امتحانی (اصلی، تجدیدی و...)،

بر عهده استاد مدرسه در همان درس و بر اساس اصول و ضوابط ارائه شده

از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره ۱: معاونت آموزش ستاد می‌تواند با اطلاع رسانی قبلی، نسبت به طراحی سؤال

یکپارچه و متمرکز برای تعدادی از دروس اقدام نماید.

تبصره ۲: تأیید نهایی تمام سؤالات امتحان‌های رسمی در هر مدرسه بر عهده گروه

علمی-تربیتی مربوطه می‌باشد.

۱. شورای مدرسه می‌تواند سقف مجاز دروس برای امتحان ارتقایی ورودی را به دروس سال اول تحصیلی محدود نماید.

۲. شرکت در امتحانات تجدیدی در دورهٔ تابستانی مربوط به طلابی می‌باشد که دروس نیم‌سال دوم همان سال تحصیلی را تجدید شده‌اند و امتحانات نیم‌سال اول دو هفته پس از پایان امتحانات همان نیم‌سال برگزار می‌گردد.

۳. آیین‌نامه نحوه حضور طلاب در امتحانات جهت جبران کسری معدل مذکور در بخش پنجم همین آیین‌نامه آمده است.

تبصره ۳: در صورت تعدد یک درس و اساتید آن در مدرسه با تصویب گروه علمی - تربیتی، ضمن رعایت تبصره یک همین ماده، ارائه سؤال مشترک مجاز خواهد بود.

ماده ۱۹۵: تصحیح اوراق امتحانی تمام دروس در همه موسسه‌های امتحانی بر عهده استاد دارای حکم یا مجوز تدریس آن مدرسه، طبق اصول و ضوابط ارائه شده از سوی معاونت آموزش ستاد می‌باشد.

ماده ۱۹۶: معاونت آموزش مدیریت‌های استانی و ستاد در هر موسم امتحانی، سؤالات امتحانی^۱ و اوراق تصحیح شده در مدارس را، مورد بررسی و ارزیابی (ابتدایی یا بازبینی) قرار خواهد داد.

ماده ۱۹۷: در صورت عدم مطابقت سؤال‌های امتحانی و تصحیح آن‌ها با اصول و ضوابط ابلاغی ستاد و یا احراز تخلف، مراتب حسب مورد در شورای آموزش استان و یا معاونت آموزش ستاد بررسی شده و پس از آن، استمرار مجوز مدرسه یا استاد در طرح سؤال یا تصحیح اوراق منوط به تصمیم شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد خواهد بود.

تبصره ۱: شورای آموزش استان یا معاونت آموزش ستاد می‌تواند برای مدارس مذکور، احکامی از قبیل تذکر کتبی، لغو حکم تدریس استاد، اعمال محدودیت‌های آموزشی برای مدرسه و ابطال نمرات را در نظر بگیرند.

تبصره ۲: معاونت آموزش می‌تواند برای مدارس که در ارزیابی‌های صورت گرفته، شرایط و ضوابط طراحی و تصحیح سؤالات امتحانی را با کیفیت مناسب رعایت نموده‌اند، مشوق‌هایی در نظر بگیرد.

ماده ۱۹۸: در مدت زمان مجاز نبودن یک مدرسه یا استاد برای طرح یا تصحیح آزمون‌ها، مدیریت استان در مورد طرح سؤال یا تصحیح اوراق مربوطه توسط استاد رسمی دیگر یا مدرسه تحت پوشش دیگر تدبیر لازم را اتخاذ

۱. مدیریت حوزه علمیه استان می‌تواند بررسی و ارزیابی سؤالات آزمون را قبل از برگزاری امتحان نیز انجام دهد و در صورتی که سؤالات فاقد استانداردهای لازم (مانند: عدم طرح سؤال از کل محدوده درسی) باشد، نسبت به طرح سؤال جدید و ارسال آن به مدرسه اقدام نماید.

می نماید.

ماده ۱۹۹: نمره قبولی در هر درس، ۱۲ می باشد.

ماده ۲۰۰: تعیین ملاک های نهایی نمره دهی در تمام درس ها و هم چنین محاسبه نهایی نمره ها بر عهده استاد همان درس یا گروه علمی - تربیتی مدرسه و بر اساس ضوابط ابلاغی می باشد.

ماده ۲۰۱: در هر سال تحصیلی در صورتی که تنها در یک ماده درسی نمره نهایی کمتر از ۱۲ بوده ولی کمتر از ۱۰ نباشد، به شرط اینکه طلبه در همان سال تحصیلی دروس موظفی خود را گذرانده باشد و معدل آن سال تحصیلی به ۱۲ برسد، با درخواست طلبه آن درس قبول به حساب می آید.

ماده ۲۰۲: در صورتی که طلاب پس از حضور مستمر در کلاس، موفق به کسب نمره قبولی نشوند یا در جلسه امتحان، غیبت موجه داشته باشند، تنها برای یک مرتبه حق شرکت در موسم بعدی امتحانات (تجدیدی)^۱ را دارند؛ در غیر این صورت طبق نظر شورای مدرسه به یکی از دو صورت ذیل اقدام می شود:

- ۱) انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار و شرکت در امتحان آن، در صورت صلاح دید و اجازه شورای مدرسه یا مهمان شدن در مدرسه دیگر برای همان درس مطابق ضوابط؛
- ۲) انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس، در صورت عدم موفقیت در مرحله گذشته، طبق ضوابط، با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۲: ساعات درس خوانده شده با استاد یار، جزو سقف ساعات انتخاب درس

^۱ . امتحان تجدیدی هر درس حداکثر دو هفته پس از امتحان اصلی آن درس برگزار می گردد و تعیین زمان آن بر عهده مدرسه می باشد.

محاسبه نمی‌گردد.

تبصره ۳: ارائه درس و اخذ امتحان به صورت استادیار توسط مدرسه، پس از تأیید معاون آموزش استان بلامانع خواهد بود. همچنین نظارت بر ساعات ارائه، کیفیت محتوای ارائه شده و... در دروس استادیاری بر عهده معاون آموزش استان است.

ماده ۲۰۳: تعداد ساعات درس استادیاری از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد.

تبصره: تشخیص و تعیین مقدار ساعت‌های درس استادیاری بر عهده شورای مدرسه و حسب مورد است.

ماده ۲۰۴: نمره اخذ شده توسط طلبه در فعالیت‌های کلاسی (اعم از پژوهش درسی و فعالیت درسی)، در امتحان مرحله تجدیدی و استادیاری هم لزوماً لحاظ می‌گردد و امتحان درس استادیاری یا تجدیدی از ۱۵ نمره محاسبه خواهد شد.

ماده ۲۰۵: انصراف از جلسه امتحان یا غیبت به منزله نمره صفر می‌باشد.

تبصره: در صورت تشخیص غیرموجه بودن غیبت، طلبه از امتحان مجدد (تجدیدی و استادیاری) در آن درس محروم می‌گردد و در اولین موسم ارائه آن درس ملزم به انتخاب آن درس و شرکت در کلاس و امتحانات آن درس می‌باشد.

ماده ۲۰۶: کسانی که طبق ضوابط در امتحان یک درس قبول شده‌اند، نمی‌توانند مجدداً در امتحان آن درس شرکت نمایند.

تبصره: حضور در امتحانات جبران کسری معدل مطابق ضوابط مربوطه بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۰۷: افرادی که حذف درس، غیبت غیرموجه یا انصراف در جلسه امتحان دارند موظف هستند در اولین نیم‌سال تحصیلی بعدی ارائه درس، ضمن حضور مستمر در کلاس، در امتحان آن درس شرکت کنند.

ماده ۲۰۸: ورود نمره هر درس از روز امتحان آن درس تا ۱۰ روز، مجاز می‌باشد.

ماده ۲۰۹: درخواست تجدیدنظر، حداکثر تا یک هفته پس از اعلام نتایج، طبق ضوابط

و از طریق سامانه پذیرفته می شود.

تبصره: پس از نهایی شدن نمرات در مدرسه، ورود و ویرایش نمرات مجاز نمی باشد و در صورت نیاز به باز شدن دسترسی، تصمیم گیری بر عهده مدیریت استان می باشد.

ماده ۲۱۰: تقاضای تجدیدنظر در مورد نمرات بین ۸ تا ۱۴ پذیرفته می شود.

تبصره: پذیرش درخواست تجدیدنظر در غیر موارد فوق، بر عهده شورای مدرسه است.

ماده ۲۱۱: نمرات همه دروس، اعم از قبولی و عدم قبولی، جزو سوابق تحصیلی طلبه ثبت و در معدل آن نیم سال و سال تحصیلی محاسبه شده و معدل نهایی سطح تحصیلی تنها از دروس قبولی طلبه، محاسبه می گردد.

تبصره: نمره های عدم قبولی، در معدل کل پایه و سطح تحصیلی مورد محاسبه قرار نمی گیرد.

(ب) امتحانات شفاهی

مقدمه

به منظور ارتقاء توانمندی و سنجش علمی، ارتقای سطح علمی و آموزشی طلاب و همچنین ارزیابی قدرت بیان و تجزیه و تحلیل مطلب، از طلاب واجد شرایط در برخی از موضوعات درسی بر اساس شرایط و ضوابطی که در ادامه آمده است، امتحان شفاهی اخذ می گردد.

ماده ۲۱۲: محدوده امتحان شفاهی هر موضوع درسی از محدوده دروس معین شده و مربوط به همان موضوع درسی می باشد.

ماده ۲۱۳: نمره امتحان شفاهی مربوط به هر موضوع، تحت یک عنوان درسی و به صورت مستقل ثبت می گردد.

ماده ۲۱۴: برگزاری امتحان شفاهی بر عهده مدیریت مدرسه و توسط اساتید دارای مجوز مربوطه از معاونت آموزش حوزه های علمیه، می باشد.

ماده ۲۱۵: برگزاری امتحان شفاهی در مدارس فاقد مجوز برگزاری امتحان شفاهی، بر عهده مدیریت استانی و در شهر قم بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم می باشد.

تبصره: تعیین و ابلاغ شرایط، ارزیابی و صدور مجوز امتحان شفاهی برای استاد و برگزار کننده، بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد.

ماده ۲۱۶: اطلاع رسانی، نحوه ثبت نام، تعیین زمان و مکان امتحان و ... بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۲۱۷: طلاب پس از گذراندن کامل ساعات هر درس مجاز به شرکت در امتحان شفاهی آن درس می باشند.

ماده ۲۱۸: بررسی شرایط متقاضیان و ثبت نام کنندگان در آزمون بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می باشد.

ماده ۲۱۹: دروس دارای امتحان شفاهی در سطح یک به همراه محدوده آن ها به شرح ذیل می باشد:

محدوده آزمون	موضوع
تجوید ۲ (مقطع سیکل) تجوید (مقاطع دیپلم و دانشگاهی)	قرائت و تجوید
نحو ۶ و ۷	ادبیات
اصول ۲، ۳ و ۴	اصول
فقه ۳ و ۴ (مقطع سیکل) فقه ۳ بخش ۱ و ۲ (مقطع دیپلم و دانشگاهی)	فقه عبادات
فقه ۹ و فقه ۱۰ بخش ۱ و ۲ (مقطع سیکل) فقه ۸، ۹ و ۱۰ (مقطع دیپلم و دانشگاهی)	فقه معاملات

تبصره: تغییر محدوده آزمون به کل دروس آن موضوع و یا تعیین محدوده در همان درس بر عهده استاد ممتحن می باشد.

ج) برگزاری آزمون و اعلام نتایج

ماده ۲۲۰: رعایت نکات ذیل در خصوص جلسه آزمون امتحان شفاهی ضروری می باشد:

- ۱) مشخص کردن محدوده آزمون توسط استاد و ارائه زمان مورد نیاز برای مرور مباحث به طلاب؛
- ۲) عدم استفاده از کتاب و جزوات دارای شرح، ترجمه و ...؛
- ۳) رعایت نکات مرسوم جلسات آزمون؛
- ۴) ضبط جلسات؛
- ۵) مد نظر قرار دادن کل محدوده مصوب در هنگام امتحان؛
- ۶) ثبت نمره و امتیاز مستقل به ازای هر یک از معیارها (عبارت خوانی، فهم مطلب، تطبیق و سؤالات علمی).

ماده ۲۲۱: حضور دو ممتحن دارای مجوز در جلسه امتحان شفاهی الزامی می باشد.

ماده ۲۲۲: تکمیل فرم ارزیابی به صورت مستقل توسط هر استاد برای هر طلبه ضروری بوده و جمع بندی امتیازات نهایی و ثبت در سامانه توسط برگزار کننده امتحان انجام می شود.

ماده ۲۲۳: معیار محاسبه نمره شفاهی بر اساس جدول ذیل می باشد:

جمع کل	معیار محاسبه نمره				
	موضوع	عبارت خوانی ^۱	فهم و توضیح مطلب	تطبیق با متن	سؤال علمی
۲۰	قرائت و تجوید	۱۵	-	-	۵
۲۰	ادبیات	۷	۵	۵	۳
۲۰	اصول	۳	۷	۷	۳
۲۰	فقه عبادات	۳	۷	۷	۳
۲۰	فقه معاملات	۳	۷	۷	۳

ماده ۲۲۴: حداقل نمره برای قبولی در امتحان شفاهی، کسب نمره ۱۲ می باشد.

۱. مراد از هر یک از قلمروهای امتحان شفاهی به صورت ذیل می باشد:

ماده ۲۲۵: زمان‌بندی اعلام نتایج نهایی و رسیدگی به اعتراضات بر عهده برگزار کننده امتحان شفاهی می‌باشد.

ماده ۲۲۶: طلاب متقاضی بررسی مجدد نتایج امتحان با داشتن شرایط ذیل می‌توانند، درخواست مکتوب خود را به برگزارکننده امتحان ارائه نمایند:

۱- کسب نمره ۸ تا ۱۴؛

۲- گذشتن حداکثر سه روز از زمان اعلام نتایج؛

ماده ۲۲۷: بررسی مجدد نتیجه امتحان توسط یک استاد ممتحن شفاهی غیر از اساتید ممتحن برگزاری جلسه انجام می‌گیرد.

ماده ۲۲۸: در بررسی مجدد، نظر استاد سوم ملاک عمل خواهد بود و پس از انجام بررسی مجدد، انصراف از آن پذیرفته نیست.

ماده ۲۲۹: در صورت عدم حضور یا ترک جلسه امتحان بدون عذر موجه، یک نوبت امتحانی محاسبه شده و طلبه به مدت سه ماه از ثبت نام امتحان شفاهی محروم و در صورت تکرار (عدم حضور یا ترک جلسه) مدت محرومیت به یک سال افزایش می‌یابد.^۱

تبصره ۱: تشخیص موجه بودن غیبت بر عهده معاون آموزش مدرسه است.

تبصره ۲: در صورت منع یا انصراف از تحصیل، اخذ امتحان شفاهی منوط به بررسی وضعیت آموزشی، در شورای مدرسه می‌باشد.

الف) عبارت خوانی: شامل صحیح خواندن متن عربی درس با رعایت نکات ادبی به همراه آگاهی از قواعد ادبی آن.

ب) فهم و توضیح مطلب: درک صحیح و دقیق مطالب ارائه شده در متن، همراه با توانایی بیان آن.

ج) تطبیق با متن: ترجمه و مقابله توضیحات ارائه شده، بر بخش مربوطه، از متن علمی مورد امتحان.

د) سؤالات علمی: سؤالات علمی تعیین شده مربوط به محدوده درسی.

۱. به کلیه پیش‌آمدهایی که از لحاظ روحی، جسمی یا اخلاقی موجب شود فرد امکان شرکت در جلسه امتحان را نداشته باشد عذر موجه اطلاق می‌شود.

تبصره ۳: تقاضای تعویق یا انصراف از امتحان شفاهی تا ده روز قبل از برگزاری آن، بلا مانع است.

ماده ۲۳۰: در صورت عدم کسب نمره قبولی و یا غیبت در جلسه امتحان^۱ به ترتیب مراحل ذیل عمل می شود:

مرحله اول: حضور در جلسه امتحان شفاهی تجدیدی^۲ حداکثر تا دو هفته؛

مرحله دوم:^۳ در صورت عدم موفقیت در مرحله قبل، انتخاب درس به صورت حضوری در نیم سال تحصیلی بعدی با استادیار، در صورت صلاحدید و اجازه شورای مدرسه.^۴

مرحله سوم: انتخاب درس و حضور مستمر در کلاس طبق ضوابط با محاسبه ساعات درس در اولین نیم سال بعدی ارائه درس به صورت رسمی.
تبصره ۱: ساعات درس خوانده شده در مرحله دوم، جزو سقف ساعات انتخاب درس محاسبه نمی گردد.

تبصره ۲: تشخیص و تعیین مقدار ساعات های درس استادیاری حسب مورد (با رعایت این نکته که تعداد ساعات درس از حداقل ۵۰ درصد ساعات مصوب درسی نباید تقلیل یابد) بر عهده گروه علمی تربیتی مربوطه در مدرسه است.

تبصره ۳: اخذ تحقیق کلاسی، برای طلاب مذکور، الزامی نمی باشد ولی سایر موارد فعالیت های کلاسی همانند دیگر طلاب، الزامی می باشد.

ماده ۲۳۱: نظارت بر حسن اجرای امتحان شفاهی بر عهده مدیریت استانی و در قم بر عهده معاونت آموزش حوزه علمیه قم می باشد.

۱. طلاب واجد شرایط جزو کسانی محسوب می شوند که حداقل یک بار در آزمون شرکت کرده اند و قبول نشده اند.

۲. مراحل و ضوابط ثبت نام از متقاضیان حضور در امتحانات تجدید شفاهی مانند دیگر طلاب، می باشد.

۳. مراحل دوم و سوم در حکم کارگاه آموزشی برای طلاب مذکور می باشد.

۴. تعیین استادیار بر اساس ضوابط ابلاغی معاونت آموزش حوزه های علمیه، بر عهده مدیر مدرسه می باشد.

فصل پنجم: ارزیابی پیشرفت تحصیلی

ماده ۲۳۲: شیوه معدل گیری از دروس در این برنامه آموزشی به صورت زیر می باشد:

الف) معدل نیم سال و سال تحصیلی، از نمرات همه درس ها، اعم از قبولی و مردودی، محاسبه می شود؛

ب) معدل هر سطح تحصیلی، از نمرات قبولی همه درس های آن سطح، محاسبه می شود.

ماده ۲۳۳: شیوه محاسبه معدل، به روش ذیل است:

$$\text{معدل} = \frac{(\text{مقدار ساعت هر درس} * \text{نمره همان درس}) + (\text{مقدار ساعت هر درس} * \text{نمره همان درس})}{\text{مجموع ساعات درسی}}$$

ماده ۲۳۴: طلابی که میانگین نمرات ایشان در پایان سطح حداقل ۱۴ باشد، می توانند مطابق ضوابط، جهت اخذ مدرک اقدام کنند.

ماده ۲۳۵: در صورتی که معدل سطح طلبه کمتر از ۱۴ باشد، در مدت مجاز تحصیل می توانند از درس هایی که نمره کمتر از ۱۴ دارد انتخاب درس کند و فقط در امتحان آن درس شرکت کند تا میانگین کل نمرات خود را جبران نماید.

تبصره: بالاترین نمره از میان نمره های اخذ شده، به عنوان نمره نهایی و ملاک محاسبه معدل سطح خواهد بود

بخش چهارم: خدمات آموزشی

فصل اول: مرخصی تحصیلی

ماده ۲۳۶: طلاب در مواقع ضروری می توانند مطابق ضوابطی که در ادامه آمده است، از مرخصی تحصیلی استفاده نمایند.^۱

ماده ۲۳۷: استفاده از مرخصی حداکثر تا ۱۰ روز در هر نیم سال تحصیلی در موارد ضروری و پس از اخذ مجوز از معاون آموزش مدرسه، مجاز می باشد.

۱. در جدول ذیل میزان مرخصی و مرجع تأیید کننده آن جهت اختصار آمده است:

ردیف	میزان مرخصی درخواست شده	مرجع تأیید کننده
۱	کمتر از ده روز	مدیر مدرسه
۲	از ده روز تا کمتر از یک نیم سال	شورای مدرسه
۳	یک نیم سال کامل	شورای مدرسه
۴	دو نیم سال کامل	شورای مدرسه
۵	بیش از دو نیم سال	شورای استان

ماده ۲۳۸: مرخصی بیش از ۱۰ روز (تا کمتر از یک نیم سال تحصیلی) برای یک یا چند درس و هم چنین مرخصی تا حداکثر دو نیم سال (متوالی یا غیرمتوالی) در سطح یک و هم چنین دو نیم سال متوالی یا غیرمتوالی در مجموع سطح دو و سه در طول مدت تحصیلی، در صورت ضرورت و با مجوز شورای مدرسه امکان پذیر است.

تبصره ۱: تا قبل از رسیدگی به درخواست مرخصی و تأیید آن، طلبه موظف به شرکت در کلیه برنامه های آموزشی مدرسه به صورت منظم می باشد.

تبصره ۲: در سال اول تحصیلی، مرخصی تحصیلی مجاز نیست.

تبصره ۳: مرجع تشخیص ضرورت، شورای مدرسه است.

ماده ۲۳۹: شورای مدرسه می تواند در خصوص حذف درس یا عدم آن به دلیل عدم حضور در کلاس درس در مدت مرخصی تصمیم گیری نماید.

ماده ۲۴۰: مرجع تصمیم گیری در خصوص درخواست مرخصی بیشتر از موارد مذکور، تمدید و یا اضافه کردن مرخصی (تا حداکثر یک سال دیگر) شورای آموزش استان می باشد.

ماده ۲۴۱: مدت زمان مرخصی جزء حداکثر سنوات مجاز تحصیل محسوب می گردد.

ماده ۲۴۲: در صورت استفاده از مرخصی نیم سال یا سالانه، امکان حضور در امتحانات وجود ندارد.

تبصره: با مجوز شورای رسیدگی کننده به مرخصی نیم سال تحصیلی طلاب، شرکت در امتحانات دروس کم حجم (مطالعاتی) بلامانع می باشد.

ماده ۲۴۳: شرایط استفاده از مرخصی نیم سال به شرح ذیل می باشد:

- (۱) فعال بودن پرونده تحصیلی؛
- (۲) گذشتن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت آمیز بعد از پذیرش رسمی؛
- (۳) عدم استفاده از مرخصی تحصیلی به مقدار مجاز در سنوات گذشته در آن سطح؛
- (۴) نداشتن موارد منع از تحصیل.^۱

۱. مطابق فصل پنجم همین بخش.

فصل دوم: انتقالات

ماده ۲۴۴: انتقال طلبه از مدرسه‌ای به مدرسه دیگر، با شرایط ذیل امکان‌پذیر است:

(الف) فعال بودن پرونده تحصیلی؛

(ب) اشتغال به تحصیل، حداقل به مدت یک سال تحصیلی در مدرسه مبدأ؛

(ج) موافقت مدیر مدرسه مبدأ و مقصد و تأیید مدیریت استان مبدأ و مقصد^۱

ماده ۲۴۵: درخواست انتقال در سطح یک، برای یک مرتبه بلامانع می‌باشد و در صورت ضرورت، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان مبدأ می‌باشد.

ماده ۲۴۶: انتقال طلاب دارای مدرک سیکل از مدارس مجری برنامه آموزشی جدید تنها به مدارس مجری برنامه جدید در همان مقطع و همچنین انتقال طلاب دارای مدرک دیپلم تنها به مدارس مجری برنامه آموزشی جدید که دارای مقطع ورودی دیپلم و یا دانشگاهی هستند، مجاز می‌باشد.

تبصره ۱: در صورت ضرورت انتقال افراد مذکور، به مدرسی با مدرک تحصیلی نامتناسب، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان می‌باشد.

تبصره ۲: انتقال طلاب مذکور به مدارس سایر مقاطع پس از سال سوم تحصیلی، با تأیید شورای آموزش استان بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۴۷: انتقال طلاب تحت پوشش برنامه جاری آموزشی به مدارس مجری برنامه جدید آموزشی و بالعکس، پس از تأیید درخواست توسط شورای آموزش استان و بر اساس جدول تطبیق دروس (مندرج در فصل سوم همین بخش) امکان‌پذیر می‌باشد.

تبصره ۱: انتقال این طلاب تنها براساس مدرک تحصیلی متناسب (سیکل به مدارس سیکل و دیپلم و دانشگاهی به مدارس دیپلم و دانشگاهی) مجاز است.

تبصره ۲: در صورت ضرورت انتقال افراد مذکور، به مدرسی با مدرک تحصیلی غیرمتناسب، مرجع تصمیم‌گیری شورای آموزش استان می‌باشد.

۱. اعلام موافقت‌ها از طریق سامانه انجام می‌پذیرد.

تبصره ۳: انتقال طلاب مذکور به مدارس سایر مقاطع پس از سال سوم تحصیلی، با تأیید شورای آموزش استان بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۴۸: زمان انتقالات، از پایان امتحانات نیم‌سال دوم و تا پیش از شروع سال تحصیلی جدید است.

ماده ۲۴۹: طلبه تا پیش از نهایی شدن انتقال و تغییر کد محل تحصیل، از طلاب مدرسه مبدأ محسوب می‌شود و طبق ضوابط باید حضور مستمر در درس داشته و از کلیه مزایای آموزشی و خدماتی در مدرسه مبدأ برخوردار است.

ماده ۲۵۰: انتقال به مدارس متفرقه و خارج از برنامه مرکز مدیریت به منزله ترک تحصیل بوده و نمرات و سایر سوابق آموزش تولید شده در این مدارس در مدت مذکور کان لم یکن تلقی شده و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به شرکت مجدد در امتحانات، مطابق ضوابط مربوطه می‌باشد.

ماده ۲۵۱: انتقال طلبه از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به مراکز مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان و اصفهان و بالعکس فقط از طریق معاونت آموزش ستاد صورت می‌پذیرد.

ماده ۲۵۲: طلابی که پرونده آن‌ها به جهت موارد منع از تحصیل در شورای مربوطه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد پس از اخذ مجوز ادامه تحصیل، حداقل به مدت یک سال مجاز به انتقال به خارج از استان نمی‌باشند.

تبصره: در صورت درخواست طلبه و موافقت مدیریت استانی مبدأ و مقصد، انتقال طلاب مذکور بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۵۳: انتقال اجباری طلاب مجاز نبوده و در صورت لزوم و پس از بررسی در شورای تصمیم گیرنده^۱، همان شورا موظف به یافتن مدرسه جدید برای طلبه مذکور می‌باشد.

۱. مطابق آیین‌نامه منع و انصراف از تحصیل) مندرج در فصل پنجم همین بخش

فصل سوم: شیوه نامه تطبیق سازی

دروس در انتقالات

ماده ۲۵۴: انتقال طلاب بین برنامه های آموزشی جدید و جاری حوزه های عملیه بر اساس ضوابط مربوطه بلامانع می باشد.

ماده ۲۵۵: جداول تطبیق سازی دروس گذرانده شده طلاب متقاضی انتقال بین برنامه های آموزشی جدید و جاری حوزه های عملیه به شرح ذیل می باشد:

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)
صرف ۱	صرف ۱ و ۲	نیاز به ارائه صرف ۱ وجود ندارد فقط صرف ۲ کفایت می کند.
صرف ۲	صرف ۳	
نحو ۱	نحو ۱ و ۲	
نحو ۲	نحو ۳	نیاز به ارائه نحو ۲ وجود ندارد فقط نحو ۳ کفایت می کند.
احکام ۱	احکام ۱	
احکام ۲	احکام ۲	
عقاید ۱	معارف و عقاید ۱	
تجوید	تجوید ۱ و ۲	مقطع دیپلم و دانشگاه فقط تجوید ۲
اخلاق نظری ۱	اخلاق اسلامی ۱ و ۲	
منطق ۱	منطق ۱	
تاریخ ۱	تاریخ اسلام ۱	فقط امتحان بدون کلاس
قرآن ۱	آشنایی محتوایی با قرآن ۱	فقط امتحان بدون کلاس

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)
نحو ۳	نحو ۴	
نحو ۴		
نحو ۵	نحو ۵	
نحو ۶		
منطق ۲	منطق ۲	
منطق ۳		
منطق ۴	منطق ۳	
عقاید ۲	معارف و عقاید ۲	
اخلاق نظری ۲	اخلاق اسلامی ۳ و ۴	
تاریخ ۲	تاریخ اسلام ۱	فقط امتحان بدون کلاس
قرآن ۲	آشنایی محتوایی با قرآن ۲	فقط امتحان بدون کلاس
اخلاق نظری ۳	اخلاق اسلامی ۵	
بلاغت ۱	بلاغت ۱ و ۲	
بلاغت ۲	بلاغت ۳	
تاریخ ۳	تاریخ اسلام ۲	
تجزیه و ترکیب	تجزیه و ترکیب ۱ و ۲	در صورت انتقال از جدید به جاری گذراندن یکی از تجزیه و ترکیب ها در برنامه جدید کفایت می کند و با کل تجزیه و ترکیب برنامه جاری تطبیق می خورد.
عقاید ۳	عقاید ۳	
عقاید ۴	عقاید ۴	

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)
قرآن ۳	آشنایی محتوایی با قرآن ۳	
نحو ۷	نحو ۶	
نحو ۸		
نحو ۹	نحو ۷	
نحو ۱۰		
اصول فقه ۱	اصول فقه ۱ بخش ۱	
اصول فقه ۲	اصول فقه ۱ بخش ۲	
تاریخ ۴	تاریخ اسلام ۲	
عقاید ۵	معارف و عقاید ۵ (جلد ۱)	
عقاید ۶		
نهج البلاغه ۱	نهج البلاغه	
قرآن ۴	آشنایی محتوایی با قرآن ۴	
تاریخ ۵	تاریخ اسلام ۲	
قرآن ۵	آشنایی محتوایی با قرآن ۵	
آیین نگارش	زبان و ادبیات فارسی	
تاریخ ۶	معارف و عقاید ۵ (جلد ۲)	
علوم قرآن	علوم قرآنی	
حکومت اسلامی	تاریخ انقلاب	
علوم حدیث	علوم حدیث	
آشنایی با فلسفه	حکمت اسلامی	

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)
اصول فقه ۳	اصول فقه ۲	
اصول فقه ۴	اصول فقه ۳	
اصول فقه ۵		
اصول فقه ۶	اصول فقه ۴	
فقه ۱	فقه ۳ (بخش ۱) {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۲		
فقه ۳	فقه ۳ (بخش ۲) {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۴		
فقه ۵	فقه ۴ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۶	فقه ۵ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۷	فقه ۶ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۸	فقه ۷ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۹	فقه ۸ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۱۰	فقه ۹ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۱۱	فقه ۱۰ {دیپلم و دانشگاهی}	
فقه ۱۲		
فقه ۱	فقه ۳ (بخش ۱) {سیکل}	
فقه ۲	فقه ۳ (بخش ۲) {سیکل}	
فقه ۳	فقه ۴ {سیکل}	
فقه ۴		

عنوان درس در برنامه آموزشی جاری	عنوان درس در برنامه آموزشی جدید	ملاحظات (مخصوص تکمیل نواقص)
فقه ۵	فقه ۵ {سیکل}	
فقه ۶	فقه ۶ {سیکل}	
فقه ۷	فقه ۷ {سیکل}	
فقه ۸	فقه ۸ {سیکل}	
فقه ۹	فقه ۹ {سیکل}	
فقه ۱۰	فقه ۱۰ (بخش ۱) {سیکل}	
فقه ۱۱	فقه ۱۰ (بخش ۲) {سیکل}	
فقه ۱۲		

ماده ۲۵۶: کارنامه تطبیق سازی دروس گذرلنده شده طلاب متقاضی انتقال بین برنامه های آموزشی جدید و جاری حوزه های عملیه در مقاطع ورودی سیکل، دیپلم و دانشگاهی به شرح ذیل می باشد:

کارنامه تطبیقی برنامه جاری جدید (مقطع سیکل) براساس جدول تطبیق														
فرم شماره ۱ محل الصاق عکس														
نام:		نام خانوادگی:			نام پدر:			شماره ثبتی:			شماره کد ملی:			
ت: / / ۱۳		شماره:			محل صدور:			کد ملی:						
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع سیکل می باشد.	برنامه جاری	احکام ۱	احکام ۲	اخلاق ۱	تاریخ ۱	قرآن ۱	تجوید	صرف ۱	صرف ۲	عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱	نحو ۲	
	برنامه جدید	احکام ۱ (بخش ۱ و ۲)	احکام ۲	اخلاق ۱ و ۲	تاریخ ۱	قرآن ۱	تجوید ۱ و ۲	صرف ۱ و ۲	صرف ۳	معارف و عقاید ۱	منطق ۱	نحو ۱ و ۲ (بخش ۱ و ۲)	نحو ۳	
	نمره													
	تاریخ													
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع دیپلم می باشد.	برنامه جاری	اخلاق ۲	تاریخ ۲	عقاید ۲	منطق ۲	منطق ۳	نحو ۴	نحو ۳	نحو ۴	نحو ۵	نحو ۶	قرآن ۲		
	برنامه جدید	اخلاق ۳ و ۴	تاریخ اسلام ۱	معارف و عقاید ۲	منطق ۲	منطق ۳	نحو ۴ (بخش ۱)	نحو ۳ (بخش ۲)	نحو ۴ (بخش ۳)	نحو ۵	نحو ۶	انسانی با قرآن ۲		
	نمره													
	تاریخ													
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع دانشگاه می باشد.	برنامه جاری	اخلاق ۳	تاریخ ۳	عقاید ۳	عقاید ۴	قرآن ۳	نحو ۷	نحو ۸	نحو ۹	نحو ۱۰	تفاهت	منطق	نحو	قرآنت
	برنامه جدید	اخلاق ۵	تاریخ ۲	عقاید ۳	عقاید ۴	انسانی با قرآن ۳	نحو ۶	نحو ۷	نحو ۸	نحو ۹	تفاهت	منطق	نحو	قرآنت
	نمره													
	تاریخ													
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع فوق دیپلم می باشد.	برنامه جاری	اصول ۱	اصول ۲	تاریخ ۴	عقاید ۵	عقاید ۶	فقه ۱	فقه ۲	فقه ۳	فقه ۴	نهیج البلاغه ۱	قرآن ۴		
	برنامه جدید	اصول ۱ (بخش ۱)	اصول ۲ (بخش ۲)	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۵ (ج ۱)	عقاید ۶ (ج ۲)	فقه ۵ (بخش ۱)	فقه ۳ (بخش ۲)	فقه ۴	فقه ۵	نهیج البلاغه ۲	انسانی با قرآن ۴		
	نمره													
	تاریخ													
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع فوق لیسانس می باشد.	برنامه جاری	اصول ۳	اصول ۴	تاریخ ۵	عقاید ۷	عقاید ۸	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	فقه ۸	نهیج البلاغه ۲	قرآن ۵		
	برنامه جدید	اصول ۲	اصول ۳	تاریخ اسلام ۲	عقاید ۶	فقه ۵	فقه ۶	فقه ۷	فقه ۸	نهیج البلاغه ۳	انسانی با قرآن ۵			
	نمره													
	تاریخ													
توجه: این جدول برای تطبیق دروس جاری و گذرلنده در مقطع دکتری می باشد.	برنامه جاری	ابن نگارشی	اصول ۵	اصول ۶	تاریخ ۶	علوم قرآن	حکومت اسلامی	علوم حدیث	فقه ۹	فقه ۱۰	فقه ۱۱	فقه ۱۲	انسانی با فلسفه	اصول
	برنامه جدید	زبان و ادبیات	اصول ۳	اصول ۴	عقاید ۵ (ج ۲)	علوم قرآنی	انقلاب اسلامی	علوم حدیث	فقه ۹	فقه ۱۰ (بخش ۱)	فقه ۱۱ (بخش ۲)	فقه ۱۲ (بخش ۳)	انسانی با فلسفه	اصول
	نمره													
	تاریخ													

توضیحات:		مهر و امضای مدیر مدرسه		مهر و امضای مدیریت استان	
----------	--	------------------------	--	--------------------------	--

کارنامه تطبیقی برنامه جاری جدید (مقطع دبلم و دانشگاهی) بر اساس جدول تطبیق												فرم شماره ۱ محل الصاق عکس
نام:			نام خانوادگی:			نام پدر:			شماره تحصیلی:			
ت: ۱۳ / /			شماره:			محل صدور:			کد ملی:			

شماره برنامه	برنامه جاری	۱ احکام	۲ احکام	۱ اخلاق	۱ تاریخ	۱ قرآن	۱ تجوید	۱ صرف	۲ صرف	۱ عقاید	۱ منطق	۱ نحو	۱ نحو
	برنامه جدید	۱ احکام	۲ احکام	۱ اخلاق	۱ تاریخ اسلام	۱ انسانی با قرآن	۲ تجوید	۲ صرف	۳ صرف	۱ معارف و عقاید	۱ منطق	۱ نحو	۲ نحو
	نمره												
	تاریخ												

شماره برنامه	برنامه جاری	۲ اخلاق	۲ تاریخ	۲ عقاید	۲ منطق	۲ منطق	۳ منطق	۴ نحو	۳ نحو	۴ نحو	۵ نحو	۶ نحو	۲ قرآن
	برنامه جدید	۲ اخلاق	۱ تاریخ اسلام	۱ معارف و عقاید	۲ منطق	۲ منطق	۳ منطق	۴ نحو	۴ نحو	۵ نحو	۵ نحو	۲ انسانی با قرآن	
	نمره												
	تاریخ												

شماره برنامه	برنامه جاری	۱ اخلاق	۱ بلاغت	۳ تاریخ	۳ تجوید و ترکیب	۳ عقاید	۴ عقاید	۳ قرآن	۷ نحو	۹ نحو	۱۰ نحو	۱ بلاغت	۱ منطق	۱ نحو	۱ قرآن
	برنامه جدید	۵ اخلاق	۳ بلاغت	۲ تاریخ اسلام	۲ تجوید و ترکیب	۳ عقاید	۴ عقاید	۳ انسانی با قرآن	۶ نحو	۷ نحو	۷ نحو	۱ بلاغت	۱ منطق	۱ نحو	۱ قرآن
	نمره														
	تاریخ														

شماره برنامه	برنامه جاری	۱ اصول	۲ اصول	۴ تاریخ	۵ عقاید	۵ عقاید	۱ فقه	۲ فقه	۳ فقه	۴ فقه	۵ نهج البلاغه	۴ قرآن
	برنامه جدید	۱ اصول (پخش ۱)	۱ اصول (پخش ۲)	۲ تاریخ اسلام	۵ عقاید (ج ۱)	۵ عقاید (ج ۲)	۳ فقه (پخش ۱)	۳ فقه (پخش ۲)	۳ فقه (پخش ۳)	۴ فقه	۵ نهج البلاغه	۴ قرآن
	نمره											
	تاریخ											

شماره برنامه	برنامه جاری	۳ اصول	۴ اصول	۵ تاریخ	۷ عقاید	۸ عقاید	۵ فقه	۶ فقه	۷ فقه	۸ فقه	۵ نهج البلاغه	۵ قرآن
	برنامه جدید	۲ اصول	۳ اصول	۲ تاریخ اسلام	۶ عقاید	۴ فقه	۵ فقه	۶ فقه	۷ فقه	۸ فقه	۵ نهج البلاغه	۵ قرآن
	نمره											
	تاریخ											

شماره برنامه	برنامه جاری	۱ ابن نگارن	۵ اصول	۶ اصول	۶ تاریخ	۶ علوم قرآن	۶ حکمت اسلامی	۹ فقه	۱۰ فقه	۱۱ فقه	۱۲ فقه	۱۳ فقه	۱۴ فقه	۱۵ فقه	۱۶ فقه	۱۷ فقه	۱۸ فقه	۱۹ فقه	۲۰ فقه	۲۱ فقه	۲۲ فقه	۲۳ فقه	۲۴ فقه	۲۵ فقه	۲۶ فقه	۲۷ فقه	۲۸ فقه	۲۹ فقه	۳۰ فقه		
	برنامه جدید	۱ زبان و ادبیات	۳ اصول	۴ اصول	۵ تاریخ اسلام	۶ علوم قرآن	۶ حکمت اسلامی	۹ فقه	۱۰ فقه	۱۱ فقه	۱۲ فقه	۱۳ فقه	۱۴ فقه	۱۵ فقه	۱۶ فقه	۱۷ فقه	۱۸ فقه	۱۹ فقه	۲۰ فقه	۲۱ فقه	۲۲ فقه	۲۳ فقه	۲۴ فقه	۲۵ فقه	۲۶ فقه	۲۷ فقه	۲۸ فقه	۲۹ فقه	۳۰ فقه		
	نمره																														
	تاریخ																														

مهر و امضای مدیر مدرسه		مهر و امضای مدیریت استان	
------------------------	--	--------------------------	--

فصل چهارم: مهمان

ماده ۲۵۷: اخذ درس به صورت مهمان، در صورت اضطرار و با موافقت مدیر مدرسه و مدیریت استان مبدأ و مقصد، در برخی از درس‌ها یا همه آن‌ها حداکثر در چهار نیم‌سال تحصیلی بلامانع می‌باشد.^۱

تبصره ۱: مهمان‌شدن طلبه در یک مدرسه، مشروط به گذراندن حداقل یک نیم‌سال تحصیلی در مدرسه مبدأ است.

تبصره ۲: طلبه مهمان، موظف به تحصیل حضوری و طبق ضوابط در تمام دروس انتخابی مدرسه مبدأ و مقصد است.

تبصره ۳: مجموع ساعات انتخاب درس طلبه مهمان (در مدرسه‌های مبدأ و مقصد) نباید از سقف مجاز تجاوز کند.

تبصره ۴: اضافه کردن مجوز اخذ درس به صورت مهمان تا دو نیم‌سال دیگر با مجوز شورای مدرسه مبدأ و موافقت مدرسه مقصد بلامانع خواهد بود.

ماده ۲۵۸: طلبه موظف به انتخاب درس و حضور در کلاس و شرکت در امتحانات در مدرسه مقصد مطابق آیین‌نامه آموزشی است.

ماده ۲۵۹: ثبت و نگهداری همه اسناد و اطلاعات آموزشی طلبه در سامانه، توسط مدرسه مقصد انجام می‌شود.

ماده ۲۶۰: طلبه مهمان موظف به رعایت همه قوانین مدرسه مقصد می‌باشد.

ماده ۲۶۱: بهره‌مندی طلبه مهمان از مزایا و خدمات حوزوی در همان مدرسه مبدأ استمرار می‌یابد.

ماده ۲۶۲: مهمان‌شدن طلبه فقط بین مدارس مجری برنامه آموزشی جدید با رعایت مقطع سیکل، دیپلم و دانشگاهی صورت می‌گیرد.

^۱ . موافقت‌های مدرسه‌ای و استانی مبدأ و مقصد از طریق سامانه انجام می‌شود.

فصل پنجم: منع و انصراف از تحصیل

الف) منع از تحصیل

ماده ۲۶۳: در موارد آموزشی ذیل طلبه از ادامه تحصیل منع می شود:

- (۱) حذف کلیه دروس یک نیم سال به دلیل غیبت؛
- (۲) غیبت در کلیه امتحانات دروس انتخابی یک نیم سال؛
- (۳) عدم قبولی در هیچ یک از دروس انتخابی در دو نیم سال متوالی یا سه نیم سال غیرمتوالی؛
- (۴) عدم رشد تحصیلی مناسب (عدم قبولی حداقل به مقدار ۱۵۰۰ ساعت - در طول ۶ نیم سال)؛
- (۵) عدم حضور و ترک تحصیل بیش از یک نیم سال بدون اطلاع قبلی و بدون عذر موجه.

ماده ۲۶۴: در صورت منع طلبه از تحصیل، ادامه تحصیل وی منوط به بررسی وضعیت آموزشی او در شورای مربوطه و مطابق ضوابط مندرج در جدول ذیل می باشد:

موضوع	توضیحات و علت	مرجع تصمیم گیری	عنوان حکم صادره	ملاحظات
تحقق هر یک از موارد ۱ تا ۴	تحقق هر یک از موارد ۱ تا ۴	شورای مدرسه	حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه	شورا می تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «منع از تحصیل» و یا «اخذ تعهد مبنی بر ادامه تحصیل به شرط جبران عدم رشد تحصیلی تا حداکثر دو نیم سال دیگر» اقدام نماید و در صورت ادامه وضعیت «عدم رشد تحصیلی»، حکم «منع از تحصیل» برای طلبه صادر می شود.
	تحقق مورد ۴ بعد از اخذ تعهد کتبی و گذشت دو نیم سال دیگر	-	منع از تحصیل	
تحقق مورد ۵	عدم عذر موجه برای ترک تحصیل	-	منع از تحصیل	

ماده ۲۶۵: در صورت تحقق هر یک از موارد مذکور مدیر مدرسه می تواند حسب

مورد طلبه را تا قبل از تعیین تکلیف ملزم به فعالیتهای تحصیلی نماید و در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل به فعالیتهای درسی وی ترتیب اثر داده خواهد شد.

ماده ۲۶۶: در صورت تحقق هر یک از موارد منع موقت، مدیر مدرسه موظف به تنظیم و ارائه گزارش به شورای مدرسه می باشد.

ماده ۲۶۷: در مواردی که عنوان حکم عبارت «حسب مورد و با توجه به شرایط طلبه»، ذکر شده است، مرجع رسیدگی کننده می تواند نسبت به صدور حکم مبنی بر «جواز ادامه تحصیل مشروط یا غیر مشروط و یا منع از تحصیل» اقدام نماید.

تبصره: در صورت صدور حکم منع از تحصیل توسط شورای مدرسه، لازم است حکم صادره به تأیید معاونت آموزش استان برسد.

(ب) انصراف از تحصیل

ماده ۲۶۸: انصراف از تحصیل فقط به درخواست خود طلبه صورت می پذیرد و هرگونه تقاضای انصراف از تحصیل باید به صورت کتبی به شورای مدرسه ارائه شود و پس از تأیید، انصراف قطعی خواهد شد.

ماده ۲۶۹: هیچ واحد آموزشی و یا مدیریتی نمی تواند نسبت به اجبار طلبه به انصراف از تحصیل اقدام نماید.

ماده ۲۷۰: تحصیل هم زمان طلاب در سایر نهادهای آموزشی در سطوح تحصیلات تکمیلی بدون اخذ مجوزهای لازم، انصراف از تحصیل تلقی می شود.

ماده ۲۷۱: بازپس گیری تقاضای انصراف از تحصیل حداکثر تا یک ماه پس از تاریخ درخواست، بلامانع است.

تبصره ۱: در صورت درخواست بازگشت به تحصیل قبل از رسیدن غیبتها به سقف مجاز، مدیر مدرسه می تواند نسبت به ادامه تحصیل تصمیم گیری نماید و در صورت تجاوز مدت مذکور از حد مجاز، مطابق شرایط مذکور در بند «ج» (بازگشت به

تحصیل) در همین فصل اقدام می‌شود.

تبصره ۲: مدرسه موظف به اعلام انصراف طلبه به مدیریت استان می‌باشد.

(ج) بازگشت به تحصیل

ماده ۲۷۲: تقاضای بازگشت به تحصیل در صورت عدم تکمیل مقطع تحصیلی با رعایت شرایط ذیل در شورای مربوطه مورد بررسی قرار می‌گیرد:

- (۱) دارا بودن حداقل یک سال تحصیلی موفقیت‌آمیز قبل از انفصال؛
- (۲) برخورداری از رشد تحصیلی مناسب در سنوات تحصیلی قبل از انفصال
- (نداشتن هیچ یک از موارد منع از تحصیل)؛
- (۳) وجود انگیزه کافی برای بازگشت؛
- (۴) وجود عذر موجه برای انفصال؛
- (۵) نداشتن مشکل صیانتی؛

(۶) نداشتن مشکل نظام وظیفه.

ماده ۲۷۳: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال تا حداکثر چهار نیم‌سال تحصیلی در شورای مدرسه مطرح و حسب شرایط طلبه تصمیم‌گیری می‌شود.

ماده ۲۷۴: رأی نهایی طلاب دارای شرایط بازگشت به تحصیل، پس از قبولی طلبه در آزمون علمی صادر خواهد شد.

تبصره: «ارزیابی علمی» به صورت شفاهی و توسط معاونت آموزش مدیریت‌های استانی مطابق ضوابط ابلاغی برگزار می‌گردد.

ماده ۲۷۵: تقاضای بازگشت به تحصیل پس از انفصال پنج نیم‌سال تحصیلی به بالا با شرایط ذیل در شورای مدرسه و در صورت نداشتن شرایط ذیل در شورای آموزش استان بررسی و حسب شرایط طلبه تصمیم‌گیری می‌شود:

- (۱) اشتغال به تبلیغ تمام وقت؛

۲) تدریس در مراکز حوزوی؛

۳) بیماری مانع از تحصیل (بیماری خود یا بیماری بستگان درجه اول).

ماده ۲۷۶: احکام باید به استناد مدارک معتبر و رسمی و همچنین پوشش دهنده تمام زمان انفصال صادر شود.

ماده ۲۷۷: در صورت صدور حکم بازگشت به تحصیل در اثناء سال تحصیلی، در صورتی که مدت عدم حضور بیش از مجموع سقف مجاز غیبت و مرخصی باشد، مرجع تعیین جواز حضور طلبه در ادامه جلسات درس و یا امتحان، شورای رسیدگی کننده می باشد.

ماده ۲۷۸: بعد از صدور مجوز بازگشت به تحصیل در صورت تحقق مجدد هر یک از موارد منع از تحصیل، پرونده طلبه جهت رسیدگی، به شورای آموزش استان ارجاع می گردد.

ماده ۲۷۹: در صورت صدور مجوز ادامه تحصیل، طلبه موظف به حضور منظم در کلاس و عمل مطابق با حکم شورا بوده و پس از گذشت یک سال در صورت رشد تحصیلی مناسب و عمل به تعهدات آموزشی خود می تواند مطابق ضوابط درخواست انتقال به استانی دیگر داشته باشد.

تبصره: در صورت صدور حکم به انتقال و تغییر محل تحصیل، انتقال پس از هماهنگی های لازم با مدرسه و مرکز مدیریت استان مقصد توسط شورای صادرکننده حکم و با رعایت ضوابط انتقال صورت می پذیرد.

ماده ۲۸۰: بازگشت به تحصیل پس از اتمام هر مقطع در صورت انفصال از تحصیل، تابع ضوابط مربوط به ثبت نام و پذیرش می باشد.

فصل ششم: رسیدگی به امور تحصیلی طلاب

مقدمه:

در مواردی از آیین نامه های آموزشی، بررسی و تصمیم گیری در خصوص وضعیت تحصیلی طلاب (مانند صدور حکم منع از تحصیل، بررسی درخواست های مربوط به مرخصی، انصراف و بازگشت به تحصیل طلاب) نیاز به تشکیل جلسات مشورتی و تخصصی دارد. از همین رو در ذیل آیین نامه های مربوط، نحوه رسیدگی به درخواست های طلاب ذکر شده است. لذا انتظار می رود مدیران مدارس علمیه و مدیریت های استانی، جهت تسهیل و تسریع در رسیدگی به امور تحصیلی طلاب، خصوصاً برخی از موارد خاص، مطابق آیین نامه های مربوطه، اقدام نمایند.

در این فصل برخی از موارد مشترک در همه آیین نامه های تحصیلی، ارائه شده تا ضمن تأکید بر رسیدگی به موقع و دقیق نسبت به وضعیت تحصیلی طلاب، مواردی که نیاز به توضیح بیشتر داشته است ذکر گردد.

شوراها و کمیسیون های مرتبط با دستورالعمل رسیدگی به امور تحصیلی طلاب:

ماده ۲۸۱: برخی از درخواست های تحصیلی و آموزشی طلاب باید در شورای مدرسه و یا شورای آموزش استان بررسی شود از همین رو تشکیل جلسات «شورای مدرسه» و «شورای آموزش استان» مطابق ضوابط و آیین نامه های ابلاغی، ضروری می باشد.

ماده ۲۸۲: تمام احکام صادره در شورای مدرسه در خصوص امور تحصیلی طلاب، به معاونت آموزش استان ارسال می شود.

ماده ۲۸۳: جهت رسیدگی به امور تحصیلی طلاب در معاونت آموزش حوزه های علمیه، کمیسیونی با حضور معاون آموزش حوزه های علمیه (به عنوان

رئیس)، مدیر امور تحصیلی، مدیر سنجش و پذیرش، و دو نفر از کارشناسان آموزشی با تأیید معاون آموزش، تشکیل می‌گردد.

تبصره: حضور سایر کارشناسان، حسب مورد با تأیید رئیس کمیسیون، بدون حق رأی، بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۸۴: نظارت بر حسن اجرا و عملکرد در همه موضوعات تحصیلی طلاب حسب مورد بر عهده مدیریت استان می‌باشد.

مراحل رسیدگی و صدور حکم در شورای مدرسه و شورای آموزش استان:

ماده ۲۸۵: مراجع تصمیم‌گیری در خصوص امور تحصیلی طلاب، به ترتیب شورای مدرسه، شورای آموزش استان و کمیسیون آموزش ستاد خواهند بود.

تبصره: کلیه موارد فراتر از شرح وظایف ذکر شده، پس از اخذ گزارش از شورای مدرسه و شورای آموزش استان، در کمیسیون آموزش ستاد، بررسی خواهد شد.

ماده ۲۸۶: مدت زمان گردش کار رسیدگی به یک پرونده و صدور حکم در شوراها و کمیسیون آموزش ستاد، نباید به گونه‌ای باشد که اصل موضوع پرونده را تحت‌الشعاع خود قرار دهد، در غیر این صورت مرجع تصمیم، مدیر استان می‌باشد.

ماده ۲۸۷: احکام صادره باید مطابق ضوابط و آیین‌نامه‌های ابلاغی باشد در غیر این صورت احکام صادره در شورای مربوطه باطل و رسیدگی به احکام ارجاعی به شورای مذکور، در مرجع بالاتر بررسی می‌گردد.

ماده ۲۸۸: احکام صادره حداکثر تا یک هفته پس از صدور، توسط شورای رسیدگی کننده به طلبه و واحدهای مربوطه ابلاغ می‌گردد و واحد مربوطه موظف است ظرف یک ماه پس از دریافت آن، نتیجه اقدامات خود را به شورای صادر کننده اعلام نماید.

ماده ۲۸۹: حکم صادره توسط کمیسیون آموزش و یا شوراها، برای مجموعه‌ها، شوراها و افراد تابعه لازم‌الاجرا است.

ماده ۲۹۰: طلبه می‌تواند حداکثر ظرف مدت ۵ روز از تاریخ دریافت حکم شورا، اعتراض خود را همراه مستندات به دبیر شورا جهت رسیدگی در شورا تسلیم کند.

ماده ۲۹۱: در صورت لزوم، شوراها موظف هستند جهت تکمیل پرونده از واحدهای مربوطه استعلام لازم را انجام دهند.

ماده ۲۹۲: کلیه مدارک مربوط به امور تحصیلی طلاب، جزء اسناد محسوب شده و لازم است با رعایت مقررات، بایگانی و نگهداری شود.

ماده ۲۹۳: مسائلی که باید مطابق مصوبه ۹۹۸ شورای عالی حوزه‌های علمیه (آیین‌نامه انضباطی) پی‌گیری شود، صرفاً از طریق مفاد مصوبه مذکور اقدام می‌شود.

بخش پنجم: تکمیل سطح و فارغ التحصیلی

فصل اول: مقاطع حوزوی و فارغ التحصیلی از سطح یک

الف) مقاطع و سطوح حوزوی

ماده ۲۹۴: دروس علوم اسلامی در چهار مقطع یا سطح حوزوی (سطح یک تا چهار) و به تناسب اهداف هر سطح ارائه می‌گردد.

ماده ۲۹۵: سطح یک حوزه‌های علمیه، طی دو برنامه آموزشی و درسی؛ جاری^۱ و جدید^۲ ارائه می‌گردد.

ماده ۲۹۶: در سطح دو، سه و چهار حوزه‌های علمیه، دروس علوم اسلامی با دو رویکرد عمومی و تخصصی ارائه می‌گردد. در سطوح تخصصی، رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی علوم اسلامی در حوزه‌های دانشی مختلف، برنامه‌ریزی و ارائه می‌گردد.

۱. عناوین دروس برنامه آموزشی جاری سطح یک حوزه‌های علمیه، بر اساس مصوبه ۳۹ شورای عالی و دیگر مصوبات و تصمیمات مربوطه مورد تأیید این شورا، تدوین و برنامه‌ریزی می‌شود.

۲. عناوین دروس برنامه آموزشی جدید سطح یک حوزه‌های علمیه، بر اساس مصوبه ۸۴۸ شورای عالی، تدوین و برنامه‌ریزی می‌شود.

ماده ۲۹۷: برنامه آموزشی سفیران هدایت، مطابق مصوبه ۹۳۶ شورای عالی، یکی از برنامه‌های آموزشی رسمی حوزه‌های علمیه می‌باشد که در دو مقطع (سطح دو و سطح سه حوزه‌های علمیه)، اجرا می‌گردد.

تبصره ۱: سطح دو، اولین مقطع از این برنامه آموزشی می‌باشد که داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه با داشتن مدرک دیپلم و بالاتر، می‌توانند در این برنامه آموزشی ثبت‌نام کنند.

تبصره ۲: سطح سه این برنامه آموزشی به صورت تخصصی و در چندین گرایش برگزار می‌گردد و اختصاص به فارغ التحصیلان سطح دو این برنامه دارد.

(ب) فارغ التحصیلی از سطح یک

ماده ۲۹۸: طلبه موظف به تکمیل سطوح تحصیلی و ادامه تحصیل در سطح دو به صورت حضوری است.

تبصره: چنانچه طلبه‌ای به دلیل اشتغال تمام وقت، امکان تحصیل حضوری نداشته باشد، ادامه تحصیل وی، بعد از اتمام سطح یک طبق ضوابط به صورت آموزش غیرحضوری است.

ماده ۲۹۹: شرط ارتقاء از یک سطح به سطح دیگر، گذراندن همه دروس آن سطح مطابق برنامه مصوب و براساس آیین‌نامه آموزشی می‌باشد.

ماده ۳۰۰: طلبه در صورت کسب حداقل معدل ۱۴ در هر سطح، آن سطح را به پایان رسانده و می‌تواند برای دریافت مدرک تحصیلی اقدام کند.

ماده ۳۰۱: در صورتی که معدل طلبه به ۱۴ نرسد^۱، وی موظف است حداکثر طی دو نیم‌سال نسبت به جبران آن با شرکت در امتحان ارتقای معدل اقدام کند^۲ و در صورت عدم موفقیت پس از دو نیم‌سال مذکور، ادامه تحصیل او منوط به اخذ مجوز از شورای آموزش استان است.

تبصره: ساعات انتخاب درس جهت جبران کسری معدل، جزء حد نصاب سقف انتخاب

۱. معدل سطح از نمرات قبولی دروس محاسبه می‌گردد.

۲. انتخاب درس مورد امتحان با پیشنهاد طلبه و تأیید معاون آموزش مدرسه بوده و پیش شرط دیگری ندارد.

درس در هر نیم سال نیست.

ماده ۳۰۲: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه به متقاضیان واجد شرایط در سطح یک، پس از احراز صلاحیت‌های لازم، طبق ضوابط این آیین‌نامه مدرک علمی اعطا می‌کند.

تبصره: تعیین ملاک احراز صلاحیت‌ها بر عهده شورای مدارک علمی و مرجع تأیید صلاحیت‌های عمومی مرکز امور صیانتی می‌باشد.

ماده ۳۰۳: اعطای مدرک در سطح یک منوط به موفقیت در دروسی است که در زمان امتحان، جزء برنامه درسی سطح یک محسوب می‌شده و نسبت به طلابی که قبلاً دروس سطح مذکور را گذرانده‌اند، برنامه‌های درسی جدید ملاک نخواهد بود.

ماده ۳۰۴: طلاب پس از پایان کلیه دروس هر سطح تحصیلی می‌توانند برای ادامه تحصیل در سطح بعد اقدام نمایند.

تبصره ۱: ثبت نام و پذیرش در واحدهای آموزشی مجری سطح بالاتر، تابع دستورالعمل ابلاغی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که درسی از دروس سطح یک طلبه باقی مانده باشد، طلبه موظف است ابتدا نسبت به انتخاب آن درس اقدام نماید.

ماده ۳۰۵: در صورتی که طلبه قصد ادامه تحصیل در سطح بعدی تحصیلات حوزوی را داشته باشد، موظف است قبل از آغاز سال تحصیلی جدید نسبت به ثبت نام در واحد آموزشی رسمی دارای مجوز اقدام نماید.

ماده ۳۰۶: در صورت عدم ثبت نام طلبه برای ادامه تحصیل در سطح بالاتر، پرونده حوزوی طلبه به عنوان فارغ التحصیل سطح قبل به بخش فارغ التحصیلان منتقل شده و ارائه خدمات حوزوی به او براساس ضوابط مربوطه خواهد بود.

فصل دوم: تحقیق پایانی

تعریف

ماده ۳۰۷: «تحقیق پایانی»، درسی عملی و با ارزش ساعتی ۳۲ ساعت است که طلاب بر اساس مباحث ارائه شده در دوره آموزشی و در یکی از مسائل متناسب با محتوای دروس و کارکردهای دوره و بر اساس مراحل ذیل، نسبت به تدوین آن اقدام می نمایند.

مرحله اول: انتخاب درس «تحقیق پایانی»^۱

ماده ۳۰۸: طلاب با شرایط ذیل مجاز به انتخاب این درس و اخذ موضوع جهت نگارش «تحقیق پایانی» هستند:

- ۱) گذراندن موفقیت آمیز حداقل ۳۹۰۰ ساعت از دروس دوره برای طلاب ورودی سیکل و ۳۰۰۰ ساعت برای طلاب ورودی دیپلم و دانشگاهی؛
- ۲) گذراندن موفقیت آمیز درس مهارت های پژوهشی؛
- ۳) فعال بودن پرونده تحصیلی.

ماده ۳۰۹: هر موضوع «تحقیق پایانی» تنها به یک طلبه اختصاص دارد و انجام یک موضوع به صورت مشترک مجاز نمی باشد.

ماده ۳۱۰: در صورتی که طلبه ای دارای کتاب علمی و یا حداقل ۲ مقاله علمی منتشر شده باشد، در صورت تأیید گروه علمی - تربیتی مدرسه، پذیرفته و جهت تعیین نمره، مورد ارزیابی قرار خواهد گرفت.

ماده ۳۱۱: ثبت انتخاب درس تحقیق پایانی در سامانه پس از تصویب موضوع و استاد راهنما خواهد بود.

۱. تدوین هرگونه دستورالعمل در خصوص درس «تحقیق پایانی»، توسط مدرسه، در صورتی که با ضوابط ابلاغی ستاد تداخل و یا تعارض نداشته باشد، بلامانع می باشد.

ماده ۳۱۲: در صورت انتقال طلبه از مدرسه در حین تصویب و یا تدوین «تحقیق پایانی»، ادامه مراحل تحقیق پایانی در مدرسه مقصد دنبال خواهد شد.

تبصره ۱: ارائه گزارش وضعیت «تحقیق پایانی»، برای طلابی که دارای شرایط فوق هستند، توسط مدرسه مبدأ در هنگام انتقالی ضروری می باشد.

تبصره ۲: در صورت انتقال طلبه و عدم دسترسی به استاد راهنمای مدرسه مبدأ، طلبه می تواند با همکاری و تصویب نهایی گروه علمی - تربیتی مدرسه مقصد نسبت به تغییر استاد راهنما (با هماهنگی و اطلاع رسانی به مدرسه مبدأ و استاد مربوطه) اقدام نماید.

مرحله دوم: انتخاب موضوع، استاد راهنما و تدوین طرح

کام اول: تعیین و تصویب موضوع تحقیق و استاد راهنما

ماده ۳۱۳: طلاب واجد شرایط انتخاب درس «تحقیق پایانی»، می توانند طبق دستورالعمل اجرایی معاونت پژوهش، موضوع و استاد راهنمای مربوطه را انتخاب و به معاون پژوهش مدرسه خود، جهت ارائه به گروه علمی - تربیتی پیشنهاد نمایند.

ماده ۳۱۴: تصویب موضوع «تحقیق پایانی»، برعهده گروه علمی - تربیتی مدرسه می باشد.

ماده ۳۱۵: در صورت عدم تأیید موضوعات ارائه شده توسط گروه علمی - تربیتی، طلبه موظف است حداکثر ظرف دو هفته نسبت به پیشنهاد موضوع جدید اقدام نمایند.

تبصره ۱: در صورت عدم علاقه طلبه به موضوع انتخابی، تغییر یا انزاع به موضوع تحقیق پایانی برعهده گروه علمی - تربیتی خواهد بود.

تبصره ۲: در صورتی که به هر دلیل، عدم توانمندی طلبه در ارائه موضوع احراز گردد، گروه علمی - تربیتی می تواند خود نسبت به تعیین موضوع اقدام نماید.

ماده ۳۱۶: بررسی و تأیید اولیه موضوع و شرایط استاد راهنمای پیشنهادی بر عهده

معاونت پژوهش مدرسه می‌باشد.

ماده ۳۱۷: اساتید برخوردار از شرایط ذیل می‌توانند استاد راهنمای تحقیق پایانی باشند:

- حداقل مدرک سطح سه علمی حوزوی یا کارشناسی ارشد در رشته‌های مرتبط با علوم حوزوی؛
- سابقه فعالیت های پژوهشی^۱؛
- حکم تدریس.

تبصره: در خصوص اساتیدی که فاقد مدرک حوزوی سطح سه هستند، به شرط داشتن مجوز تدریس سطح یک و دیگر شرایط فوق، بهره‌مندی از آنها جهت راهنمای تحقیقات پایانی سطح یک و سفیران هدایت بلامانع می‌باشد.

ماده ۳۱۸: استاد راهنما، مشاوره و راهنمایی طلبه در موارد ذیل را بر عهده دارد:

- ۱- راهنمایی برای نوشتن طرح تحقیق؛
- ۲- معرفی منابع مناسب با موضوع تحقیق؛
- ۳- ارائه مشورت علمی در نگارش تحقیق؛
- ۴- نظارت بر پیشرفت کار تحقیقی؛
- ۵- کمک برای تدوین و تهیه گزارش تحقیق پایانی.
- ۶- شرکت در جلسه دفاعیه^۲.

ماده ۳۱۹: هر استاد راهنما به صورت هم‌زمان مجاز به راهنمایی حداکثر ۱۰ تحقیق پایانی می‌باشد که نظارت بر آن بر عهده معاونت پژوهش مدرسه است.

ماده ۳۲۰: اخذ موافقت اولیه استاد راهنما جهت معرفی به گروه علمی - تربیتی مدرسه بر عهده طلبه می‌باشد.

۱. فرم مربوط به سابقه پژوهشی و شرایط مربوط به آن در دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش ذکر شده است.

۲. ضوابط و شرایط جلسه دفاعیه طبق دستورالعمل اجرایی تحقیق پایانی معاونت پژوهش می‌باشد.

ماده ۳۲۱: تأیید نهایی اساتید پیشنهادی از سوی طبله پس از بررسی و تأیید معاونت پژوهش مدرسه، بر عهده گروه علمی - تربیتی است.

تبصره: گروه علمی - تربیتی می تواند لیست اولیه ای از اساتید مورد تأیید خود را جهت تسهیل و تسریع در فرآیند تدوین «تحقیق پایانی» با پیشنهاد معاونت پژوهش مدرسه اعلام نماید.

ماده ۳۲۲: در صورت عدم تأیید استاد راهنمای پیشنهادی طبله در گروه علمی - تربیتی، طبله موظف است حداکثر ظرف مدت دو هفته نسبت به معرفی استاد راهنمای جدید به گروه علمی - تربیتی مدرسه اقدام نماید.

تبصره: در صورت عدم تصویب درخواست مجدد طبله، گروه علمی - تربیتی با همکاری معاونت پژوهش مدرسه نسبت به تعیین و تصویب استاد راهنما برای «تحقیق پایانی» اقدام می نماید.

کام دوم: تدوین و تصویب طرح تحقیق

ماده ۳۲۳: پس از تصویب موضوع و تأیید استاد راهنما، طبله نسبت به تدوین طرح تحقیق مطابق دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش اقدام می نماید.

ماده ۳۲۴: طرح تحقیق، باید با مشورت و تأیید استاد راهنما، تدوین و پس از تأیید معاونت پژوهش مدرسه، به تأیید نهایی گروه علمی - تربیتی مدرسه برسد.

تبصره: در صورت نیاز به اصلاح طرح تحقیق، طبله موظف است با همکاری استاد راهنمای خود، ظرف مدت یک هفته نسبت به اصلاح و ارائه مجدد طرح اقدام نماید.

ماده ۳۲۵: مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، پس از تأیید و تصویب طرح تحقیق، توسط معاون پژوهش مدرسه صادر می گردد.

مرحله سوم: تدوین «تحقیق پایانی»

ماده ۳۲۶: طلبه پس از صدور مجوز تدوین «تحقیق پایانی»، مطابق طرح تحقیق و با راهنمایی و مشورت استاد راهنمای خود و بر اساس شرایط، ضوابط و دستورالعمل‌های ابلاغی، نسبت به تدوین «تحقیق پایانی»، اقدام می‌کند.

ماده ۳۲۷: رعایت ملاک‌ها و شاخص‌های تدوین تحقیق پایانی بر اساس دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه، ضروری می‌باشد.

ماده ۳۲۸: دریافت تحقیق پایانی به صورت فایل یا جزوه و ... بر اساس نظر معاونت پژوهش مدرسه می‌باشد.

ماده ۳۲۹: ارائه گزارش‌های پیشرفت تدوین «تحقیق پایانی» از زمان صدور حکم و مجوز تدوین، به صورت هر دوماه یک بار ضروری می‌باشد.

ماده ۳۳۰: گزارش‌های پیشرفت کار پس از تأیید استاد راهنمای «تحقیق پایانی»، به معاونت پژوهش تحویل داده می‌شود.

ماده ۳۳۱: در صورتی که گزارشات در موعد‌های مقرر ارائه نگردد، تصمیم‌گیری در خصوص ارائه مهلت بیشتر، تعیین و اعمال جرائمی مانند کسر نمره و ... (تا حداکثر ۲ نمره) بر عهده معاون پژوهش مدرسه می‌باشد.

ماده ۳۳۲: مرحله چهارم: ارائه «تحقیق پایانی»

ماده ۳۳۳: پس از تدوین «تحقیق پایانی» و تأیید استاد راهنما، طلبه موظف است درخواست بررسی و ارزیابی «تحقیق پایانی» را به همراه نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و تأییدیه استاد راهنما، به معاونت پژوهش مدرسه ارائه دهد.

ماده ۳۳۴: معاونت پژوهش مدرسه، پس از بررسی نسخه نهایی «تحقیق پایانی» و در صورت تأیید مطابقت آن با طرح تحقیق، نسبت به ارزیابی آن مطابق ضوابط، اقدام می‌نماید.

ماده ۳۳۵: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین، بررسی و

تصمیم‌گیری در خصوص تمدید زمان بر عهده گروه علمی - تربیتی است.
ماده ۳۳۶: در صورت عدم ارائه «تحقیق پایانی» در مدت زمان تدوین و پس از تمدید آن توسط گروه علمی - تربیتی، کل موضوع و فرایند «تحقیق پایانی»، ملغی شده و ضمن درج نمره صفر برای طلبه در این درس، طلبه موظف است کل فرایند «تحقیق پایانی» را از ابتدا در همان موضوع و یا موضوعی دیگر طی نماید.

ماده ۳۳۷: معاونت پژوهش مدرسه در صورت تأیید شورای مدرسه می تواند نسبت به برگزاری جلسه دفاعیه برای تحقیق های پایانی بر اساس دستورالعمل های اجرایی معاونت پژوهش حوزه در این خصوص اقدام نماید.

الف) ارکان ارزیابی و نحوه ارزشیابی «تحقیق پایانی»

ماده ۳۳۸: «تحقیق پایانی» بر اساس ضوابط و ملاک های ارزیابی تحقیق، توسط استاد ارزیاب (غیر از استاد راهنما) مورد ارزیابی قرار می گیرد.

تبصره ۱: تعیین استاد ارزیاب (غیر از استاد راهنما) بر عهده گروه علمی - تربیتی می باشد.

تبصره ۲: شرایط استاد ارزیاب همانند شرایط استاد راهنمای تحقیق پایانی می باشد.

ماده ۳۳۹: امتیازات توسط معاون پژوهش مدرسه در فرم مندرج در دستورالعمل تحقیق پایانی معاونت پژوهش وارد و جهت ثبت در سامانه به معاونت آموزش مدرسه ارسال می کند.

ماده ۳۴۰: نحوه نمره دهی به تحقیق پایانی «مطابق جدول مندرج در دستورالعمل ابلاغی معاونت پژوهش می باشد.

ب) نحوه ثبت نمرات

ماده ۳۴۱: حداقل نمره قبولی برای درس تحقیق پایانی «۱۴» می باشد.

ماده ۳۴۲: در صورت عدم قبولی در «تحقیق پایانی»، لزوم اصلاح و یا الزام به انتخاب موضوع جدید، فقط برای یک بار دیگر، حداکثر یک ماه فرصت داده خواهد شد.

ماده ۳۴۳: در صورتی که تحقیق پایانی در مرحله دوم نیز مردود اعلام شود، تصمیم‌گیری نهایی در خصوص وضعیت طلبه، بر عهده شورای مدرسه خواهد بود.

ماده ۳۴۴: نمرات نهایی توسط معاونت پژوهش مدرسه جهت درج در سامانه به معاونت آموزش مدرسه ارسال می گردد.

ماده ۳۴۵: کل زمان فرایند «تحقیق پایانی»، از مجموع زمان مجاز دوره تحصیلی مطابق با آیین‌نامه آموزشی نباید بیشتر شود.

بخش ششم:

جداول بودجه‌بندی دروس

جداول تقسیم بندی دروس

نکاتی در خصوص جداول تقسیم‌بندی مباحث دروس در ساعات آموزشی

- با هدف دستیابی به روند و سیر مباحث دروس در طول نیم‌سال و بر اساس نیازمندی‌های زمانی هر مبحث، جداول تقسیم‌بندی مباحث برخی از دروس در ساعات آموزشی برای اساتید و کادر اجرایی مدارس تدوین شده است.

- این جداول بر اساس پیشنهادات، تجربیات و نظرات اساتید و مؤلفین محترم تدوین و سپس در گروه‌های تدوین کتاب در دفتر تدوین متون درسی حوزه‌های علمیه بررسی و نهایی شده است و بعضاً مورد ارزیابی هم قرار گرفته است.

- تقسیم‌بندی مباحث و محدوده‌های هر عنوان درسی بر اساس حدود ۹۰ درصد مقدار ساعات هر درس، تقسیم شده است. مثلاً در درسی که ۸۵ ساعت بوده، مباحث و محدوده‌های آن در حداکثر ۸۰ ساعت آن درس، تقسیم‌بندی شده و بقیه ساعات آن متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت شود.

- ضمن تأکید بر پیشنهادی بودن این تقسیم‌بندی، استادان محترم می‌توانند با توجه به شرایط یادگیرندگان و تعداد جلسات اختصاص داده شده بنا به صلاحدید خود تغییرات لازم را اعمال نمایند.

دروس قرآن

آشنایی محتوایی با قرآن ۱ (مقطع سیکل)

نام کتاب: تذکار وحی دفتر اول کد: ۲/۱۸۲۱/۳

محدوده درس: دفتر اول (از سوره حمد تا آخر سوره بقره

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	صفحه ۱ سمت راست و چپ	۲۳	صفحه ۲۳ سمت راست و چپ
۲	صفحه ۲ سمت راست و چپ	۲۴	صفحه ۲۴ سمت راست و چپ
۳	صفحه ۳ سمت راست و چپ	۲۵	صفحه ۲۵ سمت راست و چپ
۴	صفحه ۴ سمت راست و چپ	۲۶	صفحه ۲۶ سمت راست و چپ
۵	صفحه ۵ سمت راست و چپ	۲۷	صفحه ۲۷ سمت راست و چپ
۶	صفحه ۶ سمت راست و چپ	۲۸	صفحه ۲۸ سمت راست و چپ
۷	صفحه ۷ سمت راست و چپ	۲۹	صفحه ۲۹ سمت راست و چپ
۸	صفحه ۸ سمت راست و چپ	۳۰	صفحه ۳۰ سمت راست و چپ
۹	صفحه ۹ سمت راست و چپ	۳۱	صفحه ۳۱ سمت راست و چپ
۱۰	صفحه ۱۰ سمت راست و چپ	۳۳	صفحه ۳۲ سمت راست و چپ
۱۱	صفحه ۱۱ سمت راست و چپ	۳۳	صفحه ۳۳ سمت راست و چپ
۱۲	صفحه ۱۲ سمت راست و چپ	۳۴	صفحه ۳۴ سمت راست و چپ
۱۳	صفحه ۱۳ سمت راست و چپ	۳۵	صفحه ۳۵ سمت راست و چپ
۱۴	صفحه ۱۴ سمت راست و چپ	۳۶	صفحه ۳۶ و سمت راست صفحه ۳۷
۱۵	صفحه ۱۵ سمت راست و چپ	۳۷	سمت چپ ۳۷ و صفحه ۳۸
۱۶	صفحه ۱۶ سمت راست و چپ	۳۸	صفحه ۳۹ و سمت راست صفحه ۴۰
۱۷	صفحه ۱۷ سمت راست و چپ	۳۹	سمت چپ ۴۰ و صفحه ۴۱
۱۸	صفحه ۱۸ سمت راست و چپ	۴۰	صفحه ۴۲ و سمت راست صفحه ۴۳
۱۹	صفحه ۱۹ سمت راست و چپ	۴۱	سمت چپ ۴۳ و صفحه ۴۴
۲۰	صفحه ۲۰ سمت راست و چپ	۴۲	صفحه ۴۵ و سمت راست صفحه ۴۶
۲۱	صفحه ۲۱ سمت راست و چپ	۴۳	سمت چپ ۴۶ و صفحه ۴۷
۲۲	صفحه ۲۲ سمت راست و چپ	۴۴	صفحه ۴۸ و ۴۹ هر دو سمت

آشنایی محتوایی با قرآن ۱ (مقطع دیپلم و دانشگاهی)

نام کتاب: تذکاروحي دفتر اول کد: ۲/۱۸۲۱/۳

محدوده درس: دفتر اول (از سوره حمد تا آخر سوره بقره)

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	صفحه ۱ سمت راست و چپ	۲۰	صفحه ۲۰ سمت راست و چپ
۲	صفحه ۲ سمت راست و چپ	۲۱	صفحه ۲۱ و سمت راست صفحه ۲۲
۳	صفحه ۳ سمت راست و چپ	۲۲	سمت چپ ۲۲ و صفحه ۲۳
۴	صفحه ۴ سمت راست و چپ	۲۳	صفحه ۲۴ و سمت راست صفحه ۲۵
۵	صفحه ۵ سمت راست و چپ	۲۴	سمت چپ ۲۵ و صفحه ۲۶
۶	صفحه ۶ سمت راست و چپ	۲۵	صفحه ۲۷ و سمت راست صفحه ۲۸
۷	صفحه ۷ سمت راست و چپ	۲۶	سمت چپ ۲۸ و صفحه ۲۹
۸	صفحه ۸ سمت راست و چپ	۲۷	صفحه ۳۰ و سمت راست صفحه ۳۱
۹	صفحه ۹ سمت راست و چپ	۲۸	سمت چپ ۳۱ و صفحه ۳۲
۱۰	صفحه ۱۰ سمت راست و چپ	۲۹	صفحه ۳۳ و سمت راست صفحه ۳۴
۱۱	صفحه ۱۱ سمت راست و چپ	۳۰	سمت چپ ۳۴ و صفحه ۳۵
۱۲	صفحه ۱۲ سمت راست و چپ	۳۱	صفحه ۳۶ و سمت راست صفحه ۳۷
۱۳	صفحه ۱۳ سمت راست و چپ	۳۲	سمت چپ ۳۷ و صفحه ۳۸
۱۴	صفحه ۱۴ سمت راست و چپ	۳۳	صفحه ۳۹ و سمت راست صفحه ۴۰
۱۵	صفحه ۱۵ سمت راست و چپ	۳۴	سمت چپ ۴۰ و صفحه ۴۱
۱۶	صفحه ۱۶ سمت راست و چپ	۳۵	صفحه ۴۲ و سمت راست صفحه ۴۳
۱۷	صفحه ۱۷ سمت راست و چپ	۳۶	سمت چپ ۴۳ و صفحه ۴۴
۱۸	صفحه ۱۸ سمت راست و چپ	۳۷ تا ۴۴	از صفحه ۴۵ تا صفحه ۴۹ جهت مطالعه می باشد
۱۹	ص ۱۹ سمت راست و چپ		

آشنایی محتوایی با قرآن ۲ (مقطع سیکل)

نام کتاب: تذکاروحي دفتر اول کد: ۲/۱۸۲۱/۳

محدوده درس: دفتر اول (از سوره آل عمران تا آخر سوره نساء)

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	صفحه ۵۰ سمت راست و چپ	۲۳	صفحه ۷۲ سمت راست و چپ
۲	صفحه ۵۱ سمت راست و چپ	۲۴	صفحه ۷۳ سمت راست و چپ
۳	صفحه ۵۲ سمت راست و چپ	۲۵	صفحه ۷۴ و سمت راست صفحه ۷۵
۴	صفحه ۵۳ سمت راست و چپ	۲۶	سمت چپ صفحه ۷۵ و صفحه ۷۶
۵	صفحه ۵۴ سمت راست و چپ	۲۷	صفحه ۷۷ و سمت راست صفحه ۷۸
۶	صفحه ۵۵ سمت راست و چپ	۲۸	سمت چپ صفحه ۷۸ و صفحه ۷۹
۷	صفحه ۵۶ سمت راست و چپ	۲۹	صفحه ۸۰ و سمت راست صفحه ۸۱
۸	صفحه ۵۷ سمت راست و چپ	۳۰	سمت چپ صفحه ۸۱ و صفحه ۸۲
۹	صفحه ۵۸ سمت راست و چپ	۳۱	صفحه ۸۳ و سمت راست صفحه ۸۴
۱۰	صفحه ۵۹ سمت راست و چپ	۳۲	سمت چپ صفحه ۸۴ و صفحه ۸۵
۱۱	صفحه ۶۰ سمت راست و چپ	۳۳	صفحه ۸۶ و سمت راست صفحه ۸۷
۱۲	صفحه ۶۱ سمت راست و چپ	۳۴	سمت چپ صفحه ۸۷ و صفحه ۸۸
۱۳	صفحه ۶۲ سمت راست و چپ	۳۵	صفحه ۸۹ و سمت راست صفحه ۹۰
۱۴	صفحه ۶۳ سمت راست و چپ	۳۶	سمت چپ صفحه ۹۰ و صفحه ۹۱
۱۵	صفحه ۶۴ سمت راست و چپ	۳۷	صفحه ۹۲ و سمت راست صفحه ۹۳
۱۶	صفحه ۶۵ سمت راست و چپ	۳۸	سمت چپ صفحه ۹۳ و صفحه ۹۴
۱۷	صفحه ۶۶ سمت راست و چپ	۳۹	صفحه ۹۵ و سمت راست صفحه ۹۶
۱۸	صفحه ۶۷ سمت راست و چپ	۴۰	سمت چپ صفحه ۹۶ و صفحه ۹۷
۱۹	صفحه ۶۸ سمت راست و چپ	۴۱	صفحه ۹۸ و سمت راست صفحه ۹۹
۲۰	صفحه ۶۹ سمت راست و چپ	۴۲	سمت چپ صفحه ۹۹ و صفحه ۱۰۰
۲۱	صفحه ۷۰ سمت راست و چپ	۴۳	صفحه ۱۰۱ و سمت راست صفحه ۱۰۲
۲۲	صفحه ۷۱ سمت راست و چپ	۴۴	سمت چپ صفحه ۱۰۲ و صفحه ۱۰۳ و ۱۰۴

آشنایی محتوایی با قرآن ۲ (مقطع دیپلم و دانشگاهی)

نام کتاب: تذکاروحي دفتر اول کد: ۲/۱۸۲۱/۳

محدوده درس: دفتر اول (از سوره آل عمران تا آخر سوره نساء)

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	صفحه ۵۰ سمت راست و چپ	۱۹	صفحه ۶۹ و سمت راست صفحه ۷۰
۲	صفحه ۵۱ سمت راست و چپ	۲۰	سمت چپ صفحه ۷۰ و صفحه ۷۱
۳	صفحه ۵۲ سمت راست و چپ	۲۱	صفحه ۷۲ و سمت راست صفحه ۷۳
۴	صفحه ۵۳ سمت راست و چپ	۲۲	سمت چپ صفحه ۷۳ و صفحه ۷۴
۵	صفحه ۵۴ سمت راست و چپ	۲۳	صفحه ۷۵ و سمت راست صفحه ۷۶
۶	صفحه ۵۵ سمت راست و چپ	۲۴	سمت چپ صفحه ۷۶ و صفحه ۷۷
۷	صفحه ۵۶ سمت راست و چپ	۲۵	صفحه ۷۸ و سمت راست صفحه ۷۹
۸	صفحه ۵۷ سمت راست و چپ	۲۶	سمت چپ صفحه ۷۹ و صفحه ۸۰
۹	صفحه ۵۸ سمت راست و چپ	۲۷	صفحه ۸۱ و سمت راست صفحه ۸۲
۱۰	صفحه ۵۹ سمت راست و چپ	۲۸	سمت چپ صفحه ۸۲ و صفحه ۸۳
۱۱	صفحه ۶۰ سمت راست و چپ	۲۹	صفحه ۸۴ و سمت راست صفحه ۸۵
۱۲	صفحه ۶۱ سمت راست و چپ	۳۰	سمت چپ صفحه ۸۵ و صفحه ۸۶
۱۳	صفحه ۶۲ سمت راست و چپ	۳۱	صفحه ۸۷ و سمت راست صفحه ۸۸
۱۴	صفحه ۶۳ سمت راست و چپ	۳۲	سمت چپ صفحه ۸۸ و صفحه ۸۹
۱۵	صفحه ۶۴ سمت راست و چپ	۳۳	صفحه ۹۰ و صفحه ۹۱
۱۶	صفحه ۶۵ سمت راست و چپ	۳۴	صفحه ۹۲ و صفحه ۹۳ و صفحه ۹۴
۱۷	صفحه ۶۶ و سمت راست صفحه ۶۷	۳۵	صفحه ۹۵ و صفحه ۹۶ و صفحه ۹۷
۱۸	سمت چپ صفحه ۶۷ و صفحه ۶۸	۳۶ تا ۴۴	صفحه ۹۸ تا ۱۰۴

دروس احکام

نام درس: احکام ۱

نام کتاب: درسنامه فقه کد: ۱/۲۵۱۱/۳

محدوده درس: از اول کتاب تا پایان درس ۴۲

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۱	۱	صفحه ۴۵ شناخت احکام تا پایان صفحه ۴۷
۲	۲	صفحه ۴۸ اجتهاد و تقلید (۱) تا پایان صفحه ۵۲
۳	۳	صفحه ۵۳ اجتهاد و تقلید (۲) تا پایان صفحه ۵۶ تفاوت احتیاط واجب با احتیاط مستحب
۴	۴	صفحه ۵۶ تفاوت احتیاط واجب با احتیاط مستحب تا صفحه ۵۹ رهبری در نظام اسلامی ...
۵	۵	صفحه ۵۹ رهبری در نظام اسلامی ... تا صفحه ۶۲ اختیارات ولی فقیه
۶	۵	صفحه ۶۲ اختیارات ولی فقیه تا پایان صفحه ۶۶
۷	۶	صفحه ۶۹ عبادت، طهارت تا صفحه ۷۵ وضوی ارتماسی
۸	۶	صفحه ۷۵ وضوی ارتماسی تا پایان صفحه ۸۰
۹	۷	اول صفحه ۸۱ شرایط کیفیت وضو تا اول صفحه ۸۶ شکایات وضو
۱۰	۸	اول صفحه ۸۶ شکایات وضو تا پایان صفحه ۸۹
۱۱	۹	اول صفحه ۹۰ غسل تا پایان صفحه ۹۴
۱۲	۱۰	اول صفحه ۹۵ تیمم تا پایان صفحه ۱۰۰
۱۳	۱۱	نجاسات (۱)
۱۴	۱۲	نجاسات (۲)

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۱۵	۱۳	مطهرات (۱)
۱۶	۱۴	مطهرات (۲)
۱۷	۱۵	مطهرات (۳)
۱۸	۱۶	اول صفحه ۱۲۹ اقسام نماز تا پایان صفحه ۱۳۵
۱۹	۱۷	اول صفحه ۱۳۶ لباس و مکان نماز گزار تا پایان صفحه ۱۴۲
۲۰	۱۸	اول صفحه ۱۴۳ احکام مسجد تا پایان صفحه ۱۴۷
۲۱	۱۹	واجبات نماز (۱)
۲۲	۲۰	واجبات نماز (۲)
۲۳	۲۱	واجبات نماز (۳)
۲۴	۲۲	واجبات نماز (۴) تا پایان صفحه ۱۶۷
۲۵	۲۳	صفحه ۱۶۸ آداب نماز تا پایان صفحه ۱۷۳
۲۶	۲۴	صفحه ۱۷۴ مبطلات نماز تا پایان صفحه ۱۷۸
۲۷	۲۵	صفحه ۱۷۹ شکایات نماز تا پایان صفحه ۱۸۱
۲۸	۲۵	صفحه ۱۸۲ جدول شکایات نماز تا پایان صفحه ۱۸۴
۲۹	۲۶	صفحه ۱۸۵ شکایات نماز (۲) تا پایان صفحه ۱۸۸
۳۰	۲۷	صفحه ۱۸۹ شکایات نماز (۳) تا پایان صفحه ۱۹۲
۳۱	۲۸	صفحه ۱۹۳ نماز مسافر (۱) تا پایان صفحه ۱۹۷
۳۲	۲۹	صفحه ۱۹۸ نماز مسافر (۲) تا پایان صفحه ۲۰۲
۳۳	۳۰	صفحه ۲۰۳ نماز مسافر (۳) تا پایان صفحه ۲۰۶

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۳۴	۳۱	صفحه ۲۰۷ نماز قضا تا پایان صفحه ۲۱۲
۳۵	۳۲	صفحه ۲۱۳ نماز جماعت (۱) تا پایان صفحه ۲۱۸
۳۶	۳۳	صفحه ۲۱۹ نماز جماعت (۲) تا پایان صفحه ۲۲۳
۳۷	۳۴	صفحه ۲۲۴ نماز جماعت (۳) تا پایان صفحه ۲۲۸
۳۸	۳۵	صفحه ۲۲۹ نماز جمعه تا پایان صفحه ۲۳۴
۳۹	۳۶	صفحه ۲۳۵ نماز آیات - نماز بر میت تا پایان صفحه ۲۴۱
۴۰	۳۷	صفحه ۲۴۲ نمازهای مستحب تا پایان صفحه ۲۵۰
۴۱	۳۸	صفحه ۲۵۳ روزه تا پایان صفحه ۲۵۸
۴۲	۳۹	صفحه ۲۵۹ مبطلات روزه تا پایان صفحه ۲۶۵
۴۳	۴۰	صفحه ۲۶۶ قضا و كفاره روزه تا پایان صفحه ۲۷۰
۴۴	۴۱	صفحه ۲۷۱ قضا و كفاره روزه - روزه مسافر تا پایان صفحه ۲۷۵
۴۵	۴۲	صفحه ۲۷۶ اعتکاف تا پایان صفحه ۲۸۲

نام درس: احکام ۱ (بخش ۱)

نام کتاب: درسنامه فقه کد: ۱/۲۵۱۱/۳

محدوده درس: از اول کتاب تا پایان درس ۱۱

مقطع: سیکل

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۲۱	۱	صفحه ۴۵ شناخت احکام تا پایان صفحه ۴۷
۴۳	۲	صفحه ۴۸ اجتهاد و تقلید تا صفحه ۵۰ سطر ۵ شرایط مرجع تقلید
۶۵	۲	صفحه ۵۰ سطر ۵ شرایط مرجع تقلید تا آخر صفحه ۵۲
۸۷	۳	صفحه ۵۳ اجتهاد و تقلید (۲) تا صفحه ۵۵، ۶ سطر به آخر تفاوت احتیاط واجب با ...
۱۰۹	۳ و ۴	صفحه ۵۵، ۶ سطر به آخر تفاوت احتیاط واجب با ... تا صفحه ۵۹، ۵ سطر به آخر رهبری در نظام اسلامی ^۱
۱۲ و ۱۱	۴	صفحه ۵۹، ۵ سطر به آخر رهبری در نظام اسلامی تا صفحه ۶۲ اختیارات ولی فقیه
۱۴ و ۱۳	۵	صفحه ۶۲ تا صفحه ۶۲ اختیارات ولی فقیه تا تا پایان صفحه ۶۶
۱۵	۶	صفحه ۶۹ عبادت و بندگی تا صفحه ۷۲، ۵ سطر به آخر شستن صورت و دستها
۱۶	۶	صفحه ۷۲، ۵ سطر به آخر شستن صورت و دستها تا صفحه ۷۵ وضوی ارتماسی
۱۷	۶	صفحه ۷۵ وضوی ارتماسی تا صفحه ۷۷ تا آخر
۱۹ و ۱۸	۷	ص ۷۸ وضو (۱) تا صفحه ۸۰ شرایط اعضای وضو
۲۱ و ۲۰	۷	صفحه ۸۰ شرایط اعضای وضو تا تا پایان صفحه ۸۳
۲۳ و ۲۲	۸	صفحه ۸۴ وضو (۲) تا ابتدای صفحه ۸۶ شکایات وضو
۲۵ و ۲۴	۸	صفحه ۸۶ شکایات وضو تا تا پایان صفحه ۸۹
۲۶	۹	صفحه ۹۰ غسل تا تا پایان صفحه ۹۱
۲۸ و ۲۷	۹	صفحه ۹۲ احکام غسل تا تا پایان ص ۹۳
۲۹	۹	صفحه ۹۴ دو مساله تا صفحه ۹۶ چند مساله
۳۰	۱۰	صفحه ۹۶ چند مساله تا صفحه ۹۹ شرایط صحت تیمم
۳۱	۱۱	صفحه ۹۹ شرایط صحت تیمم تا صفحه ۱۰۱ نجاسات
۳۲	۱۱	صفحه ۱۰۱ نجاسات تا صفحه ۱۰۴ احکام اشیاء چرمی

۱. هر درس اجلسه.

نام درس: احکام ۱ (بخش ۲)

نام کتاب: درسنامه فقه کد: ۱/۲۵۱۱/۳

محدوده درس: از درس ۱۲ تا پایان درس ۴۲

مقطع: سیکل

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۱	۱۲	صفحه ۱۰۴ احکام اشیاء چرمی تا تا پایان صفحه ۱۰۵
۲	۱۲	صفحه ۱۰۶ نجاسات (۲) تا صفحه ۱۰۸ سطر ۱۱ چگونه چیز پاک نجس می شود
۳	۱۲	صفحه ۱۰۸ سطر ۱۱ چگونه چیز پاک نجس می شود تا تا پایان صفحه ۱۱۰
۴	۱۳	صفحه ۱۱۱ مطهرات (۱) تا صفحه ۱۱۳ احکام آب قلیل
۵	۱۳	صفحه ۱۱۳ احکام آب قلیل تا صفحه ۱۱۴ چگونگی تطهیر اشیاء نجس
۶	۱۳	صفحه ۱۱۴ چگونگی تطهیر اشیاء نجس تا تا پایان صفحه ۱۱۵
۷	۱۴	صفحه ۱۱۶ مطهرات (۲) تا صفحه ۱۱۷ تطهیر حبوبات
۸	۱۴	صفحه ۱۱۷ تطهیر حبوبات تا تا پایان صفحه ۱۱۹
۹	۱۵	صفحه ۱۲۰ آفتاب تا صفحه ۱۲۲ انتقال
۱۰	۱۵	صفحه ۱۲۲ انتقال تا صفحه ۱۲۴ احکام تخلی
۱۱	۱۶	صفحه ۱۲۹ نماز تا تا اول صفحه ۱۳۳ وقت فضیلت نمازهای یومیه
۱۲	۱۶	صفحه ۱۳۳ وقت فضیلت نمازهای یومیه تا تا اول صفحه ۱۳۸ در این موارد نماز خواندن ...
۱۳	۱۷	صفحه ۱۳۸ در این موارد نماز خواندن ... تا تا آخر صفحه ۱۴۲
۱۴	۱۸	ص ۱۴۳ احکام مسجد تا تا آخر صفحه ۱۴۷
۱۵	۱۹	صفحه ۱۴۸ واجبات نماز (۱) تا تا آخر صفحه ۱۵۲
۱۶	۲۰	صفحه ۱۵۳ واجبات نماز (۲) تا تا صفحه ۱۵۶ ذکر

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۱۷	۲۰	صفحه ۱۵۶ ذکر تا تا صفحه ۱۶۰ گذاشتن پیشانی
۱۸	۲۱	صفحه ۱۶۰ گذاشتن پیشانی تا تا صفحه ۱۶۴ سجده واجب قرآن
۱۹	۲۲	صفحه ۱۶۴ سجده واجب قرآن تا تا پایان صفحه ۱۶۷
۲۰	۲۳	صفحه ۱۶۸ آداب نماز تا تا پایان صفحه ۱۷۳
۲۱	۲۴	صفحه ۱۷۴ مبطلات نماز تا تا پایان صفحه ۱۷۸
۲۲	۲۵	صفحه ۱۷۹ شکایات نماز (۱) تا تا پایان صفحه ۱۸۱
۲۳	۲۵	صفحه ۱۸۲ جدول شکایات نماز تا تا پایان صفحه ۱۸۳
۲۴	۲۶	صفحه ۱۸۵ شکایات نماز (۲) تا تا پایان صفحه ۱۸۸
۲۵	۲۷	صفحه ۱۸۹ شکایات نماز (۳) تا تا پایان صفحه ۱۹۲
۲۶	۲۷	جمع بندی شکایات نماز
۲۷	۲۸	صفحه ۱۹۳ نماز مسافر (۱) تا تا پایان صفحه ۱۹۷
۲۸	۲۹	ص ۱۹۹ نماز مسافر (۲) تا تا پایان صفحه ۲۰۱
۲۹	۳۰	صفحه ۲۰۳ نماز مسافر (۳) تا تا پایان صفحه ۲۰۶
۳۰	۳۰	مباحث تکمیلی نماز مسافر
۳۱	۳۱	صفحه ۲۰۷ نماز قضا تا تا صفحه ۲۱۰ نماز استیجاری
۳۲	۳۱	صفحه ۲۱۰ نماز استیجاری تا تا پایان صفحه ۲۱۳
۳۳	۳۲	صفحه ۲۱۳ نماز جماعت (۱) تا تا صفحه ۲۱۶ شرایط امام جماعت
۳۴	۳۲	صفحه ۲۱۶ شرایط امام جماعت تا تا پایان صفحه ۲۱۹
۳۵	۳۳	صفحه ۲۲۰ نماز جماعت (۲) تا تا پایان صفحه ۲۲۳
۳۶	۳۴	ص ۲۲۴ نماز جماعت (۳) تا تا پایان صفحه ۲۲۸
۳۷	۳۴	مباحث متفرقه و تکمیلی نماز

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۳۸	۳۴	مباحث متفرقه و تکمیلی نماز
۳۹	۳۵	صفحه ۲۲۹ نماز جمعه تا تا صفحه ۲۳۲ محتوای خطبه ها
۴۰	۳۵	صفحه ۲۳۲ محتوای خطبه ها تا تا پایان صفحه ۲۳۴
۴۱	۳۶	صفحه ۲۳۵ نماز آیات - نماز بر میت تا تا پایان صفحه ۲۴۱
۴۲	۳۷	صفحه ۲۴۲ نماز مستحب تا تا پایان صفحه ۲۵۰
۴۳	۳۸	صفحه ۲۵۳ روزه تا تا صفحه ۲۵۷ نیت روزه
۴۴	۳۸	صفحه ۲۵۷ نیت روزه تا تا صفحه ۲۶۱ رساندن غبار ...
۴۵	۳۹	صفحه ۲۶۱ رساندن غبار ... تا تا پایان صفحه ۲۶۵
۴۶	۴۰	صفحه ۲۶۶ قضا و كفاره روزه تا تا صفحه ۲۶۸ مواردی که فقط باید ...
۴۷	۴۰	صفحه ۲۶۸ مواردی که فقط باید ... تا تا صفحه ۲۷۲ روزه قضای پدر
۴۸	۴۱	صفحه ۲۷۲ روزه قضای پدر تا تا پایان صفحه ۲۷۵
۴۹	۴۲	صفحه ۲۷۶ اعتکاف تا تا صفحه ۲۸۰ روزه اعتکاف
۵۰	۴۲	صفحه ۲۸۰ روزه اعتکاف تا تا پایان صفحه ۲۸۲

نام درس: احکام ۲

نام کتاب: درسنامه فقه کد: ۱/۲۵۱۱/۳

محدوده درس: از درس ۴۳ تا پایان کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۱	۴۳	صفحه ۲۸۵ حج (۱) تا ابتدای صفحه ۲۸۸
۲	۴۳ و ۴۴	صفحه ۲۸۸ اعمال عمره تمتع و سیر مکانی آن تا صفحه ۲۹۱ نماز طواف
۳	۴۴ و ۴۵	صفحه ۲۹۱ نماز طواف تا صفحه ۲۹۶ محرمات احرام
۴	۴۵	صفحه ۲۹۶ محرمات احرام تا پایان صفحه ۲۹۸
۵	۴۶	صفحه ۳۰۱ امر به معروف و نهی از منکر تا ابتدای صفحه ۳۰۴
۶	۴۶ و ۴۷	ابتدای صفحه ۳۰۴ تا صفحه ۳۰۹ توبه از گناه
۷	۴۷	صفحه ۳۰۹ توبه از گناه تا صفحه ۳۱۴ فحش و لعن
۸	۴۸	صفحه ۳۱۴ فحش و لعن تا آخر صفحه ۳۲۰
۹	۴۸	صفحه ۳۲۱ جهاد و دفاع تا آخر صفحه ۳۲۶
۱۰	۵۰	صفحه ۳۳۰ زکات (۱) تا صفحه ۳۳۲ وقت پرداخت زکات
۱۱	۵۰ و ۵۱	صفحه ۳۳۲ وقت پرداخت زکات تا آخر صفحه ۳۳۶
۱۲	۵۱	ابتدای صفحه ۳۳۷ به نصاب رسیدن تا آخر صفحه ۳۴۰
۱۳	۵۲	صفحه ۳۴۱ زکات فطره تا صفحه ۳۴۴ احکام مصرف زکات
۱۴	۵۲ و ۵۳	صفحه ۳۴۴ احکام مصرف زکات تا صفحه ۳۴۸ منفعت کسب
۱۵	۵۳	صفحه ۳۴۸ منفعت کسب تا آخر صفحه ۳۵۲
۱۶	۵۴	صفحه ۳۵۳ خمس (۲) تا آخر صفحه ۳۵۷
۱۷	۵۵	صفحه ۳۵۸ کفارات و مظالم عباد تا آخر صفحه ۳۶۱
۱۸	۵۶	صفحه ۳۶۵ خرید و فروش (۱) تا صفحه ۳۷۰ احکام خرید و فروش
۱۹	۵۶ و ۵۷	صفحه ۳۷۰ احکام خرید و فروش تا صفحه ۳۷۴ معامله ربوی
۲۰	۵۷	صفحه ۳۷۴ معامله ربوی تا صفحه ۳۷۹ احکام خیارات
۲۱	۵۸	صفحه ۳۷۹ احکام خیارات تا صفحه ۳۸۳ شرکت
۲۲	۵۹	صفحه ۳۸۳ شرکت تا آخر صفحه ۳۸۷
۲۳	۶۰	صفحه ۳۸۸ اجاره، جعاله، سر قفلی تا آخر صفحه ۳۹۲
۲۴	۶۱	صفحه ۳۹۳ قرض، رهن و حواله تا آخر صفحه ۳۹۷
۲۵	۶۲	صفحه ۳۹۸ ضمانت، وکالت، حجر تا آخر صفحه ۴۰۲
۲۶	۶۳	صفحه ۴۰۳ ودیعه، عاریه تا آخر صفحه ۴۰۷

جلسه	شماره درس	محدوده تدریس
۲۷	۶۴	صفحه ۴۰۸ مضاربه، مزارعه، مساقات تا آخر صفحه ۴۱۳
۲۸	۶۵	صفحه ۴۱۴ صلح، هبه، صدقه تا آخر صفحه ۴۱۷
۲۹	۶۶	صفحه ۴۱۸ وقف تا آخر صفحه ۴۲۳
۳۰	۶۷	صفحه ۴۲۴ وصیت تا آخر صفحه ۴۲۸
۳۱	۶۸	صفحه ۴۲۹ نذر، عهد، قسم تا آخر صفحه ۴۳۳
۳۲	۶۹	صفحه ۴۳۴ بانک و بورس تا آخر صفحه ۴۴۰
۳۳	۷۰	صفحه ۴۴۳ ارتباط با هموعان (۱) تا صفحه ۴۴۷ حقوق همسر
۳۴	۷۰ و ۷۱	صفحه ۴۴۷ حقوق همسر تا صفحه ۴۵۱ محارم سببی
۳۵	۷۱	صفحه ۴۵۱ محارم سببی تا آخر صفحه ۴۵۴
۳۶	۷۲	صفحه ۴۵۵ ارتباط با هموعان (۳) تا صفحه ۴۵۹ احکام پوشش
۳۷	۷۲	صفحه ۴۵۹ احکام پوشش تا آخر صفحه ۴۶۳
۳۸	۷۳	صفحه ۴۶۴ آداب زندگی (۱) تا آخر صفحه ۴۶۸
۳۹	۷۴	صفحه ۴۶۹ آداب زندگی (۲) تا صفحه ۴۷۲ مجالس شادی و عزا
۴۰	۷۴	صفحه ۴۷۲ مجالس شادی و عزا تا آخر صفحه ۴۷۸
۴۱	۷۵	صفحه ۴۸۱ خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها تا صفحه ۴۸۵ غذاهای تولیدی کشورهای غیر اسلامی
۴۲	۷۶ و ۷۷	صفحه ۴۸۵ غذاهای تولیدی کشورهای غیر اسلامی تا آخر صفحه ۴۹۳
۴۳	۷۷	صفحه ۴۹۷ نکاح تا صفحه ۵۰۰ ازدواج حرام
۴۴	۷۷ و ۷۸	صفحه ۵۰۰ ازدواج حرام تا صفحه ۵۰۷ اقسام طلاق
۴۵	۷۸	صفحه ۵۰۷ اقسام طلاق تا آخر صفحه ۵۱۰
۴۶	۷۹	صفحه ۵۱۳ قضاوت و شهادت تا صفحه ۵۱۶ راههای ثبوت حق یا جرم
۴۷	۷۹ و ۸۰	صفحه ۵۱۶ راههای ثبوت حق یا جرم تا صفحه ۵۲۴ فرق حدّ و تعزیر
۴۸	۸۰	صفحه ۵۲۴ فرق حدّ و تعزیر تا صفحه ۵۲۸ دیات
۴۹	۸۰ و ۸۱	صفحه ۵۲۸ دیات تا آخر صفحه ۵۳۱
۵۰	۸۲	صفحه ۵۳۵ احکام اموات تا صفحه ۵۴۰ غسل مسّ میت
۵۱	۸۲ و ۸۳	صفحه ۵۴۰ غسل مسّ میت تا صفحه ۵۴۵ کیفیت دفن میت
۵۲	۸۳	صفحه ۵۴۵ کیفیت دفن میت تا آخر صفحه ۵۵۰
۵۳	۸۴	صفحه ۵۵۱ ارث تا صفحه ۵۵۴ توارث همسران
۵۴	۸۴	صفحه ۵۵۴ توارث همسران تا آخر صفحه ۵۵۶

دروس اخلاق اسلامی

نام درس: اخلاق اسلامی ۱

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۱ کد: ۱/۲۵۱۱/۳ محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	بیان کلیات و شاکله کلی مباحث آداب و اخلاق	۹	درس هشتم
۲	درس اول	۱۰	درس نهم
۳	درس دوم	۱۱	درس دهم
۴	درس سوم	۱۲	درس یازدهم
۵	درس چهارم	۱۳	درس دوازدهم
۶	درس پنجم	۱۴	درس سیزدهم
۷	درس ششم	۱۵	درس چهاردهم
۸	درس هفتم	۱۶	درس پانزدهم

نام درس: اخلاق اسلامی ۲

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۲ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول	۹	درس دهم
۲	درس دوم	۱۰	درس یازدهم
۳	درس سوم	۱۱	درس دوازدهم
۴	درس چهارم	۱۲	درس سیزدهم
۵	درس پنجم و ششم	۱۳	درس چهاردهم
۶	درس هفتم	۱۴	درس پانزدهم
۷	درس هشتم	۱۵	درس شانزدهم
۸	درس نهم	۱۶	درس هفدهم

نام درس: اخلاق اسلامی ۳

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۳ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول	۹	درس نهم
۲	درس دوم	۱۰	درس دهم
۳	درس سوم	۱۱	درس یازدهم
۴	درس چهارم	۱۲	درس دوازدهم
۵	درس پنجم	۱۳	درس سیزدهم
۶	درس ششم	۱۴	درس چهاردهم
۷	درس هفتم	۱۵	درس پانزدهم
۸	درس هشتم	۱۶	درس شانزدهم

نام درس: اخلاق اسلامی ۴

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۴ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول	۹	درس نهم
۲	درس دوم	۱۰	درس دهم
۳	درس سوم	۱۱	درس یازدهم
۴	درس چهارم	۱۲	درس دوازدهم
۵	درس پنجم	۱۳	درس سیزدهم
۶	درس ششم	۱۴	درس چهاردهم و پانزدهم
۷	درس هفتم	۱۵	درس شانزدهم
۸	درس هشتم	۱۶	درس هفدهم

نام درس: اخلاق اسلامی ۵

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۵ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	نصف درس اول	۱۰	درس هشتم
۲	ادامه درس اول	۱۱	درس نهم
۳	درس دوم	۱۲	درس دهم
۴	نصف درس سوم	۱۳	نصف درس یازدهم
۵	ادامه درس سوم	۱۴	ادامه درس یازدهم
۶	درس چهارم	۱۵	نصف درس دوازدهم
۷	درس پنجم	۱۶	ادامه درس دوازدهم
۸	درس ششم	۱۷	نصف درس سیزدهم
۹	درس هفتم	۱۸	ادامه درس سیزدهم

نام درس: اخلاق اسلامی ۶

نام کتاب: اخلاق اسلامی ۶ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول	۱۰	درس دهم
۲	درس دوم	۱۱	درس یازدهم
۳	درس سوم	۱۲	درس دوازدهم
۴	درس چهارم	۱۳	درس سیزدهم
۵	درس پنجم	۱۴	درس چهاردهم
۶	درس ششم	۱۵	درس پانزدهم
۷	درس هفتم	۱۶	درس شانزدهم
۸	درس هشتم	۱۷	درس هفدهم و هجدهم
۹	درس نهم	۱۸	درس نوزدهم و بیستم

دروس معارف و عقائد

نام درس: معارف و عقائد ۱

نام کتاب: معارف و عقائد ۱ و ۲ کد: ۱/۱۷۱/۳

محدوده درس: درس اول تا درس ۳۰

مقطع: همه مقاطع

محدوده تدریسی برای مقطع دانشگاهی	محدوده تدریسی برای مقطع دیپلم	محدوده تدریسی برای مقطع سیکل
برای دانشجویان، هر درس در یک جلسه و درس‌های زیر در دو جلسه ارائه شود:	برای دیپلم‌ها، هر درس در یک جلسه و درس‌های زیر در دو جلسه ارائه شود:	برای سیکل، تقریباً هر درس را در دو جلسه می‌توانند عرضه کنند و درس‌های زیر در سه جلسه ارائه شود:
درس ۱	درس ۱	درس ۵
درس ۷	درس ۷	درس ۷
درس ۱۲	درس ۸	درس ۹
درس ۱۵	درس ۱۲	درس ۱۰
درس ۱۶	درس ۱۵	درس ۱۱
درس ۲۰	درس ۱۶	درس ۱۲
	درس ۲۰	درس ۲۳
	درس ۲۱	درس ۲۹
	درس ۲۲	درس ۳۰
	درس ۲۳	
	درس ۲۵	
	درس ۲۶	
	درس ۲۹	
	درس ۳۰	
جمع ساعات مورد نیاز: ۳۶ ساعت	جمع ساعات مورد نیاز: ۴۴ ساعت	جمع ساعات مورد نیاز: ۶۹ ساعت

نام درس: معارف و عقائد ۲

نام کتاب: معارف و عقائد ۱ و ۲ کد:

محدوده درس: درس ۳۱ تا پایان کتاب

مقطع: همه مقاطع

محدوده تدریسی برای مقطع دیپلم و دانشگاهی	محدوده تدریسی برای مقطع سیکل
هر درس یک ساعت و استاد دو درس از درس‌های پایانی را در یک جلسه ارائه کند	هر درس یک ساعت درس‌های زیر در دو جلسه ارائه شود: درس ۳۱ درس ۳۳ درس ۳۴ درس ۳۷ درس ۳۹ درس ۴۰ درس ۴۱ درس ۴۳ درس ۴۴ درس ۴۶ درس ۴۸ درس ۵۰ درس ۶۳ درس ۶۴ درس ۶۶ درس ۶۷

نام درس: معارف و عقائد ۳

نام کتاب: معارف و عقائد ۳ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: همه مقاطع

محدوده تدریسی برای مقاطع دانشگاهی	محدوده تدریسی برای مقاطع سیکل و دیپلم
هر درس یک ساعت و درس‌های زیر در یک جلسه ارائه شود: درس‌های ۱ و ۲ درس‌های ۵ و ۶ درس‌های ۹ و ۱۰ درس‌های ۱۳ و ۱۴ درس‌های ۳۲ و ۳۳ و ۳۴ در دو جلسه ارائه شود درس‌های ۳۹ و ۴۰	هر درس یک ساعت و درس‌های زیر در دو جلسه ارائه شود: درس ۷ معارف و اقسام آن درس ۹ اصول عام عقلی درس ۲۱ برهان امکان درس ۲۲ صفات الهی درس ۲۳ تعریف و اقسام صفات درس ۲۵ شیوه شناخت صفات درس ۲۹ توحید ذاتی و صفاتی درس ۴۸ و ۴۹ به مجموع دو درس، یک ساعت اضافه شود

نام درس: معارف و عقائد ۴

نام کتاب: معارف و عقائد ۴ کد: ۳/۱۷۴/۳ محدوده درس: کل کتاب

مقطع: سیکل

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس یکم	۲۹	درس هفدهم
۲	درس یکم	۳۰	درس هجدهم
۳	درس یکم	۳۱	درس نوزدهم
۴	درس دوم	۳۲	درس بیستم
۵	درس دوم	۳۳	درس بیست و یکم
۶	درس دوم	۳۴	درس بیست و یکم
۷	درس سوم	۳۵	درس بیست و یکم
۸	درس چهارم	۳۶	درس بیست و دوم
۹	درس پنجم	۳۷	درس بیست و دوم
۱۰	درس ششم	۳۸	درس بیست و دوم
۱۱	درس هفتم	۳۹	درس بیست و سوم
۱۲	درس هفتم	۴۰	درس بیست و چهارم
۱۳	درس هشتم	۴۱	درس بیست و چهارم
۱۴	درس نهم	۴۲	درس بیست و چهارم
۱۵	درس دهم	۴۳	درس بیست و پنجم
۱۶	درس یازدهم	۴۴	درس بیست و پنجم
۱۷	درس یازدهم	۴۵	درس بیست و ششم
۱۸	درس یازدهم	۴۶	درس بیست و ششم
۱۹	درس دوازدهم	۴۷	درس بیست و هفتم
۲۰	درس دوازدهم	۴۸	درس بیست و هفتم
۲۱	درس سیزدهم	۴۹	درس بیست و هفتم
۲۲	درس سیزدهم	۵۰	درس بیست و هشتم
۲۳	درس چهاردهم	۵۱	درس بیست و هشتم
۲۴	درس چهاردهم	۵۲	درس بیست و نهم
۲۵	درس چهاردهم	۵۳	درس بیست و نهم
۲۶	درس پانزدهم	۵۴	درس سی ام
۲۷	درس شانزدهم	۵۵	درس سی و یکم
۲۸	درس هفدهم	۵۶	درس سی و یکم

نام درس: معارف و عقائد ۴

نام کتاب: معارف و عقائد ۴ کد: محدوده درس: کل کتاب

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس یکم	۲۲	درس هفدهم
۲	درس یکم	۲۳	درس هجدهم
۳	درس دوم	۲۴	درس نوزدهم
۴	درس دوم	۲۵	درس بیستم
۵	درس سوم	۲۶	درس بیست و یکم
۶	درس چهارم	۲۷	درس بیست و یکم
۷	درس پنجم	۲۸	درس بیست و دوم
۸	درس ششم	۲۹	درس بیست و دوم
۹	درس هفتم	۳۰	درس بیست و سوم
۱۰	درس هفتم	۳۱	درس بیست و چهارم
۱۱	درس هشتم	۳۲	درس بیست و چهارم
۱۲	درس نهم	۳۳	درس بیست و پنجم
۱۳	درس دهم	۳۴	درس بیست و ششم
۱۴	درس یازدهم	۳۵	درس بیست و ششم
۱۵	درس یازدهم	۳۶	درس بیست و هفتم
۱۶	درس دوازدهم	۳۷	درس بیست و هفتم
۱۷	درس سیزدهم	۳۸	درس بیست و هشتم
۱۸	درس چهاردهم	۳۹	درس بیست و نهم
۱۹	درس چهاردهم	۴۰	درس سی ام
۲۰	درس پانزدهم	۴۱	درس سی و یکم
۲۱	درس شانزدهم		

نام درس: معارف و عقائد ۵ (بخش اول)

نام کتاب: معارف و عقائد ۵ (جلد ۱) کد: ۳/۱۷۵۱/۳

محدوده درس: مطابق جدول مصوب

مقطع: سیکل

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱	درس اول: ضرورت بحث از امامت	۱۷	۳۰	درس اول: ائمه اثني عشر ۱	۱۷۳
۲	درس دوم: تعريف امامت	۲۵	۳۱	درس اول: ائمه اثني عشر ۱	۱۷۳
۳	درس دوم: تعريف امامت	۲۵	۳۲	درس دوم: ائمه اثني عشر ۲	۱۸۳
۴	درس سوم: وظائف امام تعليم و تبیین	۳۳	۳۳	درس دوم: ائمه اثني عشر ۲	۱۸۳
۵	درس چهارم: وظائف امام حراست و حفظ دين	۳۹	۳۴	درس سوم: ائمه اثني عشر در قرآن	۱۹۱
۶	درس پنجم: وظائف امام زعامت و رهبری	۴۵	۳۵	درس چهارم: امير المومنين على ابن ابيطالب(ع)	۱۹۷
۷	درس ششم: وظائف امام، هدايت	۵۱	۳۶	درس چهارم: امير المومنين على ابن ابيطالب(ع)	۱۹۷
۸	درس هفتم: ضرورت عقلي امامت	۵۹	۳۷	درس پنجم: آيه ولايت	۲۰۷
۹	درس هفتم: ضرورت عقلي امامت	۵۹	۳۸	درس پنجم: آيه ولايت	۲۰۷
۱۰	درس هشتم: دلائل نقلی ضرورت امامت	۶۵	۳۹	درس ششم: حديث يوم الانذار	۲۱۵
۱۱	درس نهم: دليل علم امام	۷۵	۴۰	درس هفتم: حديث منزلت	۲۲۳
۱۲	درس دهم: ویژگی های علم امام	۸۲	۴۱	درس هفتم: حديث منزلت	۲۲۳
۱۳	درس یازدهم: منابع علم امام	۸۹	۴۲	درس هشتم: حديث غدیر	۲۳۱
۱۴	درس دوازدهم: گستره علم امام	۹۵	۴۳	درس نهم: دلالت حديث غدیر	۲۳۷
۱۵	درس دوازدهم: گستره علم امام	۹۵	۴۴	درس دهم: غدیر در قرآن	۲۴۳
۱۶	درس سیزدهم: دليل عقلي عصمت امام	۱۰۱	۴۵	درس دهم: غدیر در قرآن	۲۴۳

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱۷	درس چهاردهم: دلیل نقلی عصمت امام	۱۰۷	۴۶	درس یازدهم: آیه تطهیر	۲۵۵
۱۸	درس پانزدهم: گستره عصمت امام	۱۱۳	۴۷	درس یازدهم: آیه تطهیر	۲۵۵
۱۹	درس پانزدهم: گستره عصمت امام	۱۱۳	۴۸	درس دوازدهم: حدیث ثقلین	۲۶۱
۲۰	درس شانزدهم: دلیل عقلی نصب الهی امام	۱۱۹	۴۹	درس سیزدهم: حدیث سفینه	۲۶۷
۲۱	درس هفدهم: دلیل نقلی نصب امام	۱۲۵	۵۰	درس چهاردهم: نصوص افضلیت ۱	۲۷۵
۲۲	درس هجدهم: بررسی دیدگاه اهل سنت در نصب امام	۱۳۱	۵۱	درس چهاردهم: نصوص افضلیت ۱	۲۷۵
۲۳	درس نوزدهم: افضلیت امام	۱۳۷	۵۲	درس پانزدهم: نصوص افضلیت ۲	۲۸۱
۲۴	درس بیستم: سایر کمالات امام	۱۴۳	۵۳	درس پانزدهم: نصوص افضلیت ۲	۲۸۱
۲۵	درس بیست و یکم: نص	۱۵۱	۵۴	درس شانزدهم: معجزات امیر المومنین (ع)	۲۸۹
۲۶	درس بیست و یکم: نص	۱۵۱	۵۵	درس هفدهم: شبهات مخالفان	۲۹۵
۲۷	درس بیست و دوم: بیعت و اختیار	۱۵۷	۵۶	درس هفدهم: شبهات مخالفان	۲۹۵
۲۸	درس بیست و دوم: بیعت و اختیار	۱۵۷	۵۷	درس هفدهم: شبهات مخالفان	۲۹۵
۲۹	درس بیست و سوم: راه‌های دیگر تعیین امام	۱۶۳			

نام درس: معارف و عقائد ۵ (بخش اول)

نام کتاب: معارف و عقائد ۵ (جلد ۱) کد: ۳/۱۷۵۱/۳

محدوده درس: مطابق جدول مصوب

قطع: دیپلم و دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱	درس اول: ضرورت بحث از امامت	۱۷	۲۳	درس بیست و دوم: بیعت و اختیار	۱۵۷
۲	درس دوم: تعریف امامت	۲۵	۲۴	درس بیست و سوم: راه‌های دیگر تعیین امام	۱۶۳
۳	درس سوم: وظایف امام تعلیم و تبیین	۳۳	۲۵	درس اول: ائمه اثنی عشر	۱۷۳
۴	درس چهارم: وظایف امام حراست و حفظ دین	۳۹	۲۶	درس دوم: ائمه اثنی عشر ۲	۱۸۳
۵	درس پنجم: وظایف امام زعامت و رهبری	۴۵	۲۷	درس سوم: ائمه اثنی عشر در قرآن	۱۹۱
۶	درس ششم: وظایف امام، هدایت	۵۱	۲۸	درس چهارم: امیر المومنین علی ابن ابیطالب (ع)	۱۹۷
۷	درس هفتم: ضرورت عقلی امامت	۵۹	۲۹	درس پنجم: آیه ولایت	۲۰۷
۸	درس هشتم: دلایل نقلی ضرورت امامت	۶۵	۳۰	درس ششم: حدیث یوم الانذار	۲۱۵
۹	درس نهم: دلیل علم امام	۷۵	۳۱	درس هفتم: حدیث منزلت	۲۲۳
۱۰	درس دهم: ویژگی‌های علم امام	۸۲	۳۲	درس هشتم: حدیث غدیر	۲۳۱
۱۱	درس یازدهم: منابع علم امام	۸۹	۳۳	درس نهم: دلالت حدیث غدیر	۲۳۷
۱۲	درس دوازدهم: گستره علم امام	۹۵	۳۴	درس دهم: غدیر در قرآن	۲۴۳
۱۳	درس دوازدهم: گستره علم امام	۹۵	۳۵	درس دهم: غدیر در قرآن	۲۴۳
۱۴	درس سیزدهم: دلیل عقلی عصمت امام	۱۰۱	۳۶	درس یازدهم: آیه تطهیر	۲۵۵
۱۵	درس چهاردهم: دلیل نقلی عصمت امام	۱۰۷	۳۷	درس دوازدهم: حدیث ثقلین	۲۶۱
۱۶	درس پانزدهم: گستره عصمت امام	۱۱۳	۳۸	درس سیزدهم: حدیث سفینه	۲۶۷

صفحه	محدوده تدریس	جلسه	صفحه	محدوده تدریس	جلسه
۲۷۵	درس چهاردهم: نصوص افضلیت ۱	۳۹	۱۱۹	درس شانزدهم: دلیل عقلی نصب الهی امام	۱۷
۲۸۱	درس پانزدهم: نصوص افضلیت ۲	۴۰	۱۲۵	درس هفدهم: دلیل نقلی نصب امام	۱۸
۲۸۹	درس شانزدهم: معجزات امیرالمؤمنین (ع)	۴۱	۱۳۱	درس هجدهم: بررسی دیدگاه اهل سنت در نصب امام	۱۹
۲۹۵	درس هفدهم: شبهات مخالفان	۴۲	۱۳۷	درس نوزدهم: افضلیت امام	۲۰
۲۹۵	درس هفدهم: شبهات مخالفان	۴۳	۱۴۳	درس بیستم: سایر کمالات امام	۲۱
			۱۵۱	درس بیست و یکم: نص	۲۲

نام درس: معارف و عقائد ۵ (بخش دوم)

نام کتاب: معارف و عقائد ۵ (جلد ۲) کد: ۳/۱۷۵۲/۳

محدوده درس: مطابق جدول مصوب

مقطع: سیکل

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱	درس هجدهم: امام دوم حضرت امام حسن(ع)	۱۷	۲۷	درس هفتم: غیبت امام مهدی(ع)	۱۵۵
۲	درس هجدهم: امام دوم حضرت امام حسن(ع)	۱۷	۲۸	درس هشتم: نیابت و وکالت	۱۶۱
۳	درس نوزدهم: امام سوم	۲۵	۲۹	درس هشتم: نیابت و وکالت	۱۶۱
۴	درس بیستم: امام چهارم	۳۳	۳۰	درس نهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۱	۱۶۹
۵	درس بیست و یکم: امام پنجم	۴۱	۳۱	درس نهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۱	۱۶۹
۶	درس بیست و دوم: امام ششم	۴۹	۳۲	درس دهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۲	۱۸۱
۷	درس بیست و سوم: امام هفتم	۵۷	۳۳	درس دهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۲	۱۸۱
۸	درس بیست و چهارم: امام هشتم	۶۵	۳۴	درس یازدهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۳	۱۹۳
۹	درس بیست و چهارم: امام هشتم	۶۵	۳۵	درس یازدهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۳	۱۹۳
۱۰	درس بیست و پنجم: امام نهم	۷۳	۳۶	درس دوازدهم: آثار وجودی امام غائب	۲۰۷
۱۱	درس بیست و پنجم: امام نهم	۷۳	۳۷	درس دوازدهم: آثار وجودی امام غائب	۲۰۷
۱۲	درس بیست و ششم: امام دهم	۸۳	۳۸	درس دوازدهم: آثار وجودی امام غائب	۲۰۷
۱۳	درس بیست و هفتم: امام یازدهم	۹۱	۳۹	درس سیزدهم: انتظار و فواید آن	۲۱۷
۱۴	درس اول: ولادت امام دوازدهم	۱۰۱	۴۰	درس سیزدهم: انتظار و فواید آن	۲۱۷
۱۵	درس اول: ولادت امام دوازدهم	۱۰۱	۴۱	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵
۱۶	درس دوم: ادله امامت امام مهدی(ع)	۱۰۹	۴۲	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵
۱۷	درس دوم: ادله امامت امام مهدی(ع)	۱۰۹	۴۳	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱۸	درس سوم: طول عمر	۱۱۷	۴۴	درس پانزدهم: حکومت حضرت مهدی(ع)	۲۳۳
۱۹	درس چهارم: اندیشه منجی در ادیان	۱۲۵	۴۵	درس پانزدهم: حکومت حضرت مهدی(ع)	۲۳۳
۲۰	درس چهارم: اندیشه منجی در ادیان	۱۲۵	۴۶	درس شانزدهم: رجعت	۲۴۱
۲۱	درس پنجم: مهدویت در قرآن	۱۳۱	۴۷	درس شانزدهم: رجعت	۲۴۱
۲۲	درس پنجم: مهدویت در قرآن	۱۳۱	۴۸	درس شانزدهم: رجعت	۲۴۱
۲۳	درس پنجم: مهدویت در قرآن	۱۳۱	۴۹	درس هفدهم: انحرافات در مهدویت	۲۵۳
۲۴	درس ششم: مشترکات امامیه و اهل سنت	۱۳۹	۵۰	درس هفدهم: انحرافات در مهدویت	۲۵۳
۲۵	درس ششم: مشترکات امامیه و اهل سنت	۱۳۹	۵۱	درس هفدهم: انحرافات در مهدویت	۲۵۳
۲۶	درس هفتم: غیبت امام مهدی.	۱۵۵			

نام درس: معارف و عقائد ۵ (بخش دوم)

نام کتاب: معارف و عقائد ۵ (جلد ۲) کد: ۳/۱۷۵۲/۳

محدوده درس: مطابق جدول مصوب

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس	صفحه	جلسه	محدوده تدریس	صفحه
۱	درس هجدهم: امام دوم حضرت امام حسن(ع)	۱۷	۲۲	درس ششم: مشترکات امامیه و اهل سنت	۱۳۹
۲	درس هجدهم: امام دوم حضرت امام حسن(ع)	۱۷	۲۳	درس هفتم: غیبت امام مهدی(ع)	۱۵۵
۳	درس نوزدهم: امام سوم	۲۵	۲۴	درس هشتم: نیابت و وکالت	۱۶۱
۴	درس بیستم: امام چهارم	۳۳	۲۵	درس هشتم: نیابت و وکالت	۱۶۱
۵	درس بیست و یکم: امام پنجم	۴۱	۲۶	درس نهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۱	۱۶۹
۶	درس بیست و دوم: امام ششم	۴۹	۲۷	درس دهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۲	۱۸۱
۷	درس بیست و سوم: امام هفتم	۵۷	۲۸	درس دهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۲	۱۸۱
۸	درس بیست و چهارم: امام هشتم	۶۵	۲۹	درس یازدهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۳	۱۹۳
۹	درس بیست و پنجم: امام نهم	۷۳	۳۰	درس یازدهم: ولایت فقیه در عصر غیبت ۳	۱۹۳
۱۰	درس بیست و پنجم: امام نهم	۷۳	۳۱	درس دوازدهم: آثار وجودی امام غائب	۲۰۷
۱۱	درس بیست و ششم: امام دهم	۸۳	۳۲	درس دوازدهم: آثار وجودی امام غائب	۲۰۷
۱۲	درس بیست و هفتم: امام یازدهم	۹۱	۳۳	درس سیزدهم: انتظار و فواید آن	۲۱۷
۱۳	درس اول: ولادت امام دوازدهم	۱۰۱	۳۴	درس سیزدهم: انتظار و فواید آن	۲۱۷
۱۴	درس اول: ولادت امام دوازدهم	۱۰۱	۳۵	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵
۱۵	درس دوم: ادله امامت امام مهدی(ع)	۱۰۹	۳۶	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵
۱۶	درس سوم: طول عمر	۱۱۷	۳۷	درس چهاردهم: علائم ظهور	۲۲۵
۱۷	درس چهارم: اندیشه منجی در ادیان	۱۲۵	۳۸	درس پانزدهم: حکومت حضرت مهدی(ع)	۲۳۳
۱۸	درس چهارم: اندیشه منجی در ادیان	۱۲۵	۳۹	درس پانزدهم: حکومت حضرت مهدی(ع)	۲۳۳
۱۹	درس پنجم: مهدویت در قرآن	۱۳۱	۴۰	درس شانزدهم: رجعت	۲۴۱
۲۰	درس پنجم: مهدویت در قرآن	۱۳۱	۴۱	درس شانزدهم: رجعت	۲۴۱
۲۱	درس ششم: مشترکات امامیه و اهل سنت	۱۳۹	۴۲	درس هفدهم: انحرافات در مهدویت	۲۵۳
			۴۳	درس هفدهم: انحرافات در مهدویت	۲۵۳

دروس صرف

نام درس: صرف ۲

نام کتاب: دانش صرف کد: ۱/۱۱۲۱/۳

محدوده درس: از اول کتاب تا پایان درس ۲۲

مقطع: همه مقاطع

نکات:

۱) برای هر یک از ۲۲ درس محدوده این نیم سال، دو ساعت در نظر گرفته شود که مجموعاً ۴۴ ساعت را به خود اختصاص می‌دهد. البته باید توجه داشت که ساعات مربوط به هر درس، شامل زمان لازم جهت تدریس و نیز حلّ تمرین می‌شود.

۲) در دوره سیکل حدود ۲۰ ساعت و در دیپلم و دانشگاهی حدود ۱۰ ساعت، به ساعات دروسی که تدریس و بررسی تمرین آن نیازمند وقت بیشتری است (نظیر دروس ۱، ۹، ۱۲ تا ۱۴، ۱۸ و ۱۹) اضافه گردد.

۳) حدود ۱۰ ساعت را می‌توان برای تدریس «هفت مورد مطالعه و تحقیق» که در این محدوده قرار دارد، استفاده کرد.

● مجموع ساعت مورد نیاز برای سیکل حدود ۷۴ ساعت است که در برنامه آموزشی ۸۵ ساعت در نظر گرفته شده. ۱۱ ساعت مازاد متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می‌شود.

● مجموع ساعت مورد نیاز برای دیپلم و دانشگاهی حدود ۶۴ ساعت است که در برنامه آموزشی ۷۲ ساعت در نظر گرفته شده. ۸ ساعت متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می‌شود.

نام درس: صرف ۳

نام کتاب: دانش صرف کد: ۱/۱۱۲۱/۳
محدوده درس: از درس ۲۳ تا پایان کتاب

مقطع: همه مقاطع

نکات:

(۱) در این نیمسال، ۳۰ درس را باید تدریس نمود که با احتساب ۲ ساعت برای هر درس، ۶۰ ساعت مصروف می‌شود. البته برخی دروس نیمسال دوم مانند درس‌های ۲۳-۳۲ و ۳۴، نیازی به دو ساعت ندارند که می‌توان زمان باقی مانده را به دروس بعدی اختصاص داد.

(۲) پیشنهاد می‌شود ساعات باقی مانده به ساعات دروس ذیل اضافه شود:

✓ به مجموعه دروس ۲۴ تا ۳۱: مجموعاً ۲ ساعت.

✓ هر یک از دروس ۴۰ و ۴۱: هر کدام یک ساعت.

✓ دروس ۴۶ تا ۴۸: مجموعاً یک ساعت.

(۳) حدود ۱۰ ساعت به تدریس «هفت مورد مطالعه و تحقیق» این محدوده اختصاص یابد.

(۴) مجموع ساعت مورد نیاز برای سیکل حدود ۷۵ ساعت است که در برنامه آموزشی ۸۵ ساعت در نظر گرفته شده. (۱۰ ساعت) متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می‌شود.

(۵) مجموع ساعت مورد نیاز برای دیپلم و دانشگاهی حدود ۷۵ ساعت است که در برنامه آموزشی ۸۰ ساعت در نظر گرفته شده. (۵ ساعت) متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می‌شود.

دروس نحو

نام درس: نحو ۱

نام کتاب: آشنایی با دانش نحو کد: ۱/۱۲۱۱/۲

محدوده درس: کل کتاب

مقطع: سیکل

ردیف	فصل	ساعت تدریس	ساعت تمرین	جمع
۱	اول	۱۰	۵	۱۵
۲	دوم	۷	۲	۹
۳	سوم	۷	۲	۹
۴	چهارم	۴	۱	۵
۵	پنجم و اعراب سوره نبأ	۴	۱	۵
جمع کل ساعات مورد نیاز				۴۳

نام درس: نحو ۱

نام کتاب: درسنامه نحو کد: ۱/۱۲۱۲/۲

محدوده درس: کل کتاب

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

الف) مقطع دیپلم

تعداد دروس	تعداد صفحات	زمان بندی
۲۳ درس به علاوه اعراب سوره نبأ	۱۸۵ صفحه	هر درس یک جلسه است و یک ساعت زمان نیاز دارد.
		اعراب سوره نبأ به چهار جلسه نیاز دارد.

توجه: مجموع ساعت مورد نیاز برای نحو ۱ مقطع دیپلم ۲۷ ساعت است که در برنامه آموزشی ۳۲ ساعت در نظر گرفته شده که (۵ ساعت) متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می شود.

ب) مقطع دانشگاهی

تعداد دروس	تعداد صفحات	زمان بندی
۲۳ درس به علاوه اعراب سوره نبأ	۱۸۵ صفحه	هر درس یک جلسه است و یک ساعت زمان نیاز دارد
		اعراب سوره نبأ سه جلسه نیاز دارد.

توجه: مجموع ساعت مورد نیاز برای نحو ۱ مقطع دانشگاهی ۲۶ ساعت است که در برنامه آموزشی ۳۲ ساعت در نظر گرفته شده که (۶ ساعت) متناسب با شرایط کلاس و نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می شود.

درس لغت

نام درس: لغت

نام کتاب: درآمدی بر لغت شناسی کد: ۳/۱۵۱/۱

محدوده درس: تمام کتاب

مقطع: همه مقاطع

از ابتدای کتاب تا بخش اول: ۶ ساعت

بخش اول: ۱۰ ساعت

بخش دوم: ۱۲ ساعت

مجموع ساعت مورد نیاز برای سیکل و دیپلم و دانشگاهی حدود ۲۸ ساعت است

که تا ۳۲ ساعت در نظر گرفته شده، (۴ ساعت) متناسب با شرایط کلاس و

نیاز طلاب، توسط اساتید محترم مدیریت می شود.

تذکر: شایان توجه است که این بودجه بندی پیشنهادی است و استادان محترم

می توانند با توجه به شرایط یادگیرندگان و تعداد جلسات اختصاص داده

شده بنا به صلاحدید خود تغییرات لازم را اعمال نمایند.

دروس بلاغت

نام درس: بلاغت ۱

نام کتاب: مفتاح البلاغه

محدوده درس: تمام کتاب

مقطع: سیکل

محدوده تدریس	تعداد جلسه	محدوده تدریس	تعداد جلسه
درس اول	۱	درس پانزدهم	۱
درس دوم	۲	درس شانزدهم	۱
درس سوم	۱	درس هفدهم	۱
درس چهارم	۲	درس هجدهم	۱
درس پنجم	۲	درس نوزدهم	۲
درس ششم	۲	درس بیستم	۱
درس هفتم	۲	درس بیست و یکم	۱
درس هشتم	۲	درس بیست و دوم	۲
درس نهم	۱	درس بیست و سوم	۲
درس دهم	۲	درس بیست و چهارم	۲
درس یازدهم	۲	درس بیست و پنجم	۱
درس دوازدهم	۲	درس بیست و ششم	۲
درس سیزدهم	۲	درس بیست و هفتم	۱
درس چهاردهم	۲	درس بیست و هشتم	۱

نام درس: بلاغت ۱

نام کتاب: لمحات من البلاغة

محدوده درس: تمام کتاب

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

محدوده تدریس	تعداد جلسه	محدوده تدریس	تعداد جلسه
درس اول	۱	درس پانزدهم	۱
درس دوم	۱	درس شانزدهم	۱
درس سوم	۱	درس هفدهم	۱
درس چهارم	۱	درس هجدهم	۱
درس پنجم	۱	درس نوزدهم	۱
درس ششم	۱	درس بیستم	۱
درس هفتم	۱	درس بیست و یکم	۱
درس هشتم	۱	درس بیست و دوم	۱
درس نهم	۲	درس بیست و سوم	۲
درس دهم	۱	درس بیست و چهارم	۱
درس یازدهم	۱	درس بیست و پنجم	۱
درس دوازدهم	۱	درس بیست و ششم	۱
درس سیزدهم	۱	درس بیست و هفتم	۱
درس چهاردهم	۱	درس بیست و هشتم	۱

نام درس: بلاغت ۲

نام کتاب: جواهر البلاغه کد: ۱/۱۳۲۲/۳

محدوده درس:

مقطع: سیکل

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	صفحه ۱۵ و ۱۶ تا (ولعلمی المعانی و البیان...) ^۱	۳۲	صفحه ۸۳ تا ۸۵ از (۷-التنبیه علی ...) تا (۶- استهجان...)
۲	صفحه ۱۶ از (ولعلمی المعانی و البیان...) و ۱۷	۳۳	صفحه ۸۵ و ۸۶ از (۶-استهجان...) تا (۲-الجنسیه)
۳	صفحه ۱۸ تا ۲۰ تا (الثالث الغرابه)	۳۴	صفحه ۸۶ و ۸۷ از (۲-الجنسیه) تا (الثانی)
۴	صفحه ۲۰ از (الثالث الغرابه) تا ۲۱ تا (الثالث تنافر الکلمات)	۳۵	صفحه ۸۷ از (الثانی) تا ۹۰
۵	صفحه ۲۱ از (الثالث تنافر الکلمات) تا ۲۲ تا (وقیل)	۳۶	صفحه ۹۰ و ۹۱ تا (۶-النص علی عموم السلب)
۶	صفحه ۲۲ از (وقیل) تا ۲۴ تا (بلاغه الکلام)	۳۷	صفحه ۹۱ از (۶-النص علی عموم السلب) تا ۹۵
۷	صفحه ۲۴ از (بلاغه الکلام) تا ۲۵ تا (بلاغه المتکلم)	۳۸	صفحه ۹۶ تا ۹۸
۸	صفحه ۲۵ از (بلاغه المتکلم) تا ۲۸ تا (اسالیب البیان)	۳۹	صفحه ۹۸ تا ۱۰۱
۹	صفحه ۲۸ (اسالیب البیان) و ۲۹	۴۰	صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۳
۱۰	صفحه ۳۳ و ۳۴ تا (مواضع المسند)	۴۱	صفحه ۱۰۳ و ۱۰۴
۱۱	صفحه ۳۴ (مواضع المسند) و ۳۵	۴۲	صفحه ۱۰۵ تا ۱۰۸
۱۲	صفحه ۳۸ تا ۴۰	۴۳	صفحه ۱۰۸ تا ۱۱۰
۱۳	صفحه ۴۱ و ۴۲ تا (و اعلم انه ...)	۴۴	صفحه ۱۱۰ و ۱۱۱ تا (تنبيهات)
۱۴	صفحه ۴۲ از (و اعلم انه ...) تا ۴۴ (و من موارد العدول)	۴۵	صفحه ۱۱۱ و ۱۱۲ از (تنبيهات) تا (الثالث)
۱۵	صفحه ۴۴ از (و من موارد العدول) و ۴۵	۴۶	صفحه ۱۱۲ از (الثالث) تا ۱۱۴

۱. در جلسه اول و دوم به دلیل مورد نیاز بودن مطالب بحث بلاغت و تاریخچه به شکل مفصل، ۲ جلسه شده است. در صورت عدم نیاز طلاب، مقتضی است به یک جلسه تبدیل شود.

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱۶	صفحه ۴۶ تا ۵۰	۴۷	صفحه ۱۱۴ و ۱۱۵ تا (البیان بعد الابهام)
۱۷	صفحه ۵۰ و ۵۱	۴۸	صفحه ۱۱۵ از (البیان بعد الابهام) تا صفحه ۱۱۹
۱۸	صفحه ۵۴ تا ۵۲	۴۹	صفحه ۱۱۹ تا ۱۲۵
۱۹	صفحه ۵۵ تا ۵۷ (الهمزه)	۵۰	صفحه ۱۲۵ و ۱۲۶ تا (و مما تقدم...)
۲۰	صفحه ۵۷ تا ۵۸ از (الهمزه) تا (ب- و قبح استعمال...)	۵۱	صفحه ۱۲۶ از (و مما تقدم...) و ۱۲۷
۲۱	صفحه ۵۸ تا ۶۰ از (ب- و قبح استعمال...) تا (۱- ما...)	۵۲	صفحه ۱۲۸ و ۱۲۹ تا (الرابع)
۲۲	صفحه ۶۰ و ۶۱ از (۱- ما...) تا (وقد تخرج...)	۵۳	صفحه ۱۲۹ از (الرابع) تا ۱۳۱
۲۳	صفحه ۶۱ از (وقد تخرج...) تا ۶۵	۵۴	صفحه ۱۳۱ و ۱۳۲
۲۴	صفحه ۶۵ تا ۶۸	۵۵	صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳
۲۵	صفحه ۶۸ تا ۷۱	۵۶	صفحه ۱۳۵ تا ۱۳۷
۲۶	صفحه ۷۱ تا ۷۳	۵۷	صفحه ۱۳۷ و ۱۳۸ تا (الثانی)
۲۷	صفحه ۷۴ تا ۷۶	۵۸	صفحه ۱۳۸ از (الثانی) و ۱۳۹ تا (ج- کون الجملة...)
۲۸	صفحه ۷۶ تا صفحه ۷۸ (تنبيهات)	۵۹	صفحه ۱۳۹ و ۱۴۰ از (ج- کون الجملة...) تا (الموضوع الثالث)
۲۹	صفحه ۷۸ تا صفحه ۷۹ از (تنبيهات) تا (الفصل الثاني)	۶۰	صفحه ۱۴۰ و ۱۴۱ از الموضوع الخامس تا (الموضوع الخامس)
۳۰	صفحه ۷۹ و ۸۰ تا (الفصل الثالث)	۶۱	صفحه ۱۴۱ تا ۱۴۳ از (الموضوع الخامس) تا (الثانی)
۳۱	صفحه ۸۰ تا ۸۳ از (تنبيهات) تا (۷- التنبيه على...)	۶۲	صفحه ۱۴۳ تا ۱۴۷ از (الثانی) تا (الباب التاسع)

دروس منطق

نام درس: منطق ۱

نام کتاب: درآمدی بر منطق کد: ۱/۱۶۱۱/۱

محدوده درس: تمام کتاب

مقطع: سیکل

جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول
۲	درس دوم
۳	درس سوم
۴	درس چهارم؛ از ابتدا تا وجه تقسیم مباحث منطق
۵	درس چهارم؛ از وجه تقسیم مباحث منطق تا انتهای درس
۶	حل تفصیلی خودآزمایی بخش اول و رفع اشکال
۷	درس پنجم
۸	درس ششم؛ از ابتدای درس تا انتهای صفحه ۵۶
۹	درس ششم؛ از صفحه ۵۶ تا انتهای درس
۱۰	درس هفتم؛ از ابتدای درس تا ابتدای ۲. تقسیم لفظ به مترادف و متباین صفحه ۶۰
۱۱	درس هفتم؛ از ۲. تقسیم لفظ به مترادف و متباین صفحه ۶۰ تا انتهای درس
۱۲	درس هشتم؛ از ابتدای درس تا ابتدای نسبت‌های چهارگانه صفحه ۶۴
۱۳	از ابتدای نسبت‌های چهارگانه صفحه ۶۴ تا انتهای درس
۱۴	درس نهم
۱۵	درس دهم
۱۶	درس یازدهم؛ از ابتدا تا اقسام کلی ذاتی و کلی عرضی صفحه ۷۶
۱۷	درس یازدهم؛ از اقسام کلی ذاتی و کلی عرضی تا پایان درس
۱۸	درس دوازدهم؛ از ابتدا تا انتهای صفحه ۸۰
۱۹	از ابتدای صفحه ۸۱ (فصل قریب) تا انتهای درس

جلسه	محدوده تدریس
۲۰	حل تفصیلی خودآزمایی بخش دوم و رفع اشکال
۲۱	درس سیزدهم؛ از ابتدا تا اقسام قضیه صفحه ۱۰۰
۲۲	درس سیزدهم؛ از اقسام قضیه صفحه ۱۰۰ تا انتهای درس
۲۳	درس چهاردهم؛ از ابتدای درس تا اقسام قضیه شرطیه صفحه ۱۰۴
۲۴	درس چهاردهم؛ از اقسام قضیه شرطیه تا پایان درس
۲۵	درس پانزدهم؛ از ابتدای درس تا تناقض صفحه ۱۰۸
۲۶	درس پانزدهم؛ از ابتدای تناقض صفحه ۱۰۸ تا انتهای درس
۲۷	درس شانزدهم؛ از ابتدای درس تا تمثیل
۲۸	درس شانزدهم؛ از تمثیل تا پایان درس
۲۹	درس هفدهم؛ از ابتدای درس تا ابتدای ساختار صفحه ۱۱۸
۳۰	درس هفدهم؛ از ابتدای ساختار صفحه ۱۱۸ تا پایان درس
۳۱	درس هجده ام
۳۲	درس نوزدهم؛ از ابتدای درس تا انتهای صفحه ۱۲۶
۳۳	درس نوزدهم؛ از ابتدای صفحه ۱۲۷ تا انتهای درس
۳۴	حل تفصیلی خودآزمایی بخش سوم و رفع اشکال
۳۵	حل تفصیلی خودآزمایی بخش سوم و رفع اشکال
۳۶	درس بیستم
۳۷	درس بیست و یکم؛ از ابتدای درس تا انتهای صفحه ۱۴۶
۳۸	درس بیست و یکم؛ از ابتدای مشهورات صفحه ۱۴۷ تا پایان درس
۳۹	درس بیست و دوم
۴۰	درس بیست و سوم
۴۱	درس بیست و چهارم؛ از ابتدای درس تا مغالطه در تمثیل صفحه ۱۶۲
۴۲	درس بیست و چهارم؛ از مغالطه در تمثیل تا پایان درس
۴۳	درس بیست و پنجم
۴۴	حل تفصیلی خودآزمایی بخش چهارم و رفع اشکال

نام درس: منطق ۱

نام کتاب: درآمدی بر منطق کد: ۱/۱۶۱۲/۲

محدوده درس: تمام کتاب

مقطع: دیپلم و دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
۱	درس اول	۱۹	درس دوازدهم؛ از ابتدای درس تا ابتدای اشکال صفحه ۱۰۴
۲	درس دوم	۲۰	درس دوازدهم؛ از ابتدای اشکال صفحه ۱۰۴ تا پایان درس
۳	درس سوم؛ از ابتدای درس تا انتهای صفحه ۴۵	۲۱	درس سیزدهم؛ از ابتدای درس تا ابتدای شکل دوم صفحه ۱۰۹
۴	درس سوم؛ از ابتدای صفحه ۴۶ تا پایان درس	۲۲	درس سیزدهم؛ از ابتدای شکل دوم صفحه ۱۰۹ تا پایان درس
۵	درس چهارم	۲۳	حل تفصیلی خودآزمایی بخش سوم و رفع اشکال
۶	درس پنجم	۲۴	حل تفصیلی خودآزمایی بخش سوم و رفع اشکال
۷	درس ششم؛ از ابتدای درس تا ۳ فصل صفحه ۶۰	۲۵	درس چهاردهم؛ از ابتدای درس تا انتهای صفحه ۱۳۲
۸	درس ششم؛ از ۳ فصل صفحه ۶۰ تا پایان درس	۲۶	درس چهاردهم؛ از ابتدای صفحه ۱۳۳ تا ابتدای همیات صفحه ۱۳۵
۹	حل تفصیلی خودآزمایی بخش دوم و رفع اشکال	۲۷	درس چهاردهم؛ از ابتدای همیات صفحه ۱۳۵ تا پایان درس
۱۰	درس هفتم؛ از ابتدای درس تا قضیه شرطیه صفحه ۷۸	۲۸	درس پانزدهم
۱۱	درس هفتم؛ از قضیه شرطیه صفحه ۷۸ تا انتهای درس	۲۹	درس شانزدهم
۱۲	درس هشتم؛ از ابتدای درس تا وحدت جزء و کل صفحه ۸۴	۳۰	درس هفدهم؛ از ابتدای درس تا انواع مغالطه درونی صفحه ۱۴۹
۱۳	درس هشتم؛ از وحدت جزء و کل تا	۳۱	درس هفدهم؛ از انواع مغالطه درونی صفحه ۱۴۹ تا پایان درس

جلسه	محدوده تدریس	جلسه	محدوده تدریس
	انتهای درس		
۱۴	درس نهم؛ از ابتدا تا عکس نقیض صفحه ۸۹	۳۲	درس هجدهم
۱۵	درس نهم؛ از عکس نقیض تا پایان درس	۳۳	درس نوزدهم؛ از ابتدای درس تا موضع صفحه ۱۵۹
۱۶	درس دهم؛ از ابتدا تا قیاس صفحه ۹۶	۳۴	درس نوزدهم؛ از موضع صفحه ۱۵۹ تا انتهای درس
۱۷	درس دهم و یازدهم؛ از ابتدای قیاس تا انتهای صفحه ۹۸	۳۵	حل تفصیلی خودآزمایی بخش چهارم و رفع اشکال
۱۸	درس یازدهم؛ از ابتدای صفحه ۱۰۰ تا انتهای درس	۳۶	حل تفصیلی خودآزمایی بخش چهارم و جمع بندی

نام درس: منطق ۲

نام کتاب: دانش منطق کد: ۱/۱۶۲۱/۳

محدوده درس:

مقطع: سیکل و دیپلم

جلسه	محدوده تدریس
۱	چگونگی و چرایی تدوین کتاب، روش فراگیری دروس، پاسخ به پرسش‌ها و تمرین‌ها و نیز نکات برگزیده مربوط به دانش‌پژوهان که در مقدمه کتاب آمده است
۲	درس اول؛ از ابتدا تا موضوع منطق
۳	درس اول؛ از موضوع منطق تا پایان درس
۴	درس دوم؛ از ابتدا تا شبهه سوم
۵	درس دوم؛ از شبهه سوم تا پایان درس
۶	درس سوم؛ از ابتدا تا منطق صوری و مادی
۷	درس سوم؛ از منطق صوری و مادی تا پایان درس
۸	درس چهارم؛ گزارشی از مؤلف منطق و طبقه‌بندی آموزشی کتاب‌های منطقی (نه تدریس)
۹	درس ششم؛ از ابتدا تا تصور و تصدیق
۱۰	درس ششم؛ از تصور و تصدیق تا اقسام تصور و تصدیق
۱۱	درس ششم؛ از اقسام تصور و تصدیق تا پایان درس
۱۲	درس هفتم؛ از ابتدا تا تجرید و تعمیم
۱۳	درس هفتم؛ از تجرید و تعمیم تا عالم زبان
۱۴	درس هفتم؛ از عالم زبان تا پایان درس
۱۵	درس هشتم؛ از ابتدا تا دلالت وضعی
۱۶	درس هشتم؛ از دلالت وضعی تا «با توجه به آنچه ذکر شد، نکات ذیل شایان اهمیت است» صفحه ۸۳
۱۷	درس هشتم؛ از «با توجه به آنچه ذکر شد، نکات ذیل شایان اهمیت است» صفحه ۸۳ تا پایان درس
۱۸	درس نهم؛ از ابتدای درس تا اقسام لفظ مرکب

جلسه	محدوده تدریس
۱۹	درس نهم؛ از اقسام لفظ مرکب تا تقسیم لفظ به مترادف و متباین
۲۰	درس نهم؛ از تقسیم لفظ به مترادف و متباین تا ۳. تقابل متقابلان صفحه ۸۹
۲۱	درس نهم؛ از ۳. تقابل متقابلان صفحه ۸۹ تا پایان درس
۲۲	درس دهم؛ از ابتدا تا «۲. در مشترک لفظی باید دانست» صفحه ۹۲
۲۳	درس دهم؛ از «۲. در مشترک لفظی باید دانست» تا «در منقول باید دانست»
۲۴	درس دهم؛ از «در منقول باید دانست» تا انتهای درس
۲۵	درس یازدهم؛ از ابتدا تا مفهوم کلی و مفهوم جزئی
۲۶	درس یازدهم؛ از مفهوم کلی و مفهوم جزئی تا اول تحقیقی درباره مفهوم کلی
۲۷	درس دوازدهم؛ از ابتدای درس تا دلالت لفظ بر مفهوم و مصداق
۲۸	درس دوازدهم؛ از دلالت لفظ بر مفهوم و مصداق تا پایان درس
۲۹	درس سیزدهم؛ از ابتدای درس تا نسبت میان نقیض دو کلی
۳۰	درس سیزدهم؛ از نسبت میان نقیض دو کلی تا نقیض اعم و اخص مطلق
۳۱	درس سیزدهم؛ از نقیض اعم و اخص مطلق تا نقیض اعم و اخص من وجه
۳۲	درس سیزدهم؛ از نقیض اعم و اخص من وجه تا پایان درس
۳۳	درس چهاردهم؛ از ابتدای درس تا رسالت منطقی در بحث تعریف
۳۴	درس چهاردهم؛ از «رسالت منطقی» در بحث تعریف تا «شایان توجه است که انسان در مواجهه با یک لفظ دو حالت دارد» (انتهای صفحه ۱۲۱)
۳۵	درس چهاردهم؛ از «شایان توجه است که انسان در مواجهه با یک لفظ دو حالت دارد» تا پایان درس بدون بیان پاورقی صفحه ۱۲۱
۳۶	درس پانزدهم؛ از ابتدای درس تا «۲. تعریف باید از جهت مفهوم نزد مخاطب روشن تر از معرف باشد»
۳۷	درس پانزدهم؛ از «۲. تعریف باید از جهت مفهوم نزد مخاطب روشن تر از معرف باشد» تا «قلمرو تعریف»
۳۸	درس پانزدهم؛ از قلمرو تعریف صفحه ۱۳۰ تا انتهای درس
۳۹	درس شانزدهم؛ از ابتدای درس تا کلی ذاتی و کلی عرضی

جلسه	محدوده تدریس
۴۰	درس شانزدهم؛ از کلی ذاتی و عرضی تا اقسام کلی ذاتی و عرضی
۴۱	درس شانزدهم؛ از اقسام کلی ذاتی و عرضی تا پایان درس
۴۲	درس هفدهم؛ از ابتدای درس تا سلسله مراتب انواع
۴۳	درس هفدهم؛ از سلسله مراتب انواع تا پایان درس
۴۴	درس هجده ام؛ از ابتدای درس تا اقسام عرضی لازم
۴۵	درس هجده ام؛ از اقسام عرضی لازم تا پایان درس
۴۶	درس نوزده ام؛ از ابتدا تا ملحقات رسم ناقص
۴۷	درس نوزده ام؛ از ملحقات رسم ناقص تا انتهای درس
۴۸	درس بیستم؛ از ابتدا تا اقسام تقسیم منطقی
۴۹	درس بیستم؛ از اقسام تقسیم منطقی تا پایان درس
۵۰	درس بیست و یکم؛ از ابتدای درس تا صورت قضیه و ماده قضیه
۵۱	درس بیست و یکم؛ از صورت قضیه و ماده قضیه تا قضیه شرطیه
۵۲	درس بیست و یکم؛ از قضیه شرطیه تا پایان درس
۵۳	درس بیست و دوم؛ از ابتدای درس تا معدوله و محصله
۵۴	درس بیست و دوم؛ از معدوله و محصله تا موجهه و مطلقه
۵۵	درس بیست و دوم؛ از موجهه و مطلقه تا پایان درس
۵۶	درس بیست و سوم؛ از ابتدا تا دائمه مطلقه
۵۷	درس بیست و سوم؛ از دائمه مطلقه تا قضیه موجهه مرکب
۵۸	درس بیست و سوم؛ از قضیه موجهه مرکب تا وجودیه لازمیه
۵۹	درس بیست و سوم؛ از وجودیه لازمیه تا ممکنه خاصه
۶۰	درس بیست و سوم؛ از ممکنه خاصه تا پایان درس
۶۱	درس بیست و چهارم؛ از ابتدای درس تا حمل اولی ذاتی و شایع صناعی
۶۲	درس بیست و چهارم؛ از حمل اولی ذاتی و شایع صناعی تا انتهای درس (بدون بیان تحقیق)

جلسه	محدوده تدریس
	درباره حمل اولی و شایع)
۶۳	درس بیست و پنجم: از ابتدای درس تا قضیه شرطیه موجب و سالبه
۶۴	درس بیست و پنجم: از قضیه شرطیه موجب و سالبه تا گونه‌هایی از قضیه شرطیه به اعتبار اطراف آن
۶۵	از گونه‌هایی از قضیه شرطیه به اعتبار اطراف آن تا قضیه شرطیه اتصالی لزومی و اتفاقی
۶۶	درس بیست و پنجم: از قضیه شرطیه اتصالی لزومی و اتفاقی تا قضیه شرطی انفصالی حقیقی، مانعة الجمع و مانعة الخلو
۶۷	درس بیست و پنجم: از قضیه شرطی انفصالی حقیقی، مانعة الجمع و مانعة الخلو تا پایان درس
۶۸	درس بیست و ششم: از ابتدای درس تا صورت‌های صدق قضیه شرطیه انفصالی
۶۹	درس بیست و ششم: از صورت‌های صدق قضیه شرطیه انفصالی تا تبدیل قضیه حملیه و شرطیه به یکدیگر
۷۰	درس بیست و ششم: از تبدیل قضیه حملیه و شرطیه به یکدیگر تا قضایای محرف
۷۱	درس بیست و ششم: از قضایای محرف تا ۵. موصول‌ها
۷۲	درس بیست و ششم: از ۵. موصول‌ها تا انتهای درس
۷۳	درس بیست و هفتم: از ابتدای درس تا اقسام استدلال مباشر
۷۴	درس بیست و هفتم: از اقسام استدلال مباشر تا پایان درس
۷۵	درس بیست و هشتم: از ابتدای درس تا اختلاف‌های معتبر در تناقض
۷۶	درس بیست و هشتم: از اختلاف‌های معتبر در تناقض تا پایان درس
۷۷	مرور و رفع اشکال منطق ۲
۷۸	مرور و رفع اشکال منطق ۲

نام درس: منطق ۲

نام کتاب: دانش منطق کد: ۱/۱۶۲۱/۳

محدوده درس:

مقطع: دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس
۱	به چگونگی و چرایی تدوین کتاب، روش فراگیری دروس و نیز نکات برگزیده مربوط به دانش پژوهان که در مقدمه کتاب آمده است
۲	درس اول؛ از ابتدا تا موضوع منطق
۳	درس اول؛ از موضوع منطق تا پایان درس
۴	درس دوم؛ از ابتدا تا پایان درس
۵	درس سوم؛ از ابتدا تا منطق صوری و مادی
۶	درس سوم؛ از منطق صوری و مادی تا پایان درس
۷	گزارشی از درس چهارم و درس پنجم (نه تدریس)
۸	درس ششم از ابتدا تا اقسام تصور و تصدیق
۹	درس ششم از اقسام تصور و تصدیق تا پایان درس
۱۰	جمع بندی و رفع اشکال بخش اول
۱۱	درس هفتم؛ از ابتدا تا عالم زبان
۱۲	درس هفتم؛ از عالم زبان تا انتهای درس
۱۳	درس هشتم؛ از ابتدا تا دلالت التزامی
۱۴	درس هشتم؛ از دلالت التزامی تا پایان درس
۱۵	درس نهم؛ از ابتدا تا تقسیم لفظ به مترادف و متباین
۱۶	درس نهم؛ از تقسیم لفظ به مترادف و متباین تا انتهای درس
۱۷	درس دهم؛ از ابتدا تا «۳. در مرتجل باید دانست» صفحه ۹۳
۱۸	درس دهم؛ از «۳. در مرتجل باید دانست» تا پایان درس
۱۹	درس یازدهم؛ از ابتدا تا انتهای درس
۲۰	درس دوازدهم؛ از ابتدا تا دلالت لفظ بر مفهوم و مصداق
۲۱	درس دوازدهم؛ از دلالت لفظ بر مفهوم و مصداق تا پایان درس
۲۲	درس سیزدهم؛ از ابتدای درس تا نقیض اعم و اخص مطلق

جلسه	محدوده تدریس
۲۳	درس سیزدهم؛ از نقیض اعم و اخص مطلق تا نقیض اعم و اخص من وجه
۲۴	درس سیزدهم؛ از نقیض اعم و اخص من وجه تا پایان درس
۲۵	جمع بندی و رفع اشکال بخش دوم فصل اول
۲۶	درس چهاردهم؛ از ابتدا تا معنای تعریف
۲۷	درس چهاردهم؛ از معنای تعریف تا پایان درس بدون بیان پاورقی صفحه ۱۲۲
۲۸	درس پانزدهم؛ از ابتدای درس تا «۳. تعریف باید با معرف مغایرت مفهومی داشته باشد»
۲۹	درس پانزدهم؛ از «۳. تعریف باید با معرف مغایرت مفهومی داشته باشد» تا انتهای درس
۳۰	درس شانزدهم؛ از ابتدای درس تا اقسام کلی ذاتی و عرضی
۳۱	درس شانزدهم؛ از اقسام کلی ذاتی و عرضی تا انتهای درس
۳۲	درس هفدهم؛ از ابتدای درس تا سلسله مراتب انواع
۳۳	درس هفدهم؛ از سلسله مراتب انواع تا پایان درس
۳۴	درس هجده ام؛ از ابتدای درس تا اقسام عرضی لازم
۳۵	درس هجده ام؛ از اقسام عرضی لازم تا پایان درس
۳۶	درس نوزده ام؛ از ابتدا تا ملحقات رسم ناقص
۳۷	درس نوزده ام؛ از ملحقات رسم ناقص تا انتهای درس
۳۸	درس بیستم؛ از ابتدا تا اقسام تقسیم منطقی
۳۹	درس بیستم؛ از اقسام تقسیم منطقی تا پایان درس
۴۰	جمع بندی و رفع اشکال بخش دوم فصل دوم
۴۱	درس بیست و یکم؛ از ابتدا تا اقسام قضیه
۴۲	درس بیست و یکم؛ از اقسام قضیه تا پایان درس
۴۳	درس بیست و دوم؛ از ابتدای درس تا معدوله و محصله
۴۴	درس بیست و دوم؛ از معدوله و محصله تا موجهه و مطلقه
۴۵	درس بیست و دوم؛ از موجهه و مطلقه تا پایان درس
۴۶	درس بیست و سوم؛ از ابتدای درس تا قضیه موجهه مرکب
۴۷	درس بیست و سوم؛ از قضیه موجهه مرکب تا حینیه دائمه
۴۸	درس بیست و سوم؛ از حینیه دائمه تا انتهای درس
۴۹	درس بیست و چهارم؛ از ابتدای درس تا حمل اولی ذاتی و شایع صناعی

جلسه	محدوده تدریس
۵۰	درس بیست و چهارم؛ از حمل اولی ذاتی و شایع صناعی تا انتهای درس
۵۱	درس بیست و پنجم؛ از ابتدای درس تا قضیه شرطیه شخصیه مهمله و محصوره
۵۲	درس بیست و پنجم؛ از قضیه شرطیه شخصیه مهمله و محصوره تا قضیه شرطیه اتصالی لزومی و اتفاقی
۵۳	درس بیست و پنجم؛ از قضیه شرطیه اتصالی لزومی و اتفاقی تا پایان درس
۵۴	درس بیست و ششم؛ از ابتدا تا تبدیل قضیه حملیه و شرطیه به یکدیگر
۵۵	درس بیست و ششم؛ از تبدیل قضیه حملیه و شرطیه به یکدیگر تا قضایای محرف
۵۶	درس بیست و ششم؛ از قضایای محرف تا پایان درس
۵۷	جمع بندی و رفع اشکال بخش سوم فصل اول
۵۸	درس بیست و هفتم؛ از ابتدای درس تا اقسام استدلال مباشر
۵۹	درس بیست و هفتم؛ از اقسام استدلال مباشر تا پایان درس
۶۰	درس بیست و هشتم؛ از ابتدای درس تا اختلاف‌های معتبر در تناقض
۶۱	درس بیست و هشتم؛ از اختلاف‌های معتبر در تناقض تا انتهای درس
۶۲	درس بیست و نهم؛ از ابتدای درس تا عکس مستوی قضایای محصوره
۶۳	درس بیست و نهم؛ از عکس مستوی قضایای محصوره تا پایان درس
۶۴	درس سی ام؛ از ابتدای درس تا «ب. سالبه جزئی»
۶۵	درس سی ام؛ از «ب. سالبه جزئی» تا پایان درس
۶۶	درس سی و یکم؛ از ابتدای درس تا «ج. موجه کلیه»
۶۷	درس سی و یکم؛ از «ج. موجه کلیه» تا عکس نقیض قضیه شرطیه
۶۸	درس سی و یکم؛ از عکس نقیض قضیه شرطیه تا پایان درس
۶۹	درس سی و دوم؛ از ابتدای درس تا نقض موضوع
۷۰	درس سی و دوم؛ از نقض موضوع تا نقض طرفین
۷۱	درس سی و دوم؛ از نقض طرفین تا انتهای درس
۷۲	جمع بندی و رفع اشکال بخش سوم فصل دوم

نام درس: منطق ۳

نام کتاب: دانش منطق کد: ۱/۱۶۲۱/۳

محدوده درس:

مقطع: سیکل و دیپلم

جلسه	محدوده تدریس
۱	درس بیست و نهم: از ابتدای درس تا عکس مستوی قضایای محصوره
۲	درس بیست و نهم: از عکس مستوی قضایای محصوره تا پایان درس
۳	درس سی ام: از ابتدای درس تا «ب. سالبه جزئیه»
۴	درس سی ام: از «ب. سالبه جزئیه» تا پایان درس
۵	درس سی و یکم: از ابتدای درس تا «ج. موجه کلیه»
۶	درس سی و یکم: از «ج. موجه کلیه» تا عکس نقیض قضیه شرطیه اتصالی
۷	درس سی و یکم: از عکس نقیض قضیه شرطیه اتصالی تا پایان درس
۸	درس سی و دوم: از ابتدای درس تا نقض موضوع
۹	درس سی و دوم: از نقض موضوع تا نقض طرفین
۱۰	درس سی و دوم: از نقض طرفین تا انتهای درس
۱۱	درس سی و سوم: از ابتدای درس تا استقراء ناقص
۱۲	درس سی و سوم: از استقراء ناقص تا پایان درس
۱۳	درس سی و چهارم: از ابتدای درس تا کاربرد تمثیل
۱۴	درس سی و چهارم: از کاربرد تمثیل تا پایان درس
۱۵	درس سی و پنجم: از ابتدای درس تا اقسام قیاس
۱۶	درس سی و پنجم: از اقسام قیاس تا قیاس ساده و مرکب
۱۷	درس سی و پنجم: از قیاس ساده و مرکب تا قیاس خلف
۱۸	درس سی و پنجم: از قیاس خلف تا پایان درس
۱۹	درس سی و ششم: از ابتدای درس تا شکل چهارم

جلسه	محدوده تدریس
۲۰	درس سی و ششم؛ از شکل چهارم تا پایان درس
۲۱	درس سی و هفتم؛ از ابتدا تا شرایط اختصاصی اشکال قیاس اقترانی
۲۲	درس سی و هفتم؛ از شرایط اختصاصی اشکال قیاس اقترانی تا پایان درس
۲۳	درس سی و هشتم؛ از ابتدای درس تا ضروب منتج شکل دوم و اثبات آن‌ها
۲۴	درس سی و هشتم؛ از ضروب منتج شکل دوم و اثبات آن‌ها تا «۳. صغرا موجه جزئی و کبرا سالبه کلیه باشد»
۲۵	درس سی و هشتم؛ از «۳. صغرا موجه جزئی و کبرا سالبه کلیه باشد» تا انتهای درس
۲۶	درس سی و نهم؛ از ابتدا تا ضروب منتج شکل چهارم و اثبات آن‌ها
۲۷	درس سی و نهم؛ از ضروب منتج شکل چهارم و اثبات آن‌ها تا پایان درس
۲۸	درس چهل؛ از ابتدای درس تا برخی از کاربردی‌ترین اقسام قیاس اقترانی شرطی
۲۹	درس چهل؛ از برخی از کاربردی‌ترین اقسام قیاس اقترانی شرطی تا مرکب از شرطی اتصالی و انفصالی
۳۰	درس چهل؛ از مرکب از شرطی اتصالی و انفصالی تا پایان درس
۳۱	درس چهل و یک؛ از ابتدا تا شرایط اختصاصی
۳۲	درس چهل و یک؛ از شرایط اختصاصی تا شرایط اختصاصی قیاس استثنایی انفصالی
۳۳	درس چهل و یک؛ از شرایط اختصاصی قیاس استثنایی انفصالی تا پایان درس
۳۴	جمع‌بندی و رفع اشکال
۳۵	درس چهل و سوم؛ از ابتدای درس تا مبادی و مقدمات استدلال
۳۶	درس چهل و سوم؛ از مبادی و مقدمات استدلال تا انتهای درس
۳۷	درس چهل و چهارم؛ از ابتدای درس تا مجربات
۳۸	درس چهل و چهارم؛ از مجربات تا حدسیات
۳۹	درس چهل و چهارم؛ از حدسیات تا متواترات
۴۰	درس چهل و چهارم؛ از متواترات تا پایان درس
۴۱	درس چهل و پنجم؛ از ابتدای درس تا وهمیات
۴۲	درس چهل و پنجم؛ از وهمیات تا مقبولات

جلسه	محدوده تدریس
۴۳	درس چهل و پنجم؛ از مقبولات تا پایان درس
۴۴	درس چهل و ششم؛ از ابتدا تا پایان درس
۴۵	درس چهل و هفتم؛ از ابتدا تا برهان ائی
۴۶	درس چهل و هفتم؛ از برهان ائی تا برهان لمی و انی در قیاس استثنایی
۴۷	درس چهل و هفتم؛ از برهان لمی و انی در قیاس استثنایی تا پایان درس
۴۸	درس چهل و هشتم؛ از ابتدای درس تا ذاتی بودن محمول برای موضوع
۴۹	درس چهل و هشتم؛ از ذاتی بودن محمول برای موضوع تا اولی بودن محمول برای موضوع
۵۰	درس چهل و هشتم؛ از اولی بودن محمول برای موضوع تا پایان درس
۵۱	درس چهل و نهم؛ از ابتدای درس تا کارکردهای مغالطه
۵۲	درس چهل و نهم؛ از کارکردهای مغالطه تا پایان درس
۵۳	درس پنجاه و یکم؛ از ابتدای درس تا مغالطه درونی
۵۴	درس پنجاه و یکم؛ از مغالطه درونی تا پایان درس
۵۵	درس پنجاه و دوم؛ از ابتدا تا مغالطه در صورت استدلال
۵۶	درس پنجاه و دوم؛ از مغالطه در صورت استدلال تا پایان درس
۵۷	درس پنجاه و سوم؛ از ابتدای درس تا مغالطه ترکیب مفصل
۵۸	درس پنجاه و سوم؛ از مغالطه ترکیب مفصل تا مغالطه رفع مقدم
۵۹	درس پنجاه و سوم؛ از مغالطه رفع مقدم تا پایان درس
۶۰	درس پنجاه و چهارم؛ از ابتدای درس تا مغالطه تقسیم
۶۱	درس پنجاه و چهارم؛ از مغالطه تقسیم تا انتهای درس
۶۲	درس پنجاه و پنجم؛ از ابتدای درس تا مغالطه تهدید
۶۳	درس پنجاه و پنجم؛ از مغالطه تهدید تا پایان درس
۶۴	درس پنجاه و ششم؛ از ابتدای درس تا مقایسه جدل با برهان
۶۵	درس پنجاه و ششم؛ از مقایسه جدل با برهان تا پایان درس

جلسه	محدوده تدریس
۶۶	درس پنجاه و هفتم؛ از ابتدای درس تا مبادی جدل
۶۷	درس پنجاه و هفتم؛ از مبادی جدل تا پایان درس
۶۸	درس پنجاه و هشتم؛ از ابتدای درس تا آداب جدل
۶۹	درس پنجاه و هشتم؛ از آداب جدل تا آموزش‌هایی برای مجیب
۷۰	درس پنجاه و هشتم؛ از آموزش‌هایی برای مجیب تا انتهای درس
۷۱	درس پنجاه و نهم؛ از ابتدای درس تا صورت تالیف خطابه
۷۲	درس پنجاه و نهم؛ از صورت تالیف خطابه تا آداب خطابه
۷۳	درس پنجاه و نهم؛ از آداب خطابه تا پایان درس
۷۴	درس شصتم؛ از ابتدا تا جایگاه شعر در منطق
۷۵	درس شصتم؛ از جایگاه شعر در منطق تا پایان درس
۷۶	جمع بندی، رفع ابهام و پاسخ به سوال‌های باقی مانده
۷۷	جمع بندی، رفع ابهام و پاسخ به سوال‌های باقی مانده
۷۸	جمع بندی، رفع ابهام و پاسخ به سوال‌های باقی مانده

نام درس: منطق ۳

نام کتاب: دانش منطق کد: ۱/۱۶۲۱/۳

محدوده درس:

مقطع: دانشگاهی

جلسه	محدوده تدریس
۱	درس سی و سوم؛ از ابتدای درس تا انتهای درس
۲	درس سی و چهارم؛ از ابتدای درس تا انتهای درس
۳	درس سی و پنجم؛ از ابتدای درس تا اقسام قیاس
۴	درس سی و پنجم؛ از اقسام قیاس تا قیاس ساده و مرکب
۵	درس سی و پنجم؛ از قیاس ساده و مرکب تا قیاس خلف
۶	درس سی و پنجم؛ از قیاس خلف تا پایان درس
۷	درس سی و ششم؛ از ابتدای درس تا شکل چهارم
۸	درس سی و ششم؛ از شکل چهارم تا پایان درس
۹	درس سی و هفتم؛ از ابتدا تا شرایط اختصاصی اشکال قیاس اقترانی
۱۰	درس سی و هفتم؛ از شرایط اختصاصی اشکال قیاس اقترانی تا پایان درس
۱۱	درس سی و هشتم؛ از ابتدای درس تا ضروب منتج شکل دوم و اثبات آنها
۱۲	درس سی و هشتم؛ از ضروب منتج شکل دوم و اثبات آنها تا «۳. صغرا موجب جزئیة و کبرا سالبه کلیه است»
۱۳	درس سی و هشتم؛ از «۳. صغرا موجب جزئیة و کبرا سالبه کلیه است» تا انتهای درس
۱۴	درس سی و نهم؛ از ابتدا تا ضروب منتج شکل چهارم و اثبات آنها
۱۵	درس سی و نهم؛ از ضروب منتج شکل چهارم و اثبات آنها تا پایان درس
۱۶	درس چهل؛ از ابتدای درس تا برخی از کاربردی‌ترین اقسام قیاس اقترانی شرطی
۱۷	درس چهل؛ از برخی از کاربردی‌ترین اقسام قیاس اقترانی شرطی تا مرکب از شرطی اتصالی و انفصالی
۱۸	درس چهل؛ از مرکب از شرطی اتصالی و انفصالی تا پایان درس
۱۹	درس چهل و یک؛ از ابتدا تا شرایط اختصاصی
۲۰	درس چهل و یک؛ از شرایط اختصاصی تا شرایط اختصاصی قیاس استثنایی انفصالی
۲۱	درس چهل و یک؛ از شرایط اختصاصی قیاس استثنایی انفصالی تا پایان درس

جلسه	محدوده تدریس
۲۲	گزارشی از درس چهل و دوم (نه تدریس)
۲۳	جمع بندی و رفع اشکال بخش سوم فصل سوم
۲۴	درس چهل و سوم: از ابتدای درس تا مبادی و مقدمات استدلال
۲۵	درس چهل و سوم: از مبادی و مقدمات استدلال تا انتهای درس
۲۶	درس چهل و چهارم: از ابتدای درس تا مجربات
۲۷	درس چهل و چهارم: از مجربات تا حدسیات
۲۸	درس چهل و چهارم: از حدسیات تا متواترات
۲۹	درس چهل و چهارم: از متواترات تا پایان درس
۳۰	درس چهل و پنجم: از ابتدای درس تا وهمیات
۳۱	درس چهل و پنجم: از وهمیات تا مقبولات
۳۲	درس چهل و پنجم: از مقبولات تا پایان درس
۳۳	درس چهل و ششم: از ابتدا تا پایان درس
۳۴	درس چهل و هفتم: از ابتدا تا برهان ائی
۳۵	درس چهل و هفتم: از برهان ائی تا برهان لمی و انی در قیاس استثنایی
۳۶	درس چهل و هفتم: از برهان لمی و انی در قیاس استثنایی تا پایان درس
۳۷	درس چهل و هشتم: از ابتدای درس تا ذاتی بودن محمول برای موضوع
۳۸	درس چهل و هشتم: از ذاتی بودن محمول برای موضوع تا اولی بودن محمول برای موضوع
۳۹	درس چهل و هشتم: از اولی بودن محمول برای موضوع تا کلی بودن مقدمات
۴۰	درس چهل و هشتم: از کلی بودن مقدمات تا پایان درس
۴۱	جمع بندی و رفع اشکال بخش سوم فصل چهارم
۴۲	درس چهل و نهم: از ابتدای درس تا کارکردهای مغالطه
۴۳	درس چهل و نهم: از کارکردهای مغالطه تا پایان درس
۴۴	گزارشی از درس پنجاهم (نه تدریس)
۴۵	درس پنجاه و یکم: از ابتدای درس تا مغالطه‌های درونی
۴۶	درس پنجاه و یکم: از مغالطه‌های درونی تا پایان درس
۴۷	درس پنجاه و دوم: از ابتدا تا مغالطه در صورت استدلال

جلسه	محدوده تدریس
۴۸	درس پنجاه و دوم؛ از مغالطه در صورت استدلال تا پایان درس
۴۹	درس پنجاه و سوم؛ از ابتدای درس تا مغالطه ترکیب مفصل
۵۰	درس پنجاه و سوم؛ از مغالطه ترکیب مفصل تا مغالطه رفع مقدم
۵۱	درس پنجاه و سوم؛ از مغالطه رفع مقدم تا پایان درس
۵۲	درس پنجاه و چهارم؛ از ابتدای درس تا مغالطه علت شمردن امر مقدم
۵۳	درس پنجاه و چهارم؛ از مغالطه علت شمردن امر مقدم تا انتهای درس
۵۴	درس پنجاه و پنجم؛ از ابتدای درس تا مغالطه تهدید
۵۵	درس پنجاه و پنجم؛ از مغالطه تهدید تا پایان درس
۵۶	درس پنجاه و ششم؛ از ابتدای درس تا مقایسه جدل با برهان
۵۷	درس پنجاه و ششم؛ از مقایسه جدل با برهان تا پایان درس
۵۸	جمع بندی و دوره صناعت مغالطه
۵۹	درس پنجاه و هفتم؛ از ابتدای درس تا مبادی جدل
۶۰	درس پنجاه و هفتم؛ از مبادی جدل تا پایان درس
۶۱	درس پنجاه و هشتم؛ از ابتدای درس تا آداب جدل
۶۲	درس پنجاه و هشتم؛ از آداب جدل تا آموزش‌هایی برای مجیب
۶۳	درس پنجاه و هشتم؛ از آموزش‌هایی برای مجیب تا انتهای درس
۶۴	جمع بندی و دوره صناعت جدل
۶۵	درس پنجاه و نهم؛ از ابتدای درس تا صورت تالیف خطابه
۶۶	درس پنجاه و نهم؛ از صورت تالیف خطابه تا آداب خطابه
۶۷	درس پنجاه و نهم؛ از آداب خطابه تا پایان درس
۶۸	درس شصتم؛ از ابتدا تا جایگاه شعر در منطق
۶۹	درس شصتم؛ از جایگاه شعر در منطق تا پایان درس
۷۰	دوره و رفع اشکال منطق ۳
۷۱	دوره و رفع اشکال منطق ۳
۷۲	دوره و رفع اشکال منطق ۳

بخش هفتم: پیوست‌ها

پیوست ۱: شرایط نظام وظیفه

نکات قابل توجه در خصوص شرایط نظام وظیفه:

- (۱) افرادی که قبل از سن مشمولیت (۱۸ سالگی) از مقطع دوازدهم (دیپلم یا پیش‌دانشگاهی) فارغ‌التحصیل شده‌اند، ظرف مدت ۶ ماه بعد از زمان ورود به سن مشمولیت مجاز به ثبت‌نام در حوزه می‌باشند.
- (۲) افرادی که سن آن‌ها بین ۱۸ تا ۲۰ باشد باید موقع پذیرش در حوزه مدرک دیپلم یا پایه دوازده را دارا باشند.
- (۳) افرادی که دیپلم یا مدرک دوازدهم خود را بعد از سن ۲۰ سالگی اخذ کرده‌اند در صورت نداشتن معافیت دائم یا پایان خدمت، مجاز به پذیرش در حوزه نمی‌باشند.
- (۴) محاسبه وضعیت سنی نظام وظیفه دانش‌آموزان مدارس شبانه و یا آموزش از راه دور، در صورت داشتن معافیت تحصیلی همانند دانش‌آموزان روزانه محاسبه می‌گردد.
- (۵) با توجه به این‌که تحصیل هم زمان در حوزه و دانشگاه، مغایر با قوانین سازمان وظیفه عمومی می‌باشد لذا فرد موظف است در صورت پذیرش در حوزه علمیه پس

از طی مراحل پذیرش و گزینش، اصل مدرک فارغ‌التحصیلی و یا انصراف رسمی خود را ارائه نماید. در غیر این صورت پذیرش آنان ملغی خواهد شد.

۶) کلیه فارغ‌التحصیلان و یا کسانی که قصد انصراف از دانشگاه را دارند، در صورتی مجاز به پذیرش می‌باشند که از تاریخ فارغ‌التحصیلی یا انصراف آنان بیش از یک سال نگذشته باشد.

۷) مطابق با قانون نظام وظیفه ترخیص سربازان حین خدمت، فارغ‌التحصیل مقطع دیپلم و بالاتر، به شرط نداشتن غیبت اولیه و همچنین رعایت شرط سنی برای تحصیل در حوزه‌های علمیه امکان‌پذیر می‌باشد.

۸) افراد دارای برگه آماده به خدمت «بدون غیبت و اضافه خدمت» که تاریخ اعزام آن‌ها بعد از شروع سال تحصیلی باشد، مجاز به ثبت‌نام می‌باشند.

۹) افرادی که در دوران تحصیل در مقطع دیپلم یا دانشگاه، از تحصیل انصراف داده‌اند و مجدداً مشغول به تحصیل شده‌اند، اگر برای ورود به حوزه مجدداً از تحصیل انصراف دهند، نیازمند ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم هستند.

۱۰) افرادی که به دلایلی مانند مشروط شدن، از دانشگاه اخراج شده‌اند برای ورود به حوزه نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

۱۱) افرادی که از حداکثری سنوات تحصیل خود (سنوات ارفاقی) استفاده کرده‌اند نیاز به ارائه پایان خدمت و یا معافیت دائم دارند.

۱۲) افرادی که به دلایلی ترک تحصیل نموده‌اند و به سن مشمولیت رسیده‌اند در صورت نداشتن معافیت دائم یا پایان خدمت مجاز به پذیرش در حوزه نمی‌باشند.

پیوست ۲: دستورالعمل اجرایی مشاوره

مقدمه

مشاوره در حال حاضر یکی از روش‌های مهم و قابل توجه در دستیابی به اطلاعات است. از طریق مشاوره می‌توان اطلاعات منحصر به فرد تخصصی و مطالب جالب مستندی را که به راحتی به دست نمی‌آیند جمع آوری کرد. با توجه به اهمیت جذب نیروهای شایسته از نظر توانایی‌های علمی، اخلاقی و روان‌شناختی در حوزه علمیه، آزمون روانی و مشاوره با دستورالعمل و فرآیند مشخص از افراد پذیرش شده در آزمون کتبی ورودی انجام می‌پذیرد.

(۱) آزمون‌های روان‌شناختی

آزمون‌های روان‌شناختی (جهت سنجش شخصیت، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی):

در این بخش برای ورودی‌های سیکل) پایین‌تر از ۱۶ سال (تست نئو) فرم کوتاه (و برای ورودی‌های دیپلم و بالاتر تست کتل یا تست شخصیت بومی حوزه اخذ می‌شود.

(۲) مصاحبه روان‌شناختی

در این مرحله خصوصیات شخصیتی، سلامت روان، هوش و توانمندی‌های فردی بررسی می‌شود.

مهم‌ترین موضوعات کلیدی در مصاحبه روان‌شناختی عبارتند از:

۱. سلامت روان که شامل: اضطراب، افسردگی، وسواس، خشم و پرخاشگری، دو قطبی، اختلال شخصیت و سایکوز) میزان تأثیرگذاری هر کدام از مؤلفه‌های فوق برای پذیرش به تشخیص مصاحبه‌گر می‌باشد؛

۲. معنویت و دینداری؛

۳. انگیزه و هدفمندی؛

۴. توانایی‌های شناختی؛

۵. پایداری هیجانی / عاطفه؛

۶. وظیفه شناسی؛

۷. درونگرایی / برونگرایی؛

۸. هوش و حافظه؛

۹. انسجام فکری؛

۱۰. پشتکار / تلاش؛

۱۱. انرژی روانی / سرزندگی؛

۱۲. انعطاف پذیری؛

۱۳. خلاقیت؛

۱۴. هوش اجتماعی؛

۱۵. عزت نفس / اعتماد به نفس.

هم‌چنین طرز رفتار فرد در مشاوره) شامل کلیه حرکات و سکنات فرد اعم از نوع صحبت، نوع نشستن، نوع نگاه کردن، ورود و خروج فرد به اتاق مشاوره، طرز بیان، تن صدا، نوع لباس و رنگ آن و (... دارای اهمیت است و باید مورد بررسی قرار گیرد.

نتیجه:

نظر استاد مشاور در فرم ذیل درج می‌گردد:

بنابراین نظر نهایی استاد مشاور در قالب یکی از این ۳ گزینه درج می‌گردد:

۱) قبول ☐ (۷۱-۱۰۰)

۲) مشروط ☐ (۶۱-۷۰)

الف: بررسی بیشتر در مرکز مشاوره حوزه ☐

ب: بررسی بیشتر در طرح میثاق ☐

۳) عدم قبول ☐ (۶۰-۰)

شرایط اساتید مشاور شرکت کننده در مصاحبه روان‌شناختی:

- حداقل مدرک کارشناسی ارشد روان‌شناسی یا مشاوره و یا مرتبط و یا گذراندن دوره‌های مقدماتی، تکمیلی و تخصصی معاونت تهذیب حوزه؛
 - حداقل ۳ سال سابقه مشاوره داشته باشد؛
 - تسلط بر تفسیر تست‌های ورودی حوزه و شیوه‌های مصاحبه؛
 - شرکت منظم در دوره‌های دانش افزائی اساتید مصاحبه‌گر داشته باشد.
- تبصره:** احراز این شرایط به عهده معاونت تهذیب است.

بسمه تعالی

فرم مصاحبه روان‌شناختی (مشاوره)

داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

متوسطه اول [] متوسطه دوم [] دانشگاهی []

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه
معاونت تهذیب و تربیت
مدیریت مشاوره اسلامی

استان:
شهرستان:
تاریخ تکمیل فرم:

نام: نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: شماره تماس:

ردیف	عنوان	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	خیلی ضعیف
۱	انگیزه ورود به حوزه (بزرگ‌ترین علاقه، هدفمندی، آینده‌نگری، ... [] کاری یا هنر به علاقه)					
۲	سلامت خلقی (السرده‌نویسی، السرده‌ای اساسی، دروغی، اضطراب، وسواس و ...)					
۳	سلامت شخصیتی (پیری، غدا، تنوع، پراکندگی، خودنظم، چابکی، وابسته و وسواس و ...)					
۴	ثبات هیجانی (خودآگاهی، خودمدیریتی و خودمهارگری، مدیریت رتبه)					
۵	هوش و توانایی شناختی (پداگژی، مهارت حل مسئله، برنامه‌ریزی، خلاقیت، استدلال، کلامی، تفکر انتزاعی و استدلال، دقت و تمرکز، حافظه)					
۶	پشتکار و وظیفه‌شناسی					
۷	عدم مشکلات خاص (اعتیاد، افلاک، سوءاستفاده خود و اعتدای خانواده)					
۸	عزت نفس					
۹	شکل‌گیری هویت متناسب با خلیگی					
۱۰	خانواده حامی (حمایت از علم، شدن، حمایت مالی، حمایت معنوی)					

توضیحات تکمیلی:

نام مشاور	۱. سلامت روان‌شناختی: دارد [] ندارد []
امضاء	۲. توان تحصیل دروس حوزوی: دارد [] ندارد []
	۳. برای پذیرش مورد تأیید است: [] نیست: [] نیازمند مصاحبه مجدد است: [] در خصوص:

نظر مشاور
در
مصاحبه اولیه

پیوست ۳: دستورالعمل اجرایی مصاحبه

(۱) تعریف مصاحبه

ماده ۱: مصاحبه عبارت است از گفتگوی حضوری نظام‌مند و برنامه‌ریزی شده با داوطلبان به منظور بررسی و شناخت شخصیت و عملکرد آنان با هدف احراز صلاحیت در ابعاد اعتقادی، سیاسی، اجتماعی، اخلاقی، خانوادگی، شخصیتی و انگیزشی.

ماده ۲: مصاحبه بر اساس شرح وظایف معاونت آمار و بررسی، توسط کمیسیون مشترک و با دبیری معاونت آمار و بررسی انجام می‌شود.

ماده ۳: مصاحبه می‌بایست فقط در صورت دارا بودن شرایط تشکیل پرونده و کامل بودن مدارک آن انجام شود.

(۲) شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گر

ماده ۴: مصاحبه‌گر فردی است که آموزش‌های تخصصی در موضوع گزینش را طی کرده و مهارت و تجربه کافی در تشخیص صلاحیت‌های لازم داوطلبان را دارد.

ماده ۵: شرایط و ویژگی‌های مصاحبه‌گران عبارت‌اند از:

۱. اهل تقوا و رازدار باشد.
۲. دارای شخصیتی متعادل و منطقی باشد.
۳. خوش برخورد، گشاده رو، با ادب و صبور باشد و دارای رفتار مؤدبانه و گفتار صادقانه باشد.
۴. در ایجاد رابطه‌ی همدلانه و صمیمی توانمند باشد.
۵. دارای سلامت جسمی و روانی بوده و ظاهر مناسبی داشته باشد.
۶. در حفظ متانت و آرامش خود در موقعیت‌های ناخوشایند مسلط باشد تا بتوانند از واکنش‌های تند و غیرمنطقی پرهیز کند.

۷. دارای اعتماد به نفس بالایی باشد تا دیدگاه‌ها و نظریات خود را به ویژه در موقعیت‌هایی که احتمال فشار روانی و مخالفت با نظریاتش وجود دارد، به راحتی بیان نماید و در مقابل انتقادات و مخالفت‌ها دچار آشفتگی روانی، عصبانیت و درهم ریختگی شخصیت نشود.

۸. از زودباوری، دیرباوری، احساساتی بودن، خشک و غیر منعطف بودن، سوءظن و خودبزرگ بینی مبرا باشد.

۹. از پیش‌داوری، مسامحه‌کاری، تندروی و تعمیم‌دادن مسائل برخی افراد به کل مصاحبه شونده‌ها، مبرا باشد.

۱۰. تیزبین، نکته سنج و دارای مهارت در ارتباط دادن اطلاعات به دست آمده و تحلیل آن‌ها باشد.

۱۱. در طرح سؤالات موقع شناس باشد.

۱۲. در مقابل پاسخ‌های نادرست و غیر معمول عکس‌العمل خاصی نداشته باشد.

۱۳. بر فنون مصاحبه مانند: مهارت گوش دادن و مهارت سکوت بجا و شکستن سکوت نابجا مسلط باشد.

۱۴. به قوانین، مقررات و دستورالعمل‌های گزینش آشنایی کافی داشته باشد.

۱۵. علاوه بر تسلط بر فنون مصاحبه و ارزشیابی علمی، اصول هدایت‌گری در جلسه مصاحبه از قبیل راهبردهای مواجهه با افراد پرگو، کم‌گو و پراکنده‌گو را بداند.

۱۶. با آداب و رسوم و فرهنگ منطقه آشنایی کافی داشته باشد.

۱۷. با کارکردهای حوزه و شئون روحانیت آشنایی کافی داشته باشد.

۱۸. حداقل مدرک تحصیلی سطح ۲ حوزه و حداقل ۳۰ سال سن داشته باشند.
تبصره ۱: کمیسیون مشترک استانی می‌بایست از بین اساتید و روحانیون واجد شرایط

استان، اساتید مصاحبه‌گر را تعیین کند.

تبصره ۲: مصاحبه می‌بایست با حضور حداقل دو مصاحبه‌گر انجام شود.

تبصره ۳: لازم است جهت حسن انجام وظایف مصاحبه‌گران، دوره‌های آموزشی خاصی همچون موارد ذیل، برای آن‌ها در نظر گرفته شود:

۱. آموزش مباحث روان‌شناختی و مهارت‌های ارتباطی مؤثر؛
۲. آشنایی با روش‌ها و فنون تشخیص و تحلیل خصوصیات و شخصیت افراد؛
۳. آشنایی با روش‌ها و فنون مصاحبه؛
۴. آشنایی با معایب، خطاها و اشکالاتی که ممکن است در فرآیند مصاحبه و ارزیابی پیش آید.

(۳) اصول و ویژگی‌های مصاحبه

ماده ۶: مصاحبه می‌بایست دارای شرایط و ویژگی‌های ذیل باشد:

۱. اهداف تعیین شده از انجام مصاحبه را تأمین کند.
۲. موجب تکریم مصاحبه شونده باشد و او را به استعدادها و توانمندی‌هایش راهنمایی کند.
۳. با فضایی آرام، صمیمی و توأم با حس اعتماد انجام شود.
۴. حالت بازجویی نداشته باشد؛ البته باید توجه داشت که جلسه مصاحبه جلسه راهنمایی و مشاوره هم نیست.
۵. نظم و سیر منطقی داشته باشد و درعین حال خشک و کسل‌کننده نباشد.
۶. بر اساس دانش، دقت و رابطه‌ی عاطفی و همدلانه باشد و مطابق مقیاس‌های علمی انجام شود.
۷. از آسیب‌های احتمالی مبرا باشد و از متغیرهای مداخله‌گر مانند: خستگی، کسالت و اضطراب به دور باشد.

۸. تشخیص و قضاوت در مصاحبه مبتنی بر نشانه‌ها و قراین قابل اعتماد باشد و نه حدس و گمان.

۹. ویژگی هر دوره سنی و مسائل فرهنگی، اجتماعی و اقلیمی مورد توجه باشد.

۱۰. سخنان مصاحبه‌گر و متقاضی زمان‌بندی و مدیریت شوند.

۱۱. در گفتار و رفتار مصاحبه‌گران هیچ گونه تبعیضی بین افراد نباشد.

۱۲. مراحل مصاحبه به گونه‌ای طی شود که کرامت افراد به طور کامل حفظ گردد؛ از این رو به هیچ عنوان نباید مصاحبه شونده با الفاظ سبک خطاب شود و یا به جهت نوع پاسخ‌هایش تحقیر شود.

۱۳. مصاحبه می‌بایست دارای جامعیت و همه جانبه‌نگری و پرهیز از نگاه تک بعدی باشد و تمامی جوانب و مؤلفه‌های مؤثر در گزینش افراد ملاحظه شود.

۱۴. در فرآیند مصاحبه گفته‌های داوطلب با توجه به سایر اطلاعات جمع‌آوری شده ارزیابی، تحلیل و تفسیر شوند.

ماده ۷: مهم‌ترین نکاتی که می‌بایست در انجام مصاحبه مراعات شود عبارت‌اند از:

۱. شروع مصاحبه می‌بایست با خوش اخلاقی و خوش‌رویی آغاز شود.

۲. مصاحبه‌گران تلاش کنند در ابتدا با ایجاد ارتباط صمیمی و گشاده‌رو بودن با مصاحبه شونده موجب همراهی بیشتر وی شوند و حالتی را ایجاد کنند که مصاحبه شونده احساس کند که گفتگو با اساتید مصاحبه موفقیت‌آمیز و رضایت‌بخش خواهد بود و به شخصیت او لطمه‌ای وارد نمی‌شود و چیزی از ارزش‌هایش کاسته نمی‌شود.

۳. فضای مصاحبه نباید بسیار صمیمی یا خیلی خشک و جدی باشد و از ایجاد حالت بازجویی، طرح مسائل چالشی پرونده در ابتدای مصاحبه که باعث مقاومت

و موضع‌گیری فرد و یا موجب اثرات روانی منفی و اضطراب در ابتدای مصاحبه می‌شود اجتناب گردد.

۴. جهت‌گیری در گفتار و چهره مصاحبه‌گر نباشد و از الفاظ، ایمانات، اشارات و نیز رفتارهای مأیوس‌کننده یا تحقیرکننده پرهیز کند و از تهدید، تحقیر، تمسخر و سرزنش داوطلب به خاطر خطاها، شکست‌ها و کمبودهایش اجتناب کند.

۵. مصاحبه‌گر از اظهار تعجب نسبت به گفته‌های داوطلب اجتناب کند و نسبت به اظهار عقاید و افکارش احترام بگذارد.

۶. رفتار مصاحبه‌گر نباید به گونه‌ای باشد که داوطلب وی را شخص بسیار مهم و بانفوذی تلقی کند.

۷. مصاحبه‌گر با شناخت وارد گفتگو شود و قبل از مصاحبه، پرونده، پرسش‌نامه‌ها و فرم‌های مربوطه را به دقت مطالعه کند.

۸. از پرسش‌ها و سؤالات صریح و مستقیم کمتر استفاده شود.

۹. نباید در مورد مسائل یا موضوعاتی که داوطلب مقاومت می‌کند یا تمایل به پاسخ ندارد، اصرار نمود؛ بلکه باید سعی شود با شیوه‌ها و سؤالات غیرمستقیم وضعیت فرد را روشن کرد.

۱۰. باید به این اصل توجه داشت که غالباً موضوعاتی که مقاومت را در فرد برمی‌انگیزند، اهمیت بالایی دارند و گاهی خود این موضوعات، محور برخی مشکلات شخصی برای داوطلب هستند. بنابراین مصاحبه‌گر می‌بایست در طرح این نوع مسائل، با ذکر موارد مثبت، عدم توبیخ فرد به خاطر خطاهایش، خوب گوش دادن به دفاعیات او و طرح مشکل به صورت غیرمستقیم، اعتماد او را جلب نموده و سپس به موضوعاتی از این قبیل اشاره کند.

۱۱. باید دقت کرد که داوطلب به کدام سؤال‌ها با شوق و به تفصیل جواب می‌دهد و به کدام یک با بی‌میلی و کوتاه پاسخ می‌گوید، سپس سعی کرد به طور غیرمستقیم علت یابی شود.

۱۲. مصاحبه‌گر باید سؤال‌های خود را به طور صریح و روشن، بیان کند و از به کار بردن کلمات کلی، مبهم، چندپهلوی، نامأنوس و اصطلاحات خاص بپرهیزد و مطمئن شود داوطلب کاملاً منظورش را درک کرده و سؤال را به درستی فهمیده است.

۱۳. در هر بار پرسش، فقط یک سؤال مطرح شود؛ زیرا طرح دو یا چند سؤال به طور هم زمان داوطلب را متحیر کرده و باعث اضطراب وی می‌گردد و یا پاسخ‌گویی دقیق را با مانع مواجه خواهد ساخت.

۱۴. مصاحبه‌گران باید سعی کنند کاملاً هماهنگ با یکدیگر عمل نمایند، بخش‌های مربوط به خود را بدانند، سؤال‌های همدیگر را تکرار نکنند و در زمینه موضوعات مورد سؤال با یکدیگر به بحث و جدل نپردازند.

۱۵. جهت پاسخ به سؤالات و توضیح ابهامات می‌بایست به مصاحبه شونده، به اندازه کافی فرصت داده شود، به نحوی که حداقل دو سوم از زمان مصاحبه، به صحبت‌های داوطلب اختصاص داده شود.

۱۶. در انتهای مصاحبه می‌بایست مصاحبه‌گر کم‌کم موضوع بحث را عوض کند و ضمن تشکر از داوطلب اجازه داده شود که اگر سؤالی یا مطلبی دارد بیان کند.

۱۷. شرایطی فراهم شود که داوطلب در صورت رد یا قبول شدن در گزینش نهایی، خاطره‌ای خوش از مصاحبه، شخصیت اساتید و حوزه علمیه در ذهن داشته باشد.

۱۸. در آخر بدرقه کردن و احترام گذاشتن به داوطلب هنگام خروج از اتاق مصاحبه نیز بسیار مهم است.

ماده ۸: مجموعه اقداماتی که قبل از برگزاری جلسه مصاحبه باید انجام شود، به شرح زیر می باشد:

۱. برای انجام یک مصاحبه دقیق، باید سؤال های مصاحبه از قبل آماده باشد تا مصاحبه گر بتواند در جلسه، بیشتر به طرز بیان، رفتار، حرکات و حالات مختلف داوطلب توجه کند.

۲. اگر قرار است مصاحبه شوندگان منتظر نوبت باشند، محل مناسبی برای آنها در نظر گرفته شود و تا حد امکان وسایل راحتی آنها فراهم گردد.

۳. متصدیانی که قبل از تشکیل جلسه مصاحبه، با مصاحبه شوندگان تماس می گیرند یا آنان را در سالن راهنمایی می کنند، باید رفتاری محترمانه و توأم با نزاکت داشته باشند.

۴. پرونده و اطلاعات دریافت شده از داوطلب، پیش از تشکیل جلسه در اختیار مصاحبه گر قرار گیرد تا فرصت کافی برای مطالعه پرونده را داشته باشد. البته بهتر است هنگام مصاحبه تمامی برگه های مربوط به داوطلب روی میز مصاحبه گر نباشد.

۵. بهتر است در وقت مناسبی از داوطلب پذیرایی شود و در برنامه پذیرایی، تبعیضی بین مصاحبه گران و متقاضی در میان نباشد.

۴) زمان و مکان مصاحبه

ماده ۹: زمان مصاحبه ها می بایست هر ساله مطابق دستورالعمل اجرایی معاونت آمار و بررسی همان سال برگزار شود.

ماده ۱۰: مدت زمان مصاحبه‌ها متناسب با شخصیت و ویژگی‌های داوطلب و در حدی باشد که اهداف مصاحبه را تأمین کند؛ مدت زمان مصاحبه معمولاً ۳۰ الی ۴۵ دقیقه است.

ماده ۱۱: مدت زمان مشخص شده برای مصاحبه طوری با سؤالات تنظیم گردد که بشود تمام سؤالات را در وقت پرسید، نه این که کل وقت به پاسخگویی یک یا دو سؤال صرف شود.

ماده ۱۲: مصاحبه‌گر نباید در زمان کوتاهی با تکیه بر فراست خود برداشت‌های سریع و اولیه داشته باشد و بلافاصله مصاحبه را تمام کند؛ بلکه باید مصاحبه را در وقت معمولش ادامه داده و از تصمیم عجولانه و سریع پرهیز نماید.

ماده ۱۳: لازم است مصاحبه‌ها در موعد مقرر انجام شود؛ در مواردی که به عللی نمی‌توان جلسه مصاحبه را در زمان اعلام شده تشکیل داد، می‌بایست به مصاحبه شوندگان اطلاع داده شود.

ماده ۱۴: درباره مکان مصاحبه می‌بایست موارد ذیل موردتوجه قرار گیرد:

۱. مکان مصاحبه باید نشاط‌بخش، تمیز، آراسته، ساده و مرتب باشد تا تمام توجه داوطلب معطوف به مصاحبه باشد.

۲. محیط مصاحبه باید آرام و بدون مزاحمت باشد و هیچ چیز نباید مصاحبه را قطع کند؛ بنابراین به جهت جلوگیری از حواس پرتی و قطع شدن روند مصاحبه، محل مصاحبه نباید مورد اشراف و رفت و آمد زیاد باشد و حتی المقدور در اتاق مصاحبه تلفن نباشد.

۳. سرمایش و گرمایش اتاق متعادل باشد تا تمرکز مصاحبه‌گر و مصاحبه شونده به هم نریزد.

۴. هنگام مصاحبه، داوطلب خیلی دور یا خیلی نزدیک به مصاحبه‌گر نباشد و نحوه‌ی نشستن دو طرف مصاحبه به لحاظ فاصله و اختلاف سطح به گونه‌ای باشد که در ایجاد تفاهم و ارتباط صحیح اثر مثبت داشته باشد.
۵. مصاحبه‌گر نباید میز مدیریتی داشته باشد و میز و صندلی‌های اتاق مصاحبه به گونه‌ای چیده شوند که ارتباط افراد به سهولت انجام گیرد.

(۵) ویژگی‌های سؤالات در مصاحبه

ماده ۱۵: سؤالاتی که در مصاحبه مطرح می‌شود بایستی دارای شرایط ذیل باشند:

۱. هدفمند، روشن و بدون ابهام باشند.
۲. وارد حریم خصوصی افراد نشوند.
۳. برای همه‌ی افراد به صورت یکنواخت و ثابت نباشند و متنوع و دارای نشاط باشند.
۴. متناسب با شرایط سنی، خانوادگی، تحصیلی، فرهنگی و اقلیمی افراد باشند.
۵. باعث القاء شبهه نشوند و اگر شبهه‌ای مطرح شد به صورت کامل پاسخ داده شود.
۶. جهت‌دار نباشند و به گونه‌ای طرح نشوند که پاسخ خاصی را به داوطلب القا نمایند.
۷. پیوسته، مرتبط و دارای سیر منطقی و مناسب باشند.
۸. قابل تحلیل بوده و به صورت بسته نباشند.
۹. جامع مسائل اعتقادی، اخلاقی، سیاسی و اجتماعی باشند.
۱۰. حتی الامکان به صورت غیرمستقیم باشند.
۱۱. از سؤال‌هایی که در گزینش داوطلب اثر چندانی ندارد نباشند.

۱۲. از کلی به جزئی، از غیر حساس به حساس و از ساده به پیچیده تنظیم شوند.

تبصره ۱: محورها و سؤالات مصاحبه به منظور هماهنگی هسته‌های گزینش و ایجاد رویه واحد در فرآیند مصاحبه، توسط مدیریت گزینش معاونت آمار و بررسی تعیین می‌شود.

تبصره ۲: سؤالات جهت راهنمایی مصاحبه‌گر می‌باشد؛ بنابراین این مصاحبه‌گر در صورت ضرورت و به تشخیص خود می‌تواند در هر محور علاوه بر سؤالات مزبور سؤال نماید.

تبصره ۳: لازم است قبل از برگزاری مصاحبه عناوین و محورهای مصاحبه به خوبی مطالعه شوند تا بیشتر وقت صرف بررسی و ارزیابی داوطلب شود.

ماده ۱۶: اگر مصاحبه‌گر متوجه ضعفی از داوطلب شد، با توجه به یکسان نبودن ضعف‌های افراد، سؤالات باید به گونه‌ای طرح شود که نتایج زیر از آنها به دست آید:

۱. آیا عمل وی به دلیل ضعف فرهنگی، غفلت، کم توجهی و عدم آگاهی بوده است یا به صورت آگاهانه رخ داده است؟
۲. در صورتی که عمل ذکر شده به عده‌ای منتسب باشد، نقش فرد و میزان مشارکت او در شکل‌گیری عمل مذکور چگونه بوده است؟
۳. عمل موردنظر را در چه زمانی انجام داده و آیا تکرار شده است؟
۴. انگیزه و عوامل مؤثر در ارتکاب عمل مذکور چه اموری بوده است؟
۵. آیا در رفتار و گفتار وی آثاری از ندامت و پشیمانی ملاحظه شده است و زمینه ارشاد دارد؟

۶) ثبت اطلاعات مصاحبه

ماده ۱۷: مصاحبه کنندگان می‌بایست خلاصه‌ی سؤالات و پاسخ‌ها و امتیازات را در فرم مصاحبه ثبت نمایند؛ در قسمت ملاحظات نیز موارد ضروری و جمع

امتیازات را ثبت نموده و در قسمت توضیحات، نکات لازم و نقاط قوت و ضعف داوطلب را نوشته و امضا کنند.

ماده ۱۸: نظربه اینکه از مهم‌ترین مراحل مصاحبه، ثبت اظهارات داوطلب در فرم مصاحبه است، جهت جلوگیری از تضییع حق داوطلب یا نظام حوزه، برای ثبت نتایج مصاحبه، رعایت چند نکته توسط مصاحبه‌گران ضروری است:

۱. فرم مصاحبه، باید تنها توسط شخص مصاحبه‌گر در اسرع وقت و به طور کامل و دقیق تکمیل شود.

۲. مصاحبه‌گر نباید از یک مسئله جزئی، برداشت کلی نموده و ثبت نماید؛ همچنین از خوش بینی یا بدبینی پرهیز کرده و برداشت‌های شخصی خود را وارد فرم نکند.

۳. نتیجه مصاحبه باید مستدل و منطقی باشد.

۴. مصاحبه‌گر می‌بایست در ثبت نتیجه مصاحبه، میزان و موارد صداقت در ابعاد مختلف: اعتقادی، اخلاقی، سیاسی، اجتماعی و شخصیتی را دقیقاً تبیین نماید.

۵. در نتیجه‌گیری، همه جوانب شخصیتی و عملکردی داوطلب اعم از مثبت و منفی ذکر شود.

۶. فرم مصاحبه باید به زبان رسمی کشور و با نگارش صحیح، بدون خط خوردگی، خوانا و بدون غلط نوشته شود.

۷. اصل بر این است که تمام مطالب، به فرم مصاحبه منتقل گردد، ولی بهتر است در حین مصاحبه فقط خلاصه نکات مهم یادداشت شود و پس از انجام مصاحبه، تکمیل گردد.

۸. گاهی دو مصاحبه‌گر نظرات و برداشت‌های متفاوتی نسبت به داوطلب دارند؛ اگر بعد از جلسه مصاحبه به نظر واحدی رسیدند همان یادداشت می‌شود، وگرنه

نظر هر کدام به صورت جداگانه و با ذکر دلیل یادداشت می‌گردد. البته نباید هیچ کدام تحت تأثیر دیگری قرار بگیرد، چون گاهی این تفاوت نظرات باعث می‌شود تا داوطلب برای مصاحبه مجدد دعوت شود.

۹. گاهی اطلاعات و نکاتی به دست می‌آید که محرمانه است، می‌توان با هماهنگی مسئولین گزینش این موارد را به صورت کد درج نمود.

پیوست ۴: دستورالعمل تشکیل کمیسیون پذیرش استان

مقدمه:

جذب و پذیرش طلاب در حوزه‌های علمیه از دیرباز یکی از مهم‌ترین مسائل در فرآیند تحصیل در حوزه‌های علمیه بوده است. از یک سو این مسئله به ساختارها و قوانین جاری کشوری مانند آموزش و پرورش، نظام وظیفه و... مربوط می‌شود و از سویی دیگر گزینش افراد واجد شرایط و مستعد در امور طلبگی و رسالت‌های حوزه‌های علمیه مورد تأکید بوده است. از همین رو و به استناد ماده یک آیین‌نامه جامع شوراها و کمیسیون‌های تخصصی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مصوبه شورای تخصصی آموزش، کمیسیون پذیرش استان به عنوان یکی از کمیسیون‌های شورای تخصصی آموزش استان تشکیل گردیده و مصوبات آن در صورت عدم مغایرت با ابلاغیه‌های ستادی با تأیید مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا می‌باشد.

ماده ۱: اهداف:

۱. ارتقای سطح کمی و کیفی پذیرش در سطح استان؛
۲. ایجاد بستر مناسب جهت بهره‌مندی از ظرفیت‌های کارشناسی و خرد جمعی در استان؛
۳. تصمیم‌گیری در خصوص مسائل کلی و راهبردی مربوط به پذیرش در استان؛
۴. دستیابی به راهکارهایی جهت به‌گزینی در مقطع عمومی و نخبه‌گزینی در مقاطع تخصصی مدارس علمیه استان؛
۵. تنوع‌بخشی و ساماندهی به پذیرش‌های متناسب با دوره‌های مختلف آموزشی استان.

ماده ۲: وظایف کمیسیون:

۱. پیشنهاد طرح‌ها و برنامه‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت مربوط به پذیرش

مقاطع عمومی و تخصصی استان به شورای آموزش استان؛

۲. بررسی آیین نامہ‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی پذیرش در سطح استان؛

۳. دستیابی به شیوہ‌های نوین در فرآیند جذب داوطلبان استانی و روش‌های به‌کارگیری آن‌ها؛

۴. بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی مدارس علمیه استان و ارائه پیشنهاد مناسب؛

۵. بررسی مسائل و مشکلات مربوط به پذیرش مدارس علمیه، متقاضیان پذیرش و طلاب استان؛

۶. بررسی و اظهارنظر نسبت به کلیتہ طرح‌ها و پیشنهادات ارجاعی از سوی مدیر حوزه علمیه استان و دیگر مراجع تصمیم‌گیری استانی.

مادہ ۳: ترکیب اعضاء:

۱. مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛

۲. معاون آموزش (دبیر و نائب رئیس)؛

۳. معاون تہذیب و تربیت مدیریت استانی؛

۴. مدیر امور طلاب و دانش‌آموختگان استان؛

۵. نمایندہ امور صیانتی؛

۶. سه نفر از مدیران و مشاوران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛

۷. دو نفر از اساتید استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.

تبصرہ ۱: سایر اعضای شورای معاونان استانی می‌توانند با حق رأی در جلسہ شرکت نمایند.

تبصرہ ۲: با تشخیص دبیر، از کارشناسان و صاحب‌نظران دیگر بدون حق رأی در جلسات دعوت بہ عمل می‌آید.

مادہ ۴: وظایف و اختیارات رئیس کمیسیون:

۱. اداره جلسات؛
 ۲. صدور احکام اعضای حقیقی کمیسیون؛
 ۳. ارسال و ابلاغ مصوبات کمیسیون، به مدارس علمیه استان جهت اجرا.
- ماده ۵:** وظایف و اختیارات دبیر کمیسیون:
۱. پیشنهاد تقویم سالانه جلسات؛
 ۲. تعیین و اعلام دستور جلسات و بررسی عدم مغایرت مصوبات با ضوابط ابلاغی ستاد؛
 ۳. دعوت از اعضای کمیسیون؛
 ۴. تنظیم صورت جلسات و ارسال آن برای رئیس؛
 ۵. پیگیری مصوبات کمیسیون از مراجع ذیصلاح تا حصول نتیجه؛
 ۶. پیگیری ابلاغ مصوبات کمیسیون به مدارس علمیه جهت اجرا؛
 ۷. پیگیری اجرای مصوبات کمیسیون و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس کمیسیون.
- ماده ۶:** برگزاری جلسات کمیسیون:
۱. جلسات کمیسیون با حضور بیش از نیمی از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات آن با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب می‌شود و در صورت تساوی آراء، نظر رئیس کمیسیون ملاک عمل قرار خواهد گرفت.
 ۲. جلسات کمیسیون به صورت دو هفته یکبار برگزار می‌گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر، جلسات فوق‌العاده تشکیل خواهد شد.
 ۳. مصوبات کمیسیون پس از تأیید مدیر حوزه علمیه استان ابلاغ و لازم‌الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع دیگر باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال و پس از تأیید لازم‌الاجرا می‌گردد.

پیوست ۵: دستورالعمل برگزاری دوره میثاق طلبگی

مقدمه

در قرآن کریم، معیارهای متعددی برای گزینش آمده است و معیار اساسی گزینش یعنی «صلاحیت و شایستگی» با عنوان «اهلیت» یاد شده است؛ خداوند متعال می‌فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا؛ همانا خداوند شما را امر می‌کند که امانت‌ها را به صاحبانش بازگردانید.» بنابراین، رعایت اصل «احراز شرایط و شایستگی» افراد برای واگذاری امور خاص به آنان لازم است.

با توجه به محدودیت فضاها و امکانات آموزشی حوزه جهت حضور تمامی افراد متقاضی تحصیل در حوزه‌های علمیه، به ناچار باید افراد دارای صلاحیت و توان بیشتر گزینش گردند. به علاوه آن که تمامی افراد در تحقق بخشیدن به اهداف مورد نظر حوزه که تفقه در دین، تبلیغ معارف الهی و ارشاد افراد جامعه از جمله آن‌هاست توانمند و مستعد نیستند و هزینه کردن سرمایه‌های مادی و معنوی در تربیت آنان بی‌فایده و یا کم‌فایده است. از این رو، گزینش صحیح داوطلبان ورود به حوزه و تشخیص و ارزیابی ویژگی‌های اخلاقی و شخصیتی آنان از اهمیت بالایی برخوردار است.

از سوی دیگر، انتخاب هدف صحیح و مسیر رسیدن به آن برای داوطلبان ورود به حوزه نیز مهم است و برای این منظور آشنایی آنان با نظام آموزشی و تربیتی حوزه و رسالت‌های روحانیت، نیز ضروری است و لازم است داوطلبان اطلاعات و آگاهی‌های لازم را کسب کنند تا پس از ورود به حوزه، دچار چالش‌ها و آسیب‌های انتخاب ناآگاهانه نشوند.

لذا با هدف شناسایی و ارزیابی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه و آشنایی بیشتر آن‌ها با حوزه علمیه، دوره‌ای تحت عنوان میثاق تربیتی از سوی معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه طراحی گردید تا افراد واجد صلاحیت، با آگاهی و آمادگی کامل، به حوزه‌های علمیه وارد شده و عهد و میثاق خود را جهت ادامه راه انبیاء و ائمه طاهرین علیهم السلام اعلام دارند.

تعریف دوره

ماده ۱: دوره میثاق طلبگی، دوره‌ای اخلاقی تربیتی است که داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه در این دوره با اهداف و رسالت‌های حوزه و روحانیت، بخش‌ها و ظرفیت‌های موجود در حوزه، زی طلبگی و آشنا می‌شوند و پس از بررسی‌ها و ارزیابی‌های انجام شده در این دوره، افراد واجد صلاحیت، جهت پذیرش در حوزه‌های علمیه انتخاب می‌شوند.

اهداف دوره

ماده ۲: برگزاری دوره میثاق تربیتی، ذیل دو عنوان اهداف اصلی و اهداف ضمنی تعریف می‌شود:

اهداف اصلی:

۱. شناخت و ارزیابی دقیق از صلاحیت داوطلبان ورود به حوزه علمیه (اعم از عقیدتی و فکری، جسمی و رفتاری، انگیزشی، استعداد تحصیلی و...);
۲. کمک به داوطلبان برای شناخت صحیح از حوزه و در نتیجه رسیدن به تصمیم درست در انتخاب طلبگی و نیز تصحیح و تقویت انگیزه داوطلبان ورود به حوزه با تبیین نکات زیر:
 - الف. آشنایی داوطلبان با نظام تعلیم و تربیت حوزه;
 - ب. آشنایی داوطلبان با اهداف، رسالت‌ها، وظایف و زی طلبگی;
 - ج. آشنایی داوطلبان با فرصت‌ها و چالش‌های موجود در مسیر طلبگی.

اهداف ضمنی:

۱. آشنایی داوطلبین با معیارها و روش‌های صحیح انتخاب اساتید و مربیان اخلاقی؛
۲. آموزش سبک زندگی اسلامی به داوطلبان از طریق برگزاری کارگاه‌های مدیریت تحصیلی، تغذیه، خواب و...؛
۳. شناسایی طلاب نخبه و مستعد جهت سرمایه‌گذاری بر روی ایشان؛
۴. نیروسازی برای مدیران مدارس به عنوان همیاران تربیتی، از طریق به کارگیری داوطلبین در برنامه‌های مختلف دوره از قبیل ورزش، مراسم، شبی با قرآن و ...

زمان برگزاری دوره

ماده ۳: این دوره در تابستان پس از اعلام نتایج آزمون کتبی توسط معاونت آموزش و انجام مصاحبه توسط مرکز امور صیانتی و قبل از آغاز نیم‌سال اول در مدت زمان هفت روز برگزار می‌شود.

نکته: طلابی که پس از شروع نیم‌سال اول پذیرش می‌شوند باید قبل از آغاز نیم‌سال دوم این دوره را بگذرانند.

مخاطبین: تمامی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

مجری: مدیریت حوزه‌های علمیه استانی^۱

شیوه اجرا

ماده ۴: این دوره الزاماً به صورت حضوری و متمرکز در مدت حداقل ۵ و حداکثر ۸ روز اجرا می‌شود.

تبصره: دوره‌های کمتر از ۵ روز مورد تأیید نمی‌باشد.

۱. مسئول برگزاری دوره مدیران حوزه‌های علمیه استانی و مدیر اجرایی آن، معاونان تهذیب و تربیت استانی می‌باشند.

الف. اقدامات قبل از برگزاری دوره:

۱. دریافت لیست نهایی داوطلبان پذیرفته شده در مصاحبه از سامانه پیشخوان (گزینه مدیریت گزینه کار تابل)؛^۱

یادآوری: لیست داوطلبانی که توسط کمیسیون پذیرش شده‌اند، در سامانه وجود ندارد و باید از امور صیانتی دریافت شود.

۲. تعیین زمان مناسب جهت برگزاری دوره؛

۳. تعیین مکان مناسب جهت برگزاری دوره (اولویت با انتخاب مدارس علمیه دارای امکانات مناسب برای برگزاری دوره می‌باشد)؛

۴. برآورد هزینه و پیگیری جهت تأمین هزینه‌های دوره: هزینه‌های مربوط به تغذیه و پذیرایی، مکان، کتب آموزشی دوره، وسایل ورزشی، حق الزحمه اساتید، مشاوران و کادر اجرایی، ایاب و ذهاب و... محاسبه شود و جهت تأمین آن پیگیری لازم صورت پذیرد.

ماده ۵: سرانه بودجه‌ای مربوط به برگزاری دوره میثاق طلبگی استانی بعد از تصویب شورای محترم عالی حوزه‌های علمیه و ابلاغ آن از سوی دفتر برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی؛ توسط معاونت تهذیب و تربیت ستاد، توزیع و ابلاغ خواهد شد.

۵. تهیه لوازم مورد نیاز در دوره:

- بنر و پوستر با محتوای اخلاقی و تربیتی جهت فضاسازی؛
- کلیپ و فیلم‌های اخلاقی و تربیتی مناسب با محتوای دوره؛
- وسایل مورد نیاز برای کلاس‌ها (تخته وایت برد، مازیک، ویدئو پروژکتور و...)

- وسایل پذیرایی؛

- وسایل و تجهیزات ورزشی؛

۱. در تمامی مراکز استانی، معاونان تهذیب و تربیت، دسترسی مدیریتی جهت انجام این امر را دارند.

- دوربین عکاسی، فیلم‌برداری و ضبط صوت و

۶. تهیه کتاب‌های آموزشی دوره از انتشارات مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛ (هزینه کتاب‌ها به عهده داوطلبان می‌باشد).

- کتاب رسم طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر اول)؛ تألیف محمد عالم‌زاده نوری.

- کتاب اخلاق و آداب طلبگی (میثاق طلبگی - دفتر دوم)؛ تألیف کاظم علی‌محمدی.

- کتاب آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه (میثاق طلبگی - دفتر سوم)؛ تألیف علی‌اصغر همتیان.

یادآوری:

✓ طبق هماهنگی صورت گرفته با انتشارات مرکز مدیریت، مدیریت مراکز استانی می‌توانند با تخفیف ویژه درخواست سفارش داشته باشند.

✓ هزینه کتاب‌ها به عهده داوطلبان می‌باشد و با پیگیری استان در اختیار داوطلبان قرار می‌گیرد.

✓ تلفن انتشارات جهت سفارش کتاب: ۰۲۵-۳۲۹۳۸۶۴۱ یا ۰۲۵-۳۷۷۳۵۵۴۷ (تماس فقط در ساعات اداری). شماره ای‌تا جهت هماهنگی: ۰۹۲۲۷۹۵۵۶۲۱

۷. تعیین اساتید اخلاق، اساتید کتب آموزشی دوره، مشاور ارشد، مشاوران و مسئولان گروه‌ها:
۱. اساتید اخلاق:

ماده ۶: تعیین اساتید اخلاق با پیشنهاد مدیریت حوزه علمیه استان و تأیید ستاد انجام می‌شود.

۲. اساتید کتب آموزشی دوره:

- شرایط اساتید:

(۱) برخوردار از صلاحیت‌های اخلاقی و تربیتی؛

(۲) توانمند در تدریس و کلاس‌داری کتب آموزشی دوره؛

۳) آشنایی با مهارت‌های ارتباط مؤثر و مشاوره تحصیلی؛

۴) گذراندن دوره توجیهی - آموزشی ابلاغی از سوی ستاد.

۳. مشاور ارشد:

ماده ۷: مشاور ارشد توسط ستاد تعیین و به استان معرفی می‌شود.

- شرح وظایف:

۱) حضور تمام وقت در دوره؛

۲) مصاحبه افراد و بررسی تست؛

۳) تکمیل بخش مربوط به دوره میثاق طلبگی (بخش تربیتی) در فرم مصاحبه (مشاوره)؛

۴) حضور در تیم ارزیابی نهایی؛

۵) برگزاری کارگاه سبک زندگی؛

۶) ارائه مشاوره به افراد ارجاع شده از سوی مسئول دوره، اساتید، مشاوران و مسئولان

گروه‌ها؛

۷) ارجاع داوطلبانی که پذیرش آن‌ها مشروط به درمان می‌باشد به مرکز مشاوره استان یا

مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه جهت درمان و ارسال لیست این افراد به ستاد.

۴. مشاوران:

ماده ۸: متناسب با تعداد شرکت‌کنندگان دوره تعدادی از مشاوران استان جهت ارائه

مشاوره فردی و همیاری مشاور ارشد به دوره دعوت می‌شوند.

ماده ۹: در صورتی که از مشاوران به عنوان مسئولان گروه‌ها استفاده می‌گردد،

وظایف مسئول گروه نیز توسط ایشان انجام می‌شود.

۵. مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی):

ماده ۱۰: مسئولان گروه‌ها حتی‌الامکان از بین مشاوران استان انتخاب شوند.

- شرایط مسئولان گروه‌ها:

۱. اتمام سطح ۲ حوزه؛

۲. متأهل؛

۳. ملبّس؛

۴. حضور تمام وقت در دوره؛

۵. توانمند در مدیریت و ارزیابی افراد گروه؛

۶. آشنا با اقتضائات مقاطع سَنّی مخاطبین (سیکل، دیپلم و بالاتر از دیپلم)؛

۷. توانمند در پاسخ‌گویی و یا ارجاع به موقع به مشاور ارشد؛

۸. متخلّق، خوش برخورد، بانشاط، خوش فکر، دارای آراستگی ظاهری، منظم، قانون‌مدار و دارای روحیه تربیتی و اجتماعی.

تبصره: در صورت عدم امکان استفاده از طلاب با مدرک سطح دو، استفاده از طلاب با مدرک سطح یک با تأیید مدیر حوزه استان بلا مانع می‌باشد.

۸. اعلام زمان برگزاری دوره به ستاد:

ماده ۱۱: تاریخ برگزاری دوره به همراه فرم شماره ۱ نهایتاً تا ۳۱ خرداد به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد) ارسال شود.

۹. تنظیم جدول زمان‌بندی برنامه‌ها:

ماده ۱۲: جدول زمان‌بندی کلاس‌ها، برنامه‌ها و آیین‌نامه داخلی دوره، تنظیم و در

مکان‌های مناسب نصب گردد. هم‌چنین در صورت نیاز، جدول زمان‌بندی

مصاحبه داوطلبان (بررسی وضعیت شخصیتی و روان‌شناختی داوطلبان)

توسط مشاور ارشد در راستای دیگر برنامه‌های دوره تنظیم شود.

۱۰. دعوت از داوطلبان جهت حضور در دوره:

(یادآوری تاریخ و ساعت حضور، به همراه داشتن کارت ملی جهت شناسایی و

یک قطعه عکس ۴×۳ جهت الصاق روی فرم شماره ۳.

۱۱. گروه‌بندی داوطلبان:

ماده ۱۳: داوطلبان با توجه به مقطع سنی، محل تولد، گرایش‌های شخصی و شخصیتی و... در گروه‌های ۸ تا ۱۲ نفره جهت حلقه‌های تربیتی تقسیم می‌شوند.

۱۲. جلسه توجیهی خانواده‌ها (در صورت امکان):

ماده ۱۴: با هدف آشنایی خانواده‌ها با حوزه علمیه و دوره میثاق طلبگی و تقویت نقش حمایتی و همراه‌سازی خانواده‌ها در محورهای اخلاقی، تربیتی و تحصیلی، جلسه‌ای توجیهی برای خانواده‌های داوطلبان، قبل یا بعد از زمان دوره برگزار می‌شود.

ب. اقدامات حین برگزاری دوره:

۱. پذیرش داوطلبان:

ماده ۱۵: در این مرحله مناسب است از داوطلبان در بهترین شکل ممکن استقبال شده و مسئولین دوره با خوش‌رویی و عبور دادن داوطلبان از زیر قرآن، فضایی معنوی و صمیمی را به نمایش بگذارند.

ماده ۱۶: لازم است در زمان پذیرش، از تمامی داوطلبان رضایت‌نامه‌ای دال بر این‌که مسئولیت حضور در این دوره به عهده خود فرد می‌باشد، اخذ شود.

۲. برگزاری جلسه افتتاحیه:

ماده ۱۷: اجرای این برنامه‌ها در مراسم افتتاحیه پیشنهاد می‌شود:

- تلاوت قرآن؛
- بیان خیر مقدم، اهمیت، ضرورت و اهداف دوره توسط مدیر حوزه استان؛
- معرفی مدیر، عوامل اجرایی، مسئولان گروه‌ها و ارائه برنامه‌ها و اهمیت مقررات دوره؛
- حجره‌بندی و تعیین افراد هر حجره با پیشنهاد خود افراد؛
- گروه‌بندی و کلاس‌بندی داوطلبان.

۳. اجرای برنامه‌های معنوی (نماز جماعت، تهجد، جلسات قرآن، محافل دعا و مناجات و...):

ماده ۱۸: جهت برگزاری نماز جماعت اول وقت، پخش مناجات در سحر، تهجد و برگزاری مراسم دعا در مدت زمان دوره برنامه‌ریزی مناسب انجام می‌شود. مناسب است اجرای برنامه‌ها به داوطلبان واگذار شود.

۴. برگزاری دروس اخلاق:

ماده ۱۹: لازم است به صورت روزانه به مدت ۳۰ دقیقه، به ارائه مطالب و مباحث اخلاقی اختصاص داده شود.

ماده ۲۰: موضوعات دروس اخلاق متناسب با نیازها، اقتضائات و آسیب‌های منطقه تعیین شود.

ماده ۲۱: یک جلسه از دروس اخلاق، به تبیین منشور اخلاقی پرداخته شود.

ماده ۲۲: در صورت امکان استاد اخلاق، به صورت تمام وقت در دوره حضور داشته باشد.

۵. برگزاری کلاس‌ها:

ماده ۲۳: بر اساس جدول زمان‌بندی، سه متن زیر توسط اساتید تدریس می‌شود:

■ رسم طلبگی (دفتر اول): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۱۵ ساعت می‌باشد.

■ اخلاق و آداب طلبگی (دفتر دوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۱۰ ساعت می‌باشد.

■ آشنایی با نظام تعلیم و تربیت حوزه‌های علمیه (دفتر سوم): مدت زمان پیشنهادی برای ارائه مطالب این کتاب ۵ ساعت می‌باشد.

تذکر: در صورت امکان جلسه هماهنگی بین اساتید جهت تعیین میزان ورود به محورها و موضوعات تعیین شده در کتب تشکیل شود تا برای ارائه مطالب خود مرزبندی‌های بهتری را داشته باشند و از ارائه مطالب تکراری پرهیز نمایند.

۶. برگزاری کارگاه سبک زندگی اسلامی: این کارگاه در موضوعات مدیریت زمان، تنظیم خواب، تحرک و ورزش توسط مشاور ارشد برگزار می‌شود. زمان مورد نیاز برای این برنامه ۳ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای می‌باشد؛

۷. برگزاری جلسات حلقه‌های تربیتی (بر اساس شرح وظایف مسئولان گروه‌ها)؛

۸. بررسی وضعیت شخصیتی و روان‌شناختی داوطلبان:

ماده ۲۴: توسط مشاور ارشد جهت تمامی داوطلبان به صورت فرد فرد در مدت زمان دوره - طبق جدول زمانبندی که در عرض دیگر برنامه های دوره تنظیم شده - انجام می‌شود.

۹. انجام برنامه‌های ورزشی و گروهی:

یکی از بسترهای بروز و ظهور خلیات فردی، شرکت در برنامه‌ها و فعالیت‌های گروهی و ورزشی است. در این برنامه علاوه بر ایجاد تنوع در دوره، رفتارهای فردی و شیوه ابراز خلیات (عصبانیت، بد زبانی و ...) می‌تواند فرآیند شناسایی و ارزیابی داوطلبان را تسریع نماید.

۱۰. ارزیابی اخلاق و آداب داوطلبان:

توسط مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی) و بر اساس شرح وظایف مسئولان گروه‌ها در مدت زمان برگزاری دوره انجام می‌شود و نتیجه آن در فرم شماره ۲ ثبت می‌گردد.

۱۱. ارائه مشاوره فردی به داوطلبان:

مشاورانی در این دوره‌ها جهت راهنمایی داوطلبان در انتخاب مسیر صحیح، حضور داشته باشند و موارد خاص را به مشاور ارشد ارجاع دهند.

۱۲. زیارت قبور امام‌زادگان، علما و شهدا (در صورت امکان):

یکی از برنامه‌های مفید که می‌تواند روح کلی و حاکم بر دوره را تحت تأثیر خود قرار دهد، حضور دسته‌جمعی داوطلبان در حرم‌های امام‌زادگان و مزار علما و شهداست. این برنامه در تقویت روحیه معنوی و انگیزه افراد مؤثر می‌باشد.

۱۳. تحلیل مسائل روز با رویکرد دشمن‌شناسی:

ماده ۲۵: در مدت زمان برگزاری دوره، یک جلسه به مدت حداکثر ۹۰ دقیقه جهت

آشنایی داوطلبان با اوضاع جهان اسلام و کشور و تحلیل مسائل روز برگزار می‌شود. لازم است جهت دعوت از اساتید این جلسات با دفتر سیاسی و اجتماعی حوزه‌های علمیه هماهنگی لازم صورت پذیرد.

۱۴. برگزاری اردوی یک روزه (در صورت امکان):

ماده ۲۶: در صورتی که شرایط برگزاری اردوی یک روزه در استان وجود دارد می‌توان از این ظرفیت جهت شناخت و ارزیابی بهتر داوطلبان، با همراهی تمام مسئولین دوره بهره برد تا در ضمن رصد نهایی بعضی از زوایای پنهان شخصیت داوطلبان، خاطره خوشی از انتهای دوره در ذائقه آن‌ها ایجاد شود.

۱۵. ضبط تمامی برنامه‌ها (دروس اخلاق، کلاس‌ها، کارگاه‌ها و ...) و ارائه به ستاد جهت ارزیابی.

۱۶. جمع‌آوری فرم شماره ۲ که توسط مسئولان گروه‌ها تکمیل می‌شود.

۱۷. جمع‌آوری فرم شماره ۳ که توسط شرکت‌کنندگان در دوره تکمیل می‌شود.

۱۸. برگزاری مراسم اختتامیه دوره و قرائت میثاق‌نامه به صورت دسته‌جمعی.

متن میثاق‌نامه طلبگی (بخش تربیتی)

بسم الله الرحمن الرحيم

اکنون که در پرتو الطاف بی‌کران الهی، همراه با عشق و آگاهی و انگیزه، به امید شاگردی مکتب امام صادق (ع) و سربازی حضرت ولی عصر (عج) به محیط مبارک حوزه علمیه قدم می‌گذارم، با نیتی خالص و عزمی راسخ در پیشگاه خداوند متعال عهد می‌بندم که:

- به احکام الهی ملتزم باشم و تا حد توان، همیشه، در هر حال و در هر مکان، خود را محضر خداوند سمیع و بصیر بدانم و در دام غفلت و دوری از یاد خداوند گرفتار نگردم.
- اصول و ارزش‌ها این مکتب نورانی را بشناسم و پاسدار حرمت‌ها و حریم‌های آن باشم.
- در فراگیری علوم و معارف الهی و کسب معنویت و فضائل اخلاقی، منظم و خستگی‌ناپذیر باشم و در ترویج و تبلیغ خالصانه آن بکوشم.

- همواره در عبادت و بندگی، تهجد و سحرخیزی، توسل به ساحت مقدس معصومین (ع) خصوصاً امام عصر (عج) و خدمت خالصانه به مردم کوشا باشم.

- با روحیه‌ای جهادی و انقلابی از ارزش‌های انقلاب و اندیشه‌های نورانی حضرت امام قدس سره و مقام معظم رهبری مدظله‌العالی و آرمان‌های شهدا دفاع نمایم.

ج. اقدامات بعد از برگزاری دوره:

- ۱- بایگانی فرم‌های شماره ۲ داوطلبان (فرم ارزیابی آداب و اخلاق) در امور صیانتی استان؛
- ۲- جمع‌بندی فرم‌های شماره ۳ (فرم نظرسنجی شرکت‌کنندگان) و ارسال نتایج آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد)؛
- ۳- تکمیل فرم‌های شماره ۴ داوطلبان توسط معاون تهذیب استان با همفکری مشاور ارشد و مسئولان گروه‌ها و ارسال تصویر آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد) و بایگانی اصل آن در پرونده افراد در امور صیانتی استان؛
- ۴- تأیید میثاق تربیتی افراد واجد صلاحیت ورود به حوزه علمیه، در سامانه پیشخوان حوزه؛
- ۵- برگزاری جلسه (حضور یا غیرحضور) مشاور ارشد با مدیر مدرسه جهت ارائه ویژگی‌های شخصیتی و توانمندی‌های افراد معرفی شده به مدرسه در راستای برنامه‌ریزی جهت موفقیت بیشتر؛
- ۶- تهیه گزارش کامل از دوره و ارسال آن به معاونت تهذیب و تربیت حوزه‌های علمیه (ستاد).
- ۷- برگزاری جلسات کارشناسی در خصوص نحوه اجرای دوره، خلأها، نقاط ضعف و قوت دوره و در نهایت ارزیابی کلی از دوره جهت برنامه‌ریزی و استفاده در دوره‌های آینده.

فرم مشخصات دوره میثاق طلبگی (۱)

سال تحصیلی: مدیریت حوزه علمیه استان:

تاریخ برگزاری:		مدت دوره: روز		تلفن همراه:	
آدرس مکان برگزاری:					
تعداد کل داوطلبان:		تعداد داوطلبان سیکل:		تعداد داوطلبان بالاتر از دیپلم:	
مشخصات اساتید اخلاق و اساتید کتب آموزشی دوره					
اخلاق	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
اساتید کتب	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
اساتید کتب	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
مشخصات مسئولان گروه‌ها (حلقات تربیتی)					
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
مشخصات مشاوران دوره					
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				
	نام و نام خانوادگی:	تحصیلات:	شماره پرونده:	ت.ت:	تلفن همراه:
	سوابق و اشتغالات:				

فرم شماره ۲

بسمه تعالی

فرم ارزیابی آداب و اخلاق شرکت کنندگان در دوره متمرکز میثاق طلبگی (۱)

سال تحصیلی: مدیریت حوزه علمیه استان:

مشخصات					
نام و نام خانوادگی:		نام پدر:		تاریخ تولد:	
صادره:		کد ملی:		کد داوطلب:	
بلند مدت ☐ سفیران هدایت ☐		مقطع تحصیلی: ☐ سیکل ☐ دیپلم ☐ بالاتر از دیپلم ☐			

مجموعه های کلی ارزیابی	موارد ارزیابی	عالی	خوب	متوسط	ضعیف	نیاز به بررسی بیشتر
انتگیزه و علاقه مندی	هدفمندی، آینده نگری و برنامه ریزی جهت نیل به آن*					
	مشارکت در فعالیتهای گروهی (ورزشی و فرهنگی و...)					
	حضور فعال و پویا در مجالس دعا و نیایش عمومی					
	تصور صحیح از طلبگی و انگیزه تحصیل در حوزه علمیه					
	توجه، تمرکز و دقت در امور					
	توجه به قوانین و توصیه ها در طول دوره					
	نشاط، سرزندگی، شادابی و آرامش					
	روحیه علمی و علاقه مندی به مطالعه					
	نیاز به بررسی بیشتر ☐					
	وظیفه شناسی	نظم پذیری در امور و توجه به انضباط فردی و اهتمام به آن*				
مشورت گرایی (عدم خودمحوری)						
تعهدات فردی، وظیفه شناسی و مسئولیت پذیری*						
رعایت آداب فردی (علم آموزی، غذا خوردن، نطافت، تفریح، خوابیدن و ...)						
نیاز به بررسی بیشتر ☐						
سازگاری	نقد پذیری					
	مدارا، سازش و انعطاف پذیری در تعامل با افراد*					
	کنترل خشم*					
	تواضع و احترام به دیگران					
	دلسوزی و اهتمام نسبت به امور دیگران					
	حسن ظن					
	نیاز به بررسی بیشتر ☐					
موارد کلی	میزان و شیوه انتقاد کردن					
	اهتمام به نماز اول وقت و جماعت*					
	میزان درک و فهم، توانایی تجزیه و تحلیل و تیزبینی*					
	حیا و نجابت در گفتار و رفتار*					
	صبر و تحمل در برابر کمیوها و کاستی ها					
	اعتدال در برقراری ارتباط (عدم وابستگی و دوستی های افراطی)*					

یادآوری: ۱- موارد ارزیابی در ردیف "موارد کلی" بنا بر برداشت مسئول گروه، در سه محور "انگیزه و علاقه مندی"، "وظیفه شناسی" و "سازگاری"، مورد استفاده قرار گیرد.

۲- در احراز موارد ستاره دار «*» دقت و توجه بیشتری شود.

فرم شماره ۳

نمای اصلی

عکس

بسمه تعالی

دوره میثاق طلبگی (۱)

فرم ارزیابی نهایی داوطلبان ورود به حوزه‌های علمیه

سال تحصیلی: مدیریت حوزه علمیه استان:

مشخصات

نام و نام خانوادگی:	نام پدر:	تاریخ تولد:
صادره:	کدملی:	کد داوطلب:
تلفن:	بلند مدت ☐ سفیران هدایت ☐	مقطع تحصیلی: سیکل ☐ دیپلم ☐ بالاتر از دیپلم ☐

نظر مسئولین دوره

نقاط قوت:

نقاط ضعف:

ملاحظات:

نظر نهایی

- واجد انگیزه و صلاحیت جهت تحصیل در حوزه علمیه (پذیرش) ☐
- نیاز به بررسی بیشتر ☐
- فاقد انگیزه و صلاحیت جهت تحصیل در حوزه (عدم پذیرش) ☐

تاریخ تنظیم:

نام و امضای مشاور ارشد

نام و امضای استاد مصاحبه/مسئول گروه

نام و امضای معاون تهذیب و تربیت استان

۱. در این قسمت توانمندی‌های خاص فرد، نیاز فرد به مشاوره و یا وجود ویژگی خاصی که نیاز به مراقبت دارد، ذکر شود.

ارزیابی توصیفی:

نقاط قوت:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نقاط ضعف:

.....

.....

.....

.....

.....

توصیه ها و پیشنهادها:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

نام و نام خانوادگی مسئول گروه

.....

تاریخ/ امضا

پیوست ۶: نحوه برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل

مقدمه:

مدارسی که بر اساس ضرورت و مجوز شورای آموزش استان، درخواست برگزاری دوره «میثاق آموزشی» را به صورت مستقل دارند، می توانند دوره مذکور را مطابق این دستورالعمل اجرا نمایند:

ارکان اجرایی دوره

۱) مدیریت استان؛

۲) مدیریت مدرسه؛

۳) استاد.

تبصره: کلیه امور اجرایی دوره، با محوریت مدیریت حوزه علمیه هر استان و توسط مدرسه انجام می گیرد.

ماده ۱: زمان برگزاری دوره «میثاق طلبگی» با محتوای آموزشی - تہذیبی پس از قبولی افراد در مصاحبه و پیش از آغاز سال تحصیلی است.

ماده ۲: طول دوره «میثاق آموزشی» حداقل ۲۰ و حداکثر ۴۵ روز می باشد و با توجه به شرایط خاص هر منطقه با هماهنگی مدیریت استان توسط مدرسه برنامه ریزی و اجرا می شود.

تبصره: حضور در این مرحله، برای کسانی که دوره «میثاق تربیتی» را گذرانده اند، با مجوز معاونت تہذیب استان، بلامانع می باشد.

ماده ۳: در صورت برگزاری دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل، آغاز سال تحصیلی برای تمام طلاب جدیدالورود از اول مهرماه می باشد.

تبصره: مدارس می توانند با هماهنگی مدیریت استان دروس نیم سال اول سال تحصیلی را بلافاصله پس از دوره «میثاق آموزشی» و پیش از اول مهر آغاز کنند که

دستور العمل اجرایی آن در ابتدای همین آیین نامه آمده است.

ماده ۴: مدیریت استان می تواند این دوره را به صورت متمرکز (استانی یا مجموعه چند مدرسه) یا مدرسه ای برگزار نماید.

ماده ۵: ملاک قبولی و اخذ امتیاز لازم از این دوره، کسب نمره قبولی از عناوین درسی ذیل و کسب حداقل معدل ۱۴ از کلیه دروس نیم سال اول خواهد بود.

تبصره: افزایش سایر عناوین درسی نیم سال اول به جداول ذیل، با تأیید گروه علمی- تربیتی مدرسه بلامانع می باشد.

ماده ۶: جدول درسی دوره «میثاق آموزشی» به صورت مستقل، به شرح ذیل می باشد:

کد درس	عنوان درس	نوع درس	ساعات		
			نظری	عملی	جمع
۱۱۰۱۰۴	احکام ^۱	نظری	۳۶	۰	۳۶
۱۱۰۱۰۳	تجوید (روانخوانی) ^۲	نظری- عملی	۲۰	۲۰	۴۰
جمع ساعات			۵۶	۲۰	۷۶

ماده ۷: کلیه سؤال های امتحانی این دوره اعم از اصلی و تجدیدی، از سوی اساتید مدرس همان دوره به صورت کتبی طرح می گردد.

تبصره: ده نمره از درس تجوید، به ارزیابی عملی روانخوانی تجوید و صحت قرائت نماز تعلق می گیرد.

ماده ۸: نمره قبولی در همه درس های دوره، ۱۲ می باشد.

۱. درس اول تا پانزده از کتاب درسنامه فقه (درسنامه فقه، فلاح زاده، نشر مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۶، کد کتاب ۱/۲۵۱۱/۳) تدریس می شود.

۲. برای این درس، کتاب آموزش قرائت قرآن کریم ۱ (آموزش قرائت قرآن، شهیدی پور و قاسمی، نشر مرکز مدیریت حوزه های علمیه، ۱۳۹۶، کد کتاب ۱/۱۸۱۱/۳) تدریس می شود. ضمناً ۱۰ ساعت از ساعات این درس به کار عملی در خصوص تصحیح قرائت نماز، اختصاص می یابد.

ماده ۹: کسی که در دوره «میثاق آموزشی» نمره قبولی درسی را کسب نکند، دو هفته فرصت دارد تا در امتحان مجدد همان درس شرکت نماید و چنانچه در امتحان مجدد نیز نمره قبولی را اخذ نکند، پذیرش او منتفی خواهد شد.

ماده ۱۰: دریافت کد تحصیلی رسمی و تثبیت پذیرش داوطلب، پس از اخذ امتیازات لازم از شاخصه‌های تهذیبی آموزشی و اعلام نظر مساعد مرکز امور صیانتی، مطابق آیین‌نامه‌های مربوطه صورت می‌گیرد.

پیوست ۷: شورای تخصصی آموزش استان

مقدمه

به منظور استفاده از ظرفیت‌های کارشناسی و تخصصی در حوزه آموزش، ایجاد هماهنگی و انسجام مدیریتی، تسریع در بررسی و رفع مسائل آموزشی در سطح مدیریت استان و تصویب طرح‌ها و آیین‌نامه‌ها، آیین‌نامه شورای آموزش استان که به اختصار «شورا» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین شده است. این شورا به استناد بند ۲۱ مصوبه ۸۱۳ شورای عالی حوزه‌های علمیه تشکیل می‌گردد.

اهداف شورا

- ۱) ارتقای سطح نظام کارشناسی و تصمیم‌گیری در امور آموزشی استان؛
- ۲) ایجاد انسجام و هماهنگی میان بخش‌های آموزشی در مدیریت استان و مدارس استان در امور آموزشی.

وظایف شورا

- ۱) پیشنهاد سیاست‌ها، طرح‌ها و برنامه‌های راهبردی بلند مدت، میان مدت و سالانه در سطح استان؛
- ۲) بررسی طرح‌ها و برنامه‌های آموزشی خاص مدارس یا کلان در سطح استان و توسعه آن‌ها؛
- ۳) برنامه‌ریزی اجرایی برای اجرایی کردن شاخص‌ها و معیارها و استانداردهای ابلاغی در عرصه‌های تخصصی آموزشی و ارزیابی مستمر آن‌ها؛
- ۴) تصویب دستورالعمل‌های اجرایی در سطح استان؛

۵) بررسی درخواستهای مربوط به تأسیس، توسعه و انحلال واحدهای آموزشی استان؛^۱

۶) بررسی گزارش‌های نظارتی و ارزیابی در حوزه آموزشی و اتخاذ تصمیم مناسب؛

۷) بررسی و تصویب آیین‌نامه‌ها و ضوابط آموزشی و پیشنهاد آن به معاونت آموزش حوزه‌های علمیه؛

۸) تعیین سیاست‌ها و تصویب سقف و سهمیه پذیرش داوطلبان تحصیل در واحدهای آموزشی استان؛

۹) بررسی مسائل و مشکلات آموزشی مدارس، اساتید و طلاب و ارائه راهکارهای مناسب.

ترکیب شورا^۲

۱) مدیر حوزه علمیه استان (رئیس)؛

۲) معاون آموزش مدیریت استانی (دبیر و نائب رئیس)؛

۳) معاون پژوهش مدیریت استانی؛

۴) سه نفر از مدیران مدارس استان در مقاطع مختلف، به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛

۱. مصوبات مربوط به این بند باید به تصویب مراجع قانونی بالاتر مانند شورای گسترش و ... برسد.

۲. اعضای شورای مدارس حوزه علمیه قم عبارتند از:

سطح یک: معاون آموزش حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، سه نفر از مدیران مدارس قم به تفکیک مقاطع و به انتخاب رئیس شورا، دو نفر از اساتید سطح یک به انتخاب رئیس شورا.

سطوح عالی: مسئول امور سطوح عالی حوزه علمیه قم (به عنوان رئیس)، نمایندگان معاونت‌های ستادی آموزش، پژوهش، تهذیب و تبلیغ، نماینده مرکز امور صیانتی ستاد، معاون آموزش امور سطوح عالی، چهار نفر از اساتید سطوح عالی قم به انتخاب رئیس شورا.

۵) دو نفر از اساتید سطوح عالی استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال؛

۶) دو نفر از اساتید سطح یک استان به پیشنهاد معاون آموزش و تأیید مدیر حوزه علمیه استان به مدت دو سال.

تبصره ۱: شرکت سایر اعضای شورای معاونین مدیریت استانی با حق رأی بلامانع می‌باشد.

تبصره ۲: دعوت از کارشناسان و صاحب‌نظران بدون حق رأی با تشخیص رئیس یا دبیر شورا بلامانع است.

تبصره ۳: دستور جلسات و مصوبات شورای آموزشی استان برای تمام اعضا ارسال می‌گردد.

وظایف و اختیارات رئیس شورا

۱) ریاست و اداره جلسات؛

۲) تأیید دستور جلسات؛

۳) تأیید اعضای حقیقی شورا؛

۴) تأیید نهایی مصوبات شورا.

وظایف و اختیارات دبیر شورا

۱) پیشنهاد دستور جلسات به رئیس شورا؛

۲) پیشنهاد تقویم جلسات سالانه به شورا؛

۳) دعوت از اعضای شورا؛

۴) تنظیم تصمیمات و مصوبات شورا؛

۵) ارسال مصوبات شورا به واحدهای ذی‌ربط جهت اجرا پس از تأیید و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان؛

۶) پیگیری اجرای مصوبات شورا و ارائه گزارش فصلی و سالانه به رئیس شورا؛

۷) پیشنهاد اعضای حقیقی شورا به رئیس شورا.

برگزاری جلسات شورا

- ۱) جلسات شورا با حضور حداقل نیمی از اعضاء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی اکثریت حاضرین در جلسه، مصوب محسوب شده و در صورت تساوی آراء، پیشنهاد موافق با نظر رئیس شورا مصوب محسوب می‌شود.
- ۲) جلسات شورا به صورت ماهانه برگزار می‌گردد و در صورت ضرورت به تشخیص رئیس یا دبیر شورا، جلسات فوق العاده تشکیل خواهد شد.
- ۳) مصوبات شورا در حوزه وظایف مدیریت استان و ابلاغ مدیر حوزه علمیه استان لازم‌الاجرا خواهند بود و در مواردی که نیاز به تأیید مراجع بالاتر می‌باشد، مصوبات و تصمیمات به آن مرجع ارسال خواهد شد.
- ۴) دعوت‌نامه تشکیل جلسات و مصوبات شورا به اعضای شورای معاونین مدیریت استان ارسال می‌گردد.

پیوست ۸: تقویم تحصیلی

مقدمه

پیرو مصوبه شورای عالی حوزه‌های علمیه در خصوص لزوم اصلاح تقویم تحصیلی و تأکید شورای تخصصی آموزش، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه پس از مشورت با کارشناسان، «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را مورد بازبینی قرار داد.

در این طرح علاوه بر حفظ و تقویت شاخص‌های عمومی در برنامه‌ریزی آموزشی، ملاحظات و سیاست‌های ذیل مد نظر قرار گرفته است:

(۱) توجه به جایگاه محوری متن در فرآیند تحصیلی؛ در حوزه‌های علمیه همواره، متون محور آموزش بوده‌اند و در فرآیند آموزشی در کنار علم آموزی، تحلیل محتوا و تطبیق آن‌ها بر متن یک اصل بوده است. هم اکنون نیز در بخش مهمی از دروس این سنت حفظ شده و تدریس متن، تطبیق و تحلیل آن از سوی استاد و اهتمام طلبه به فراگیری آن‌ها در فرآیند آموزشی لازم شمرده می‌شود. از همین رو توجه به این نکته در برنامه‌ریزی و طراحی تقویم تحصیلی و فراهم آوردن قابلیت تطبیق و تحلیل متنی با در اختیار قرارگرفتن زمان مناسب لازم می‌نماید.

(۲) اختصاص یافتن ساعات درسی به اندازه مورد نیاز؛ در کنار نکته فوق، توجه به مسائلی مانند شرایط یادگیری، روش‌های تدریس، ویژگی‌های خاص منطقه‌ای، مدارس و... انعطاف‌پذیری حجم ساعات درسی را طلب می‌کند. برای مثال درسی که ارزش ساعاتی آن ۸۰ ساعت است ممکن است با توجه به شرایط ایام تحصیلی یا شرایط یادگیری طلاب و یا ویژگی‌های استاد، نیاز به اختصاص مقدار ساعات کمتر و یا بیشتری در طول سال تحصیلی داشته باشد، هر چند التزام به یک ارزش ساعتی ثابت به عنوان ملاک محاسبه رشد تحصیلی و ارزیابی وضعیت علمی لازم است. از

همین رو در طراحی تقویم تحصیلی امکان انعطاف در ساعات مورد نیاز برای تدریس و یادگیری دروس با قابلیت کاستن یا افزایش ساعات مورد نیاز تدریس، مورد توجه بوده است.

۳) قابلیت تناسب ایام تحصیلی و درسی با رسالت‌های حوزوی و مناسبت‌های خاص مورد اهتمام حوزویان؛ از جمله مهم‌ترین رسالت‌های حوزویان، توجه به تبلیغ معارف دین، خصوصاً در ایام خاص تبلیغی می‌باشد. همچنین پاسداشت مقام و منزلت ائمه اطهار علیهم السلام و برخی از مناسبت‌های ملی، از جمله موارد مورد تأکید در حوزه‌های علمیه می‌باشد.

متناسب‌سازی ایام تحصیلی با این مسئله از یک سو و توجه به توسعه نیافتن تعطیلات به منظور عدم اختلال در برنامه‌های آموزشی از سویی دیگر ضروری است.

۴) انطباق ایام تحصیلی با شرایط بومی جغرافیایی، اجتماعی و... مدارس علمیه در هر منطقه؛ توجه به وضعیت آب و هوایی، کیفیت و کمیت امکانات مدارس علمیه، مناطق زندگی طلاب و دوری از محل سکونت آن‌ها و نکاتی از این دست در طراحی «تقویم تحصیلی» اجتناب ناپذیر است.

به عنوان نمونه در برخی از مناطق کشور در کلیه ایام سال، امکان برگزاری کلاس‌های درسی وجود دارد ولی در برخی از مناطق امکان برگزاری کلاس‌های درسی حتی به شکل متداول نیز یا وجود ندارد و یا به سختی امکان‌پذیر می‌باشد. لحاظ این شرایط در طراحی تقویم تحصیلی و دستورالعمل‌های مربوطه، مدنظر قرار گرفته است.

۵) قابلیت انعطاف‌پذیری بر اساس شیوه‌ها و روش‌های آموزشی؛ طراحی تقویم تحصیلی بدون در نظر گرفتن روش‌های آموزشی و شیوه‌های تدریس امری ناممکن است.

تنوع در روش‌های تدریس، میزان استفاده از ابزارهای آموزشی، نحوه بکارگیری طلاب در فرآیند یادگیری و آموزش دهی و... می‌تواند در تعیین زمان، طراحی ایام درسی و... تأثیر بسزایی داشته باشد. چه بسا استفاده از برخی از شیوه‌های آموزشی منجر به توسعه و یا تقلیل در زمان آموزش و ساعات اختصاص یافته به دروس شود که این تقویم، قابلیت این بهره‌گیری را فراهم می‌آورد.

۶) اهتمام به اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی؛ برخی از مفاد و مواد آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های آموزشی، در زمان اجرا، بعضاً مغفول مانده و به تدریج فراموش شده است و برخی نیز به شکل مناسبی اجرا نمی‌شود. برای مثال در مصوبه ۲۰۸ شورای عالی در خصوص برگزاری دروس سطح حوزه علمیه قم در روزهای پنجشنبه تأکید شده است ولی به صورت کامل به اجرا در نمی‌آید. بنابراین با توجه به این نکته می‌توان به اهمیت اجرایی کردن واقعی آیین‌نامه‌های آموزشی و تأثیر آن در ارزیابی و برنامه‌ریزی پی برد.

۷) استفاده از ظرفیت‌های آموزشی تمام ایام سال؛ تأکید و سنت حوزه‌های علمیه بر بهره‌گیری از تمام روزهایی است که امکان آموزش در آن فراهم باشد؛ هرچند که برخی از طلاب در راستای سایر مأموریت‌ها یا بر اساس نیازها و یا ضرورت، امکان تحصیل و تدریس در همه ایام را نداشته باشند. از همین رو در طراحی تقویم تحصیلی به این نکته توجه شده که طلاب دارای شرایط بتوانند به صورت رسمی در مناسبت‌هایی همچون تابستان، ایام تبلیغی و مانند اینها به فعالیت‌های علمی و آموزشی خود ادامه دهند.

لذا با توجه به نکات فوق، معاونت آموزش حوزه‌های علمیه، به منظور تسهیل در اجرایی کردن طرح مذکور، دستورالعمل «تقویم تحصیلی حوزه‌های علمیه» را

با ملاک و محور قرار دادن مصوبات ۲۰۸ و ۸۹۶ شورای عالی، تنظیم و پس از تصویب در شورای تخصصی آموزش، به شرح ذیل ابلاغ می‌نماید.

آیین‌نامه تقویم آموزشی

ماده ۱: ایام تحصیلی و درسی حوزه‌های علمیه در هر سال تحصیلی در دو بخش اصلی و اختیاری قابل برنامه‌ریزی است که بخش اصلی آن شامل دو نیم‌سال بوده و از اول شهریور ماه هر سال تا پانزدهم تیر ماه سال بعد و بخش اختیاری آن نیز که با عنوان دوره آموزشی تابستانی می‌باشد، از ۱۶ تیر ماه تا ۳۱ مرداد ماه قابل برنامه‌ریزی می‌باشد.

تبصره ۱: ایام تحصیلی باید طوری باشد که محدوده درسی تمام شود و در صورتی که ساعات درسی به پایان رسیده باشد ولی محدوده باقی مانده، باید دروس ادامه یابد تا محدوده تمام شود.

تبصره ۲: برگزاری امتحانات پس از «اتمام محدوده درسی» مجاز است و قبل از آن ممنوع می‌باشد.

تبصره ۳: تقویم تحصیلی توسط «مدرسه علمیه «تنظیم شده و برای اجرا پس از تأیید مدیریت استان به معاونت آموزش ستاد ارسال شود. مدیریت استان و شورای آموزش استان می‌توانند رأساً نسبت به تعیین کل و یا بخشی از تقویم تحصیلی، اقدام کنند و برای مدارس علمیه، لازم الاجرا است.

تبصره ۴: عدم پاسخگویی مدیریت حوزه علمیه استان در مدت حداکثر دو هفته، به منزله تأیید تقویم پیشنهادی مدرسه می‌باشد.

تبصره ۵: مدارس علمیه حداکثر تا دو هفته قبل از شروع سال تحصیلی، موظف به اعلام تقویم آموزشی نیم‌سال اول و دوم سال تحصیلی خود به مدیریت استان هستند.

ماده ۱: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه و مدیریت‌های استانی می‌توانند در آغاز هر سال تحصیلی، یک روز معین را به صورت نمادین برای آغاز سال تحصیلی انتخاب نموده و نسبت به برگزاری مراسم افتتاحیه و آغاز سال

تحصیلی در آن روز اقدام نمایند که تطابق آغاز دروس مدارس با این روز الزامی نمی باشد.

الف) ایام تعطیلی در سال تحصیلی؛

ماده ۲: دروس رسمی در مناسبت های ذکر شده در ماده های ۶، ۷، ۸، ۱۰ و ۱۱ تعطیل می باشد.

تبصره ۱: برگزاری مراسم های مذهبی و فرهنگی در مناسبت های مذکور توسط مدارس علمیه در این ایام بلا مانع می باشد .

تبصره ۲: مدارس علمیه می توانند در سایر مناسبت های مذهبی و یا ملی، ضمن برگزاری دروس، ساعتی از روز را به برگزاری مراسم بزرگداشتی متناسب با آن روز اختصاص دهند.

ماده ۳: ایام تعیین شده در جدول ذیل به عنوان ایام تعطیلی دروس حوزه های علمیه می باشد:

تعداد روز	مناسبت	روز	ردیف
۱	تاسوعای حسینی	۹ محرم	۱
۱	عاشورای حسینی	۱۰ محرم	۲
۱	اربعین حسینی	۲۰ صفر	۳
۱	رحلت حضرت رسول ﷺ و شهادت امام حسن مجتبی (ع)	۲۸ صفر	۴
۱	شهادت امام رضا (ع)	آخرین روز صفر	۵
۱	شهادت امام حسن عسکری (ع)	۸ ربیع الاول	۶
۱	میلاد حضرت رسول ﷺ و امام جعفر صادق (ع)	۱۷ ربیع الاول	۷
۱	شهادت حضرت زهرا (ع)	۳ جمادی الثانی	۸
۱	میلاد امیرالمومنین (ع)	۱۳ رجب	۹
۱	مبعث پیامبر اعظم ﷺ	۲۷ رجب	۱۰
۱	میلاد امام عصر (ع)	۱۵ شعبان	۱۱
۱	شهادت امام علی (ع)	۲۱ رمضان	۱۲

تعداد روز	مناسبت	روز	ردیف
۲	عید فطر	۱ و ۲ شوال	۱۳
۱	شهادت امام صادق (ع)	۲۵ شوال	۱۴
۱	عید قربان	۱۰ ذی‌الحجه	۱۵
۱	عید غدیر	۱۸ ذی‌الحجه	۱۶
۴	ایام نوروز	۱ تا ۴ فروردین	۱۷
۱	روز جمهوری اسلامی	۱۲ فروردین	۱۸
۱	رحلت حضرت امام خمینی (ره)	۱۴ خرداد	۱۹
۱	سالروز قیام ۱۵ خرداد	۱۵ خرداد	۲۰
۱	روز پیروزی انقلاب اسلامی	۲۲ بهمن	۲۱
۲۵	جمع		

ماده ۴: دروس سطوح عالی و خارج علاوه بر ایام ذکر شده در ماده ۶، در مناسبت‌های ذیل نیز برگزار نمی‌گردد:

تعداد روز	مناسبت	روز	ردیف
۱	شهادت امام جواد (ع)	آخر ذی‌القعدة	۱
۱	شهادت امام باقر (ع)	۷ ذی‌الحجه	۲
۱	شهادت امام سجاده (ع)	۲۵ محرم	۳
۱	شهادت امام حسن مجتبی (ع)	۷ صفر	۴
۱	شهادت حضرت زهرا (ع)	۱۳ جمادی‌الاول	۵
۱	شهادت امام هادی (ع)	۳ رجب	۶
۱	شهادت امام کاظم (ع)	۲۵ رجب	۷
۱	ميلاد امام حسين (ع)	۳ شعبان	۸
۸	جمع		

ماده ۵: دروس سطوح عالی و خارج حوزه‌های علمیه در ایام تبلیغی برای طلاب و اساتید طبق جدول ذیل، تعطیل می‌باشد .

تعداد روز	زمان	موضوع	ردیف
۱۵	از ۲۸ ذی‌الحجه تا ۱۳ محرم	ایام تبلیغی ماه محرم	۱
۱۶	از ۱۶ صفر تا دوم ربیع‌الاول	ایام تبلیغی ماه صفر	۲
۳	۱۳ تا ۱۵ جمادی‌الاول	ایام تبلیغی فاطمیه اول ^۱	۳
۳	اول تا سوم جمادی‌الثانی	ایام تبلیغی فاطمیه دوم	۴
۳۴	از ۲۸ شعبان تا دوم شوال	ایام تبلیغی ماه رمضان	۵
۷۱	جمع		

تبصره ۱: برگزاری دروس در ایام تبلیغی برای طلاب متقاضی بلا مانع می‌باشد.

تبصره ۲: تعطیلی دروس سطح یک در ایام تبلیغی، مجاز نمی‌باشد.

ماده ۶: دروس برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت (بجز طلاب سال اول تحصیلی) در ایام تبلیغی محرم و ایام فاطمیه اول و دوم برگزار نمی‌گردد و در این ایام طلاب شاغل به تحصیل در این برنامه می‌توانند جهت اعزام به تبلیغ، اقدام نمایند.

تبصره: آیین‌نامه طراحی تقویم تحصیلی برنامه آموزشی مدارس سفیران هدایت بجز مورد فوق، تابع آیین‌نامه سطح یک می‌باشد.

ماده ۷: تعطیلات تابستانی دروس حوزه‌های علمیه از ۱۶ تیر ماه تا ۳۱ مرداد ماه هر سال می‌باشد و در این ایام مدارس و مدیریت‌های استانی می‌توانند به

۱. با نظر شورای آموزش استان، در صورت اعزام طلاب سطوح عالی و سفیران هدایت برای تبلیغ، غیبت آن‌ها در دروس، امتحانات و ... در روزهای دوازدهم جمادی‌الاول و چهارم جمادی‌الثانی، مجاز بوده و تأثیری در محاسبه غیبت‌ها نخواهد داشت.

اجرای دوره آموزشی تابستانی اقدام نمایند.

ماده ۸: هرگونه تغییر در جداول مذکور، مجاز نمی‌باشد.

ب) روزهای مجاز به برگزاری دروس رسمی در سال تحصیلی؛

ماده ۹: حداقل تعداد ایام درسی در سطوح و مقاطع مختلف آموزشی و همچنین

برنامه‌های آموزشی مختلف، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی و ضوابط

ابلاغی، بر اساس جدول ذیل می‌باشد:

ردیف	مقطع تحصیلی	نیم‌سال اول		نیم‌سال دوم		جمع
		ایام امتحانی	ایام درسی	ایام امتحانی	ایام درسی	
۱	سطح یک	۷	۸۵	۷	۸۵	۱۸۴ روز
۲	سطوح عالی	۵	۷۰	۵	۷۰	۱۵۰ روز
۳	دروس خارج	۱۳۰ تا ۱۵۰ روز				

تبصره: لازم است در جانمایی ایام برگزاری دروس، به گونه‌ای عمل شود که ایام

درسی از حداقل ذکر شده در جدول فوق، کمتر نشود.

ماده ۱۰: ایام درسی با رعایت مقدار حداقلی ذکر شده در ماده ۱۲، توسط مدارس

علمیه و در بازه زمانی از اول شهریور ماه تا پانزدهم تیرماه سال بعد،

مشخص می‌گردد که پس از تأیید مدیریت حوزه علمیه استان، رعایت آن

الزامی است.

ماده ۱۱: ضوابط مربوط به نظام آموزشی، ساعات برگزاری دروس، جدول

برنامه‌ریزی دروس، افزایش و یا کاهش ساعات درسی و ... مطابق

آیین‌نامه آموزشی می‌باشد.

ماده ۱۲: برگزاری دروس در روزهای پنجشنبه برای همه سطوح و مقاطع

حوزه‌های علمیه الزامی می‌باشد.

تبصره ۱: در صورتی که واحدهای آموزشی ساعات الزامی هر درس را در سایر روزها به حد نصاب لازم برسانند، ارائه دروسی مانند حدیث خوانی، اخلاق و ... در روزهای پنج شنبه بلامانع می باشد .

تبصره ۲: در مقطع خارج، برگزاری دروس رسمی در روزهای پنجشنبه ضروری نبوده و اختصاص آن روز به برگزاری دروسی همچون اخلاق و یا حدیث خوانی بلامانع است .

ج) روزهای امتحانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۳: در تدوین تقویم تحصیلی، تعیین روزهای امتحانی هر درس الزامی بوده و همراه تقویم سالانه ارائه می گردد .

ماده ۱۴: زمان برگزاری امتحان هر درس، بعد از پایان محدوده درسی و با رعایت ساعات تعیین شده برای آن می باشد و در غیر این صورت برگزاری امتحان آن درس مجاز نبوده و در صورت برگزاری امتحان، نمرات آن رسمیت ندارد .

تبصره: طلابی که حد نصاب لازم در خصوص حضور در کلاسهای درسی را داشته باشند، مجاز به شرکت در امتحانات آن درس هستند .

ماده ۱۵: زمان برگزاری امتحانات به جز امتحاناتی که بر عهده معاونت آموزش ستاد می باشد، توسط مدارس علمیه تعیین می گردد .

ماده ۱۶: برگزاری امتحانات دروسی که به صورت متمرکز از سوی معاونت آموزش ستاد طراحی می شود، در چهار نوبت در سال تحصیلی و در ایامی که کمترین اختلال را در برگزاری دروس داشته باشد، برنامه ریزی می گردد .

تبصره: زمان امتحانات دروس مذکور هر ساله توسط معاونت آموزش ستاد اعلام می گردد .

ماده ۱۷: فرآیند تدوین تقویم تحصیلی مراکز تخصصی و فقهی همانند مدارس علمیه و دیگر واحدهای آموزشی حوزه های علمیه می باشد و پس از تأیید توسط شورای آموزش استان، لازم الاجرا خواهد بود .

(د) ایام برگزاری دورهٔ تابستانی و جانمایی آن در سال تحصیلی؛

ماده ۱۸: تعیین زمان برگزاری دورهٔ آموزشی تابستانی، بعد از تعیین زمان شروع و پایان سال تحصیلی و با لحاظ نیم‌سال‌ها و زمان برگزاری امتحانات هر دو نیم‌سال، می‌باشد.

ماده ۱۹: زمان برگزاری دوره آموزشی تابستانی از ۱۶ تیرماه تا ۳۱ مردادماه است.
تبصره: ضوابط و شرایط برگزاری دوره آموزشی تابستانی، مطابق آیین‌نامه‌های آموزشی ابلاغی است.

ماده ۲۰: با توجه به تنوع گونه‌ها و محتواهای دوره‌های آموزشی تابستانی، توجه به ضوابط و دستورالعمل‌های مربوطه در تعیین تقویم تحصیلی و زمان‌بندی دورهٔ تابستانی ضروری می‌باشد.

(ه) روزهای قابل استفاده برای برنامه‌های تکمیلی (تبلیغی، پژوهشی، تہذیبی و ... در ایام غیر درسی در سال تحصیلی؛

ماده ۲۱: با توجه به اینکه تعداد ایام فعالیت تحصیلی می‌تواند بیش از مقدار حداقلی الزامی مشخص شده در جدول مندرج در ماده ۱۲ باشد، مدارس می‌توانند برخی از دروس نیم‌سال بعد یا سایر برنامه‌های آموزشی^۱، پژوهشی، فرهنگی و تہذیبی خود را در این ایام برنامه‌ریزی کنند و یا اینکه با افزایش روزهای تحصیلی از حجم دروس روزانه کاسته و به این نوع از برنامه‌ها اختصاص دهند.

تبصره: الزامی کردن شرکت طلاب در برنامه‌های تکمیلی آموزشی و یا برنامه‌ها و دوره‌های مهارتی، تبلیغی، پژوهشی و ... با تصویب شورای مدرسه بلامانع می‌باشد.

ماده ۲۲: ارائه هرگونه برنامه غیردرسی در ایام و ساعات درسی، مجاز نمی‌باشد و برنامه‌ریزی و برگزاری هرگونه برنامه، غیر از برنامه دروس رسمی، باید در ایام و ساعاتی غیر از ساعات اختصاصی دروس رسمی باشد.

۱. مثل تعمیق بخشی در مباحث ارائه شده در طول نیم‌سال.

پیوست ۹: دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه

مقدمه:

به منظور ساماندهی پذیرش و گزینش طلابی که دروس حوزوی را به صورت آزاد یا در مدارس غیر از مدارس تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه^۱ گذرانده اند و از سابقه تحصیلی رسمی و مطابق با ضابطه برخوردار نیستند، دستورالعمل نحوه پذیرش طلاب فاقد تحصیلات تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه، مستند به مصوبه ۱۰۸۸ شورای عالی تدوین گردید.

افرادی که دروس مقدمات و یا سطح یک را به صورت آزاد و خارج از برنامه مرکز مدیریت حوزه های علمیه گذرانده اند، می توانند با شرایط مندرج در این دستورالعمل، حسب مورد در امتحانات مربوطه شرکت کرده و در صورت قبولی مطابق ضوابط، در حوزه علمیه پذیرش و کد تحصیلی دریافت نمایند.

شرایط ثبت نام، مدارک لازم و نحوه ثبت نام

ماده ۱: شرایط ثبت نام عبارت است از:

۱) گذراندن دروس مصوب مقدمات و یا سطح یک؛

۲) داشتن سلامت جسمی و روحی؛

۳) داشتن شرایط عمومی پذیرش^۲؛

۱. طلاب حوزه های علمیه اصفهان و خراسان مشمول این مصوبه نمی شوند.

۲. الف. برخورداری از صلاحیت های اعتقادی، اخلاقی و اجتماعی. ب. اعتقاد و التزام عملی به ولایت فقیه و نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران. ج. داشتن تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۴) احراز صلاحیت گزینشی توسط مرکز امور صیانتی؛

۵) داشتن حداقل ۴۰ سال سن؛

۶) عدم سابقه اخراج و انصراف از حوزه‌های علمیه.

ماده ۲: مدارک لازم جهت تشکیل پرونده عبارت است از:

۱) مدارک شناسایی (کپی شناسنامه، کارت ملی و عکس ۳×۴ جدید)؛

۲) حداقل مدرک تحصیلی سیکل؛

۳) ارائه سلامت جسمی و روحی از مرکز مشاوره حوزه‌های علمیه؛

۴) ارائه گواهی عدم مشمولیت (کارت معافیت یا پایان خدمت)؛

۵) ارائه گواهی معتبر از اساتید یا مدرسه؛

۶) تعهد مبنی بر عدم اشتغال تمام وقت رسمی حین پذیرش نهایی؛

۷) تکمیل فرم ثبت نام.

روش ثبت نام:

ماده ۳: طلاب جهت ثبت نام و تشکیل پرونده به مدیریت استان محل سکونت خود مراجعه نمایند.

تبصره: مدیریت‌های استانی قبل از تشکیل پرونده جهت آشنایی با وضعیت و سوابق تحصیلی متقاضی و صلاحیت عمومی، مصاحبه حضوری از داوطلب اخذ نمایند.

ماده ۴: پس از بررسی شرایط و نهایی شدن ثبت نام متقاضی، پرونده جهت اخذ مجوز به معاونت آموزش ستاد ارسال می گردد.

ارزشیابی علمی

ماده ۵: ارزشیابی علمی مشتمل بر امتحان شفاهی و کتبی می باشد.

۱. ارزشیابی علمی شفاهی

الف: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع مقدمات:

امتیاز	نام کتاب	موضوع ارزشیابی	ردیف
۱۵	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	تفسیر قران	۱
۱۵	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	تجوید و روخوانی	۲
۱۰	آموزش احکام استاد فلاح زاده	احکام	۳
۳۰	صرف ساده - شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	صرف و نحو	۴
۱۰	جواهر البلاغه	بلاغت	۵
۲۰	المنطق مرحوم مظفر	منطق	۶
۱۰۰	جمع امتیازات:		

ب: موضوعات مصاحبه و ارزشیابی علمی شفاهی متقاضیان مقطع سطح یک:

امتیاز	نام کتاب و محدوده	موضوع ارزشیابی	ردیف
۵	تفسیر نمونه سوره مبارکه مائده	تفسیر قران	۱
۱۰	روان خوانی و تجوید آقایان حبیبی و شهیدی	تجوید و روخوانی	۲
۱۰	آموزش احکام استاد فلاح زاده	احکام	۳
۱۵	صرف ساده - شرح ابن عقیل - مغنی الادیب	صرف و نحو	۴
۱۰	جواهر البلاغه	بلاغت	۵
۱۰	المنطق مرحوم مظفر	منطق	۶
۲۰	شرح لمعه	فقه	۷
۲۰	اصول الفقه مرحوم مظفر	اصول	۸
۱۰۰	جمع امتیازات:		

ماده ۶: حداقل امتیاز قبولی برای متقاضیان، اخذ ۷۰ از ۱۰۰ امتیاز در جمع امتیازات می‌باشد.

ماده ۷: در صورت مردودی در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب می‌تواند تنها برای یکبار دیگر و پس از دو سال مجدداً در ارزشیابی شرکت نماید.

تبصره ۱: افرادی که امتیاز ارزشیابی علمی شفاهی آن‌ها در ارزشیابی دوم، بین ۵۰ تا ۷۰ باشد، فقط برای یک مرتبه دیگر و پس از گذشت حداقل سه ماه، می‌توانند مجدداً در ارزشیابی علمی شرکت نمایند.

تبصره ۲: درخواست تجدید نظر نسبت به امتیاز علمی فقط برای یک مرتبه پذیرفته خواهد شد و پس از بازبینی فایل صوتی جلسه ارزیابی، توسط استاد دوم، میانگین نمره اخذ شده توسط دو استاد ملاک عمل خواهد بود.

ماده ۸: ایثارگران و خانواده‌های آنان مطابق «قانون جامع خدمات رسانی به ایثارگران» و همچنین حافظان حداقل نصف قرآن کریم یا نهج البلاغه و یا صحیفه سجاده در صورت عدم کسب نمره قبولی در ارزشیابی علمی شفاهی اول و دوم، فقط برای یک بار دیگر و پس از یک سال، می‌توانند در ارزشیابی علمی شفاهی با ارائه گواهی معتبر شرکت نمایند.

۲. ارزشیابی علمی کتبی

ماده ۹: در صورت اخذ امتیاز لازم در ارزشیابی علمی شفاهی، داوطلب موظف به شرکت در آزمون جامع کتبی مقطع ادبیات می‌باشد.

ماده ۱۰: آزمون کتبی مقطع ادبیات در موضوعات «صرف، نحو، بلاغت، منطق، عقائد و احکام» به صورت مستقل برگزار شده و عناوین، متون و محدوده‌های آزمون طبق جدول ذیل به صورت متمرکز برگزار می‌گردد:

تعداد سوال هر کتاب	نام کتاب و محدوده	موضوع امتحان کتبی	ردیف
۲۰	صرف ساده تمام کتاب	صرف	۱
۲۰	شرح ابن عقیل - مغنی الادیب باب اول و رابع	نحو	۲
۲۰	جواهر البلاغه تمام کتاب	بلاغت	۳
۲۰	المنطق مرحوم مظفر تمام کتاب	منطق	۴
۲۰	شیعه در اسلام	عقاید	۵
۲۰	آموزش احکام آقای فلاح زاده	احکام	۶

ماده ۱۱: امتحانات جامع کتبی به صورت یکجا و دوبار در هر سال برگزار می شود.

تبصره: امتحان جامع توسط ستاد طرح سؤال و در مدیریت های استانی و در زمان بندی های که توسط معاونت آموزش اعلام می شود برگزار خواهد شد.^۱

ماده ۱۲: ارزشیابی هر کدام از امتحانات جامع کتبی از ۲۰ نمره محاسبه شده و کسب حداقل نمره ۱۲ در هر درس و اخذ معدل ۱۴ در تمامی دروس الزامی می باشد.

تبصره ۱: در صورت درخواست طلبه نسبت به تجدید نظر در نمرات آزمون جامع کتبی ادبیات، نمرات بین ۱۰ تا ۱۴ فقط برای یک بار مطابق ضوابط اقدام خواهد شد.

تبصره ۲: در صورت قبولی در سه درس از دروس آزمون جامع کتبی و اخذ معدل ۱۴ در آنها، متقاضی می تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۳: متقاضیان مقطع ادبیات در صورت قبولی در آزمون جامع کتبی پس از اخذ کد تحصیلی جهت ادامه تحصیل از پایه ۴ به یکی از مدارس استان محل سکونت خود معرفی می شوند.

ماده ۱۴: متقاضیان مقطع سطح یک در صورت موفقیت در آزمون جامع کتبی

۱. با توجه به جدید بودن مصوبه تا اطلاع ثانوی کلیه امتحانات (کتبی و شفاهی) در معاونت آموزش ستاد برگزار می گردد و پس از بررسی مورد به مدیریت های استانی واگذار خواهد شد.

امتحانات کلیه دروس پایه‌های ۴، ۵، ۶ مطابق جدول دروس آیین‌نامه آموزشی هر سال تحصیلی از آن‌ها اخذ می‌گردد.

ماده ۱۵: متقاضیان باید کلیه دروس پایه‌های ۴ تا ۶ را حداکثر طی دو سال تحصیلی امتحان دهند.

تبصره ۱: متقاضی می‌تواند مجموع دروس پایه‌های مذکور را در یک نوبت امتحانی و یا به تدریج و طی دو سال انتخاب کرده و آزمون دهد؛

تبصره ۲: امتحانات کتبی پایه‌های ۴ تا ۶ در دو نوبت نیم‌سال اول (دی ماه) و نیم‌سال دوم (خردادماه) برگزار خواهد شد؛

تبصره ۳: طرح سوال امتحانات کتبی این دروس توسط ستاد طرح شده و در ایام امتحانات همزمان به کل کشور ارسال خواهد شد.

ماده ۱۶: نمره قبولی در امتحانات کتبی فقه و اصول ۱۴ و در دیگر مواد امتحانی ۱۲ می‌باشد.^۱

تبصره: در صورت قبولی در ۳ درس و اخذ معدل ۱۴ در آن‌ها، متقاضی می‌تواند یکبار دیگر در امتحان درسی که نمره قبولی کسب نکرده است، شرکت نماید.

ماده ۱۷: اخذ معدل ۱۴ در مجموع امتحانات کتبی (پایه‌های ۴ و ۵ و ۶) الزامی می‌باشد.

ماده ۱۸: بعد از قبولی در آزمون‌های کتبی، متقاضی باید در امتحان شفاهی پلیمان سطح یک، مطابق ضوابط و شرایط امتحانات شفاهی، شرکت و نمره قبولی را کسب نماید.

ماده ۱۹: پذیرش و صدور کد تحصیلی داوطلب به صورت رسمی، پس از قبولی در تمام مراحل و آزمون‌های مذکور در این دستورالعمل و پس از احراز تمامی صلاحیت‌های گزینشی خواهد بود و پس از آن طلبه می‌تواند از خدمات حوزه‌های علمیه، مطابق ضوابط استفاده نماید.

ماده ۲۰: جواز تلبس و مدرک رسمی سطوح تحصیلی طلابی که تمامی مراحل

۱. امتحانات مذکور مشمول قانون تک‌ماده نمی‌شود.

سابق‌الذکر را با موفقیت به پایان رسانده باشند، دو سال پس از تاریخ اخذ کد تحصیلی رسمی، صادر و تحویل خواهد شد.

تبصره ۱: در صورتی که طلبه دوره تحصیلی خود را قبل از دریافت کد رسمی در مدارس علمیه غیر تحت پوشش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه گذرانده باشد، مشروط به ارائه مستندات لازم، صدور مجوز تلبس و مدارک علمی سطوح، پس از اخذ کد رسمی بلا مانع می‌باشد؛

تبصره ۲: ارائه گواهی‌های لازم برای طلبه در طول دو سال مذکور مطابق با ضوابط ابلاغی بلا مانع می‌باشد.

ماده ۲۱: در صورت عدم موفقیت متقاضی مطابق بندهای این دستورالعمل، یا انصراف وی درخواست متقاضی منتفی شده و ثبت نام و پذیرش مجدد وی امکان پذیر نخواهد بود.

ماده ۲۲: در صورت عدم موفقیت و پذیرش به عنوان طلبه رسمی در حوزه علمیه، نمرات اخذ شده در امتحانات مذکور در این دستورالعمل، غیر قابل تأیید و گواهی می‌باشد.

ماده ۲۳: ۱) متقاضیان شرکت در آزمون‌های سطوح دو و سه پس از قبولی و پذیرش، در پایان سطح یک، باید دروس سطح دو و سه خود را به یکی از طرق ذیل بگذرانند:

ماده ۲۴: مطابق آیین‌نامه آموزشی حضوری (پایه به پایه و با حضور در کلاس مطابق ضوابط مربوطه)؛

ماده ۲۵: ۲) شرکت در امتحانات هر دو پایه حداکثر در یک سال تحصیلی بدون نیاز به شرکت در کلاس با شرط نمره قبولی ۱۴ در کلیه دروس.

تبصره ۱: شرکت در امتحانات به روش دوم، پس از احراز مستندات مربوط به گذراندن دروس مربوطه به صورت حضوری یا اخذ ارزیابی علمی شفاهی و با مجوز کمیسیون آموزش امکان پذیر است؛

تبصره ۲: تأیید مستندات گذراندن سطح دو و سه و ارزشیابی علمی آن به عهده معاونت

آموزش ستاد می‌باشد.

تبصره ۳: امتحانات سطح ۲ و ۳ طبق بند ۲ همین ماده با طرح سوال از طرف معاونت آموزش ستاد و برگزاری در مدیریت استان براساس جدول درسی مصوب و ابلاغی معاونت آموزش ستاد برگزار خواهد شد.

ماده ۲۶: موارد خاص در کمیسیون آموزش حوزه‌های علمیه رسیدگی شده و در صورت تأیید می‌توانند تشکیل پرونده دهند.

ماده ۲۷: با توجه به این دستورالعمل، مفاد ماده‌های ۱۰ و ۱۸ مصوبه ۴۴ شورای عالی آموزش حوزه‌های علمیه در این خصوص، به همراه کلیه آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مرتبط، ملغی می‌گردد.

پیوست ۱۰: آیین‌نامه گروه علمی - تربیتی

(واحدهای آموزشی حوزه‌های علمیه، سطوح عالی و دروس خارج)

مقدمه:

در راستای تقویت و ارتقاء سطح علمی و تربیتی حوزه‌های علمیه و سیاست‌های شورای عالی و اجرای ماده ۲۰ و بند الف ماده ۱۶ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی و به منظور بهره‌مندی هر چه بیشتر از توانایی‌های اساتید حوزه‌های علمیه بصورت سازمانی، آیین‌نامه تشکیل گروه‌های علمی - تربیتی تدوین گردیده است.

بخش اول - کلیات

تعاریف:

- (۱) واحدهای آموزشی: مدارس علمیه سطح یک و دو تا چهار (سطوح عالی و خارج) دوره‌های بلندمدت و سطح دو و سه دوره‌های کوتاه‌مدت و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی که دارای مجوز رسمی فعالیت، از شورای گسترش هستند.
- (۲) دروس سطوح عالی و خارج: دروس سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم که در مدرسه‌های رسمی مورد تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، تدریس می‌شود.
- (۳) گروه علمی - تربیتی در واحدهای آموزشی متشکل از مدیر، معاونان تهذیب، آموزش، پژوهش و تعدادی از اساتید واجد شرائط واحد آموزشی است و در سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، متشکل از جمعی از اساتید سطوح عالی و خارج حسب مورد است که برابر مقررات و شرح وظایف تعیین شده در این آیین‌نامه فعالیت می‌نماید.
- (۴) مدیر گروه: یک نفر از اعضای گروه که برابر شرح وظایف تعیین شده در این آیین‌نامه، مسئولیت گروه را بر عهده دارد.

- (۵) دبیر گروه: یک نفر از اعضای گروه که برابر شرح وظایف تعیین شده در این آیین‌نامه انجام وظیفه نموده و مسئولیت پیگیری تحقق مصوبات گروه را بر عهده دارد.
- (۶) استاد:^۱ استاد حوزه علمیه که براساس مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه، مراحل جذب و گزینش او انجام پذیرفته است و در واحدهای آموزشی تحت برنامه مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه یا در مدرسه‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به تدریس دارد.
- (۷) کمیته تخصصی مشورتی: متشکل از تعدادی از اعضای گروه و کارشناسان و صاحب‌نظران حوزوی یا غیر حوزوی بوده که با صلاحدید گروه، تشکیل شده و عهده‌دار امور کارشناسی و تحقیقات مورد نظر گروه، است.
- (۸) در این آیین‌نامه گروه علمی - تربیتی به اختصار گروه نامیده می‌شود.

اهداف:

- ۱- ارتقاء و تقویت علوم حوزوی، خصوصاً در فقه معاصر؛
- ۲- تقویت و تثبیت طرح ساماندهی دروس خارج و هدایت تحصیلی طلاب؛
- ۳- تقویت و ارتقای سطح علمی (آموزشی، پژوهشی) و تربیتی طلاب؛
- ۴- تقویت کارشناسی امر تدوین برنامه‌های بلندمدت، میان مدت و کوتاه‌مدت ارتقای سطح علمی، مهارتی و دانشی اساتید و طلاب؛
- ۵- ارتقای کیفی فعالیت اساتید؛
- ۶- تقویت جایگاه اساتید در تولید علم و نظریه‌پردازی؛

اصول و ارزش‌های اساسی در فعالیت گروه‌های علمی - تربیتی:

- ۱- حاکمیت معارف قرآن و اهل‌بیت علیهم‌السلام

۱. ماده ۲ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی: استاد حوزه علمیه روحانی فاضلی است که برخوردار از توانایی لازم جهت تعلیم و تربیت طلاب علوم دینی در یکی از علوم مورد نیاز حوزه‌های علمیه می‌باشد.

- ۲- جامع‌نگری و داشتن برنامه‌های کلان در راستای سیاست‌های شورای عالی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛
- ۳- تأکید بر فعالیتهای گروهی؛
- ۴- تخصص‌گرایی در فعالیتهای آموزشی، تربیتی و پژوهشی؛
- ۵- توجه ویژه به پژوهش‌های بنیادی^۱ و راهبردی^۲.

بخش دوم- اقسام گروه‌های واحدهای آموزشی (قم و شهرستان‌ها)، اعضاء، شرایط و وظایف آنان:

ماده ۱: واحدهای آموزشی متناسب با تعداد طلاب، مواد درسی و اساتید واحد آموزشی، موظف به تشکیل یک تا ۵ گروه به شرح ذیل می‌باشند:

- (۱) فقه و اصول؛
 - (۲) علوم قرآن و حدیث؛
 - (۳) کلام و علوم عقلی؛
 - (۴) ادبیات عرب؛
 - (۵) دروس تخصصی و مهارتی (دروسی که تحت ۴ عنوان فوق قرار نمی‌گیرند)؛
- تبصره ۱:** واحدهای آموزشی متناسب با سطح علمی، مواد درسی و تعداد اساتید واجد شرایط خود، اقدام به تشکیل گروه‌های فوق‌الذکر می‌نمایند و چنانچه فاقد حد نصاب اساتید تعیین شده باشند، متناسب با سطح علمی، مواد درسی و اساتید واجد شرایط، برای چند عنوان فوق، یک گروه تشکیل می‌دهند.
- تبصره ۲:** در مراکز تخصصی، متناسب با هر رشته، گروه علمی - تربیتی تشکیل می‌شود.

اعضای گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی

۱. پژوهش پایه.

۲. پژوهش کاربردی.

۱- مدیر واحد آموزشی؛

۲- معاون تهذیب، آموزش و پژوهش؛

تبصره ۱: واحدهای آموزشی که برابر ضوابط مربوطه دارای یک معاون می‌باشند، معاون مربوطه عضو گروه علمی - تربیتی است.

تبصره ۲: عضویت رسمی و ثابت معاونان، منوط به داشتن حکم تدریس است و چنانچه فاقد حکم تدریس باشند حسب موضوع، در جلسه گروه، دعوت می‌شوند.

۳- تعداد ۳ الی ۷ استاد از اساتید واحدهای آموزشی برابر جدول ذیل:

از ۱۵۱ تا ۲۰۰ طبله	از ۶۱ تا ۱۵۰ طبله	کمتر از ۶۰ طبله	تعداد طلاب
۵ تا ۷ استاد	۴ تا ۵ استاد	۳ تا ۴ استاد	تعداد اساتید عضو

تبصره: واحدهای آموزشی که بیش از ۲۰۰ نفر طبله دارند در مقابل هر ۱۰۰ طبله، با صلاح‌دید گروه، یک استاد به اساتید عضو گروه اضافه می‌شود.

ماده ۲: اساتید عضو گروه، از بین اساتید واجد شرایط مندرج در مصوبه ۹۴۴

شورای عالی که در بین اساتید از سوابق علمی و تجربی لازم برخوردارند، با پیشنهاد مدیر و تأیید شورای واحد آموزشی انتخاب شده و در استان‌ها به مدیریت استان و در حوزه علمیه قم به معاونت آموزش ستاد پیشنهاد می‌شوند.

ماده ۳: مدیر گروه از بین اعضای گروه که از سطح علمی و مدیریتی لازم برخوردار

است و دبیر گروه از بین اعضاء، ترجیحاً از بین معاونان عضو ثابت گروه، توسط اعضاء انتخاب و از طریق مدیر واحد آموزشی در شهرستان‌ها به مدیریت استان و در قم به معاونت آموزش ستاد، پیشنهاد می‌شوند.

ماده ۴: نحوه صدور احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی

در مرحله اول تشکیل گروه‌ها، به شرح ذیل است:

ماده ۵: پس از بررسی و تأیید مدیریت استان در شهرستان‌ها و بررسی و تأیید

مدیران واحدهای آموزشی در حوزه علمیه قم، مراتب به معاونت آموزش ستاد اعلام می‌شود و پس از بررسی و تأیید نهایی معاونت آموزش، احکام

برای مدت دو سال به شرح ذیل صادر می‌شود:

الف: احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در واحدهای آموزشی شهرستان‌ها، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیران حوزه‌های علمیه استانی صادر می‌شود؛

ب: احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در واحدهای آموزشی حوزه علمیه قم، توسط معاون آموزش ستاد صادر می‌شود.

ماده ۶: در مراحل بعدی (پایان مرحله اول «دو سال») احکام مدیران در شهرستان‌ها توسط مدیر حوزه علمیه استان پس از تأیید معاونت آموزش ستاد و در حوزه علمیه قم توسط معاون آموزش ستاد، تمدید و صادر می‌شود و احکام سایر اعضا و دبیران و اعضای جدید، در شهرستان‌ها، پس از تأیید مدیریت استان، و در حوزه علمیه قم، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیر رسمی واحد آموزشی تمدید و صادر می‌شود.

تبصره: چنانچه واحد آموزشی فاقد مدیر رسمی باشد، احکام دبیران و سایر اعضا در استان‌ها توسط مدیر استان و در حوزه علمیه قم توسط معاون آموزش ستاد تمدید و صادر می‌شود.

ماده ۷: عزل و پذیرش استعفای مدیر و دبیر گروه پس از صدور رأی گروه، لازم است به تأیید مدیر واحد آموزشی برسد.

ماده ۸: هر یک از اساتید عضو گروه، حداکثر می‌توانند عضو دو کمیته تخصصی باشند لکن با تأیید گروه، شرکت در بیش از دو کمیته بلامانع است.

شرایط اعضاء:

ماده ۹: مدیر و معاونان واحد آموزشی که عضو گروه‌های علمی - تربیتی مدرسه می‌شوند لازم است برابر آیین‌نامه مدیریت مدارس، مراکز تخصصی و

مؤسسات آموزش عالی «مصوبه ۷۳۵ و ۶۲۴ شورای عالی»، مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام گرفته باشد؛

ماده ۱۰: اساتید واحد آموزشی که عضو گروه‌های علمی - تربیتی می‌شوند لازم است برابر مصوبه ۹۴۴ شورای عالی (آیین‌نامه جذب، پذیرش و ساماندهی اساتید حوزه‌های علمیه) مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام گرفته باشد و دارای مجوز تدریس حداقل یک درس از دروس مرتبط با عنوان گروه، باشند.

تبصره ۱: اولویت با اساتیدی است که دارای شرایط ذیل هستند:

الف: برخوردار از سابقه تدریس و فعالیت پژوهشی و تربیتی بالاتر؛

ب: تألیف کتاب یا مقاله علمی مورد تأیید مراکز مربوطه؛

ج: شرکت در کارگاه‌های دانش‌افزایی و مهارت‌های تدریس؛

د: اشتغال تمام‌وقت در واحد آموزشی.

تبصره ۲: اساتید اخلاق و مشاورین تربیتی که دارای مجوز هستند، می‌توانند عضو گروه‌های علمی، تربیتی باشند.

ماده ۱۱: هر گروه در صورت نیاز به کار کارشناسی در مباحث آموزشی، پژوهشی و تربیتی، می‌تواند یک یا چند کمیته تخصصی مشورتی تشکیل دهد.

ماده ۱۲: اعضای کمیته تخصصی که عضو گروه نمی‌باشند با پیشنهاد مدیر گروه و تأیید گروه از بین اساتید مدرسه و سایر مدارس و کارشناسان حوزوی یا غیرحوزوی انتخاب می‌شوند.

بخش سوم- وظایف گروه‌های واحدهای آموزشی

ماده ۱۳: وظایف گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی در چهار بخش به شرح ذیل است:

الف: برنامه‌ریزی متون و محتوای درسی

- ۱- پیشنهاد برنامه‌ها و طرح‌های آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی، بر اساس سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب در راستای ارتقاء سطح علمی، تربیتی و پژوهشی طلاب؛
- ۲- همکاری در تهیه و پیشنهاد برنامه بلندمدت (پنج ساله) میان‌مدت (دو ساله) و کوتاه‌مدت (یک ساله) آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی واحد آموزشی؛
- ۳- ارائه پیشنهادهای اصلاحی پیرامون ضوابط و دستورالعمل‌های آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی؛
- ۴- بررسی متون و محتوای درسی و سرفصل‌ها و ارائه پیشنهادهای اصلاحی و تکمیلی؛
- ۵- بررسی و پیشنهاد دروس اقتضایی متناسب با نیاز منطقه و سطح علمی واحد آموزشی.

ب: واحد آموزشی

- ۶- پیشنهاد رشته تخصصی و گرایش‌های مورد نیاز، متناسب با سطح علمی و امکانات واحد آموزشی؛
- ۷- ارزیابی و ارزشیابی روند آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی واحد آموزشی و شناسایی آسیب‌ها، مشکلات، کمبودها و ارائه راهکارهای لازم؛

۸- بررسی و پیشنهاد توسعه کمی واحد آموزشی (پذیرش طلبه، انتقالی، میهمان)

ج: اعضای گروه‌های علمی - تربیتی و اساتید

۹- پیشنهاد برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های دانش‌افزایی و فرصت‌های مطالعاتی برای اساتید؛

۱۰- بررسی و ارائه راهکارهای ارتقای سطح توانمندی علمی، تربیتی و پژوهشی اعضای گروه و سایر اساتید؛

۱۱- بررسی و معرفی منابع علمی - تربیتی مورد نیاز اعضای گروه و سایر اساتید؛

۱۲- مشاوره‌های لازم به اساتیدی که جدیداً بکار گرفته می‌شوند؛

۱۳- پیشنهاد برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی؛

۱۴- برنامه‌ریزی جهت راه‌اندازی و اداره نشریه تخصصی گروه، پس از تصویب مراجع ذی‌ربط؛

۱۵- مشارکت در طرح و ارزیابی سؤالات امتحانی، تصحیح اوراق و کم و کیف امتحان شفاهی و آزمون‌های مختلف؛

۱۶- ارائه مشاوره‌های لازم به معاون آموزش در تقسیم دروس بین اساتید برابر ضوابط و توانایی‌های اساتید و ارزیابی‌های انجام گرفته؛

د: طلاب:

۱۷- بررسی و تصویب موضوع و طرح‌نامه پایان‌نامه‌ها و تأیید اساتید راهنما، مشاور و داور، برابر ضوابط و آیین‌نامه‌های مربوطه و اختیارات واگذار شده به واحدهای آموزشی؛

۱۸- بررسی و تصویب تحقیقات کلاسی و پایانی طلاب و ارائه مشاوره و راهنمایی‌های لازم و انجام نظارت و ارزیابی‌های مربوطه؛

۱۹- برنامه‌ریزی جهت ارائه مشاوره علمی، تربیتی به طلاب؛

۲۰- همکاری جهت تشکیل انجمن‌های علمی تخصصی طلاب و ارائه مشورت‌های لازم به آنان؛

۲۱- پیشنهاد برگزاری مسابقات، المپیادها و اردوهای علمی - تربیتی، پژوهشی و فرهنگی تبلیغی برای طلاب و کلاس‌ها و برنامه‌های فوق العاده برای آنان و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های تربیتی، آموزشی، پژوهشی؛

۲۲- تدوین برنامه‌ها و فعالیت‌های سالانه گروه و ارزیابی عملکرد سالانه آن؛

وظایف کمیته‌های تخصصی مشورتی

ماده ۱۴: گروه‌های علمی - تربیتی در راستای تحقق وظایف خود، حسب صلاحدید گروه، با دعوت از اساتید و صاحب‌نظران خارج از گروه، اقدام به تشکیل کمیته تخصصی (متشکل از تعدادی از اعضای گروه و صاحب‌نظران خارج از گروه) نموده تا بصورت تخصصی نسبت به طرح‌ها و برنامه‌های مربوطه، کارشناسی لازم انجام پذیرد و نتایج جهت تصمیم‌گیری به گروه ارائه شود.

بخش چهارم - گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم

الف: تعداد گروه‌ها، اعضا و شرایط آنان:

ماده ۱۵: اقسام گروه‌های سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم عبارت است از:

(۱) فقه و اصول؛

(۲) علوم قرآن و حدیث؛

(۳) کلام و علوم عقلی؛

(۴) دروس تخصصی (دروسی که تحت ۳ عنوان فوق‌الذکر قرار نمی‌گیرند).

ماده ۱۶: اساتید عضو گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج، لازم

است برابر مصوبه ۹۴۴ شورای عالی مراحل جذب و گزینش آن‌ها انجام

گرفته باشند و دارای مجوز تدریس حداقل یک درس از دروس مرتبط با

عنوان گروه باشند و در مدرسه‌های رسمی حوزه علمیه قم اشتغال به

تدریس داشته و یا در مراکز مورد تأیید مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه،

اشتغال به پژوهش داشته باشند.

تبصره ۱: اولویت با اساتیدی است که دارای شرایط ذیل هستند.

الف: برخوردار از سابقه تدریس و فعالیت پژوهشی و تربیتی بالاتر؛

ب: تألیف کتاب یا مقاله علمی مورد تأیید مراکز مربوطه؛

ج: شرکت در کارگاه‌های دانش‌افزایی و مهارت‌های تدریس؛

د: اشتغال تمام وقت.

تبصره ۲: اساتید اخلاق و مشاورین تربیتی که دارای مجوز هستند، می‌توانند حسب

مورد عضو گروه‌های علمی - تربیتی باشند.

ماده ۱۷: گروه‌های سطوح عالی و دروس خارج، متشکل از حداقل ۵ و حداکثر ۸

استاد می‌باشد که توسط مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم برابر آیین‌نامه گروه‌های علمی - تربیتی انتخاب و به معاونت آموزش ستاد، پیشنهاد می‌شوند و پس از تأیید اعضاء، توسط معاونت آموزش ستاد، گروه‌ها در اولین جلسه، از بین اعضاء، ۱ نفر را به عنوان مدیر و ۱ نفر را به عنوان دبیر انتخاب نموده و جهت معرفی به معاونت آموزش ستاد، به مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم پیشنهاد می‌نمایند.

ماده ۱۸: نحوه صدور احکام مدیران، دبیران و سایر اعضای گروه‌های علمی - تربیتی در مرحله اول تشکیل گروه‌ها، به شرح ذیل است:

پس از بررسی و تأیید معاونت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، مراتب به معاونت آموزش ستاد اعلام می‌شود و معاونت آموزش پس از بررسی و تأیید نهایی، احکام مدیران را با امضای مدیر محترم حوزه‌های علمیه و احکام دبیران و سایر اعضاء را، با امضای معاون آموزش ستاد، برای مدت دو سال صادر و ابلاغ می‌نماید و در مراحل بعدی (پایان مرحله اول «دو سال») احکام مدیران توسط معاون آموزش ستاد، تمدید و صادر می‌شود و احکام سایر اعضاء و دبیران و اعضای جدید، پس از تأیید معاونت آموزش ستاد، توسط مدیر سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم تمدید و صادر می‌شود.

تبصره: عزل یا پذیرش استعفای مدیر و دبیر گروه پس از صدور رأی گروه، لازم است به تأیید معاونت سطوح عالی قم برسد.

ماده ۱۹: معاونت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم جهت اعمال نظارت‌های لازم، یک نفر از اساتید عضو گروه را به عنوان نماینده خود تعیین و به گروه معرفی می‌نماید.

ماده ۲۰: شورای معاونین مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه، متناسب با گستره طرح هدایت تحصیلی و پژوهش‌ها و مباحث علمی و تربیتی مورد نیاز

معاونت‌های ذی‌ربط و متناسب با ساماندهی دروس خارج خصوصاً در فقه معاصر، تعداد گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم را پس از پیشنهاد معاونت سطوح عالی قم و تأیید معاونت آموزش، تعیین می‌نماید و براساس آن معاونت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم، گروه‌ها را تشکیل می‌دهد.

ماده ۲۱: مسئولیت نظارت بر فعالیت و تشکیل جلسات گروه‌ها و رسیدگی به امور اداری و مالی گروه‌ها، به عهده مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم می‌باشد و هدایت و نظارت عالی بر فعالیت کیفی گروه‌ها، حسب مورد به عهده معاونت‌های آموزش، تهذیب و پژوهش مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه است.

تبصره: اداره‌ای تحت عنوان اداره گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم در مدیریت سطوح عالی قم تشکیل می‌شود که عهده‌دار وظایف مربوطه می‌باشد.

ب: وظایف

ماده ۲۲: وظایف گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم:

- ۱- پیشنهاد برنامه‌ها و طرح‌های مربوط به ارتقای سطح آموزشی، پژوهشی، تربیتی و فرهنگی تبلیغی طلاب، براساس سیاست‌ها و خط‌مشی‌های مصوب؛
- ۲- تدریس براساس موضوعات تعیین شده و انجام پژوهش‌های مورد نیاز؛
- ۳- همکاری با مراکز ذی‌ربط در تأیید موضوع پایان‌نامه‌ها و ارزیابی پایان‌نامه‌های طلاب و آمادگی جهت انتخاب به عنوان استاد راهنما، مشاور و داور؛
- ۴- پیشنهاد برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های دانش‌افزایی برای اساتید؛
- ۵- پیشنهاد برگزاری همایش‌ها و نشست‌های تخصصی؛

- ۶- ارزیابی و ارزشیابی روند آموزشی، تربیتی، پژوهشی و فرهنگی و شناسایی آسیب‌ها، مشکلات، کمبودها و ارائه راهکارهای لازم؛
- ۷- مشارکت در ارزیابی سئوالات امتحانی، تصحیح اوراق و کم و کیف امتحان شفاهی و آزمون‌های مختلف؛
- ۸- همکاری جهت تشکیل انجمن‌های علمی تخصصی طلاب و ارائه مشورت‌های لازم به آنان؛
- ۹- بررسی متون درسی و سرفصل‌ها و ارائه پیشنهادهای اصلاحی و تکمیلی، حسب درخواست مسئولان ذی‌ربط؛
- ۱۰- تدوین برنامه‌ها و فعالیت‌های سالانه گروه و ارزیابی عملکرد سالانه آن.

بخش پنجم - وظایف مدیران و دبیران گروه‌های واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج و اساتید عضو

ماده ۲۳: وظایف مدیران گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج:

۱- اجرای سیاست‌ها و راهبردهای ابلاغی از سوی مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه؛

۲- نظارت بر فعالیت‌های گروه و ابلاغ برنامه‌ها و وظایف اعضای گروه و تقسیم کار بین اعضا؛

۳- برآورد و پیشنهاد بودجه سالانه گروه؛

۴- شناسایی مشکلات و محدودیت‌های فعالیت گروه و ارائه راهکارهای اصلاحی؛

۵- اداره جلسات و تأیید و ابلاغ دستور جلسات گروه؛

۶- ارزیابی عملکرد اعضای گروه و اعلام نتیجه به مدیریت واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۷- تلاش در جهت تهیه و به روز کردن منابع و امکانات مورد نیاز گروه (کتاب، نشریات، منابع الکترونیکی، امکانات رایانه‌ای) از طریق مدیریت واحدهای آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۸- انجام کلیه مکاتبات رسمی گروه با واحد آموزشی یا مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم حسب مورد؛

۹- تهیه گزارش فعالیت‌های گروه و ارائه آن به مدیر واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و خارج حسب مورد؛

۱۰- تشکیل منظم جلسات گروه؛

۱۱- مدیران گروه می‌توانند بخشی از وظایف و اختیارات خود را به دبیران گروه تفویض نمایند.

ماده ۲۴: وظایف دبیران گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج قم:

۱- دعوت و اطلاع‌رسانی به اعضای گروه و ارسال مصوّبات و بخشنامه‌های مربوطه و پیگیری مصوّبات؛

۲- تهیه دستور جلسه گروه با هماهنگی مدیر گروه و تنظیم صورت جلسات گروه و ارسال آن برای اعضای گروه؛

۳- تهیه و تنظیم گزارشات مورد نیاز گروه، از طریق مراجع ذی‌ربط؛

۴- شناسایی و معرفی استادان و کارشناسان واجد شرایط به گروه به منظور عضویت آن‌ها در کمیته‌های تخصصی؛

۵- شناسایی نیازها و مشکلات مربوط به گروه و گزارش آن به مدیر گروه؛

۶- تهیه پیش‌نویس طرح‌ها و برنامه‌های مربوطه با هماهنگی معاونت‌های واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج، حسب مورد و ارائه به مدیر گروه؛

۷- تنظیم برنامه‌ها و جلسات گروه؛

۹- انجام هماهنگی‌های لازم بین گروه و کمیته‌های تخصصی و انجمن‌های مرتبط، با هماهنگی معاونت مربوطه در واحد آموزشی و مدیریت سطوح عالی و دروس خارج حسب مورد.

تبصره: امور اجرایی از قبیل تایپ و ارسال مکاتبات و تنظیم و نشر نشریات تخصصی و ... از طریق نیروهای اجرایی معاونت مربوطه در واحدهای آموزشی و مدیریت سطوح عالی و خارج حوزه علمیه قم، حسب مورد انجام می‌پذیرد.

ماده ۲۵: وظایف اساتید عضو گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس خارج:

۱- تدریس موظفی و سایر وظایف مندرج در ماده ۱۵ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی حوزه‌های علمیه؛^۱

۲- انجام پژوهش و اموری که برابر مصوبات گروه تعیین می‌گردد؛

۳- ارزیابی طرح‌ها، مقالات، کتب، تحقیقات کلاسی و پایانی طلاب و پایان‌نامه‌ها؛

۴- مشاوره آموزشی، تربیتی، پژوهشی فرهنگی تبلیغی به طلاب؛

۵- همکاری با کمیته‌های تخصصی و انجام وظایف محوله از جانب گروه.

ماده ۲۶: وظایف اختصاصی اساتید عضو گروه‌های سطوح عالی و دروس خارج؛

۱- انجام فعالیت‌های مرتبط با برنامه هدایت تحصیلی؛

۲- تدریس براساس موضوعات تعیین شده خصوصاً در فقه معاصر؛

۳- انجام فعالیت‌های پژوهشی متناسب با نیاز حوزه و طرح تحول.

ماده ۲۷: گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس

خارج لازم است حداقل در هر ماه یک جلسه برگزار نمایند و جلسات با

حضور حداقل دوسوم اعضای گروه، رسمیت دارد و مصوبات گروه با

نصف به علاوه یک از کل اعضای گروه، به تصویب می‌رسد.

ماده ۲۸: گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی و سطوح عالی و دروس

خارج می‌توانند در مباحث تخصصی خاص، اساتید و صاحب نظران خارج

از گروه را، جهت شرکت در جلسات گروه دعوت نمایند.

۱. ماده ۱۵ مصوبه ۹۴۴ شورای عالی: وظایف اساتید عبارت است از: ۱. انجام وظایف محوله و تدریس بر

اساس متون درسی و سرفصل‌های مصوب؛ ۲. ارشاد و تربیت اخلاقی و معنوی طلباء؛ ۳. اعلام نظر در

خصوص متون درسی و سرفصل‌های مصوب؛ ۴. طراحی سؤالات و تصحیح اوراق؛ ۵. اخذ امتحان از طلاب

در صورت لزوم؛ ۶. شرکت در دوره‌های آموزشی اساتید در صورت لزوم؛ ۷. مشارکت و حضور فعال در

گروه آموزشی؛ ۸. ارائه مشاوره علمی به طلباء؛ ۹. راهنمایی و ارزیابی تحقیقات درسی طلباء.

بخش ششم - تأمین حق الزحمه

ماده ۲۹: پرداخت حق الزحمه اعضای گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی:

الف: برابر آیین‌نامه پرداخت مساعدت ماهیانه، اساتید دروس تمام‌وقت و نیمه‌وقت سطح یک، موظفند علاوه بر تدریس موظفی، روزانه یک ساعت و اساتید تمام‌وقت دروس سطح دو و سه، دو ساعت و نیمه‌وقت سطح دو و سه، یک ساعت جهت انجام امور آموزشی، پژوهشی و تربیتی در مدرسه اشتغال داشته باشند، لذا ساعات شرکت اساتید در جلسات گروه و ساعاتی که حسب مصوبات گروه، به امور آموزشی پژوهشی و تربیتی مدرسه اشتغال دارند، جزء ساعات مصوب حضور آنان در مدرسه محسوب می‌شود.

ب: اساتید ساعتی، در صورت حضور فعال در گروه، ساعات همکاری آن‌ها با گروه، حداکثر به مدت ۲۰ ساعت در ماه به ساعات تدریستان اضافه می‌شود.

ج: حق الزحمه کارشناسان مدعو خارج از واحد آموزشی، توسط مسئول واحد آموزشی تأمین می‌شود.

حق الزحمه اساتید گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی:

ماده ۳۰: حق الزحمه گروه‌های علمی - تربیتی سطوح عالی و دروس خارج حوزه علمیه قم و مراکز تخصصی و مؤسسات آموزش عالی براساس آیین‌نامه‌ای که توسط معاونت آموزش حوزه‌های علمیه تدوین و به تأیید مدیر حوزه‌های علمیه می‌رسد پرداخت می‌شود.

بخش هفتم - برگزاری گردهمایی‌های گروه‌های علمی - تربیتی

الف: واحدهای آموزشی؛

ماده ۳۱: گردهمایی‌های گروه‌ها متشکل از اعضای گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی، کارشناسان و صاحب‌نظران به شرح ذیل برگزار می‌شود.

۱. گردهمایی اعضای گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی هر استان حداقل در هر سال یک مرتبه؛

۲. گردهمایی مدیران گروه‌های علمی - تربیتی واحدهای آموزشی هر استان حداقل یک یا دو مرتبه در سال؛

۳. نشست مشترک تخصصی تعدادی از مدیران گروه‌های علمی - تربیتی کلیه استان‌ها در سال؛

ب: سطوح عالی و دروس خارج؛

ماده ۳۲: گردهمایی مدیران گروه‌های علمی - تربیتی دو بار در سال برگزار می‌شود و گردهمایی کلیه اعضای گروه‌های علمی و تربیتی یک بار در سال برگزار می‌شود.

آیین‌نامه اجرایی نحوه برگزاری و اهداف گردهمایی‌های فوق‌الذکر، توسط معاونت آموزش تدوین می‌شود و به استحضار مدیر محترم حوزه‌های علمیه می‌رسد.

ماده ۳۳: در راستای تقویت و ارتقای سطح کیفی فعالیت گروه‌های علمی - تربیتی، دستورالعمل اجرایی ارزیابی عملکرد گروه‌های علمی - تربیتی، توسط معاونت آموزش تدوین می‌شود و سالانه گروه‌های علمی - تربیتی حسب مورد توسط مدیریت‌های استانی و معاونت سطوح عالی و خارج، مورد نظارت و ارزیابی لازم قرار می‌گیرند.

پیوست ۱۱: سرفصل دروس اخلاق اسلامی ۱ تا ۱۲

اخلاق اسلامی ۱ و ۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی آداب ارتباط با خود و خدا و علم آموزی و توانایی بازگویی آن‌ها به زبان خود و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد

کلیات

۱. تعریف، اهمیت و فایده آداب اسلامی
۲. جایگاه آداب اسلامی در معارف دینی
۳. ساختار مباحث آداب اسلامی

مبحث اول: ارتباط با خدا

۱. نماز
۲. روزه
۳. انس با قرآن
۴. دعا
۵. توسل
۶. مسجد

مبحث دوم: ارتباط با خود

۱. برنامه ریزی و نظم
۲. پوشش و آراستگی
۳. خوردن و آشامیدن
۴. بهداشت

۴/۱. بهداشت فردی

۴/۲. بهداشت محیط

۵. خوابیدن

۶. تفریح

مبحث سوم: آداب علم آموزی

۱. مقدمه؛ ضرورت و ارزش علم و علم
۲. آداب تحصیل
۳. آداب ارتباط با استاد
۴. آداب ارتباط با همدرس
۵. آداب حجره نشینی

متن آموزشی:

کتاب تالیفی در مرکز تدوین متون درسی تهیه می‌شود.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

اخلاق اسلامی ۳ و ۴ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی آداب اجتماعی عام

مبحث چهارم: آداب اجتماعی

۱. دوستی و اخوت

۲. شورا و مشاوره

۳. تحیت

۴. گفت و گو

۵. نگاه کردن

۶. مهمانی^۱

۷. مشورت

۸. همسایه‌داری

۹. انفاق

۱۰. هدیه

۱۱. سفر

متن آموزشی:

کتاب تالیفی در مرکز تدوین متون درسی تهیه می‌شود.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

۱. در همه موارد اهمیت، آثار، اقسام و بایسته‌ها بحث شود.

اخلاق اسلامی ۵ و ۶ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی اخلاق بندگی و فردی و توانایی بازگویی آن‌ها به زبان خود و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد

کلیات

۱. تعریف، موضوع و فایده علم اخلاق
۲. جایگاه علم اخلاق در بین سایر علوم
 - ۲/۱. آداب
 - ۲/۲. اخلاق
 - ۲/۳. تزکیه
 - ۲/۴. تربیت
۳. تاریخچه علم اخلاق
۴. ساختار علم اخلاق و قلمرو موضوعات

۱. مباحث عام

- ۱/۱. عقل و جهل
- ۱/۲. ایمان
- ۱/۳. تقوی
- ۱/۴. کرامت نفس
- ۱/۵. عدالت
۲. اخلاق بندگی
 - ۲/۱. اخلاص
 - ۲/۲. توبه
 - ۲/۳. حیاء
 - ۲/۴. حسن ظن به خدای متعال
 - ۲/۵. ذکر
 - ۲/۶. خوف و رجاء
 - ۲/۷. محبت به خدای متعال
 - ۲/۸. شکر
 - ۲/۹. توکل
 - ۲/۱۰. تسلیم

۲/۱۱. تفویض

۲/۱۲. رضا

۳. اخلاق فردی

۳/۱. تفکر

۳/۲. صبر

۳/۳. عفت

۳/۴. شجاعت

۳/۵. طمأنینه

۳/۶. پرهیز از عجب

۳/۷. نظم

۳/۸. زهد

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

اخلاق اسلامی ۷ و ۸ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی اخلاق اجتماعی و توانایی بازگویی آن‌ها به زبان خود و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد

۴. اخلاق اجتماعی

۴/۱۳. وفای به عهد	۴/۱. عدل و انصاف
۴/۱۴. صدق	۴/۲. تواضع
۴/۱۵. امانت‌داری	۴/۳. سعه صدر
۴/۱۶. پرهیز از غیبت و تهمت	۴/۴. خیرخواهی
۴/۱۷. پرهیز از تجسس و عیب جویی	۴/۵. حسن ظن
۴/۱۸. پرهیز از فحش و ناسزا	۴/۶. محبت
۴/۱۹. پرهیز از استهزاء	۴/۷. حیا
۴/۲۰. امر به معروف و نهی از منکر	۴/۸. کظم غیظ
۴/۲۱. رازداری	۴/۹. عفو
۴/۲۲. احترام و تکریم	۴/۱۰. مدارا
۴/۲۳. سخاوت	۴/۱۱. تغافل
۴/۲۴. ایثار	۴/۱۲. تعاون در کار خیر

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

اخلاق اسلامی ۹ و ۱۰ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی اخلاق خانواده و توانایی بازگویی آن‌ها به زبان خود و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد

اخلاق و آداب در خانواده

۱. مقدمه

۱/۱. تعریف خانواده و ویژگی آن

۲. احسان به والدین

۳. ارتباط فرزندان

۴. صله ارحام

۵. انتخاب همسر

۵/۱. ضرورت

۵/۲. شرایط

۵/۳. ملاک‌ها

۶. ارتباط با همسر

۷. وظایف والدین

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

اخلاق اسلامی ۱۱ و ۱۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: توانایی فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی و فرعی و مبانی، اصول و روش‌های خودسازی و توانایی بازگویی آن‌ها به زبان خود و تطبیق مفاهیم و قواعد بر موارد خودسازی و دستیابی به ارزش‌های اخلاقی

۱. مبانی

۱/۱. مبانی خداشناسی

- توحید
- علم
- رحمت
- ربوبیت
- غنا و جود
- حکمت
- قدرت
- قهاریت
- غفاریت و ستاریت

۱/۲. مبانی انسان شناسی

- دو ساختی بودن
- فطرت
- گرایش‌های متضاد
- کرامت
- اختیار
- سعادت و کمال
- از خود بیگانگی

۲. اصول

۲/۱. عمل

۲/۲. تناسب تکلیف با ظرفیت

۲/۳. اعتدال

۲/۴. جامعیت

۲/۵. تدریج

۲/۶. مداومت

۲/۷. استقامت

۳. روش‌ها

۳/۱. ذکر و توجه

۳/۲. تفکر

۳/۳. انس با قرآن

۳/۴. مطالعه روایات اخلاقی

۳/۵. شرکت در جلسات موعظه

۳/۶. ارتباط با کتب معتبر اخلاقی

۳/۷. داشتن مربی

۳/۸. داشتن همراه

۴. فرایندها

۴/۱. داشتن برنامه اخلاقی

۴/۲. مشارطه

۴/۳. عمل و مراقبه

۴/۴. محاسبه

۴/۵. شکر یا جبران

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

شیوه ارزشیابی:

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

پیوست ۱۲: سرفصل احکام

احکام ۲۱ (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با احکام فقهی مورد ابتلاء

مقدمات

۱. درس ۱- شناخت احکام

۱/۱. گستره احکام شرعی

۱/۲. مفاهیم و اصطلاحات

۱/۳. تعریف فقه (احکام)

۱/۴. اجتهاد

۱/۵. فقیه، مرجع

۱/۶. تقلید

۱/۷. مکلف

۱/۸. شرایط تکلیف

۱/۹. رساله (توضیح المسایل)

۱/۱۰. فتوا

۲. درس ۲- اجتهاد و تقلید (۱)

۲/۱. مقدمات اجتهاد

۲/۲. شرایط مرجع تقلید

۲/۳. راه‌های شناخت مرجع تقلید

۳. درس ۳- اجتهاد و تقلید (۲)

۳/۱. بقای بر تقلید میت

۳/۲. تغییر مرجع تقلید

۳/۳. احتیاط

۳/۴. تفاوت فتوا و احتیاط

۴. درس ۴- حکم و فتوا

۴/۱. ضرورت اجرای احکام و تشکیل حکومت

۴/۲. رهبری در نظام اسلامی

۴/۳. اختیارات ولی فقیه

۴/۴. تفاوت حکم و فتوا

فصل اول: احکام عبادت

۵. درس ۵- عبادت

۵/۱. تعریف عبادت

۵/۲. نماز

۵/۳. مقدمات نماز

۵/۴. وضو

۵/۵. اعمال وضو

۶. درس ۶- طهارت

۶/۱. اقسام طهارت

۶/۲. وضو

۶/۳. وضوی ارتماسی

۷. درس ۷- وضو (۱)

۷/۱. وضوی جبیره ای

۷/۲. شرایط وضو

۸. درس ۸- وضو (۲)

۸/۱. شکایات وضو

۸/۲. مبطلات وضو

۸/۳. آداب وضو

۹. درس ۹- غسل

۹/۱. غسل

۹/۲. اقسام غسل

۹/۳. کیفیت غسل

۹/۴. کارهایی که بر جنب حرام است

۱۰. درس ۱۰- تیمم

۱۰/۱. موارد تیمم

۱۰/۲. کیفیت تیمم

۱۰/۳. شرایط صحت تیمم

۱۰/۴. مبطلات تیمم

۱۱. درس ۱۱- نجاسات (۱)

۱۱/۱. تعریف نجس و متنجس

۱۱/۲. نجاسات

۱۱/۲/۱. ادرار و مدفوع

۱۱/۲/۲. منی

۱۱/۲/۳. مردار

۱۱/۲/۴. اشیاء چرمی و فرآورده‌های گوشتی

۱۱/۲/۵. فرآورده‌های لبنی

۱۲. درس ۱۲- نجاسات (۲)

۱۲/۱. خون

۱۲/۲. شراب

۱۲/۳. کافر

۱۲/۴. چگونه چیز پاک، نجس می‌شود

۱۳. درس ۱۳- مطهرات (۱)

۱۳/۱. آب

۱۳/۲. کیفیت تطهیر با آب

۱۳/۳. تطهیر آب نجس

۱۳/۴. زمین

۱۴. درس ۱۴- مطهرات (۲)

۱۴/۱. آفتاب

۱۴/۲. استحاله

۱۴/۳. انتقال

۱۴/۴. اسلام

۱۴/۵. تبعیت

۱۴/۶. برطرف شدن عین نجاسات

۱۴/۷. غایب شدن مسلمان

۱۴/۸. احکم تخیلی

فصل دوم: نماز

۱۵. درس ۱۵- نماز

۱۵/۱. اقسام نماز

۱۵/۲. نمازهای واجب

۱۵/۳. نمازهای مستحب

۱۵/۴. وقت نمازهای

۱۵/۵. وقت مخصوص و مشترک

۱۵/۶. وقت فضیلت

۱۵/۷. قبله

۱۶. درس ۱۶- لباس و مکان نمازگزار

۱۶/۱. لباس نمازگزار

۱۶/۲. شرایط لباس نمازگزار

۱۶/۳. شرایط مکان نمازگزار

۱۶/۴. آداب مکان نمازگزار

۱۶/۵. احکام مکان نمازگزار

۱۷. درس ۱۷- احکام مسجد

۱۷/۱. مسجد سازی

۱۷/۲. تأسیس، تعمیر و توسعه مسجد

۱۷/۳. لوازم مسجد

۱۷/۴. استفاده غیر عبادی از مسجد

۱۷/۵. نماز در مسجد

۱۷/۶. آداب مسجد

۱۸. درس ۱۸- واجبات نماز (۱)

۱۸/۱. واجبات نماز

۱۸/۱/۱. رکن و غیر رکن

۱۸/۱/۲. نیت

۱۸/۱/۳. قیام

۱۸/۱/۴. تکبیرۃ الاحرام

۱۹. درس ۱۹- واجبات نماز (۲)

۱۹/۱. قرائت

۱۹/۲. ذکر

۱۹/۳. رکوع

۲۰. درس ۲۰- واجبات نماز (۳)

۲۰/۱. سجود

۲۰/۲. سجده واجب قرآن

۲۰/۳. تشهد

۲۰/۴. سلام

۲۰/۵. ترتیب

۲۰/۶. موالات

۲۱. درس ۲۱- آداب نماز

۲۱/۱. مستحبات نماز

۲۱/۲. مکروهات نماز

۲۱/۳. تعقیبات نماز

۲۲. درس ۲۲- مبطلات نماز

۲۲/۱. سخن گفتن

۲۲/۲. خندیدن و گریستن

۲۲/۳. دست‌ها را بر هم گذاشتن

۲۲/۴. آمین گفتن

۲۲/۵. روی از قبله برگرداندن

۲۳. درس ۲۳- شکیات نماز (۱)

۲۳/۱. شک در اجزای نماز

۲۳/۲. شک در رکعات نماز

۲۴. درس ۲۴- شکیات نماز (۲)

۲۴/۱. شک‌های مبطل نماز

۲۴/۲. شک‌هایی که به آن‌ها اعتنا نمی‌شود

۲۵. درس ۲۵- شکیات نماز (۳)

۲۵/۱. شک در اصل نماز

۲۵/۲. حکم گمان در نماز

۲۵/۳. نماز احتیاط

۲۵/۴. سجده سهو

۲۶. درس ۲۶- نماز مسافر (۱)

۲۶/۱. شرط اول

۲۶/۲. شرط دوم

۲۶/۳. شرط سوم

۲۶/۴. شرط چهارم

۲۷. درس ۲۷- نماز مسافر (۲)

۲۷/۱. شرط پنجم

۲۷/۲. شرط ششم

۲۷/۳. شرط هفتم

۲۷/۴. شرط هشتم

۲۸. درس ۲۸- نماز مسافر (۳)

۲۸/۱. وطن

۲۸/۲. قصد ۱۰ روز

۲۸/۳. اماکن تخییر

۲۹. درس ۲۹- نماز قضا

۲۹/۱. موارد نماز قضا

۲۹/۲. نماز قضای پدر و مادر

۲۹/۳. نماز استیجاری

۳۰. درس ۳۰- نماز جماعت (۱)

۳۰/۱. اهمیت نماز جماعت

۳۰/۲. شرایط نماز جماعت

۳۰/۳. شرایط امام جماعت

۳۱. درس ۳۱- نماز جماعت (۲)

۳۱/۱. اقتدا به امام جماعت

۳۱/۲. وظیفه مأموم در نماز جماعت

۳۱/۳. احکام نماز جماعت

۳۱/۴. آداب نماز جماعت

۳۲. درس ۳۲- نماز جمعه

۳۲/۱. اهمیت نماز جمعه

۳۲/۲. وقت نماز جمعه

۳۲/۳. کیفیت نماز جمعه

۳۲/۴. وظیفه امام جمعه

۳۲/۵. وظیفه نمازگزاران جمعه

۳۳. درس ۳۳- نماز آیات

۳۳/۱. اسباب وجوب نماز آیات

۳۳/۲. چگونگی نماز آیات

۳۳/۳. احکام نماز آیات

۳۴. درس ۳۴- نمازهای مستحب (۱)

۳۴/۱. نافله نمازهای یومیه

۳۴/۲. نماز شب

۳۴/۳. نماز غفيله

۳۴/۴. نماز عید

۳۴/۵. نماز حضرت جعفر طیار

۳۴/۶. نماز طلب باران

۳۴/۷. نماز حاجت

فصل سوم: روزه و اعتکاف

۳۵. درس ۳۵- تعریف و اقسام روزه

۳۵/۱. راههای ثابت شدن اول ماه

۳۵/۲. تعریف روزه

۳۵/۳. اقسام روزه

۳۵/۴. روزههای واجب

۳۵/۵. روزههای حرام

۳۵/۶. روزههای مستحب

۳۵/۷. روزههای مکروه

۳۶. درس ۳۶- نیت و مبطلات روزه (۱)

۳۶/۱. نیت روزه

۳۶/۲. مبطلات روزه

۳۶/۳. خوردن و آشامیدن

۳۶/۴. تزریق آمپول

۳۶/۵. رساندن غبار غلیظ به حلق

۳۶/۶. استعمال دخانیات

۳۷. درس ۳۷- مبطلات روزه (۲)

۳۷/۱. فرو بردن تمام سر در آب

۳۷/۲. دروغ بستن به خدا و پیامبر

۳۷/۳. قی کردن

۳۷/۴. خودارضایی

۳۷/۵. باقی ماندن بر جنابت

۳۸. درس ۳۸- قضا و کفاره و روزه مسافر

۳۸/۱. روزه قضا

۳۸/۲. روزه کفاره

۳۸/۳. روزه قضای پدر و مادر

۳۸/۴. روزه مسافر

۳۹. درس ۳۹- اعتکاف (۱)

۳۹/۱. تعریف اعتکاف

۳۹/۲. شرایط اعتکاف

۳۹/۳. زمان اعتکاف

۳۹/۴. مکان اعتکاف

۳۹/۵. اجازه اعتکاف

۳۹/۶. محرمات اعتکاف

فصل چهارم: حج

۴۰. درس ۴۰- حج (۱)

۴۰/۱. شرایط وجوب حج

۴۰/۲. استطاعت

۴۰/۳. نیابت

۴۰/۴. اقسام حج

۴۰/۵. اعمال عمره تمتع

۴۰/۶. اعمال حج تمتع

۴۱. درس ۴۱ - حج (۲)

۴۱/۱. احرام

۴۱/۲. طواف

۴۱/۳. نماز طواف

۴۱/۴. سعی

۴۱/۵. تقصیر

۴۱/۶. احرام حج

۴۱/۷. وقوف در عرفات

۴۱/۸. وقوف در مزدلفه

۴۲. درس ۴۲- حج (۳)

۴۲/۱. اعمال روز عید قربان

۴۲/۲. رمی جمره عقبه

۴۲/۳. قربانی

۴۲/۴. حلق یا تقصیر

۴۲/۵. بیتوته در منی

۴۲/۶. رمی جمرات

۴۲/۷. اعمال مکه (پس از منی)

۴۲/۸. محرمات احرام

۴۲/۹. اعمال عمره مفرده

فصل پنجم: امر به معروف و نهی از منکر و جهاد

۴۳. درس ۴۳- امر به معروف و نهی از منکر (۱)

۴۳/۱. تعریف معروف و منکر

۴۳/۲. اهمیت امر به معروف و نهی از منکر

۴۴. درس ۴۴- امر به معروف و نهی از منکر (۲)

۴۴/۱. منکرات

۴۴/۲. دروغ

۴۴/۳. غیبت

۴۴/۴. تهمت

۴۴/۵. استهزاء

۴۴/۶. فحش و لعن

۴۴/۷. غصب

۴۴/۸. ظلم

۴۵. درس ۴۵- امر به معروف و نهی از منکر (۳)

۴۵/۱. شرایط امر به معروف و نهی از منکر

۴۵/۲. مراتب امر به معروف و نهی از منکر

۴۵/۳. آداب امر به معروف و نهی از منکر

۴۶. درس ۴۶ - جهاد

۴۶/۱. اقسام جهاد و دفاع

۴۶/۲. آموزش فنون نظامی

۴۶/۳. خدمت سربازی

۴۶/۴. وظیفه بانوان

۴۶/۵. غنائم جنگی

۴۶/۶. اسیر و شهید

فصل ششم: واجبات مالی

۴۷. درس ۴۷ - زکات (۱)

۴۷/۱. زکات اموال

۴۷/۲. وظیفه کشاورزان و باغداران

۴۷/۳. وقت پرداخت زکات غلات

۴۷/۴. وظیفه دامداران

۴۷/۵. نصاب دام

۴۷/۶. وظیفه سکه داران

۴۷/۷. مقدار زکات سکه‌ها

۴۸. درس ۴۸ - زکات (۲)

۴۸/۱. مستحبات پرداخت زکات

۴۸/۲. زکات فطره

۴۸/۳. مصرف زکات

۴۹. درس ۴۹- خمس (۱)

۴۹/۱. متعلقات خمس

۴۹/۲. منفعت کسب

۴۹/۳. معدن

۴۹/۴. گنج

۵۰. درس ۵۰- خمس (۲)

۵۰/۱. خمس مال حلال مخلوط به حرام

۵۰/۲. خمس غنایم جنگی

۵۰/۳. خمس زمینی که کافر ذمی از مسلمان خریداری کند

۵۰/۴. مصارف خمس

۵۰/۵. انفال

۵۱. درس ۵۱- کفارات، مظالم عباد و لقطه

۵۱/۱. اقسام کفاره

۵۱/۲. احکام کفاره

۵۱/۳. مجهول المالک

۵۱/۴. مظالم عباد

۵۱/۵. لقطه

فصل هفتم: معاملات

۵۲. درس ۵۲- خرید و فروش (۱)

۵۲/۱. اقسام خرید و فروش

۵۲/۲. شرایط خرید و فروش

۵۲/۳. آداب خرید و فروش

۵۳. درس ۵۳- خرید و فروش (۲)

۵۳/۱. معامله نسیه

۵۳/۲. معامله سلف

۵۳/۳. بیع شرط

۵۴. درس ۵۴- خرید و فروش (۳)

۵۴/۱. الکترونیک

۵۵. درس ۵۵- خرید و فروش (۴)

۵۵/۱. اختیارات

۵۵/۲. شُفْعَه

۵۵/۳. إقالة

۵۶. درس ۵۶- اجاره، سرقفلی و جعاله

۵۶/۱. اجاره

۵۶/۲. اجاره مشروط

۵۶/۳. جعاله

۵۶/۴. سرقفلی

۵۷. درس ۵۷- قرض و رهن

۵۷/۱. اقسام قرض

۵۷/۲. احکام قرض

۵۷/۳. قرض ربوی

۵۷/۴. رهن

۵۸. درس ۵۸- ضمانت، وکالت و کفالت

۵۸/۱. شرایط وکالت

۵۸/۲. احکام وکالت

۵۸/۳. شرایط کفالت

۵۸/۴. امور بر هم زننده کفالت

۵۹. درس ۵۹- شرکت و حجر

۵۹/۱. تعریف شرکت

۵۹/۲. اقسام شرکت

۵۹/۳. حجر

۶۰. درس ۶۰- ودیعه و عاریه

۶۰/۱. ودیعه (امانت)

۶۰/۲. وظایف امانتدار

۶۰/۳. احکام امانتداری

۶۰/۴. عاریه

۶۱. درس ۶۱- مضاربه

۶۱/۱. تعریف مضاربه

۶۱/۲. شرایط مضاربه

۶۱/۳. احکام مضاربه

۶۲. درس ۶۲- مزارعه و مساقات

۶۲/۱. تعریف مزارعه

۶۲/۲. شرایط مزارعه

۶۲/۳. احکام مزارعه

۶۲/۴. مساقات

۶۲/۵. شرایط مسابقات

۶۳. درس ۶۳- صلح، هبه و صدقه

۶۳/۱. صلح

۶۳/۲. هبه

۶۳/۳. صدقه

۶۴. درس ۶۴- وقف

۶۴/۱. اقسام وقف

۶۴/۲. شرایط وقف

۶۴/۳. احکام وقف

۶۴/۴. متولی وقف

۶۵. درس ۶۵- وصیت

۶۵/۱. تعریف وصیت

۶۵/۲. چگونگی وصیت (مواد وصیت نامه)

۶۵/۳. وصیت مالی

۶۶. درس ۶۶- نذر، عهد و قسم

۶۶/۱. نذر

۶۶/۲. كفاره تخلف نذر

۶۶/۳. عهد

۶۶/۴. قسم

۶۷. درس ۶۷- بانک و بورس

۶۷/۱. سپرده گذاری در بانک

۶۷/۲. دریافت تسهیلات بانکی

۶۷/۳. پول

۶۷/۴. چک

۶۷/۵. بورس

۶۷/۶. اوراق قرضه

فصل هشتم: روابط اجتماعی

۶۸. درس ۶۸- ارتباط با همنوعان (۱)

۶۸/۱. حقوق والدین

۶۸/۲. حقوق فرزندان

۶۸/۳. حقوق همسر

۶۹. درس ۶۹- ارتباط با همنوعان (۲)

۶۹/۱. صله أرحام

۶۹/۲. محرم و نامحرم

۶۹/۳. اسباب محرمیت

۶۹/۴. محارم نسبی

۶۹/۵. محارم سببی

۷۰. درس ۷۰- ارتباط با همنوعان (۳)

۷۰/۱. ارتباط با نامحرم

۷۰/۲. حجاب

۷۱. درس ۷۱- آداب زندگی (۱)

۷۱/۱. آداب لباس - پوشیدنی‌ها

۷۱/۲. آداب مسکن

۷۱/۳. آداب استراحت و خواب

۷۱/۴. آداب دعا

۷۲. درس ۷۲- آداب زندگی (۲)

۷۲/۱. آداب معاشرت

۷۲/۲. آداب مجالست

۷۲/۳. آداب سفر و زیارت

۷۲/۴. خوانندگی و نوازندگی

۷۲/۵. مجالس شادی

۷۲/۶. عزاداری

فصل نهم: خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها

۷۳. درس ۷۳- خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها (۱)

۷۳/۱. اقسام خوراکی‌ها

۷۳/۲. احکام خوراکی‌ها

۷۳/۳. آبزیان

۷۴. درس ۷۴- خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها (۲)

۷۴/۱. غذاهای تولیدی کشورهای غیر اسلامی

۷۴/۲. حرام خوری

۷۴/۳. آداب غذا خوردن

۷۴/۴. آداب آب نوشیدن

۷۵. درس ۷۵- ذبح و شکار حیوانات

۷۵/۱. شرایط ذبح حیوان

۷۵/۲. شرایط کشتن (نحر) شتر

۷۵/۳. شکار با اسلحه

۷۵/۴. صید ماهی

فصل دهم: نکاح و طلاق

۷۶. درس ۷۶- نکاح

۷۶/۱. لزوم ازدواج

۷۶/۲. همسر شایسته

۷۶/۳. عقد ازدواج

۷۶/۴. ازدواج حرام

۷۷. درس ۷۷- طلاق

۷۷/۱. تعریف طلاق

۷۷/۲. اختیار طلاق

۷۷/۳. شرایط طلاق

۷۷/۴. اقسام طلاق

۷۷/۵. عده

فصل یازدهم: قضاوت و شهادت

۷۸. درس ۷۸- قضاوت و شهادت

۷۸/۱. قضاوت

۷۸/۲. شرایط قاضی

۷۸/۳. وظایف قاضی

۷۸/۴. کیفیت قضاوت

۷۸/۵. شرایط شهود

۷۸/۶. تعداد شهود

فصل دوازدهم: حدود، قصاص، دیات و تعزیرات

۷۹. درس ۷۹- حدود و تعزیرات

۷۹/۱. حدود

۷۹/۲. گناهان موجب حد

۷۹/۳. تعزیرات

۸۰. درس ۸۰- قصاص

۸۰/۱. انواع قصاص

۸۰/۲. شرایط قصاص نفس

۸۰/۳. شرایط قصاص عضو

۸۱. درس ۸۱- دیات

۸۱/۱. موجبات دیه

۸۱/۲. دیه نفس

۸۱/۳. دیه عضو

۸۱/۴. دیه سقط جنین

فصل سیزدهم: احکام اموات

۸۲. درس ۸۲- احکام اموات

۸۲/۱. احکام مختصر

۸۲/۲. تجهیز میت

۸۲/۳. تشییع جنازه

۸۲/۴. نماز بر میت

۸۲/۵. دفن میت

۸۳. درس ۸۳- ارث (۱)

۸۳/۱. مصارف ترکه میت

۸۳/۲. طبقات ارث

۸۳/۳. سهام ورثه

۸۳/۴. اقسام وراثت

۸۴. درس ۸۴- ارث (۲)

۸۴/۱. توارث همسران

۸۴/۲. ارث گروه اول

۸۴/۳. وصیت به ثلث

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

پیوست ۱۳: سرفصل دروس ادبیات عرب

صرف ۱ (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم صرف و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱. مقدمات

۱/۱. تعریف، موضوع، فایده و ضرورت علم صرف^۱

۱/۲. تعریف کلمه و اقسام

۱/۳. وزن و بناء کلمات

۲. مبحث فعل

۲/۱. ثلاثی مجرد

۲/۱/۱. ماضی

۲/۱/۲. مضارع

۲/۱/۳. امر

۲/۲. ثلاثی مزید و ابواب مشهور آن^۲

۲/۳. رباعی

۲/۴. معلوم و مجهول

۳. مبحث اسم

۳/۱. مفرد، مثنی و جمع

۳/۲. مذکر و مؤنث

۳/۳. اسم فاعل

۳/۴. اسم مفعول

۳/۵. اسم تفضیل

۱. تعریف در قالب عبارات صحیح ولی ساده و بدون ذکر اشکالات بیان شود.

۲. افعال، تفعیل، مفاعله، تفاعل، افتعال، انفعال، استفعال.

۴. مبحث غیر سالم

۴/۱. معتل

۴/۲. مهموز

۴/۳. مضاعف

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ
توجه به پرورش توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

شیوه ارزشیابی:

میزان توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی
میزان یادگیری مفاهیم و قواعد و ساختار کلی علم
میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

صرف ۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی پر کاربرد فعل و توانایی بازگویی و کاربرد آن ها.

۱. مقدمات

- ۱/۱) تعریف و فایده علم صرف^۱
- ۱/۲) موضوع علم صرف^۲
- ۱/۳) تاریخچه و منابع علم صرف
- ۱/۴) ساختار علم صرف
- ۱/۵) وزن و بناء کلمات^۳

۲. مبحث فعل

- ۲/۱) فعل و اقسام آن^۴
- ۲/۲) علایم و ضمایر فعل
- ۲/۳) لازم و متعدی
- ۲/۴) معلوم و مجهول
- ۲/۵) ابواب ثلاثی مجرد
- ۲/۶) ابواب ثلاثی مزید
- ۲/۷) ابواب رباعی مجرد
- ۲/۸) ابواب رباعی مزید

۱. با ذکر مثال متنوع برای تبیین کارکرد علم صرف.

۲. به همراه تبیین اقسام کلمه.

۳. بحث از حروف زائد در وزن بیان شود.

۴. در این قسمت به ذکر فعل های ماضی، مضارع و امر اکتفا نشود.

۲/۹) حالات افعال^۱

۲/۱۰) فعل مؤکد به نون

۲/۱۱) فعل صناعی

۲/۱۲) فعل غیر متصرف

۲/۱۳) فعل سالم و غیر سالم

۲/۱۴) انواع تغییرات لفظی

۲/۱۴/۱) ادغام

۲/۱۴/۲) ابدال

۲/۱۴/۳) تخفیف

۲/۱۴/۴) اعلال^۲

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

تفهم مفاهیم اساسی براساس مبادی تصویری و تفهیم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی.

شیوه ارزشیابی:

میزان فهم مفاهیم و قواعد اساسی علم

میزان فهم ساختار تفصیلی و تحلیل آن

میزان فهم مفاهیم اساسی براساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

۱. در این قسمت به مبحث فعل نهی و فعل جحد پرداخته شود و البته لازم است در فعل جحد که از حیث صرفی بحث شود و به حالات فعل از جمله استعمال فعل ماضی در معنای آینده اشاره شود.

۲. مباحث اصلی اعلام در صرف ۳ به تفصیل بحث خواهد شد.

صرف ۳ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم قواعد اعلال و مفاهیم اساسی، مسائل و قواعد پرکاربرد اسم و توانایی بازگویی و کاربرد اسم و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱) مبحث اعلال^۱

- ۱/۱) مثال
- ۱/۲) اجوف
- ۱/۳) ناقص
- ۱/۴) لفیف
- ۱/۵) مستثنیات قواعد اعلال

۲) مبحث اسماء

- ۲/۱) تغییرات لفظی اسم^۲
- ۲/۲) تقسیمات اسم
- ۲/۲/۱) اسم منقوص، مقصور، ممدود
- ۲/۲/۲) اسم ذات و معنا^۳
- ۲/۲/۳) مصدر و انواع آن
- ۲/۲/۴) مذکر و مؤنث
- ۲/۲/۵) نسبت
- ۲/۲/۶) تصغیر
- ۲/۲/۷) معرفه و نکره^۴
- ۲/۲/۸) مشتقات
- ۲/۲/۸/۱) اسم فاعل

۱. در انواع بحث اعلال؛ به اعلال به حذف و سکون و قلب پرداخته شود.

۲. در این قسمت به بحث تخفیف و ابدال و اعلال در اسم نیز پرداخته شود.

۳. این عنوان در ضمن یک جلسه بحث شود.

۴. این عنوان در ضمن حدود دو جلسه بحث شود.

اسم مفعول (۲/۲/۸/۲)

صفت مشبیه (۲/۲/۸/۳)

صیغه مبالغه (۲/۲/۸/۴)

صیغه تفضیل (۲/۲/۸/۵)

اسم زمان و مکان (۲/۲/۸/۶)

اسم آلت (۲/۲/۸/۷)

۳) خاتمه

(۳/۱) التقاء ساکنین

(۳/۲) همزه قطع و وصل

(۳/۳) قواعد رسم الخط

۴) روش‌شناسی علم صرف^۱

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری و تفہیم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی.

شیوه ارزشیابی:

میزان فہم مفاهیم و قواعد اساسی علم

میزان فہم ساختار تفصیلی و تحلیل آن

میزان فہم مفاهیم اساسی براساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

۱. این عنوان در ضمن دو جلسه بحث شود.

نحو ۱ (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم نحو و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱) مقدمات

۱/۱) تعریف، موضوع و فایده علم نحو

۱/۲) جمله و اقسام آن

۱/۳) اعراب و بناء

۲) مبحث حالات اعرابی فعل

۲/۱) مرفوع

۲/۲) منصوب

۲/۳) مجزوم

۳) مبحث حالات اعرابی اسم

۳/۱) مرفوعات

۳/۱/۱) فاعل

۳/۱/۲) نایب فاعل

۳/۱/۳) مبتدا و خبر

۳/۱/۴) نواسخ

۳/۲) منصوبات

۳/۲/۱) مفعول به

۳/۲/۲) مفعول مطلق

۳/۲/۳) مفعول فیه

۳/۲/۴) مفعول له

۳/۲/۵) منادی

۳/۲/۶) حال

۳/۲/۷) تمیز

۳/۲/۸) مستثنی

۳/۳ مجرورات

۳/۳/۱ مجرور به حرف جرّ

۳/۳/۲ مضاف الیه

۴) مبحث توابع

۴/۱ نعت

۴/۲ بدل

۴/۳ تأکید

۴/۴ عطف

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

۱- توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

۲- توجه به پرورش توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

شیوه ارزشیابی:

۱- میزان توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

۲- میزان یادگیری مفاهیم و قواعد و ساختار کلی علم نحو

۳- میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

نحو ۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی پر کاربرد جمله اسمیه، فعلیه و توانایی بازگویی و کاربرد آنها

۱) مقدمات

- ۱/۱) تعریف و فایده علم نحو
- ۲/۱) موضوع علم نحو
- ۳/۱) ساختار علم نحو
- ۴/۱) تاریخچه نحو^۱
- ۴/۱/۱) کلمه و اقسام و علایم آن
- ۴/۱/۲) جمله و کلام
- ۵/۱) معرفه و نکره
- ۶/۱) بناء و اعراب و عوامل آن
- ۷/۱) اقسام اعراب
- ۷/۱/۱) ظاهری و تقدیری
- ۷/۱/۲) لفظی و محلی
- ۷/۱/۳) اصلی و نیابی
- ۸/۱) مواضع اعراب نیابی
- ۸/۱/۱) مثنی
- ۸/۱/۲) جمع مذکر سالم
- ۸/۱/۳) جمع مؤنث سالم
- ۸/۱/۴) اسماء سته
- ۸/۱/۵) غیرمنصرف
- ۸/۱/۶) افعال خمسه
- ۸/۱/۷) مضارع ناقص

۱. تاریخ ادوار علم نحو و مکاتب آن را به طور مختصر در یک جلسه بیان شود.

(۲) مبحث جمله فعلیه؛**(۲/۱) تعریف جمله فعلیه و ارکان آن^۱****(۲/۲) اعراب و بنای فعل^۲****(۲/۳) فاعل****(۲/۴) نایب فاعل^۳****(۳) مبحث جمله اسمیه؛****(۳/۱) جمله اسمیه و ارکان آن****(۳/۲) مبتدا****مسوغات ابتدای نکره****(۳/۳) خبر****(۳/۴) ترتیب ارکان جمله اسمیه****(۳/۵) حذف ارکان جمله اسمیه****(۳/۶) نواسخ جمله اسمیه و کارکردهای آن‌ها****(۳/۶/۱) افعال ناقصه****(۳/۶/۲) افعال مقاربه****(۳/۶/۳) حرف شبیه به لیس****(۳/۶/۴) حروف مشبّه بالفعل****(۳/۶/۴/۱) تخفیف حروف مشبّه بالفعل****(۳/۶/۴/۲) حرکت همزه «ان»****(۳/۶/۵) «لا»ی نفی جنس****(۳/۶/۵) افعال قلوب**

۱. در این مباحث به تعریف، اقسام و احکام آن‌ها نیز پرداخته شود.

۲. توجه به استطرادی بودن فعل در جمله فعلیه لازم است زیرا فعل در جمله اسمیه هم می‌آید، فعل رکن جمله فعلیه است

۳. برای مثال‌های نائب فاعل در درس یا تمرین از افعال دائم‌المجهول مانند؛ غُنی، جُن بیان شود.

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی براساس مبادی تصویری در تفہیم قواعد اساسی با توجه
به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

- (۱) میزان فہم مفاهیم قواعد اساسی علم
- (۲) میزان فہم ساختار تفصیلی و تحلیل آن
- (۳) میزان فہم مفاهیم اساسی براساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

نحو ۳ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی پر کاربرد قیود و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱) مباحث قیود

۱/۱) منصوبات

۱/۱/۱) مفعول به

۱/۱/۲) مفعول مطلق

۱/۱/۳) مفعول له

۱/۱/۴) مفعول فیه

۱/۱/۵) مفعول معه

۱/۱/۶) حال

۱/۱/۷) تمیز

۱/۱/۸) مستثنی

۲/۱) مجرورات

۲/۱/۱) مجروره حرف جر

۲/۱/۲) مضاف‌الیه

۳/۱) توابع

۳/۱/۱) نعت

۳/۱/۲) عطف بیان^۱

۳/۱/۳) بدل

۳/۱/۴) تاکید

۳/۱/۵) عطف نسق

۱. بحث از تفاوت بین عطف بیان و بدل مطرح نشود.

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفہیم قواعد اساسی با توجه
به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

۱. میزان فهم مفاهیم قواعد اساسی علم
۲. میزان فهم ساختار تفصیلی و تحلیل آن
۳. میزان فهم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

نحوه ۴ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی مباحث تکمیلی نحو و توانایی و بازگویی کاربرد آنها

۱) مباحث تکمیلی

۱/۱) اسماء شبه فعل^۱

۱/۱/۱) مصدر

۱/۱/۲) اسم فاعل

۱/۱/۳) اسم مفعول

۱/۱/۴) صفت مشبیه

۱/۱/۵) اسم تفصیل

۱/۲) افعال تعجب

۱/۳) افعال مدح و ذم

۱/۴) منادی

۱/۴/۱) مستغاث

۱/۴/۲) مندوب

۱/۴/۳) اختصاص

۱/۴/۴) تحذیر و اغراء

۱/۵) اسم فعل

۱/۶) اسم صوت

۱/۷) کنایات

۱/۸) اعداد

۱/۹) مفردات^۲

۱/۹/۱) اعراب جمل

۱. اکثریت مباحث در این بحث مطرح شود و کمتر از ده درصد آن در نحو تسلط آورده شود.

۲. این مبحث در ضمن ۱۵ جلسه تنظیم و تدوین گردد.

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفہیم قواعد اساسی با توجه
به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

۱. میزان فہم مفاهیم قواعد اساسی علم
۲. میزان فہم ساختار تفصیلی و تحلیل آن
۳. میزان فہم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

نحوه (مرحله علم: تسلط)

هدف: فهم تعاریف مختلف، فهم اقوال گوناگون در مسأله، تکمیل قواعد جزئی و نقد و بررسی آن‌ها همراه با توانایی بازگویی و کاربرد متناسب با این سطح

(۱) مبحث اول: مقدمات

۱/۱) تحلیل تعاریف علم نحو^۱

۱/۲) فایده علم نحو

۱/۳) ساختارشناسی علم نحو

۱/۴) روش‌شناسی علم نحو

۱/۵) مبادی عام علم نحو

۱/۶) مکاتب نحوی

(۲) مبحث دوم: جمله

۲/۱) جمله و کلام و نسبت آن‌ها

۲/۲) اقسام جمله

۲/۲/۱) جمله اسمیه و فعلیه

۲/۲/۲) جمله اخباری و انشایی

۲/۲/۳) جمله شرطیه

۲/۲/۴) جمله دارای محل اعراب

۲/۲/۵) جمله بدون محل اعراب^۲

۲/۲/۶) جمله بعد از معرفه و نکره

۲/۳) شبه جمله

۲/۴) جمله فعلیه

۲/۴/۱) تحلیل معنا و ارکان جمله فعلیه

۲/۴/۲) اعراب فعل^۳

۱. در این مبحث به تحلیل تعاریف مهم با نگاه به موضوع علم نحو پرداخته شود. هم‌چنین به مقایسه علم نحو با علوم ادبی مهم دیگر پرداخته شود.

۲. در این مبحث لازم است تمام جملات دارای محل اعراب یا فاقد محل اعرابی ذکر شود.

۳. در این مبحث لازم است مباحثی مانند نصب فعل و آن مقدره، فاء سببیه بیان شود.

(۲/۴/۳) فاعل

(۲/۴/۳/۱) تعریف فاعل^۱

(۲/۴/۳/۲) تبیین فاعل واقعی و صناعی

(۲/۴/۳/۳) فاعل مؤول^۲

(۲/۴/۳/۴) نیابت غیر مفعول به از فاعل

(۲/۴/۳/۵) اسماء شبه فعل^۳

(۲/۵) جمله اسمیه

(۲/۵/۱) تحلیل معنا و ارکان جمله اسمیه

(۲/۵/۲) مبتدا و خبر

(۲/۵/۲/۱) مبتدای اسمی

(۲/۵/۲/۲) مبتدای وصفی

(۲/۵/۲/۳) روابط مبتدا و خبر

(۲/۵/۲/۴) موارد لزوم جمله بودن خبر

(۲/۵/۲/۵) موارد تقدیم مبتدا و خبر

(۲/۵/۲/۶) موارد حذف مبتدا و خبر

(۲/۵/۲/۷) موارد اقتران فاء به خبر^۴

(۲/۵/۳) نواسخ

(۲/۵/۴) تحلیل نواسخ

(۲/۵/۵) افعال ناقصه^۵

(۲/۵/۵/۱) تعریف

(۲/۵/۵/۲) اقسام افعال ناقصه

۱. در این مبحث لازم است فرق بین صفت مشبیه و صیغه مبالغه با اسم فاعل گفته شود.

۲. در این مبحث لازم است به موصولات حرفی و فرق موصول حرفی و اسمی اشاره شود.

۳. باقی مانده بحث اسماء شبه فعل در مرحله شناخت اینجا بحث شود.

۴. در این مبحث لازم است به مبتدای سببی اشاره شود.

۵. در این مبحث لازم است که افعال ناقصه غیر مشهور و معنای آنها و ملحقات به افعال ناقصه مطرح شود.

۲/۵/۵/۳ احکام اختصاصی افعال ناقصه^۱

۲/۵/۶ حروف مشبیه بالفعل

۲/۵/۶/۱ حرکت همزه «إِنَّ»

۲/۵/۶/۲ تخفیف حروف مشبیه بالفعل

۲/۵/۷ لای نفی جنس

۲/۵/۷/۱ تعریف

۲/۵/۷/۲ فرق لای نفی جنس و لای مشبیه به لیس

۲/۵/۷/۳ احکام توابع اسم لای نفی جنس

۲/۵/۸ افعال قلوب

۲/۵/۸/۱ تعریف

۲/۵/۸/۲ اقسام

۲/۵/۸/۳ احکام

۲/۵/۸/۴ ملحقات به افعال قلوب

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

استاد در پرورش توان تحصیلی منطقی متون و تشخیص اقوال مختلف نحوی
کوشا باشد.

روش ارزشیابی:

۱. میزان قدرت نگارش مقالات علمی ترویجی

۲. میزان توانایی تبیین دیدگاه‌های مختلف

۳. میزان فهم و تحلیل متون پیچیده

ابزار و امکانات:

۱. در این مبحث لازم است به احکام اختصاصی کان، لیس، افعال مصدره به ما اشاره شود.

نحوه (مرحله علم: تسلط)

هدف: فهم تعاریف و قواعد قیود و نقد و بررسی آن‌ها همراه با توانایی بازگویی و کاربرد متناسب با این سطح

۱) مبحث سوم: قیود

۱/۱) منصوبات

۱/۱/۱) ماهیت قیود در مفاعیل

۱/۱/۲) مفعول به

۱/۱/۲/۱) اغراء و تحذیر

۱/۱/۲/۲) اشتغال

۱/۱/۲/۳) تنازع

۱/۱/۲/۴) منصوب به نزع خافض

۱/۱/۳) مفعول مطلق

۱/۱/۳/۱) تعریف^۱

۱/۱/۳/۲) احکام

۱/۲/۳/۱/۱) موارد حذف عامل مفعول مطلق

۲/۲/۳/۱/۱) موارد حذف مفعول مطلق

۱/۱/۴) مفعول فیه

۱/۴/۱/۱) تعریف

۲/۴/۱/۱) ظرف متصرف و غیر متصرف

۱/۱/۵) حال

۱/۵/۱/۱) تعریف

۲/۵/۱/۱) اقسام

۱/۲/۵/۱/۱) حال منتقله و حال ثابته

۲/۲/۵/۱/۱) حال مقارنه

۱. در تعریف مفعول مطلق، تفاوت حیث تقییدی آن با سایر مفاعیل آورده شود.

۳/۵/۱/۱ احکام

۱/۳/۵/۱/۱ تعدد ذوالحال

۲/۳/۵/۱/۱ تعدد حال

۳/۳/۵/۱/۱ رابط حال و ذوالحال

۱/۱/۶ تمییز

۱/۶/۱/۱ تعریف^۱

۲/۶/۱/۱ تمییز ذات و نسبت

۱/۱/۷ مستثنی

۱/۷/۱/۱ ادوات استثناء

۲/۷/۱/۱ وجوه مستثنی به إلّا در جمله منفی

۳/۷/۱/۱ فرق إلّا استثناییه و وصفیه

۴/۷/۱/۱ لاسیما

۱/۲ مجرورات

۱/۲/۱ مجرور به حرف جر

۱/۱/۲/۱ توسّع در ظروف

۲/۱/۲/۱ تعلق شبه جمله^۲

۳/۱/۲/۱ تضمین

۴/۱/۲/۱ نیابت یا تجوز در حروف جر

۲/۲/۱ اضافه

۱/۲/۲/۱ تعریف^۳

۲/۲/۲/۱ اسماء دائم الاضافه

۱. در تعریف تمییز لازم است مقایسه آن با حال بیان شود.

۲. در این مبحث لازم است ۳ مورد مانند حذف متعلق، عدم نیاز به تعلق و کیفیت تعلق در ظرف متعدد مطرح شود.

۳. در تعریف راه شناخت مضاف الیه از صفت بیان شود.

- ۳/۲/۲/۱. اسماء ممتنع الاضافه
- ۴/۲/۲/۱. فصل مضاف و مضاف‌الیه
- ۵/۲/۲/۱. توصیف مضاف و مضاف‌الیه
- ۶/۲/۲/۱. موارد حذف مضاف و مضاف‌الیه
- ۷/۲/۲/۱. کسب آثار در مضاف و مضاف‌الیه

۲) مبحث چهارم: توابع

- ۱/۲. بدل اشتمال
- ۲/۲. فرق عطف بیان و بدل کل از کل
- ۳/۲. نعت سببی
- ۴/۲. توابع منادی

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

استاد در پرورش توان تحصیلی منطقی متون و تشخیص اقوال مختلف نحوی کوشا باشد.

روش ارزشیابی:

۱. میزان قدرت نگارش مقالات علمی ترویجی
۲. میزان توانایی تبیین دیدگاه‌های مختلف
۳. میزان فهم و تحلیل متون پیچیده

ابزار و امکانات:

نحوه ۲ (مرحله علم: تسلط)

هدف: فهم تعاریف و قواعد مفردات و نقد و بررسی آنها همراه با توانایی بازگویی و کاربرد متناسب با این سطح

مبحث پنجم: مفردات

۱/۱) تعریف و اهمیت مفردات^۱

۱/۲) مفردات رایج^۲

۱/۲/۱) عامل

۱/۲/۱/۱) نواصب

۱/۲/۱/۲) جوازم

۱/۲/۱/۱/۱) شرط^۳

۱/۲/۱/۳) حروف جر

۱/۲/۱/۴) مشبیه بالفعل

۱/۲/۱/۵) مشبیه به لیس

۱/۲/۱/۶) نفی

۱/۲/۲) غیر عامل

۱/۲/۲/۱) استفهام

۱/۲/۲/۲) استقبال

۱/۲/۲/۳) تعلیل

۱/۲/۲/۴) تفسیر

۱/۲/۲/۵) تشبیه

۱/۲/۲/۶) استدراک

۱/۲/۲/۷) استثناء

۱. در این مبحث لازم است توضیح داده شود که اصطلاح «مفرد» فراگیرتر از «حرف» است و شامل اسماء و افعال شبه حرف نیز می‌شود.

۲. در این مبحث لازم است درباره مفرداتی بحث شود که علاوه بر استعمال زیاد، درباره آنها فروعات و مناقشات زیادی مطرح شده است.

۳. در این مبحث به حروف تفصیل نیز پرداخته شود، مانند؛ اِما، اِما، اَو.

- ۱/۲/۲/۸ توقع
- ۱/۲/۲/۹ ردع
- ۱/۲/۲/۱۰ امتناع
- ۱/۲/۲/۱۱ تکثیر و تقلیل
- ۱/۲/۲/۱۲ تنبیه
- ۱/۲/۲/۱۳ تحضیض
- ۱/۲/۲/۱۴ تعریف
- ۱/۲/۲/۱۵ توکید
- ۱/۲/۲/۱۶ زیاده
- ۱/۲/۲/۱۷ ظروف
- ۱/۲/۲/۱۸ عرض
- ۱/۲/۲/۱۹ عطف
- ۱/۲/۲/۲۰ قسم
- ۱/۲/۲/۲۱ مصدریه
- ۱/۲/۲/۲۲ مفاجاة
- ۱/۲/۲/۲۳ ندا
- ۱/۲/۲/۲۴ وصلیه

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

استاد در پرورش توان تحصیلی منطقی متون و تشخیص اقوال مختلف نحوی
کوشا باشد.

۳۷۰

روش ارزشیابی:

۱. میزان قدرت نگارش مقالات علمی ترویجی
۲. میزان توانایی تبیین دیدگاه‌های مختلف
۳. میزان فهم و تحلیل متون پیچیده

ابزار و امکانات:

تجزیه و ترکیب ۱ (مرحله علم: شناخت)

هدف: تولنایی تطبیق قواعد صرف و نحو مرحله شناخت بر متون عربی با تاکید بر آیات و روایات

۱) مقدمات

۱/۱) تعریف تجزیه و ترکیب

۱/۲) فواید تجزیه و ترکیب با تاکید بر تاثیر آن در فهم بهتر معانی کلام و بیان سطوح

۱/۳) روش تجزیه^۱

۱/۴) روش ترکیب^۲

۲) تجزیه و ترکیب سوره یوسف^۳

۳) کلمات قصار نهج البلاغه؛ ۲ / ۵ / ۸ / ۱۰ / ۵۵ / ۶۴ / ۷۳ / ۸۰ / ۱۰۶ / ۱۲۹

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفهم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفهیم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

۱. فعالیت کلاسی ۱۵ نمره

۲. فعالیت خارج از کلاس (که تجزیه و ترکیب ۲ صفحه از قرآن است) ۵ نمره

۱. در این مبحث لازم است بیان شود که در تجزیه باید مناسبترین مسائل صرف را به یاد آورده و آن را بر مورد سؤال تطبیق نماییم. یعنی: نوع کلمه (اسم، فعل، حرف) / ابنیه کلمه (ثلاثی، رباعی، خماسی) / مجرد و مزید / میزان صرفی / نوع باب و معنای آن / نوع فعل (ماضی، مضارع، امر) / نام صیغه / لازم و متعدی / معلوم و مجهول / جامد و متصرف / نوع مصدر / مذکر و مؤنث / مفرد و مثنی و جمع / نوع مشتق / نکره و معرفه و نوع آن / منسوب و مصغر / منقوص و مقصور و ممدود / نوع معتل / نوع اعلال.

۲. علائم اسم و فعل و حرف / انواع اعراب / انواع بناء / انواع مبتدا / انواع خبر و رابط آن‌ها / انواع نواسخ / انواع فاعل و تطابق آن با فعل / انواع مفاعیل / ظروف / حال و تمیز / استثناء / جار و مجرور و تعلق آن / معانی حروف جر / انواع اضافه / اسماء شبه فعل / توابع / انواع جملات.

۳. یک چهارم از سوره هر سال بحث شود و در هر سال مرکز مدیریت آن یک چهارم را تغییر دهد و البته لازم است فعالیت تجزیه و ترکیب مقدار مذکور توسط دانش آموز تحت نظارت استاد انجام گیرد.

تجزیه ترکیب ۲/۱ (مرحله علم: تسلط)

هدف: تولنایی تطبیق قواعد صرف و نحو در حد تسلط و بلاغت در حد آشنایی بر متون عربی با تأکید بر آیات و روایات

۱) مقدمات^۱

۱/۱) قواعد تجزیه و ترکیب پیشرفته^۲

۱/۲) تجاذب اعراب و معنا

۱/۳) تبیین تفاوت نقش‌ها در موارد مشابه^۳

۲) تجزیه و ترکیب قرآن کریم؛ از سوره‌های مائده آیه ۶ / هود آیه ۸۸ / احزاب آیه ۳۳ / کل سوره ناس / سوره شرح ۵ و ۶

۳) تجزیه و ترکیب نهج البلاغه؛ حدود ۵۰ سطر به تفکیک خطبه‌ها و نامه‌ها.

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفہیم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

۱. فعالیت کلاسی ۱۵ نمره

۲. فعالیت خارج از کلاس (که تجربه و ترکیب ۲ صفحه از قرآن است) ۵ نمره

۱. در این مرحله از تجزیه و ترکیب لازم است مواردی از آیات و روایات که دارای وجوه مختلف هستند بحث شود.

۲. ابن هشام در مقدمه مغنی اللیب (پرهیز از تکرارهای ملال آور و بی‌ثمر) و در باب خامس (پنج جہتی که بر معربین اعتراض وارد می‌شود) و در باب سادس (غلط‌های مشہوری که باید از آنها پرهیز شود) و در باب سابع (سه امری که معربین در هنگام اعراب دادن باید از آن پرهیز کنند) مطالب بسیار مهمی را تذکر می‌دهد که به نظر می‌رسد جایگاه آنها در همین مرحله تسلطی از تجزیه و ترکیب می‌باشد. در این مبحث عنصر «معنا و مراد» قیاساً و سیاقاً معیار مهمی در تحقق تسلط عربی خواهد بود.

۳. یعنی اینکه اختلاف وضعیت اعراب را با این که شرایط واحدی دارند تبیین نمایند. در این باره رجوع شود به کتاب‌های؛ البرهان زرکشی (۱ / ۴۱۱ تا ۴۱۷ نوع ۱۹ و ۲۰) و الاتقان سیوطی (۱ / ۵۴۴ نوع ۴۱) هم‌چنین به آیات زیر رجوع شود. لایق‌ضی علیهم فی‌موتوا (فاطر ۳۶) + ولا یؤذن لهم فیعتذرون (مرسلات ۳۶) أ بشرأ منا واحداً نتبعه (قمر ۲۴) + أ بشرٌ یهدوننا (تغابن ۶) فشرّبوا منه إلا قليلاً (بقره ۲۴۹) + ما فعلوه إلا قلیل (نساء ۶۶)

تجزیه ترکیب ۲/۲ (مرحله علم: تسلط)

میزان ساعت: ۳۲ ساعت

پیش نیاز: تجزیه و ترکیب ۲/۱ و نحو ۶ و ۷ و بلاغت ۱
هدف: توانایی تطبیق قواعد صرف، نحو در حد تسلط و بلاغت در حد آشنایی بر
متون عربی با تاکید بر آیات و روایات

۱. تجزیه و ترکیب آیات مشکل الاعراب مانند: بقره / ۱۷ - حج / ۱۹ - اعراف / ۵۶ و
۱۶۰ - توبه / ۶۲ و ۶۹ - تحریم / ۴ - مائده / ۶۹ - صافات / ۱۳۰ - انبیاء / ۳.

۲. تجزیه و ترکیب ۱۰ آیه از آیاتی که دارای وجوه مختلف معنایی هستند^۱

۲.۱. بقره آیات ۱ تا ۵ و ۳۰، و ۳۴ تا ۳۸

۲.۲. مائده آیات ۲ و ۴

۲.۳. مؤمنون آیات ۱ تا ۶ و ۱۱ تا ۱۶

۲.۴. نور آیه ۳۵

۲.۵. فرقان آیات ۶۳ و ۶۷

۲.۶. انسان آیات ۱ تا ۶

۳. تجزیه و ترکیب دعای ۲۴ صحیفه سجاده دعای برای والدین).

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

استاد در پرورش توان تحصیلی منطقی متون و تشخیص اقوال مختلف نحوی
کوشا باشد.

روش ارزشیابی:

فعالیت کلاسی ۱۵ نمره

فعالیت خارج از کلاس (که تجزیه و ترکیب ۲ صفحه از قرآن است) ۵ نمره

ابزار و امکانات:

۱. لازم است در بررسی این آیات فقط به حیث ادبی پرداخته شود و به بحث محتوایی و به شبهه یا شبهه
کننده پرداخته نشود.

علم لغت (مرحله علم: آشنایی)

هدف: توانمندی مراجعه و بهره گیری از معاجم لغوی

۱. مقدمات

- ۱/۱. تعریف، موضوع و فایده علم لغت
- ۲/۱. تاریخچه علم لغت
- ۳/۱. ساختار علم لغت
- ۴/۱. اشتقاق لغوی
- ۵/۱. اشتراک لفظی و معنوی
- ۶/۱. تضاد و ترادف
- ۷/۱. حقیقت و مجاز

۲. آشنایی با معاجم^۱

- ۱/۲. سیر تاریخی معاجم لغوی
- ۲/۲. دسته بندی معاجم
- ۱/۲/۲. موضوعی

۱. در این مبحث لازم است این معاجم معرفی و نحوه کار با آن‌ها در غالب مثال توضیح داده شود:

آشنایی با معاجم تقلیبی

- کتاب العین از خلیل بن احمد - تهذیب اللغة از ازهری - الجمهره فی اللغة از ابن درید - المحکم از ابن سیده

آشنایی با معاجم قافیه‌ای

- تاج اللغة و صحاح العربیة از - لسان العرب از ابن منظور - القاموس المحيط از فیروزآبادی - تاج العروس از زبیدی - الجاسوس علی القاموس از احمد فارس شدیاق لبنانی.

آشنایی با معاجم الفبایی

- المقایس و نیز المجلد از ابن فارس - اساس البلاغة از زمخشری - المصباح المنیر از فیومی معاجم جدید از مسیحیان

- المنجد از لوئیس معلوف یسوعی - محیط المحيط از بطرس بستانی - اقرب الموارد از سعید توفیق شرتونی آخرین معجم جامع عربی (المعجم الكبير)

۲/۲/۲. قافیه‌نگاری

۳/۲/۲. الفبایی

۳/۲. معاجم فروق اللغه

۴/۲. معاجم متون دینی

۱/۴/۲. مفردات قرآنی

۲/۴/۲. غریب الحدیث

۵/۲. روش استخراج لغات از معاجم

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

۱) توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

۲) توجه به پرورش توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

شیوه ارزشیابی:

۱) میزان توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

۲) میزان یادگیری مفاهیم و قواعد و ساختار کلی علم

۳) میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

بلاغت ۱ (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم بلاغت و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱. مقدمات

۱/۱. تعریف، موضوع و فایده علم بلاغت

۲/۱. فصاحت

۳/۱. بلاغت

۴/۱. ساختار علم بلاغت

۲. علم معانی

۱/۲. مقدمه

۱/۱/۲. تعریف، موضوع و فایده علم معانی

۲/۱/۲. ساختار علم معانی

۲/۲. مسایل علم معانی

۱/۲/۲. خبر

۱/۱/۲/۲. تعریف، اقسام و اغراض

۲/۲/۲. انشاء

۱/۲/۲/۲. تعریف، اقسام و اغراض

۳/۲/۲. اطلاق و تقييد

۴/۲/۲. ذکر و حذف

۵/۲/۲. تقديم و تاخير

۶/۲/۲. تعريف و تنكير

۷/۲/۲. قصر

۸/۲/۲. وصل و فصل

۹/۲/۲. ايجاز، اطناب و مساوات

۳. علم بیان

۱/۳. مقدمه

۱/۱/۳. تعریف، موضوع، فایده علم بیان

۲/۱/۳. ساختار علم بیان

۲/۳. مسایل علم بیان

۱/۲/۳. تشبیه

۱/۱/۲/۳. تعریف تشبیه

۲/۱/۲/۳. ارکان تشبیه

۳/۱/۲/۳. اقسام تشبیه^۱

۲/۲/۳. مجاز

۱/۲/۲/۳. تعریف مجاز

۲/۲/۲/۳. تعریف استعاره

۳/۲/۳. کنایه

۱/۳/۲/۳. تعریف کنایه

۲/۳/۲/۳. کنایه از صفت و موصوف

۴. علم بدیع

۱/۴. مقدمه

۱/۱/۴. تعریف، موضوع و فایده علم بدیع

۲/۱/۴. ساختار علم بدیع

۲/۴. مسایل علم بدیع

۱/۲/۴. محسنات لفظیه^۲۲/۲/۴. محسنات معنویه^۳

۱. تقسیم تشبیه به حسی و عقلی و به اعتبار ادات و به مفصل و مجمل و مرسل و موکد به طور مختصر بیان شود.

۲. در محسنات لفظیه مباحثی مثل سجع، جناس، موازنه، ذکر شود.

۳. در محسنات معنویه مباحث جمع، طباق، مقابله، لف و نشر و تناسب ذکر شود.

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

(۱) توجه به پرورش مهارت بازگویی در حد حفظ

(۲) توجه به پرورش توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

شیوه ارزشیابی:

میزان توان تطبیق مفاهیم و قواعد اساسی

میزان یادگیری مفاهیم و قواعد و ساختار کلی علم

میزان مهارت بازگویی در حد حفظ

ابزار و امکانات:

بلاغت ۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات و مفاهیم و قواعد اساسی علم معانی و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱. مقدمات

۱/۱. تعریف، موضوع و فایده علم بلاغت

۲/۱. تاریخچه علم بلاغت

۳/۱. فصاحت

۱/۳/۱. تعریف

۲/۳/۱. اقسام

۴/۱. بلاغت

۱/۴/۱. تعریف

۲/۴/۱. اقسام

۵/۱. قرائن و سیاق

۶/۱. تحلیل ساختار علم بلاغت

۲. علم معانی

۱/۲. مقدمه

۱/۱/۲. تعریف، موضوع و فایده علم معانی

۲/۱/۲. تاریخچه علم معانی

۳/۱/۲. تحلیل ساختار علم معانی

۲/۲. خبر

۱/۲/۲. تعریف خبر

۲/۲/۲. اغراض القاء خبر

۳/۲/۲. شیوه‌های القاء خبر

۴/۲/۲. کاربرد جمله اسمیه و فعلیه

۳/۲. انشاء

۱/۳/۲. تعریف انشاء

۲/۳/۲. اقسام انشاء

۱/۲/۳/۲. غیر طلبی

- ۲/۲/۳/۲. طلبی
 ۱/۲/۲/۳/۲. امر
 ۲/۲/۲/۳/۲. نهی
 ۳/۲/۲/۳/۲. استفهام
 ۴/۲/۲/۳/۲. نداء
 ۵/۲/۲/۳/۲. تمنّی
 ۴/۲. اطلاق و تقييد^۱
 ۱/۴/۲. تعريف اطلاق و تقييد
 ۲/۴/۲. اغراض تقييد به:
 ۱/۲/۴/۲. مفاعيل
 ۲/۲/۴/۲. توابع
 ۳/۲/۴/۲. حال
 ۴/۲/۴/۲. تمميز
 ۵/۲/۴/۲. ضمير فصل
 ۶/۲/۴/۲. نواسخ
 ۷/۲/۴/۲. شرط
 ۸/۲/۴/۲. نفی
 ۵/۲. ذکر و حذف
 ۱/۵/۲. اغراض
 ۶/۲. تقديم و تأخير
 ۱/۶/۲. اغراض
 ۷/۲. تعريف و تنکير
 ۱/۷/۲. اقسام معرفه
 ۲/۷/۲. اغراض
 ۸/۲. قصر
 ۱/۸/۲. تعريف واهميت قصر
 ۲/۸/۲. طرق قصر

۱. در مقدمه این بحث به جمله و اجزاء آن اشاره شود.

۳/۸/۲. اقسام قصر

۹/۲. وصل و فصل

۱/۹/۲. تعریف

۲/۹/۲. اعراض وصل و فصل

۳/۹/۲. شبه وصل و فصل

۱۰/۲. ایجاز، اطناب و مساوات

۱/۱۰/۲. تعریف

۲/۱۰/۲. اقسام

۳/۱۰/۲. خروج از مقتضای ظاهر

۴/۱۰/۲. آوردن خبر به جای انشاء و برعکس

۵/۱۰/۲. تعبیر از مستقبل به صیغه ماضی و برعکس

۶/۱۰/۲. التفات

۷/۱۰/۲. تجاهل عارف

۸/۱۰/۲. وارونه کردن (قلب)

۹/۱۰/۲. آوردن اسم ظاهر به جای ضمیر و برعکس

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفهم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفهم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

۱) میزان فهم مفاهیم قواعد اساسی علم

۲) میزان فهم ساختار تفصیلی و تحلیل آن

۳) میزان فهم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

بلاغت ۳ (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات و مفاهیم و قواعد اساسی علم بیان و بدیع و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

۱. مقدمات

- ۱/۱. تعریف، موضوع و فایده علم بیان
- ۲/۱. تاریخچه علم بیان
- ۳/۱. دلالت و مراتب آن
- ۴/۱. تحلیل ساختار علم بیان

۲. مسایل علم بیان

- ۱/۲. باب اول: تشبیه
 - ۱/۱/۲. تعریف، اهمیت و ارکان تشبیه
 - ۲/۱/۲. تقسیمات تشبیه به اعتبار:
 - ۱/۲/۱/۲. طرفین
 - ۲/۲/۱/۲. وجه شبه
 - ۳/۲/۱/۲. ادات
 - ۴/۲/۱/۲. ادات و وجه شبه
 - ۱/۴/۲/۱/۲. تشبیه بلیغ
 - ۳/۱/۲. تشبیه ضمنی
 - ۴/۱/۲. تشبیه مقلوب
 - ۵/۱/۲. کارکرد بلاغی تشبیه
 - ۲/۲. باب دوم: مجاز
 - ۱/۲/۲. مجاز لغوی
 - ۱/۱/۲/۲. تعریف حقیقت و مجاز لغوی^۱
 - ۲/۱/۲/۲. علاقات مجاز لغوی
 - ۳/۱/۲/۲. انواع مجاز لغوی
 - ۱/۳/۱/۲/۲. مفرد
 - ۱/۱/۳/۱/۲/۲. مرسل
 - ۲/۱/۳/۱/۲/۲. استعاره
 - ۱/۲/۱/۳/۱/۲/۲. تعریف

۱. در این مبحث به دیدگاه‌های مختلف مانند دیدگاه سکاکی و خطیب قزوینی نیز اشاره شود.

- ۲/۲/۱/۳/۱/۲/۲. تقسیمات به اعتبار
- ۳/۲/۱/۳/۱/۲/۲. مستعار له
- ۴/۲/۱/۳/۱/۲/۲. مستعار
- ۵/۲/۱/۳/۱/۲/۲. جامع
- ۶/۲/۱/۳/۱/۲/۲. ذکر ملایمات
- ۲/۳/۱/۲/۲. مرکب
- ۱/۲/۳/۱/۲/۲. مرسل
- ۲/۲/۳/۱/۲/۲. استعاره
- ۲/۲/۲. مجاز عقلی
- ۱/۲/۲/۲. تعریف
- ۲/۲/۲. علاقات
- ۳/۲/۲. کارکرد بلاغی مجاز
- ۳/۲. باب سوم: کنایه
- ۱/۳/۲. تعریف و اهمیت کنایه^۱
- ۲/۳/۲. ارکان
- ۳/۳/۲. اقسام
- ۴/۳/۲. کارکرد بلاغی کنایه

۳. مسایل علم بدیع

- ۱/۳. مقدمه
- ۱/۱/۳. تعریف، موضوع و فایده علم بدیع
- ۲/۱/۳. تاریخچه علم بدیع
- ۳/۱/۳. ساختار علم بدیع
- ۲/۳. باب اول: محسنات معنویه^۲

● در این مبحث، مهم‌ترین عناوین مشهور محسنات معنویه که دارای کاربرد قرآنی هستند، بیان شود، مانند؛

- ۱/۲/۳. طی و نشر
- ۲/۲/۳. استطراد
- ۳/۲/۳. توریه
- ۴/۲/۳. استخدام

۱. به فرق کنایه، مجاز و کذب اشاره شود.

۲. در بحث محسنات معنویه هر گاه بحث صبغه محسنات لفظیه هم داشت به آن اشاره شود.

۵/۲/۳. حسن تعلیل
۳/۳. باب دوم: محسنات لفظیه

- در این مبحث، مهم‌ترین عناوین مشهور محسنات لفظیه که دارای کاربرد قرآنی هستند، بیان شود، مانند؛

۱/۳/۳. موازنه
۲/۳/۳. سجع
۳/۳/۳. صحیف
۴/۳/۳. انسجام یا سهولت
۵/۳/۳. رد عجز بر صدر
۴/۳. باب سوم: سرقات شعریه

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

تفہیم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری در تفہیم قواعد اساسی با توجه به مبادی تصدیقی و افزایش توان بازگویی و کاربرد تسلط بر متن خوانی

شیوه ارزشیابی:

- ۱) میزان فہم مفاهیم قواعد اساسی علم
- ۲) میزان فہم ساختار تفصیلی و تحلیل آن
- ۳) میزان فہم مفاهیم اساسی بر اساس مبادی تصویری

ابزار و امکانات:

پیوست ۱۴: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه

درس «ادعیه و زیارات»

ادعیه و زیارات (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با ادعیه و زیارات

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. مفهوم شناسی دعا و زیارت
- ۱.۲. فواید دعا و زیارت
- ۱.۳. آشنایی با اهم منابع ادعیه و زیارات

۲. بخش دوم: آشنایی با مضامین اهم دعاها

- ۲.۱. دعای کمیل
- ۲.۲. دعای ندبه
- ۲.۳. دعای مکارم الاخلاق
- ۲.۴. دعای سحر
- ۲.۵. دعای عرفه
- ۲.۶. مناجات شعبانیه
- ۲.۷. مناجات خمس عشره

۳. بخش سوم: آشنایی با مضامین اهم زیارت نامه‌ها

- ۳.۱. زیارت حضرت رسول -
- ۳.۲. زیارت حضرت امیر %
- ۳.۳. زیارت جامعه
- ۳.۴. زیارت امین الله
- ۳.۵. زیارت عاشورا
- ۳.۶. صلوات خاصه امام رضا %
- ۳.۷. زیارت آل یس

نحوه تدریس و ارائه درس «ادعیه و زیارات»

اساتید گرامی می‌توانند بر اساس نکات ذیل نسبت به تدریس این درس اقدام کنند:

(۱) حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی مبانی و کلیات دعا» گذاشته شود.

(۲) حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی صحیفه سجادیه و ویژگی‌های آن» گذاشته شود.

(۳) حداقل ۸ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی متن صحیفه سجادیه مانند: دعاها ۲۴، ۲۵ و ۳۸» گذاشته شود.

(۴) حداکثر ۱۰ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی و شرح و بررسی مختصری از ادعیه مشهور مانند: کمیل، ندبه، توسل، عرفه، خمس عشر و ...» گذاشته شود.

(۵) حداکثر ۲ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «بررسی مبانی و کلیات زیارت» گذاشته شود. در این مبحث اساتید گرامی می‌توانند از کتاب فلسفه زیارت و آیین آن (تالیف حضرت آیت الله جوادی آملی حفظه الله) استفاده کنند.

(۶) حداقل ۸ ساعت از ساعات آموزشی این درس برای مبحث «معرفی و شرح و بررسی مختصر زیارات مشهوره ائمه (مانند: زیارت عاشورا، زیارت امین الله، زیارت جامعه کبیره، و ...» گذاشته شود.

پیوست ۱۵: سرفصل دروس تاریخ

تاریخ اسلام ۱ (مرحله علم: شناخت)

هدف: شناخت زندگانی رسول خدا - و سیر پیدایش و گسترش اسلام

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. تعریف، اهمیت و فایده تاریخ
- ۱.۲. ضرورت مطالعه تاریخ اسلام
- ۱.۳. شیوه و گونه‌های تاریخ نگاری
- ۱.۴. روش و ابزار تحلیل تاریخ اسلام
- ۱.۵. مهم‌ترین منابع تاریخ اسلام

۲. جهان در آستانه بعثت

- ۲.۱. تعریف جاهلیت، ویژگی‌ها و قلمرو آن
- ۲.۲. جاهلیت در جزیره العرب
- جایگاه قریش در جزیره العرب
- ۲.۳. جاهلیت در سایر بلاد

۳. زندگانی رسول خدا ﷺ از تولد تا بعثت

۳.۱. مقدمه

- نیاکان رسول خدا ﷺ
- والدین رسول خدا ﷺ

۳.۲. تولد^۱

۳.۳. کودکی و نوجوانی^۲

۱. در این مبحث به نام‌گذاری، ارهاصات یا کرامات هنگام تولد رسول خدا ﷺ و یتیمی آن حضرت اشاره شود.

۲. در این مبحث به سپرده شدن به دایه، و به نقد و بررسی داستان شَقِّ الصدر و اجیر شدن رسول خدا - برای شبانی قریش و تهمت دریافت آموزه‌های اهل کتاب و نیز ملاقات رسول خدا - با بحیرا در شام، پرداخته شود.

۳.۴. جوانی^۱

۳.۵. ازدواج با حضرت خدیجه^۲

۴. زندگانی رسول خدا - از بعثت تا هجرت

۴.۱. مبعث و مراحل دعوت به اسلام^۳

۴.۲. مخالفت مشرکان با اسلام و رسول خدا ﷺ^۴

۴.۳. اقدامات مشرکان بر ضد رسول خدا و مسلمانان^۵

- تبلیغات سوء^۶

- استهزاء پیامبر ﷺ

- آزار و شکنجه مسلمانان

۴.۴. حمایت‌های حضرت ابوطالب و خدیجه از پیامبر اکرم ﷺ در مقابل مشرکان

۴.۵. شیوه‌های دعوت رسول خدا ﷺ^۷

۱. در این مبحث به بحث مقام معنوی و جایگاه اجتماعی رسول خدا ﷺ، عدم شرکت ایشان، در جنگ‌های فجار، شرکت در حلف الفضول، سفر تجارتي به شام، طرح نصب حجرالاسود پرداخته شود.

۲. در این بحث به ویژگی‌ها و شخصیت حضرت خدیجه نیز پرداخته شود.

۳. در این مبحث از بعثت رسول خدا ﷺ، به نقد و بررسی روایات عایشه درباره بعثت، نخستین مسلمان، دعوت خصوصی، دعوت خویشاوندان و دعوت عمومی پرداخته شود.

۴. در این مبحث به علل مخالفت مشرکان با اسلام بر اساس آیات، روایات و شواهد تاریخی استناد شود. هم چنین به حمایت ابوطالب از ایشان و ایمان وی اشاره شود.

۵. در این مبحث به اقداماتی با رویکرد اجتماعی/فرهنگی، سیاسی، اقتصادی و روانی پرداخته شود.

۶. در این مبحث به تهمت‌هایی همانند: جادوگری، معلّم و شاعر دانستن، دیوانگی و دروغ‌گویی بر اساس شواهد قرآنی و روایی و تاریخی اشاره شود.

۷. در این مبحث درباره شیوه‌های رفتاری و گفتاری رسول خدا ﷺ، با مشرکان بر اساس آیات، روایات و گزاره‌های تاریخی پرداخته شود.

۴.۶. اسراء و معراج پیامبر ﷺ^۱

۴.۷. افسانه غرانیق^۲

۴.۸. مهاجرت مسلمانان به حبشه^۳

۴.۹. ولادت حضرت فاطمه^۴ علیها السلام

۴.۱۰. حصر در شعب ابی طالب^۵

۴.۱۱. وفات حضرت ابوطالب و پیامدهای تلخ آن

۴.۱۲. وفات حضرت خدیجه و پیامدهای تلخ آن

۴.۱۳. دعوت قبایل عرب به اسلام^۶

۴.۱۴. زمینه‌های هجرت پیامبر ﷺ به مدینه^۷

۵. زندگانی رسول خدا - از هجرت تا رحلت

۱. در این مبحث به کیفیت معراج و تعداد آن اشاره شود.

۲. در این مبحث به بررسی و نقد افسانه غرانیق بر اساس بررسی سندی، محتوای و کلامی شیعه پرداخته شود.

۳. در این مبحث به تعداد مهاجرت و علل مهاجرت پرداخته شود. علت اصلی این مهاجرت علاوه بر تبلیغ اسلام، حفظ جان مسلمانان، رسول خدا ﷺ با شناخت کامل اوضاع تصمیم داشت تا رابطه سیاسی و اقتصادی بین قریش و حکومت روم مسیحی قطع شود.

۴. در این مبحث علاوه بر اشاره به تولد حضرت زهرا^۴ و نزول سوره کوثر به دیگر فرزندان رسول خدا - در حد اجمال اشاره شود.

۵. در این مبحث علاوه بر پرداختن به کیفیت این واقعه که تحریم اقتصادی و اجتماعی بود به نقش امام علی^۵ و حضرت خدیجه در یاری رسول خدا ﷺ و رحلت جناب ابوطالب و حضرت خدیجه اشاره شود.

۶. در این مبحث به تلاش رسول خدا ﷺ در دعوت قبایل عرب به اسلام و تبیین الهی بودن امر جانشینی و نقد گزارش پناه بردن رسول خدا ﷺ به یکی از مشرکان و سفر حضرت به طائب اشاره شود.

۷. ترکیب جمعیتی مدینه و اوضاع سیاسی و اجتماعی آن، به پیمان عقبه و توطئه مشرکان علیه رسول خدا ﷺ استفاده شود.

- ۵.۱. هجرت رسول خدا به مدینه^۱
- ۵.۲. اقدامات زیربنایی و تشکیل حکومت اسلامی^۲
- ۵.۳. جریان های معارض
 - یهود
 - تغییر (تحويل) قبله
 - توطئه های یهود^۳
 - نفاق^۴
- ۵.۴. جهادهای رسول خدا ﷺ^۵
- ۵.۵. صلح حدیبیه اعلام جهانی رسالت
- ۵.۶. فتح مکه و پیامدهای آن
- ۵.۷. تبوک و سنه الوفات
- ۵.۸. واقعه مباحله
- ۵.۹. اعلام برائت از مشرکان
- ۵.۱۰. حجه الوداع و واقعه غدیر خم^۶

۱. در این مبحث قبل از پرداختن به کیفیت هجرت رسول خدا ﷺ و استقرار در قبا و ساختن مسجد قبا؛ به تعیین تاریخ هجری پرداخته شود
۲. در این مبحث به اهداف و ضرورت تشکیل حکومت اسلامی و تلاش رسول خدا ﷺ برای برپایی حکومت اسلامی در مدینه بر اساس آیات و روایات و استنادات تاریخی همانند پیمان همزیستی مسالمت آمیز؛ و پیمان عدم تجاوز با سه قبیله یهود مانورهای نظامی در اطراف مدینه پرداخته شود.
۳. مباحث این بخش شامل: کارشکنی های یهود بر اساس آیات و روایات و شواهد تاریخی تبیین شود؛ خیانت یهود بنی قینقاع.
۴. مباحث این بخش شامل: جنگ تبوک (توجه به امر جانشینی امام علی علیه السلام نیز شود)؛ مسجد ضرار؛ جریان نفاق در مدینه با تکیه بر آیات و روایت و مستندات تاریخی.
۵. مباحث این بخش شامل: تعریف غزوه و سریه؛ فلسفه جهاد؛ جنگ بدر؛ جنگ احد؛ جنگ بدرالموعده؛ جنگ احزاب؛ جنگ بنی المصطلق؛ سفر عمره؛ صلح حدیبیه؛ جنگ خیبر؛ جنگ ذات السلاسل؛ جنگ مته؛ فتح مکه؛ جنگ حنین؛ محاصره طائف. (در این بخش تلاش شود به آیات مرتبط با جنگ ها استناد شود)
۶. مباحث این بخش شامل: اعزام امام علی علیه السلام به یمن؛ حجه الوداع و غدیر خم می باشد.

۵.۱۱. رحلت رسول خدا^۱

۵.۱۲. دستاوردهای رسالت پیامبر

۶. زندگانی حضرت زهرا علیها السلام

۶.۱. از ولادت تا هجرت

- تولد و کودکی

- هجرت به مدینه

۶.۲. از هجرت تا رحلت پیامبر اکرم

- ازدواج و همسردهاری^۲

- تربیت فرزندان

۶.۳. از رحلت پیامبر اکرم - تا شهادت

- دفاع از حریم ولایت^۳

- شهادت

- شخصیت حضرت زهرا^۴ علیها السلام

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

۱. مباحث این بخش رخداد‌های قبل از رحلت؛ رحلت پیامبر صلی الله علیه و آله و اقدامات خلفا در گرفتن حق امام علی علیه السلام می‌باشد.

۲. در این بحث به کیفیت مراسم خواستگاری و ازدواج، زمان ازدواج، مهریه و جهیزیه، شیوه‌های همسردهاری و نحوه رفتار با امیرالمؤمنین علیه السلام بر پایه حرمت متقابل پرداخته شود.

۳. در این بحث به موضع‌گیری ایشان در مقابل غصب خلافت امیرالمؤمنین علیه السلام، خطبه فدکیه، گریه سیاسی و وصیت ایشان پرداخته شود.

۴. در این بحث به جایگاه و مقام، کرامات، خصوصیات اخلاقی و عبادی پرداخته شود.

ابزار وامكانات:

ابین نامه برنامه آموزشی جدید ۱۴۰۶ - ۱۴۰۵

۳۹۲

تاریخ اسلام ۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف: شناخت زندگانی امامان شیعه

۱. مباحث مقدماتی

- ۱/۱. تعریف امامت^۱ و وصایت
- ۱/۲. نصوص امامت امامان شیعه
- ۱/۳. تعریف شیعه و خاستگاه تاریخی آن
- ۱/۴. ضرورت مطالعه تاریخ ائمه اطهار
- ۱/۵. مهمترین منابع تاریخ امامان شیعه

۲. زندگانی امیرالمومنین علیه السلام

۲/۱. امیرالمومنین علیه السلام در دوران رسول خدا صلی الله علیه و آله

• قبل از بعثت رسول خدا صلی الله علیه و آله

○ سنت خاندان^۲

○ ولادت در کعبه

○ تربیت توسط رسول خدا صلی الله علیه و آله

• بعد از بعثت رسول خدا صلی الله علیه و آله

○ نخستین مسلمان^۳

○ حدیث دار^۴

○ حضور در شعب ابی طالب

○ لیلة المبیت و هجرت^۵

• بعد از هجرت رسول خدا صلی الله علیه و آله

۱. در این مبحث نظام امامت از دیدگاه شیعه بیان شود.

۲. به مساله ایمان پدر امیرالمؤمنین علیه السلام حضرت ابوطالب اشاره شود.

۳. دلایل اولین ایمان آورنده به اسلام بیان شود.

۴. حمایت‌های امیرالمؤمنین علیه السلام در این دوران تا شعب ابی طالب تدوین شود.

۵. به نقش حضرت در هجرت و هجرت خود حضرت به مدینه اشاره شود.

- عقد اخوت با رسول خدا صلی الله علیه و آله
- ازدواج با فاطمه علیها السلام^۱
- حضور فعال در جهاد
- ابلاغ برائت از مشرکین
- اعزام به یمن^۲
- حجه الوداع و غدیر خم
- تجهیز رسول خدا صلی الله علیه و آله

۳. امیرالمؤمنین علیه السلام در دوران خلفا

- موضع امیرالمؤمنین در برابر سقیفه
- جمع و تدریس قرآن
- تبیین دین و تربیت شاگردان
- فعالیت‌های اجتماعی - سیاسی امیرالمؤمنین علیه السلام^۳
- فعالیت‌های اقتصادی امیرالمؤمنین علیه السلام^۴

۴. دوران حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام

- بیعت مردم با امیرالمؤمنین علیه السلام و عوامل آن
- ویژگی‌های حکومت امیرالمؤمنین علیه السلام^۵
- اقدامات اصلاحی امیرالمؤمنین علیه السلام^۶
- مقابله با توطئه‌های ناکثین، قاسطین و مارقین

۱. ازدواج حضرت علی علیه السلام بعد از جنگ بدر بوده است.
 ۲. در این مبحث لازم است به دو نوع اعزام (تبلیغی - نبرد) رسول خدا صلی الله علیه و آله به یمن پرداخته شود.
 ۳. مرتب کردن مصحف و جمع آوری احادیث پیامبر صلی الله علیه و آله و تربیت شاگردان.
 ۴. مشورت دادن در فتوحات و امور قضایی و کمک‌های مالی به فقراء از طرق وقف.
 ۵. در این مبحث به اقدامات سیاسی و اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و علمی (مانند اختراع علم نحو) آن حضرت اشاره شود.
 ۶. از کتاب تاریخ اسلام جلد ۲ استاد پیشوایی استفاده شود.

• واکنش‌های امیرالمومنین علیه السلام در برابر توطئه‌های معاویه^۱

○ نبرد جمل

○ نبرد صفین

○ نبرد نهروان

۴/۱. شهادت امیرالمؤمنین علیه السلام^۲

۴/۲. شخصیت ممتاز امیرالمومنین علیه السلام

۴/۳. آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۵. زندگانی امام حسن علیه السلام

۵/۱. از ولادت تا خلافت

• تولد

• دوران رسول خدا صلی الله علیه و آله

• دوران خلفا

• دوران حکومت امیرالمومنین علیه السلام

• ازدواج^۳

۵/۲. دوران حکومت

• حکومت امام حسن علیه السلام

• بیعت با امام حسن علیه السلام

• اقدامات امام حسن علیه السلام

• توطئه‌های معاویه ضد امام حسن علیه السلام

۵/۳. صلح امام حسن علیه السلام

۱. در این مبحث توطئه‌های جدایی مصر از حکومت و براندازی در بصره و مکه و شبی خون‌های معاویه بیان شود و سپس اقدامات آن حضرت در مقابل آن‌ها توضیح داده شود.
۲. در این مبحث به زمینه‌های شهادت حضرت اشاره شود.
۳. در این مبحث به شبهه کثرت طلاق پرداخته شود.

- زمینه‌های صلح امام حسن علیه السلام^۱
- پیمان و مفاد صلح امام حسن علیه السلام^۲
- آثار و پیامدهای صلح
- ۵/۴. دوران بعد از صلح امام حسن علیه السلام
- ۵/۵. شهادت امام حسن علیه السلام
- ۵/۶. شخصیت و عظمت امام حسن علیه السلام
- ۵/۷. آثار و برکات دوران امام علیه السلام
- ۶. زندگانی امام حسین علیه السلام
- ۶/۱. امام حسین علیه السلام از ولادت تا امامت
- دوران رسول خدا
- دوران خلفا
- دوران حکومت امیرالمومنین علیه السلام
- دوران حکومت و امامت امام حسن علیه السلام
- ۶/۲. دوران امامت امام حسین علیه السلام
- قبل از نهضت کربلا
- اوضاع جامعه اسلامی^۳
- بدعت‌های معاویه^۴

۱. در این مبحث لازم است زمینه‌های داخلی و خارجی (تهدید مرزهای جهان اسلام توسط امپراطوری روم) بیان شود.
۲. در این مبحث لازم است علل تاریخی پیمان صلح امام و مفاد آن به همراه زمینه‌های داخلی و خارجی (تهدید مرزهای جهان اسلام توسط امپراطوری روم) بیان شود.
۳. در این بخش به تبیین وضعیت سیاسی، اجتماعی و اقتصادی جامعه اسلامی و رفتار معاویه با شیعیان و تلاش برای سرکوب آنان، با تکیه بر نامه امام حسین علیه السلام برای معاویه که گزارش رفتار ظالمانه وی در قتل عام شیعیان به ویژه قیام حجرین عدی است پرداخته شود.
۴. لازم است در این مبحث به بدعت‌های معاویه از قبیل تبدیل خلافت به سلطنت پرداخته شود.

▪ موضع‌گیری امام حسین علیه السلام در مقابل معاویه^۱

• دوران نهضت کربلا

○ زمینه‌های نهضت کربلا

▪ سقیفه و پیامدهای آن

▪ گسترش ظلم و ستم و علنی شدن بدعت‌ها در اسلام

▪ موضع‌گیری در برابر طرح جانشینی یزید

▪ کشتار شیعیان

▪ دعوت و استمداد مردم از امام حسین علیه السلام

○ نهضت کربلا

▪ تلاش برای اخذ بیعت از امام حسین علیه السلام در مدینه

▪ امام حسین علیه السلام در مکه^۲

▪ امام حسین علیه السلام در راه کوفه

▪ امام حسین علیه السلام در کربلا

○ رویدادهای قبل از عاشورا

○ حوادث روز عاشورا

○ رویدادهای بعد از عاشورا

○ پیامدهای اجتماعی و سیاسی واقعه عاشورا

• شخصیت و عظمت امام حسین علیه السلام^۳

• آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۷. زندگانی امام سجاد علیه السلام

۷/۱. امام سجاد علیه السلام از ولادت تا امامت^۴

۱. مواضع سیاسی و دینی و اجتماعی امام حسین علیه السلام در این مبحث بیان شود.

۲. در این مبحث به فعالیت امام حسین علیه السلام در مکه مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۳. در این مبحث به میراث علمی امام حسین علیه السلام نیز پرداخته شود.

۴. در این موضوع علاوه بر بیان نسب نامه، نصوص تاریخی درباره امامت آن حضرت نیز پرداخته شود.

- تولد و کودکی
- جوانی و ازدواج
- ۷/۲. دوران امامت امام سجاد علیه السلام^۱
- پیام‌آوری واقعه عاشورا^۲
- موضع‌گیری امام در مقابل قیام‌های بعد از عاشورا
 - قیام مردم سیستان
 - قیام حرّه
 - قیام توایین
 - قیام مختار
- احیاء و نشر معارف دین^۳
- موضع‌گیری امام در مقابل بنی امیه
- تربیت شاگردان
- میراث علمی
- ۷/۳. شهادت امام سجاد علیه السلام
- ۷/۴. شخصیت و عظمت امام سجاد علیه السلام
- ۷/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام
- ۸. زندگانی امام باقر علیه السلام
- ۸/۱. امام باقر علیه السلام از ولادت تا امامت^۴
 - تولد و کودکی
 - جوانی و ازدواج
 - ۸/۲. دوران امامت امام باقر علیه السلام

۱. به جریان رهبری حضرت اشاره شود.

۲. مباحث مربوط به اسارت نیز در این بحث بیان شود.

۳. در این بحث به شرایط مدینه و مکه در آن زمان اشاره شود.

۴. در این موضوع علاوه بر بیان نسب نامه، نصوص تاریخی درباره امامت آن حضرت نیز پرداخته شود.

- اوضاع جامعه اسلامی
- موضع‌گیری سیاسی و فرهنگی امام علیه السلام^۱
 - مبارزه با فرقه‌های منحرف^۲
 - تبیین عدم مشروعیت حاکمیت بنی امیه
- احضار امام به شام
- نهضت علمی امام باقر علیه السلام
 - تبیین معارف شیعی
 - تربیت شاگردان
 - میراث علمی
- ۸/۳. شهادت امام باقر علیه السلام
- ۸/۴. شخصیت و عظمت امام باقر علیه السلام
- ۸/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام
- ۹. زندگانی امام صادق علیه السلام
 - ۹/۱. امام صادق علیه السلام از ولادت تا امامت^۳
 - تولد و کودکی
 - جوانی و ازدواج
 - ۹/۲. دوران امامت امام صادق علیه السلام
 - اوضاع جامعه اسلامی
 - وضعیت سیاسی
 - زوال حکومت اموی و عوامل آن
 - شکل‌گیری حکومت عباسی

۱. در این مبحث به نشر و تدوین حدیث اشاره شود.

۲. در این مبحث به جریان‌های فرقه‌ای و مذاهب اسلامی و مناظرات آن حضرت پرداخته شود.

۳. در این موضوع علاوه بر بیان نسب نامه، نصوص تاریخی درباره امامت آن حضرت نیز پرداخته شود.

○ پیشنهاد بیعت ابو سلمه خلال و ابومسلم خراسانی به آن حضرت

○ قیام‌های علویان^۱

○ احضار امام صادق علیه السلام به حیره (عراق)

● وضعیت فرهنگی

○ رواج غلو و انحرافات اخلاقی

○ شکل‌گیری فرق و رواج افکار و عقاید انحرافی در سرزمین‌های

اسلامی

● فعالیت‌های امام صادق علیه السلام

○ تبیین عدم مشروعیت حکومت عباسی

○ نهضت علمی و فرهنگی امام صادق علیه السلام^۲

○ تربیت شاگردان

○ میراث علمی

○ تبیین عقاید شیعی

○ نشر و تبیین احادیث شیعی

○ تبیین و تعمیق روش فقه‌تو اجتهاد

○ ترویج و نشر اخلاق و تربیت

○ مناظره با مخالفان و منحرفان

○ مبارزه با غالیان

۹/۳. شهادت امام صادق علیه السلام^۳

۱. در این مبحث باید به بررسی دیدگاه امام صادق علیه السلام درباره قیامها نیز پرداخته شود.

۲. در این مبحث به فعالیت‌های علمی فرهنگی امام از قبیل؛ ۱- تدوین حدیث شیعه، ۲- تبیین ساختار فکری شیعه درباره امامت، ۳- تبیین روش آموزشی و پژوهشی در مکتب ائمه اطهار، ۴- تربیت شاگردان، پرداخته شود. با تکیه

بر تربیت شاگردان و بیان وجوه امتیاز شیعه با عقاید دیگر، در ضمن به عقیده امامت پرداخته شود.

۳. در این مبحث به میراث علمی امام صادق علیه السلام نیز پرداخته شود.

۹/۴. شخصیت و عظمت امام صادق علیه السلام

۹/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۱۰. زندگانی امام کاظم علیه السلام

۱۰/۱. امام کاظم علیه السلام از ولادت تا امامت^۱

• تولد و کودکی

• جوانی و ازدواج^۲

۱۰/۲. دوران امامت امام کاظم علیه السلام

• اوضاع جامعه اسلامی

○ وضعیت سیاسی

○ قیام‌های علویان و موضع امام در مقابل آنان

○ وضعیت علمی و فرهنگی

• فعالیت‌های امام کاظم علیه السلام

○ مبارزات منفی با حکومت عباسی^۳

○ موضع امام در مبارزه با جریان‌ها و فرقه‌های منحرف

○ تربیت شاگردان

○ میراث علمی

○ حفظ سازمان و کالت

○ نفوذ در دستگاه خلافت

• حبس امام علیه السلام

۱۰/۳. شهادت امام کاظم علیه السلام

۱۰/۴. شخصیت و عظمت امام کاظم علیه السلام

۱۰/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۱. در این موضوع علاوه بر بیان نسب نامه، نصوص وارده درباره امامت آن حضرت نیز پرداخته شود.

۲. در این مبحث به اولاد آن حضرت اشاره شود.

۳. در این مبحث از کتاب پیشوای آزاده تألیف استاد پیشوایی استفاده شود.

۱۱. زندگانی امام رضا علیه السلام

۱۱/۱. امام رضا علیه السلام از ولادت تا امامت^۱

• تولد و کودکی

• جوانی و ازدواج

۱۱/۲. دوران امامت امام رضا علیه السلام

• دوران حضور امام علیه السلام در مدینه

○ وضعیت سیاسی

○ وضعیت علمی فرهنگی

○ قیام‌های علویان و موضع امام علیه السلام در مقابل آنان

○ پیدایش واقفیه

○ تربیت شاگردان

○ فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و عقیدتی امام علیه السلام

○ نفوذ ایرانیان در دربار عباسی

○ ترویج تشیع

○ انگیزه‌های مأمون برای احضار

○ تدبیر امام رضا علیه السلام در برابر سیاست مأمون^۲

○ مسیر حرکت امام رضا علیه السلام

• دوران حضور امام علیه السلام در مرو

○ وضعیت سیاسی^۳

○ وضعیت علمی فرهنگی

○ پذیرش ولایت عهدی امام علیه السلام

○ مسیر حرکت امام رضا علیه السلام

۱. در این موضوع علاوه بر بیان نسب نامه، نصوص تاریخی درباره امامت آن حضرت نیز پرداخته شود.

۲. در این مبحث به طرح خلافت و ولایت عهدی و برگزاری جشن بیعت پرداخته شود.

۳. در این مبحث به نفوذ ایرانیان در دربار عباسی اشاره شود.

○ فعالیت‌های امام رضا علیه السلام

▪ مبارزات امام علیه السلام در مقابل مامون

▪ مناظرات امام علیه السلام

۱۱/۳. میراث علمی امام رضا علیه السلام

۱۱/۴. شهادت امام رضا علیه السلام

۱۱/۵. شخصیت و عظمت امام رضا علیه السلام

۱۱/۶. آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۱۲. زندگانی امام جواد علیه السلام

۱۲/۱. امام جواد علیه السلام از ولادت تا امامت

• تولد و کودکی

• نوجوانی^۱ و ازدواج^۲

۱۲/۲. دوران امامت امام جواد علیه السلام

• اوضاع جامعه اسلامی

○ وضعیت سیاسی^۳

○ وضعیت علمی فرهنگی

○ قیام‌های ضد عباسی^۴

• فعالیت‌های امام جواد علیه السلام

○ حفظ نهاد وکالت

○ نفوذ در دستگاه خلافت

○ مناظرات امام علیه السلام

○ مبارزات امام علیه السلام با حکومت عباسی

۱. در این مبحث به این نکته که آن حضرت در نوجوانی به امامت رسیدند، اشاره شود.

۲. در این مبحث به انگیزه مامون از ازدواج ام الفضل و امام جواد علیه السلام اشاره شود.

۳. در این مبحث به احضار امام به پایتخت عباسی اشاره شود.

۴. به قیام‌های علویان و غیر علویان اشاره شود.

○ تربیت شاگردان

○ میراث علمی امام علیه السلام

۱۲/۳. شهادت امام جواد علیه السلام

۱۲/۴. شخصیت و عظمت امام جواد علیه السلام

۱۲/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام

۱۳. زندگانی امام هادی علیه السلام

۱۳/۱. امام هادی علیه السلام از ولادت تا امامت

• تولد و کودکی

• جوانی و ازدواج

۱۳/۲. دوران امامت امام هادی علیه السلام

• اوضاع جامعه اسلامی

• وضعیت سیاسی

○ نفوذ ترکان در دربار

○ انتقال مرکز حکومت عباسی به سامراء

○ قیام‌های علویان

○ شکل‌گیری حکومت علویان در طبرستان

○ احضار امام هادی به سامراء و حصر امام علیه السلام

○ جنایات متوکل عباسی^۱

○ جا به جایی قدرت

• وضعیت علمی فرهنگی

• جریان‌های فکری^۲

۱. در این مبحث به کشتار شیعیان و علویان، فشار اقتصادی بر آنان و تخریب حرم امام حسین علیه السلام اشاره شود.

۲. در این مبحث به جریان‌های فرقه‌ای، کلامی، مذهبی و برچیده شدن بساط معتزله و تقویت اهل حدیث و رواج تصوف اشاره شود.

• فعالیت‌های امام هادی علیه السلام

- تقویت و توسعه نهاد وکالت
- تربیت شاگردان
- میراث علمی^۱
- موضع گیرهای امام در مقابل مکتب‌های کلامی
- مبارزه با غلات
- موضع گیری امام در مقابل خلفا
- ۱۳/۳. شهادت امام هادی علیه السلام
- ۱۳/۴. شخصیت و عظمت امام هادی علیه السلام^۲
- ۱۳/۵. آثار و برکات دوران امام علیه السلام
- ۱۴. زندگانی امام حسن عسکری علیه السلام
- ۱۴/۱. امام حسن عسکری علیه السلام از ولادت تا امامت
- تولد و کودکی
- جوانی و ازدواج
- ۱۴/۲. دوران امامت امام حسن عسکری علیه السلام
- اوضاع جامعه اسلامی
- وضعیت سیاسی^۳
- گسترش قیام‌های علویان
- خفقان و سرکوب شیعیان
- حصر و حبس امام حسن عسکری علیه السلام
- وضعیت علمی فرهنگی
- فعالیت‌های امام حسن عسکری علیه السلام

۱. در این مبحث به زیارت جامعه که در موضوع امام شناسی است اشاره شود.

۲. در این مبحث به میراث علمی امام علیه السلام و تربیت شاگردان نیز پرداخته شود.

۳. در این مبحث به ضعف حکومت اشاره شود.

- موضع امام علیه السلام در برابر حکومت
- موضع امام علیه السلام درباره قیام‌های علویان
- موضع امام علیه السلام در برابر جریان‌های فکری انحرافی
- تقویت و توسعه نهاد وکالت^۱
 - علل شکل‌گیری نهاد وکالت
 - وظایف نهاد وکالت
 - سلسله مراتب وکلا
 - محدوده جغرافیایی
 - حمایت مادی و معنوی شیعیان
- تربیت شاگردان
- میراث علمی امام علیه السلام
- ۱۴/۳. شهادت امام حسن عسگری علیه السلام
- ۱۴/۴. شخصیت و عظمت امام حسن عسگری علیه السلام^۲
- ۱۵. زندگانی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف
- ۱۵/۱. از ولادت تا امامت
- تولد، نام‌گذاری و القاب حضرت^۳
- اسناد و شهود تولد امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف
- اهل سنت و تولد امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف
- دوران کودکی امام
- ۱۵/۲. دوران امامت

۱. در این مبحث به سابقه نهاد وکالت در زمان امامان قبلی اشاره شود.
 ۲. در این مبحث به میراث علمی امام علیه السلام و تربیت شاگردان نیز پرداخته شود.
 ۳. در این مبحث به مادر امام علیه السلام و حکمت تولد پنهانی حضرت پرداخته شود.

• اوضاع جامعه اسلامی^۱

○ وضعیت سیاسی

○ وضعیت علمی فرهنگی

الف- دوره غیبت صغری

• زمینه‌های غیبت امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

• نواب اربعه

• تعیین نواب

• کیفیت ارتباط نواب با شیعیان

• وظایف نواب اربعه

• مدعیان دروغین نیابت

• توقیعات امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

ب- دوره غیبت کبری

• نواب عام

• نشانه‌های ظهور

• سیره حکومتی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

۱. در این مبحث با توجه به کتاب «فرق الشیعه» تألیف نوبختی، به اختلاف فرقه‌های پس از شهادت امام حسن عسگری علیه السلام اشاره شود.

تاریخ انقلاب اسلامی (مرحله علم: شناخت)

هدف: شناخت تاریخ انقلاب اسلامی

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. ضرورت بحث از تاریخ انقلاب اسلامی
- ۱.۲. تعریف انقلاب^۱
- ۱.۳. ماهیت انقلاب اسلامی و نظریه‌های آن
- ۱.۴. منابع تاریخ انقلاب اسلامی

۲. بخش اول: زمینه‌های تاریخی انقلاب اسلامی

- ۲.۱. مقدمه: شرایط اجتماعی و سیاسی ایران هنگام ورود اسلام
- ۲.۲. فصل اول: دوره صفویه
 - ۲.۲.۱. ماهیت حکومت صفویه^۲
 - ۲.۲.۲. نقش علمای شیعه و حکومت صفویه در گسترش تشیع در ایران
 - ۲.۲.۳. تعامل علماء و حکومت در عصر صفویه
- ۲.۳. فصل دوم: دوره قاجاریه
 - ۲.۳.۱. ماهیت حکومت قاجاریه
 - ۲.۳.۲. جنگ‌های ایران و روس
 - ۲.۳.۳. نهضت تنباکو
 - ۲.۳.۴. قراردادهای ایران با سایر کشورها
 - ۲.۳.۵. نهضت مشروطه
 - ۲.۳.۶. ظهور جریان روشن فکری
- ۲.۴. فصل سوم: دوره پهلوی
 - ۲.۴.۱. ماهیت حکومت پهلوی^۳
 - ۲.۴.۲. اقدامات ضد دینی و ضد مصالح ملی پهلوی اول

۱. تعریف انقلاب و عناوینی مانند شورش و کودتا و فرق آنها مختصر بیان شود.

۲. در این مبحث به رسمیت بخشیدن تشیع توسط حکومت اشاره شود.

۳. در این مبحث به ویژگی‌های ضد دینی، خودباختگی و غرب‌زدگی، ظلم، فساد و استبداد، حکومت پهلوی اول اشاره شود.

- مخالفت با فرهنگ و شعائر اسلامی

◀ کشف حجاب

◀ منع عزاداری برای اهل بیت (علیهم‌السلام)

◀ مصادره موقوفات

- مخالفت با حوزه و روحانیت

- ترویج غرب‌گرایی

- استبداد و خفقان

۲.۴.۳. اقدامات ضد دینی و ضد مصالح ملی پهلوی دوم

- مبارزه با فرهنگ اسلامی

◀ ترویج فساد و بی بندباری

◀ باستان‌گرایی^۱

◀ تغییر مبدا تاریخ اسلامی

- مخالفت با حوزه و روحانیت

- مخالفت با ملی شدن صنعت نفت

- ترویج بهائیت و فراماسونری

- استبداد و خفقان و جو امنیتی

- وابستگی کشور به بیگانگان و تسلط آنان بر کشور^۲

- ژاندارمی آمریکا در منطقه

۳. بخش دوم: نهضت امام خمینی (ره)

۳.۱. فصل اول: جریان‌های سیاسی فعال

۳.۱.۱. روحانیت انقلابی

۳.۱.۲. گروه‌های مذهبی

۳.۱.۳. ملی‌گراها

۳.۱.۴. گروه‌های التقاطی

۳.۱.۵. گروه‌های چپی و مارکسیستی

۳.۲. فصل دوم: آغاز نهضت امام خمینی (ره)

۱. باستان‌گرایی بهانه‌ای برای مخالفت با دین.

۲. در این مبحث به کاپیتولاسیون اشاره شود.

۳.۲.۱. نظریه سیاسی امام خمینی(ره)^۱

۳.۲.۲. رفتار سیاسی امام خمینی(ره)

- در انجمن‌های ایالتی و ولایتی

- انقلاب سفید

- قیام پانزده خرداد

- کاپیتولاسیون

- تبعید امام(ره)

- رخدادهای طلّیعه انقلاب

۳.۳. فصل سوم: عناصر پیروزی انقلاب اسلامی ایران^۲

۳.۳.۱. مکتب

۳.۳.۲. رهبری

۳.۳.۳. مردم

۴. بخش سوم: مسائل و رخدادهای انقلاب اسلامی

۴.۱. فصل اول: دهه اول(از اول انقلاب تا سال ۷۰)

۴.۱.۱. شورای انقلاب

۴.۱.۲. دولت موقت^۳

۴.۱.۳. همه پرسی جمهوری اسلامی

۴.۱.۴. شکل گیری نهادهای انقلابی

۴.۱.۵. جریان‌های تجزیه طلبی و قومیت‌گرایی^۴

۴.۱.۶. تدوین قانون اساسی

۴.۱.۷. تسخیر لانه جاسوسی

۱. در این مبحث به دیدگاه امام خمینی(ره) در خصوص ابعاد سیاسی اسلام و ولایت فقیه اشاره شود.

۲. با عنایت به مباحث کتاب انقلاب اسلامی، زمینه‌ها و پیامدها، منوچهر محمدی، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۱ چاپ سوم.

۳. در این مبحث به جریان لیبرال و شخصیت‌های برجسته آنها اشاره شود.

۴. مانند غائله کردستان، غائله خلق عرب، خلق ترک، خلق گنبد و تذکر این نکته که در همه این غائله‌ها شخصیت روحانی فریب خورده‌ای نقش اساسی داشته است.

۴.۱.۸. ریاست جمهوری دوره اول

۴.۱.۹. انقلاب فرهنگی

۴.۱.۱۰. جنگ تحمیلی و دفاع مقدس

۴.۱.۱۱. منافقین و درگیری مسلحانه

۴.۱.۱۲. شهادت یاران امام

۴.۱.۱۳. فاجعه حجّ خونین

۴.۱.۱۴. پذیرش قطع نامه ۵۹۸

۴.۱.۱۵. عزل آیت الله منتظری^۱

۴.۱.۱۶. بازنگری قانون اساسی

۴.۱.۱۷. نامه امام به گورباچف^۲

۴.۱.۱۸. منشور روحانیت

۴.۱.۱۹. رحلت امام خمینی (ره) و آغاز رهبری آیت الله خامنه‌ای (حفظه الله تعالی)

۴.۲. فصل دوم: دهه دوم (از سال ۷۰ تا ۸۰)

۴.۲.۱. دوره سازندگی

۴.۲.۲. شبیخون فرهنگی

۴.۲.۳. جریان دوم خرداد

۴.۳. فصل سوم: دهه سوم (از سال ۸۰ تا ۹۰)

۴.۳.۱. جریان اصول گرایی

۴.۳.۲. پیشرفت‌های علمی

۴.۳.۳. فتنه ۸۸ و یوم الله ۹ دی

۴.۳.۴. بیداری اسلامی

۴.۳.۵. مسأله هسته‌ای و تحریم اقتصادی

۱. خاطرات سیاسی محمد محمدی ری شهری و کتاب سنجه انصاف از همین مولف؛

۲. به منظور دعوت وی به اسلام.

پیوست ۱۶: سرفصل حکمت اسلامی

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. تعریف حکمت و فلسفه^۱
- ۱.۲. فایده حکمت اسلامی
- ۱.۳. تاریخچه حکمت^۲
- حکمت در ایران و یونان
- مکاتب حکمت اسلامی (مشاء، اشراق و حکمت متعالیه)^۳
- ۱.۴. ساختار مباحث حکمت اسلامی

۲. مسائل فلسفه

- ۲.۱. وجود و ماهیت
- تعریف وجود و ماهیت
- اصالت وجود و اعتباریت ماهیت
- تشکیک وجود
- ۲.۲. وجود عینی و ذهنی
- ۲.۳. وجوب، امکان و امتناع
- تعریف مواد ثلاث
- واجب و ممکن
- ۲.۴. علت و معلول

۱. اشاره اجمالی به تفاوت آن به لحاظ موضوع و روش با کلام و عرفان بشود.

۲. ضمن اشاره به سنت‌های فلسفی پیش از اسلام مانند فلسفه ایران و فلسفه یونان، به ورود مباحث فلسفی در دنیای اسلام و ترجمه آثار فلسفی پرداخته و زمینه‌های پذیرش آن از ناحیه مسلمانان تبیین گردد. به تغییراتی که در فلسفه اسلامی ایجاد شده است، نیز اشاره شود.

۳. به شخصیت‌های تاثیر گذار در آن مکاتب اشاره شود.

- تعریف علت و معلول
- اهمیت اصل علیت
- تلازم علت و معلول
- سنخیت علت و معلول
- اقسام علت^۱
- ۲.۵. متغیر و ثابت
- تعریف متغیر و ثابت
- تعریف حرکت
- ۲.۶. مادی و مجرد
- تعریف مادی و مجرد
- ویژگی‌های مادی و مجرد
- ۲.۷. واجب الوجود
- اثبات واجب الوجود
- وحدانیت واجب الوجود
- صفات واجب الوجود و اقسام آن^۲
- افعال واجب الوجود

۱. علت تامه و ناقصه، منحصره و غیرمنحصره و علل اربعه ذیل این بحث بیاید.

۲. به اقسام اصلی اشاره شود.

پیوست ۱۷: سرفصل روش تبلیغ و تدریس

مرحله علم: آشنایی

هدف: آشنایی با روش تبلیغ و روش تدریس:

۱. روش تبلیغ

۱.۱. مقدمات

۱.۱.۱. تعریف تبلیغ^۱

۱.۱.۲. اهمیت تبلیغ^۲

۱.۱.۳. مباحث روش تبلیغ

۱.۱.۴. اصول تبلیغ

- محوریت کتاب و سنت

- جامع نگری به دین

- تقدیم اهم

- اثارة عقول

- انذار و تبشیر

- تیسیر

- تدریج

- تعادل بین بیم و امید

- تکریم مخاطب

- تحریک احساس

۱.۲. اهداف تبلیغ

- تعلیم دین

- تزکیه

- شناخت دین

۱. منظور تبلیغ دینی است.

۲. در این مبحث به جایگاه تبلیغ دینی در کتاب و سنت، و به فوائد و آثار آن اشاره شود.

- شناخت خدا
- تقویت ایمان
- تحقق دین
- ۱.۳. ارکان تبلیغ
- مبلغ

◀ ویژگی‌های مبلغ و ویژگی‌های مبلغ^۱

◀ علمی^۲

◀ اخلاقی^۳

◀ شخصیتی^۴

◀ مهارتی^۵

- مخاطب

◀ انواع مخاطب و ویژگی‌های آنان

◀ عام^۶

◀ خاص^۷

- محتوای تبلیغ

◀ انواع محتوا و ویژگی‌های آن

◀ براساس موضوعات

۱. در توضیح این ویژگی‌ها به آسیب‌های مبلغ نیز اشاره شود.

۲. منظور علاوه بر علوم حوزوی، تفسیر-روایت-اطلاعات عمومی است.

۳. منظور اخلاص-خوش رویی-زهد است.

۴. منظور شرح صدر-متانت-مسئولیت‌پذیری است.

۵. منظور سخنوری-خطابه-مناظره است.

۶. منظور مردم است.

۷. منظور از نظر جنسیت و سن است.

- براساس کیفیت انتقال
- براساس ارزش و اهمیت
- قابل اثبات و استدلال
- روشن و واضح
- متناسب با نیاز مخاطب
- متناسب با درک و فهم مخاطب
- هماهنگی با احساسات مخاطب

۱.۴. روش‌های تبلیغ^۱

- سخنرانی
- کلاس داری تبلیغی
- پاسخگویی به پرسش‌های دینی
- مناظره

۱.۵. ابزارهای تبلیغ

- سنتی
- مدرن

۲. روش تدریس:

۲.۱. مقدمات

- اهمیت روش تدریس:
- تعاریف؛

➤ یادگیری

➤ آموزش^۲

➤ تدریس

۱. ذیل هر یک ده نکته عملیاتی بیان شود و به منابع (علم منطق و...) اشاره شود.

۲. روش‌های انتقالی، اکتشافی و تلفیقی گفته شود و نیز بیان شود که انتخاب روش آموزش به مستوای مخاطب و محتوای دانش بستگی دارد.

◀ ارزشیابی

◀ تربیت^۱

۲.۲. مباحث روش تدریس:

- عوامل یادگیری

◀ آمادگی^۲

◀ زمان

◀ زمینه قبلی

◀ انگیزه

◀ تمرکز

- موانع یادگیری

◀ خستگی^۳

◀ محیط نامناسب

◀ وجود شبهات

◀ پیش داوری

۲.۳. روش تدریس^۴

- توضیح

- سخنرانی

- پرسش و پاسخ

- عملی

- کارگاهی

۱. منظور صرف تربیت اخلاقی نیست.

۲. منظور آمادگی ذهنی، روانی، جسمانی و طهارت روح فراگیران است.

۳. منظور خستگی جسمی و روحی است.

۴. در این مبحث به برخی از روش‌ها اشاره شود و اتخاذ هر یک از روش‌ها به محتوای مخاطب و محتوای دانش بستگی دارد.

- گروهی
- ۲.۴. طراحی درس^۱
- مرحله قبل از تدریس
- مرحله حین تدریس
- مرحله پس از تدریس
- ۲.۵. مهارت‌های تدریس
- مدیریت کلاس
- بیان^۲
- توضیح
- ایجاد انگیزه
- تقویت^۳
- ارزشیابی

۱. منظور طرح درس روزانه است.

۲. منظور اینکه حداقل در پی تقریر جدید باشد.

۳. منظور انجام کاری مانند تشویق که منجر به تقویت رفتار فراگیران بشود.

پیوست ۱۸: سرفصل علوم حدیث

علوم حدیث (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با علوم حدیث

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. تعریف و موضوع علوم حدیث^۱
- ۱.۲. اهمیت و فایده علوم حدیث
- ۱.۳. رابطه علوم حدیث با سایر علوم اسلامی
- ۱.۴. مهم‌ترین منابع آشنایی با علوم حدیث

۲. تاریخ حدیث^۲

- ۲.۱. تاریخ حدیث شیعه
 - ۲.۱.۱. ادوار تاریخی حدیث شیعه
 - ۲.۱.۲. اهم منابع حدیثی شیعه
- ۲.۲. تاریخ حدیث اهل سنت
 - ۲.۲.۱. ادوار تاریخی حدیث اهل سنت
 - ۲.۲.۲. اهم منابع حدیثی اهل سنت
- ۲.۳. مصطلح الحدیث
 - ۲.۳.۱. تقسیم کلی حدیث
 - ۲.۳.۲. اصطلاحات حدیثی
 - ۲.۳.۳. شرایط و طرق تحمل حدیث^۳
 - ۲.۳.۴. شرایط نقل و پذیرش احادیث^۴

۱. در این مبحث به هندسه علوم حدیث نیز پرداخته شود.

۲. در این مبحث دو سوم بحث به تاریخ حدیث شیعه و یک سوم بحث به تاریخ حدیث اهل سنت اختصاص پیدا کند.

۳. در این مبحث مهم‌ترین رئوس مطالب به طور مختصر توضیح داده شود.

۴. در این مبحث مهم‌ترین رئوس مطالب به طور مختصر توضیح داده شود.

۲.۴. رجال حدیث

۲.۴.۱. جرح و تعدیل و الفاظ آنها

۲.۴.۲. توثیقات عام

۲.۴.۳. توثیقات خاص

۲.۴.۴. آشنایی با اهم منابع رجالی شیعه

۲.۵. فقه الحدیث^۱

۲.۵.۱. مبانی فقه الحدیث^۲

۲.۵.۲. قواعد فقه الحدیث

۱. منظور از فقه الحدیث، روش فهم حدیث است. این معنا باید در مباحث مقدماتی توضیح داده شود.

۲. در این مبحث به مواردی چون جاودانگی و وحیانی بودن حدیث اشاره شود.

پیوست ۱۹: سرفصل دروس قرآنی

تجوید قرآن ۱ (روان خوانی قرآن، صحت قرائت نماز) (مرحله علم: آشنایی)

(ویژه ورودی‌های سیکل)

هدف: کسب مهارت روان خوانی قرآن و صحت قرائت نماز

- ۱- آشنایی با صامت‌ها و مصوت‌ها
- ۲- آشنایی با نشانه‌های کاربردی (سکون، تشدید، تنوین، مد)
- ۳- حروف ناخوانا
- ۴- اشباع
- ۵- ابتدا به همزه وصل
- ۶- التقاء ساکنین
- ۷- شیوه‌ها و علایم وقف
- ۸- تمایز حروف
- ۹- تصحیح قرائت نماز
- ۱۰- تمرین عملی

تجوید قرآن ۲ (تجوید و زیباخوانی قرآن) (مرحله علم: آشنایی)

هدف: شناخت اصطلاحات تجویدی و قواعد آن و توانایی به کارگیری آنها

در قرائت قرآن

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. آشنایی با آداب تلاوت قرآن
- ۱.۲. ترتیل و مراتب قرائت
- ۱.۳. آشنایی با علم قرائت و تجوید
- ۱.۴. ضرورت فراگیری تجوید
- ۱.۵. مهارت افزایی در ادای صحیح حرکات

۲. مخارج حروف

تمایز حروف

۳. صفات ذاتی حروف

- ۳.۱. استعلاء
- ۳.۲. استفال
- ۳.۳. قلقله
- ۳.۴. لین
- ۳.۵. نبر

۴. احکام حروف

- ۴.۱. تفخیم و ترقیق
 - تفخیم و ترقیق لام
 - تفخیم و ترقیق راء
 - تفخیم و ترقیق الف مدی
- ۴.۲. ادغام
- ۴.۳. احکام نون ساکن و تنوین
- اظهار

- اقلاب

- ادغام

- اخفاء

۴.۴. احکام میم ساکن

- ادغام

- اخفاء

- اظهار

۴.۵. مراتب غنه

۴.۶. احکام مد و قصر

۴.۷. احکام تسهیل، اماله، اشمام

۴.۸. کلمات دو وجهی

۵. احکام وقف، وصل و ابتدا

۵.۱. وقف و ابتدا

۵.۲. اقسام وقف

۵.۳. علائم وقف

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

آشنایی محتوایی با قرآن (مرحله علم: آشنایی)

هدف: خواندن کل قرآن، آشنایی با سوره‌ها، ارائه ترجمه، بیان مفردات و تفسیر اجمالی.

ملاک‌ها و محتوای سرفصل‌ها:

- ۱- ارائه شناسه و اشاره به محتوای اجمالی سوره؛^۱
- ۲- ارائه ترجمه دقیق و جمله‌ای (نه تحت‌اللفظی و نه تفسیری)؛
- ۳- بیان برخی مفردات^۲ و ترکیب‌های اصطلاحی؛
تبصره: در مواردی که فهم آیه به حل مسئله نحوی بستگی داشته باشد، اشاره به آن بلا مانع است.
- ۴- تفسیر اجمالی به معنای ارائه گزارشی پیوسته از آیات قرائت شده در هر درس؛
- ۵- برجسته کردن برخی از آیاتی که دارای پیام خاص هستند (اختیاری)؛
- ۶- پرسش و پژوهش در هر درس (اختیاری).

۱. در ابتدای هر جلسه درس، آیات مربوط به آن درس در کلاس تلاوت می‌شود.

۲. ملاک انتخاب مفردات عبارتند از:

(۱) کلمات نا آشنا؛

(۲) کلمات مهم؛ به طوری که تفسیر و فهم آیه به آن کلمه بستگی داشته یا بحث‌های معرفتی قوام به آن کلمه داشته باشد.

(۳) کلماتی که تصور نادرستی از آن‌ها در برخی اذهان طلاب است.

(۴) کلماتی که به جهت رفتن به ابواب مزید و مشتقات باب اسماء، معنای خاصی پیدا کرده‌اند.

(۵) کلماتی که در اثر ترکیب، معنای خاصی پیدا می‌کنند.

علوم قرآنی (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با علوم قرآنی

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. تعریف علوم قرآنی
- ۱.۲. اهمیت علوم قرآنی
- ۱.۳. تاریخچه علوم قرآنی
- ۱.۴. مهم‌ترین منابع علوم قرآنی

۲. پدیده وحی

۲.۱. وحی

- تعریف وحی
- اقسام وحی^۱
- تردید ناپذیری وحی
- واسطه وحی
- افسانه غرانیق

۳. نزول قرآن

- ۳.۱. آغاز نزول قرآن^۲
- ۳.۲. شأن نزول
- ۳.۳. اسامی قرآن^۳
- ۳.۴. تعریف آیه
- ۳.۵. تعریف سوره
- ۳.۶. تعداد آیات و سوره‌ها
- ۳.۷. مکی و مدنی
- ۳.۸. ترتیب نزول سوره‌ها

۴. جمع قرآن

- ۴.۱. در دوره پیامبر اسلام -
- تنظیم آیات و ترتیب سوره‌ها

۱. منظور اقسام وحی رسالی است.

۲. به اقسام نزول یعنی تدریجی و دفعی بودن آن اشاره نشود.

۳. درآمدی ذکر شود که در آن تفاوت اسم و وصف بیان شود و به برخی از اوصاف اشاره شود.

- کاتبان وحی
- ۴.۲. در دوره اصحاب
- ۴.۳. در دوره عثمان و پس از آن

۵. قرائات قرآن

- ۵.۱. تاریخ قرائات^۱
- ۵.۲. تواتر قرائات
- ۵.۳. قرائت معتبر

۶. تحریف ناپذیری قرآن

۷. اعجاز قرآن

- ۷.۱. جنبه‌های ادبی و بلاغی
- ۷.۲. سبک قرآن و اعجاز علمی و...

۸. محکم و متشابه

۹. ناسخ و منسوخ

۱۰. ترجمه قرآن

- ۱۰.۱. تعریف ترجمه
- ۱۰.۲. انواع ترجمه

۱۱. تفسیر قرآن

- ۱۱.۱. تعاریف
- تفسیر
- تنزیل
- تأویل
- ۱۱.۲. مهم‌ترین تفاسیر

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

۱. در حد معرفی اجمالی قراء سبعة و تأکید بر قرائت حفص از عاصم.

پیوست ۲۰: سرفصل و نحوه تدریس و ارائه درس «کافی»

مرحله علم: آشنایی

هدف: آشنایی با کتاب کافی و خواندن بخش هایی از آن

۱. مقدمه

ضرورت و فایده آشنایی با کافی

۲. کافی شناسی

۱. ساختار شناسی کافی

۲. محتوا شناسی کافی

۳. کافی خوانی

تعلیم و تعلم

۱. بَاب - فَضْلُ الْعِلْمِ

«أَيُّهَا النَّاسُ ااعْلَمُوا أَنَّ كَمَالَ الدِّينِ طَلَبُ الْعِلْمِ...»

«تَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ...»

۲. بَاب - صِفَةُ الْعِلْمِ وَفَضْلُهُ وَفَضْلُ الْعُلَمَاءِ

«إِنَّ الْعُلَمَاءَ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ...»

«رَجُلٌ رَاوِيٌّ لِحَدِيثِكُمْ يَبُتُّ ذَلِكَ...»

۳. بَاب - بَوَابُ الْعَالَمِ وَالْمَتَعَلِّمِ

«مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا...»

۴. بَاب - حَقُّ الْعَالَمِ

«إِنَّ مِنْ حَقِّ الْعَالَمِ أَنْ لَا تُكْثَرَ عَلَيْهِ السُّؤَالُ...»

۵. بَاب - اسْتِعْمَالُ الْعِلْمِ

«الْعُلَمَاءُ رَجُلَانِ رَجُلٌ عَالِمٌ أَخَذَ بِعِلْمِهِ...»

اخلاق بندگی

۱. باب - درجات الايمان

روایت ۱: «إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ وَضَعَ الْإِيمَانَ عَلَى سَبْعَةِ أَهْمٍ»

۲. باب - حقيقة الايمان و اليقين

«إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ صَلَّى بِالنَّاسِ الصُّبْحَ فَنَظَرَ إِلَى شَابٍّ

فِي الْمَسْجِدِ»

۳. باب - التفويض إلى الله والتوكل عليه

« مَنْ أُعْطِيَ ثَلَاثًا لَمْ يَمْنَعْ ثَلَاثًا »

۴. باب - الطاعة والتقوى

« يَا جَابِرَ أَيْكَتَفَى مِنْ أَنْتَحَلَ التَّشْيِعَ أَنْ يَقُولَ بِحُبِّنا أَهْلَ الْبَيْتِ »

۵. باب - الصبر

« الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ؛ صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ وَصَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَصَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ »

۶. باب - البكاء

« مَا مِنْ عَيْنٍ إِلَّا وَهِيَ بَاكِئَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا عَيْنًا بَكَتْ مِنْ خَوْفِ اللَّهِ »

۷. باب - ثواب قراءة القرآن

« مَنْ قَرَأَ عَشْرَ آيَاتٍ فِي لَيْلَةٍ لَمْ يَكْتَبْ مِنَ الْغَافِلِينَ »

اخلاق اجتماعي

۱. باب - حسن الخلق

« إِنَّ أَكْمَلَ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانِيًّا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا »

« يَا بَحْرَ حَسَنِ الْخُلُقِ يَسِرْ »

۲. باب - الحلم

« لَا يَكُونُ الرَّجُلُ عَابِدًا حَتَّى يَكُونَ حَلِيمًا »

« إِذَا وَقَعَ بَيْنَ رَجُلَيْنِ مُنَازَعَةٌ نَزَلَ مَلَكًا »

۳. باب - الإنصاف والعدل

« سَيِّدُ الْأَعْمَالِ ثَلَاثَةٌ: إِنْصَافُ النَّاسِ مِنْ نَفْسِكَ »

۴. باب - الاستغناء عن الناس

« شَرَفُ الْمُؤْمِنِ قِيَامُ اللَّيْلِ وَعِزُّهُ اسْتِغْنَاؤُهُ عَنِ النَّاسِ »

« رَأَيْتُ الْخَيْرَ كُلَّهُ قَدْ اجْتَمَعَ فِي قِطْعِ الطَّمْعِ عَمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ »

۵. باب - البر بالوالدين

« سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: (وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا) »

۶. باب - حق المؤمن على أخيه وأداء حقه

« قُلْتُ لَهُ مَا حَقُّ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ قَالَ لَهُ سَبْعُ حُقُوقٍ وَاجِبَاتٍ »

۷. باب - تذاكر الإخوان

« تَزَاوَرُوا فَإِنَّ فِي زِيَارَتِكُمْ إِحْيَاءً لِقُلُوبِكُمْ »

« أَنْتَحِلُوا وَتَتَحَدَّثُوا وَتَقُولُوا مَا شِئْتُمْ »

۸. باب - قضاء حاجة المؤمن

« نَافَسُوا فِي الْمَعْرُوفِ لِإِخْوَانِكُمْ وَكُونُوا مِنْ أَهْلِهِ »

« مَنْ أَتَاهُ أَخُوهُ الْمُؤْمِنُ فِي حَاجَةٍ فَإِنَّمَا هِيَ رَحْمَةٌ مِنَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى سَاقَهَا إِلَيْهِ »

١. بَابُ مَا يَجِبُ مِنَ الْمَعَاشِرَةِ
«عَلَيْكُمْ بِالصَّلَاةِ فِي الْمَسَاجِدِ وَ حُسْنِ الْجَوَارِ لِلنَّاسِ ، وَ إِقَامَةِ الشَّهَادَةِ ، وَ حُضُورِ الْجَنَائِزِ؛ ...»
٢. بَابُ حُسْنِ الْمَعَاشِرَةِ

«عَنْ أَبِي الرَّبِيعِ الشَّامِيِّ، قَالَ: دَخَلْتُ عَلَى أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، وَ الْبَيْتُ غَاصَّ بِأَهْلِهِ، فِيهِ الْخُرَاسَانِيُّ وَ الشَّامِيُّ وَ مِنْ أَهْلِ الْأَقَاقِ، فَلَمْ أَجِدْ مَوْضِعًا أَقْعُدُ فِيهِ، فَجَلَسَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ كَانَ مُتَكِنًا، ثُمَّ قَالَ: «يَا شَيْعَةَ آلِ مُحَمَّدٍ، اْعْلَمُوا أَنَّهُ لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَمْلِكْ نَفْسَهُ عِنْدَ غَضَبِهِ، ...»
٣. بَابُ مَنْ يَجِبُ مَصَادَقَتُهُ وَ مَصَاحِبَتُهُ

«قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: لَا عَلَيْكَ أَنْ تَصْحَبَ ذَا الْعَقْلِ وَ إِنْ لَمْ تَحْمَدْ كَرَمَهُ، وَ لَكِنْ ائْتَفِعْ بِعَقْلِهِ،»
٤. بَابُ التَّحَبُّبِ إِلَى النَّاسِ وَ التَّوَدُّدِ إِلَيْهِمْ
«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ»
٥. بَابُ الْإِغْضَاءِ

«عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ، قَالَ: كَانَ عِنْدَهُ قَوْمٌ يَحْدِثُهُمْ إِذْ ذَكَرَ رَجُلٌ مِنْهُمْ رَجُلًا ، فَوَقَعَ فِيهِ وَ شَكَاهُ، فَقَالَ لَهُ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «وَ أَتَى لَكَ بِأَخِيكَ كُلَّهُ؟ وَ أَى الرِّجَالِ الْمُهَذَّبُ؟»
٦. بَابُ الْمَجَالَسِ بِالْأَمَانَةِ

«الْمَجَالِسُ بِالْأَمَانَةِ، وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَحْدِثَ بِحَدِيثٍ يَكْتُمُهُ صَاحِبُهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ،»
٧. بَابُ الدَّعَابَةِ وَ الضَّحْكِ
«عُقْبَةُ، عَنْ يُونُسَ الشَّيْبَانِيِّ، قَالَ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: «كَيْفَ مَدَاعِبُهُ بَعْضُكُمْ بَعْضًا؟» قُلْتُ: قَلِيلٌ، قَالَ: «فَلَا تَفْعَلُوا؛ فَإِنَّ الْمَدَاعِبَةَ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ،»
«كَانَ يَحْيَى بْنُ زَكْرِيَّا عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَبْكِي وَ لَا يَضْحَكُ، وَ كَانَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ يَضْحَكُ وَ يَبْكِي، ...»

٨. بَابُ حَقِّ الْجَوَارِ
«عَنْ عَبْدِ صَالِحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، قَالَ: قَالَ: «لَيْسَ حُسْنُ الْجَوَارِ كَفُّ الْأَذَى، وَ لَكِنَّ حُسْنَ الْجَوَارِ صَبْرُكَ عَلَى الْأَذَى».
٩. بَابُ حُسْنِ الصَّحَابَةِ وَ حَقِّ الصَّاحِبِ فِي السَّفَرِ
«مَنْ خَالَطْتَ فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ يَدَكَ الْعُلْيَا عَلَيْهِ فَافْعَلْ».
«قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَا اصْطَحَبَ اثْنَانِ إِلَّا كَانَ أَحَدُهُمَا أَجْرًا ...»

نحوه تدریس و ارائه درس «کافی»

اساتید گرامی می‌توانند بر اساس نکات ذیل نسبت به تدریس این درس اقدام کنند:

۱. حداکثر ۸ ساعت از ساعات آموزشی این درس را به مبحث «معرفی کتاب الکافی و ویژگی‌های آن» و همچنین «معرفی شخصیت و سیری در زندگی علمی و عملی مرحوم کلینی؟ره؟» اختصاص داده و در این بحث از بخش اول کتاب «کافی شناسی» تألیف «محمد حسن ربانی» نشر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی و یا نرم افزار جامع الاحادیث (بخش معرفی کتاب و مولف) استفاده کنند.
۲. بقیه ساعات این درس به بررسی متن احادیث الکافی اختصاص می‌یابد. در این بخش، احادیث کتاب‌های «الایمان و الکفر» و «العشره» و احادیث منتخبی از کتاب «روضه» قرائت و ترجمه شده و به ارائه توضیحاتی روشمند پیرامون احادیث پرداخته می‌شود.

پیوست ۲۱: سرفصل‌های معارف و عقاید

معارف و عقاید ۱ و ۲ (مرحله علم: آشنایی)

هدف: آشنایی با اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختارکلان معارف و مفاهیم و توانایی بازگویی آن‌ها

۱. مباحث مقدماتی

- ۱.۱. تعریف معارف و عقاید
- ۱.۲. موضوع علم عقاید
- ۱.۳. فواید بحث از عقاید دینی
 - توانایی فهم معارف
 - پاسخ‌گویی به سوالات
 - توانایی ارشاد دیگران
 - تقویت ایمان و انگیزه عمل صالح

۲. خداشناسی^۱

- ۲.۱. دلایل وجود خداوند
 - نظم در آفرینش
 - گواهی فطرت
- ۲.۲. نشانه‌های یگانگی خداوند
 - هماهنگی در هستی
 - خبردادن همه انبیاء از یکتایی خداوند
- ۲.۳. صفات خداوند
 - علم

◀ دلایل علم خداوند^۲

۱. مقدمه‌ای بیان شود درباره اینکه عقیده به خداوند متعال همگانی است.

۲. در این مبحث به وجود نظم در جهان و وجود علم در انسان‌ها اشاره شود برای اثبات علم خداوند.

- ◀ نامحدود بودن علم خداوند
- قدرت
- ◀ دلایل قدرت خداوند
- ◀ نامحدود بودن قدرت خداوند
- عدم جسمانیت
- عدل الهی
- ◀ معنای عدل
- ◀ گستره عدل
- ◀ دلایل عدل الهی
- ◀ پاسخ به چند پرسش
- ◀ تفاوت‌ها و عدل الهی
- ◀ ناگواری‌ها و عدل الهی
- ◀ مجازات اخروی و عدل الهی
- حکمت و هدفمندی آفرینش
- ◀ تعریف حکمت
- ◀ دلایل حکمت الهی

۳. پیامبرشناسی

- ۳.۱. تعریف نبوت
- ۳.۲. دلایل نیاز به پیامبران
- نیاز جامعه به قانون کامل
- نیاز بشر به معرفت و هدایت
- ۳.۳. راه شناخت پیامبران
- معجزه
- مجموعه شواهد از زندگی پیامبران
- ۳.۴. ویژگی‌های پیامبران
- علم خدادادی

- عصمت

۳.۵. انبیاء الهی

۳.۶. نبوت پیامبر اسلام^۱

- دلایل نبوت پیامبر اسلام

◀ معجزه

◀ قرآن

◀ معجزات دیگر

◀ خبر دادن پیامبران پیشین

- تعالیم پیامبر اسلام

◀ توحید و معاد

◀ عدالت و نفی ظلم

◀ مکارم اخلاقی

- خاتمیت^۲

◀ تعریف خاتمیت

◀ دلیل خاتمیت

۴. امام‌شناسی

۴.۱. ضرورت امام‌شناسی

- دلایل نیاز امت به امام

- تبیین دین

- اجرای حدود الهی

- حفظ وحدت امت

۴.۲. نصب امام

۱. برای ورود به بیان نبوت پیامبر اکرم به ویژگی‌های شخصیتی و وضعیت جامعه در قبل و بعد از نبوت پیامبر اشاره شود.

۲. در این مبحث بحث از وصایت پیامبر نیز مطرح شود.

- ۴.۳. ویژگی های امام
- علم خدادادی
- عصمت
- افضلیت
- ۴.۴. راه های شناخت امام
- نص
- معجزه
- ۴.۵. اهل بیت پیامبر
- فاطمه زهرا علیها السلام
- دوازده امام
- فضایل اهل بیت
- ۴.۶. امامت و فضایل امام علی
- ۴.۷. امامت و فضایل سایر ائمه
- ۴.۸. امام مهدی
- معرفی امام
- غیبت امام
- نشانه های ظهور امام
- حکومت امام
- ۴.۹. نیابت فقها از امام عصر
- ۴.۱۰. وظایف مردم نسبت به امام
- تسلیم و اطاعت از امام
- تولّی و تبرّی

۵. معادشناسی

- ۵.۱. تعریف معاد و اهمیت معادشناسی
- ۵.۲. دلایل اثبات معاد

- حکمت الهی

- عدالت الهی

۵.۳. علل انکار معاد

- جهالت

- غفلت از قدرت الهی

- گریز از مسئولیت

۵.۴. احتضار و مرگ

۵.۵. قبر و عالم برزخ

۵.۶. نشانه‌های قیامت

۵.۷. حشر

۵.۸. نشر

۵.۹. شفاعت و شفاعت‌کنندگان

۵.۱۰. بهشت

- ویژگی‌ها و نعمت‌های بهشت

- شایستگان بهشت

۵.۱۱. جهنم

- ویژگی‌ها و عذاب‌های جهنم

- مستحقان دوزخ

۶. جهان‌شناسی

۶.۱. عالم شهادت

- زمین

- آسمان

- گیاهان و جانوران

۶.۲. عالم غیب

- فرشتگان

- جن و شیطان

۷. انسان‌شناسی

۷.۱. تعریف انسان‌شناسی

۷.۲. آفرینش انسان

۷.۳. ابعاد وجودی انسان

- ادراکی

- احساسی

- رفتاری

۷.۴. هدف از آفرینش انسان

۸. مباحث اجتماعی دین

۸.۱. تعریف جامعه و اجتماع

۸.۲. اجتماعی بودن انسان

۸.۳. مهم‌ترین نهادهای اجتماعی

۸.۴. حاکمیت از دیدگاه اسلام

۸.۵. ارتباط فرد و جامعه

معارف و عقاید ۳ (خداشناسی) (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی خداشناسی، و توانایی بازگویی آنها متناسب با این مرحله

۱. مباحث مقدماتی معارف و عقاید

- ۱.۱. تعریف و موضوع علم کلام^۱
- ۱.۲. ضرورت و اهداف علم کلام^۲
 - توصیف عقاید دینی
 - تبیین عقاید دینی
 - دفاع از عقاید دینی
- ۱.۳. روش علم کلام
 - تلفیقی (عقلی و نقلی)^۳
- ۱.۴. نسبت علم کلام با سایر علوم
- ۱.۵. تاریخچه علم کلام
- ۱.۶. مذاهب مهم کلامی
- ۱.۷. مبادی عام علم کلام
 - امکان شناخت
 - امتناع تناقض
 - اصل علیت
 - امتناع دور
 - امتناع تسلسل
- ۱.۸. ساختار تحلیلی علم کلام

۲. خداشناسی^۴

۱. در این مبحث به فرق عقاید و معارف اشاره شود.
۲. در این مبحث بیان شود که تنظیم مباحث مختلف از یک نظم منطقی و نظام‌مند برخوردار است.
۳. در این مبحث حجیت قرآن و روایات تبیین گردد.
۴. مقدمه‌ای بیان شود درباره اینکه عقیده به خداوند متعال همگانی است.

۲.۱. مباحث مقدماتی^۱

- امکان و حد شناخت خداوند
- فواید خداشناسی
- نگرش مثبت به هستی
- تأمین پشتوانه نظری شناخت‌ها و گرایش‌های متعالی
- شناخت بزرگترین حقیقت هستی
- ایجاد و تقویت ایمان
- تقویت اخلاق و تهذیب نفس
- پایبندی به دستورات الهی
- ضرورت خداشناسی
- دفع ضرر محتمل
- شکر منعم
- راه‌های شناخت خداوند
- عقل
- قلب
- وحی

۲.۲. اثبات وجود خداوند

- دلیل فطرت
- برهان نظم
- برهان حرکت
- برهان حدوث
- برهان امکان و وجوب

۲.۳. صفات خداوند

- مقدمه
- o واجدیت تمام کمالات و فقدان نواقص و عیوب
- تقسیمات صفات
- ذاتی و فعلی

۱. در این مبحث به تعریف و موضوع خداشناسی اشاره شود.

◀ ثبوتی و سلبی
- صفات ذاتی
◀ صفات ثبوتی
◀ توحید

◀ تعریف توحید
◀ اهمیت توحید
◀ اقسام توحید

◀ توحید ذاتی

◀ تعریف توحید ذاتی

◀ دلایل توحید ذاتی

◀ توحید صفاتی

◀ تعریف توحید صفاتی

◀ دلایل توحید صفاتی

◀ توحید افعالی

◀ تعریف توحید افعالی

◀ دلایل توحید افعالی

◀ جلوه‌های توحید افعالی^۱

◀ آثار عملی توحید

◀ تعریف توحید عملی

◀ دلایل توحید عملی

◀ جلوه‌های توحید عملی^۲

◀ علم

◀ تعریف علم خداوند

◀ دلایل علم خداوند

◀ ویژگی علم خداوند

◀ حضوری بودن

۱. در این مبحث به توحید در خالقیت، ربوبیت، رازقیت و ولایت اشاره شود.

۲. در این مبحث توحید در عبادت و استعانت و پذیرش در حاکمیت بحث شود.

◀ نامحدود بودن

◀ اقسام علم خداوند

◀ علم به ذات

◀ علم به مخلوقات^۱

◀ قدرت

◀ تعریف قدرت خداوند

◀ دلایل قدرت خداوند

◀ نامحدود بودن قدرت خداوند^۲

◀ حیات

◀ تعریف حیات خداوند

◀ دلایل حیات خداوند

◀ صفات سلبی

◀ جسم و جسمانی نبودن^۳

◀ مرئی نبودن

◀ مرکب نبودن

◀ عدم اتحاد و حلول

- صفات فعلی^۴

◀ اراده الهی^۵

◀ تعریف اراده

◀ تکوینی

◀ تشریعی

◀ دلایل اراده

۱. آثار توجه به علم خداوند نیز در ذیل این عنوان بیاید.

۲. در این مبحث لازم است به شبهه تعلق قدرت خداوند به امر محال اشاره و به آن پاسخ داده شود.

۳. در این مبحث به به مکان دار نبودن و زمان دار نبودن خداوند نیز اشاره شود.

۴. در مقدمه این مبحث توضیح داده شود که صفات فعل قابل احصاء نیست و به مهم‌ترین صفات فعلی خداوند در آیات و روایات نیز اشاره شود

۵. در پایان مبحث اشاره شود که اراده از نظر برخی معنای دیگری دارد که به علم خداوند برمی‌گردد.

◀ اقسام اراده

◀ حکمت الهی^۱

◀ تعریف حکمت^۲

◀ دلایل حکمت

◀ عدل الهی

◀ تعریف عدل

◀ دلایل عدل

◀ مسأله شر

◀ تبیین مسأله

◀ پاسخ به مسأله

◀ مقدمات

◀ مفهوم شر

◀ محدودیت علم انسان

◀ نقش انسان

◀ ویژگی عالم مادی

◀ فواید شرور

◀ غلبه خیرات بر شرور و نسبیت آن‌ها

◀ تفاوت‌ها و تبعیض‌ها

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

۱. در پایان مبحث اشاره شود که حکمت از نظر برخی معنای دیگری دارد که به علم خداوند برمی‌گردد.

۲. از اتقان صنع و هدفمندی افعال در اینجا بحث شود.

معارف و عقاید ۴ (نبوت) (مرحله علم: شناخت)

هدف: فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی مباحث نبوت، و توانایی بازگویی آنها متناسب با این مرحله

نبوت عامه^۱

۱. حقیقت و اقسام نبوت

- ۱.۱. تعریف نبی و رسول
- ۱.۲. اقسام و مراتب نبوت
- تشریعی و تبلیغی
- جهانی و منطقه ای
- اولوالعزم و غیر اولوالعزم

۲. ادله بعثت انبیاء^۲

- ۲.۱. نیاز بشر به معارف الهی
- ۲.۲. نیاز جامعه به قانون کامل

۳. فواید بعثت انبیاء

- ۳.۱. تبیین، تعلیم و حفظ دین
- ۳.۲. هدایت ظاهری و باطنی
- ۳.۳. زعامت و رهبری و اجرای دین
- ۳.۴. تمدن سازی

۴. راه‌های شناخت نبی

- ۴.۱. معجزه
- تعریف معجزه و تفاوت آن با امور خارق‌العاده - معجزه و قانون علیت
- چگونگی دلالت معجزه بر نبوت
- تناسب معجزات^۳
- ۴.۲. مجموع قراین و شواهد
- ۴.۳. معرفی انبیاء پیشین

۱. لازم است مقصود از نبوت عامه و خاصه توضیح داده شود.

۲. در ضمن ادله به شبهات مهم منکرین نبوت پاسخ داده شود.

۳. تناسب معجزات با علوم رایج زمان مورد بحث قرارگیرد.

۵. ویژگی انبیاء

۵.۱. تلقی وحی

- تعریف وحی

- راه‌های دریافت وحی

۵.۲. علم خدادادی

- دلایل

- گستره

۵.۳. عصمت

- تعریف و گستره عصمت^۱

- ادله گستره عصمت

◀ عصمت در دریافت، ابلاغ، تطبیق و عمل

◀ عصمت از عمد، سهو و نسیان

◀ عصمت در امور عادی

◀ عصمت قبل از بعثت و بعد از بعثت

۵.۴. شبهه تنافی برخی از آیات با عصمت انبیاء

نبوت خاصه

۱. انبیاء و شرایع پیشین^۲

۲. ادله نبوت پیامبر اسلام^۳

۲.۱. معجزه

- قرآن کریم

◀ وجوه اعجاز قرآن^۴

◀ لفظی

۱. لازم است در تعریف عصمت، به عصمت از گناه و عصمت از خطا نیز پرداخته شود.

۲. در این مبحث لازم است درباره اولین انسان که پیامبر بوده و وجوب اعتقاد به دین و سیر تکاملی انبیاء و نسخ شرایع بحث بشود.

۳. در این مبحث به تحدی از سوی خود قرآن اشاره شود.

۴. در مقدمه بحث، به امی بودن پیامبر اسلام - اشاره شود.

◀ معنوی

◀ علو مضامین

◀ خبرهای غیبی

◀ اشاره به مسائل علمی

◀ جاودانگی و تحریف ناپذیری قرآن

◀ اقسام تحریف

◀ ادله مصونیت قرآن از تحریف

◀ بررسی و نقد شبهات تحریف

- سایر معجزات پیامبر اکرم

۲.۲. بشارت پیامبران پیشین

۲.۳. مجموع قرائن و شواهد

۳. شئونات پیامبر اسلام

۳.۱. دریافت وحی

۳.۲. ابلاغ، تبیین و تعلیم شریعت

۳.۳. زعامت و رهبری^۱

۴. ویژگی‌های دین اسلام

۴.۱. فطری بودن

۴.۲. عقلانی بودن

۴.۳. جامعیت و همه جانبه نگری

۴.۴. جهان شمولی

۴.۵. جاودانگی

۴.۶. خاتمیت

- حقیقت و لوازم خاتمیت

۱ در این مبحث لازم است به ترکیه و الگو بودن پیامبر اسلام - نیز اشاره شود.

- حکمت و ادله ختم نبوت^۱

- بررسی شبهات خاتمیت^۲

۵. اهل بیت پیامبر اسلام

۵.۱. جایگاه اهل بیت

۵.۲. مصادیق اهل بیت^۳

۵.۳. حقوق اهل بیت

- محبت

- تولی و تبری

- اطاعت

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

۱. در این مبحث لازم است به دلایل عقلی و آیات و روایات در این باره پرداخته شود.

۲. در این مبحث لازم است به شبهات فلسفی، علمی و اجتماعی پاسخ داده شود.

۳. در این مبحث به حضرت زهرا (علیها السلام) مناقب آن حضرت نیز اشاره شود.

معارف و عقاید ۵ (امامت و ولایت فقیه) (مرحله علم: شناخت)

هدف درس: فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی
مباحث امامت و ولایت فقیه، و توانایی بازگویی آنها متناسب با این مرحله

امامت عامه^۱

۱. مقدمه

۱.۱. جایگاه بحث امامت

۱.۲. امامت عامه و خاصه

۲. تعریف و حقیقت امامت

۲.۱. تعریف امامت و خلافت^۲

۲.۲. حقیقت امامت نزد شیعه

۳. شئون و وظائف امام

۳.۱. تبیین، تعلیم و حفظ دین

۳.۲. هدایت ظاهری و باطنی^۳

۳.۳. زعامت و رهبری و اجرای دین

۴. دلایل امامت

۴.۱. عقلی

۴.۲. نقلی

۵. ویژگی‌های امام

۵.۱. علم خدادادی

- دلایل

۱. در هر یک از سرفصلهای امامت عامه بعد از طرح مطالب و تثبیت مسأله از نظر شیعه به نظر اهل سنت نیز اشاره شود.

۲. در این مبحث به اختلاف نظر شیعه و اهل سنت در تعریف امامت اشاره شود.

۳. در این مبحث به ولایت تکوینی امام و ضرورت انسان کامل و الگو بودن برای مردم اشاره شود.

- گستره

۵.۲. عصمت

- دلایل

- گستره

۵.۳. نصب الهی

۵.۴. افضلیت

- معیار

- دلایل

۵.۵. سایر کمالات

۶. راه‌های شناخت امام

۶.۱. نص بر امامت

۶.۲. نص بر عصمت و افضلیت

۶.۳. معجزه

امامت خاصه

۱. ائمه اثنا عشر

۲. امامت بلافصل امام علی علیه السلام

۲.۱. نصوص امامت امام علی علیه السلام

- آیه ولایت

- حدیث غدیر

- حدیث منزلت

- حدیث يوم الدار

۲.۲. نصوص عصمت و افضلیت امام علی علیه السلام

۲.۳. معجزات امام علی علیه السلام

۲.۴. شبهات مخالفین

- عدم ذکر نام امام علی علیه السلام در قرآن

- عدم احتجاج امام علی علیه السلام به نصوص
- عدم قیام امام علی علیه السلام در برابر مخالفین
- همکاری امام علی علیه السلام با خلفای وقت
- امتناع از پذیرش حکومت پس از قتل عثمان

۳. امامت امام حسن مجتبی علیه السلام

۴. امامت امام حسین علیه السلام

۵. امامت امام علی بن حسین علیه السلام

۶. امامت امام محمد بن علی علیه السلام

۷. امامت امام جعفر بن محمد علیه السلام

۸. امامت امام موسی بن جعفر علیه السلام

۹. امامت امام علی بن موسی علیه السلام

۱۰. امامت امام محمد بن علی علیه السلام

۱۱. امامت امام علی بن محمد علیه السلام

۱۲. امامت امام حسن عسگری علیه السلام

۱۳. امامت امام مهدی علیه السلام

۱۳.۱. ادله امامت

۱۳.۲. مهدویت

- اندیشه منجی موعود در ادیان الهی
- مهدویت در قرآن
- مشترکات شیعه امامیه و اهل تسنن در مسأله مهدویت

- ولادت امام مهدی علیه السلام
- طول عمر و کیفیت زندگانی امام مهدی علیه السلام
- غیبت حضرت و حکمت آن
- < رازی از رازهای الهی
- < امتحان و آزمایش مردم
- < آزادی از بیعت دیگران
- < حفظ جان حضرت
- < تأدیب انسانها
- آثار وجودی امام غایب
- نیابت از امام غایب
- < نیابت خاص
- < نیابت عام
- انتظار و فوائد آن
- ظهور و علائم آن
- حکومت حضرت
- انحرافات در مهدویت

۱۴. رجعت

۱- تعریف

۲- ادله

ولایت فقیه

۱. مقدمه

۱.۱. ضرورت حکومت اسلامی در دوران غیبت

۱.۲. مفهوم ولایت فقیه

۱.۳. کلامی بودن بحث ولایت فقیه

۲. دلایل اثبات ولایت فقیه

۲.۱. عقلی

۲.۲. نقلی

۳. راه تعیین ولی فقیه

۴. وظایف و اختیارات ولی فقیه

۵. بررسی و نقد شبهات

۵.۱. محدود نبودن زمان ولایت فقیه

۵.۲. ولایت فقیه در خارج از مرزها

۵.۳. ولایت مطلقه و حکومت استبدادی

۵.۴. ولایت فقیه و رأی مردم

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس.

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

معارف و عقاید ۶ (معاد) (مرحله علم: شناخت)

هدف درس: فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی
مباحث معاد و توانایی بازگویی آنها متناسب با این مرحله

۱. مقدمه

۱.۱. اهمیت و فواید معادشناسی

۱.۲. حقیقت انسان و تجرد روح^۱

۲. مباحث معادشناسی

۲.۱. اثبات معاد

- تعریف معاد

- امکان معاد

◀ دلیل عقلی

◀ دلیل نقلی

- ادله معاد^۲

◀ برهان حکمت

◀ برهان عدالت

◀ برهان رحمت

- شبهات منکرین معاد

◀ استبعاد

◀ عدم قابلیت بدن برای حیات مجدد

◀ آکل و مأکول

◀ تناسخ

۲.۲. احتضار و مرگ

- حالت احتضار

- حقیقت مرگ^۳

۱. این مبحث به اختصار بیان شود.

۲. در ادله اثبات معاد به آیات قرآنی استشهد شود.

۳. به کاربرد موت و توفی در قرآن اشاره شود.

- گیرندگان جانها
 - آسانی و سختی مرگ
- ۲.۳. برزخ

- حقیقت برزخ^۱
 - عمومیت برزج
 - تجسم اعمال
 - قبر
 - ◀ سؤال در قبر
 - ◀ فشار قبر
 - پاداش و کیفر برزخی
- ۲.۴. قیامت

- جهان در آستانه قیامت^۲
- نفخ صور
- حشر
- صراط
- حسابرسی اعمال
- ◀ میزان اعمال
- ◀ عرضه نامه اعمال
- ◀ شهادت شاهدان
- ◀ شکایت شاکیان
- پاداش و کیفر
- ◀ رابطه فعل و جزاء
- ◀ نقش ایمان و کفر در جزاء
- شفاعت
- ◀ حقیقت شفاعت^۳

۱. این مبحث به بدن مثالی در عالم برزخ اشاره شود.

۲. مقصود از این عنوان اشراف الساعه می باشد.

۳. در این مبحث لازم است به شفاعت حق و باطل و شفاعت رهبری و عمل با ذکر ادله اشاره شود.

◀ ضوابط شفاعت^۱

◀ شبهات شفاعت

◀ تنافی شفاعت با عدل الهی

◀ بررسی آیات نفی شفاعت

◀ شفاعت و تغییر سنت الهی

◀ متأثر شدن خداوند از شفاعت کنندگان

◀ مهربان تر بودن شفاعت کنندگان از خداوند

◀ شفاعت عامل گستاخی

◀ ممنوعیت شفاعت از میت

- بهشت

◀ ویژگی‌های بهشت

◀ اوصاف جهنمیان^۲

◀ نعمت‌های بهشت

- اعراف

- جهنم

◀ ویژگی‌های جهنم

◀ اوصاف جهنمیان

◀ عذاب‌های جهنم

◀ مستحقان دوزخ

۱. در این مبحث شرایط شفاعت شوندگان و شفاعت کنندگان با ذکر ادله بیان شود.

۲. در این مبحث به خالدین در جهنم و غیر آنان بحث شود.

معارف و عقاید ۷ (انسان‌شناسی و جهان‌شناسی) (مرحله علم: شناخت)

هدف درس: فهم اصطلاحات و مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و ساختار تفصیلی
مباحث انسان‌شناسی و جهان‌شناسی و توانایی بازگویی آنها متناسب با این
مرحله

۱- جهان‌شناسی^۱

۱- مقدمه

- تعریف و اهمیت جهان‌شناسی
- روش‌های جهان‌شناسی

۲- مباحث جهان‌شناسی^۲

- عالم شهادت
- ◀ تعریف عالم شهادت
- ◀ آفرینش آسمان‌ها و زمین
- ◀ زمان و مدت
- ◀ کیفیت
- ◀ آسمان
- ◀ تعداد
- ◀ اجرام آسمانی
- ◀ فضا
- ◀ هوا
- ◀ زمین
- ◀ تعداد

۱. حدود ۱۶ ساعت به موضوع جهان‌شناسی اختصاص یابد.

۲. به عنوان مقدمه به تقسیم جهان به مادی و غیر مادی اشاره شود و نیز در کلیات مباحث آیات مربوط و روایات مرتبط آورده شود.

◀ ابرها و باران

◀ کوه و دریا

◀ گیاهان

◀ جانوران

- عالم غیب^۱

◀ تعریف عالم غیب

◀ عرش

◀ کرسی

◀ لوح

◀ قلم

◀ ملائک

◀ اوصاف

◀ اصناف

◀ افعال

◀ جنّ

◀ اوصاف^۲

◀ افعال

◀ اصناف

◀ ابلیس^۳

- سنت‌های الهی در آفرینش

◀ نظام اسباب و مسببات

۱. لازم به ذکر است که برخی موجودات مانند انسان دارای دو بعد شهادت و غیب هستند که لازم است تذکر داده شود.

۲. در این مبحث اوصاف تکوینی آن‌ها را از قبیل این که جسم دارد یا ندارد بیان شود.

۳. به ایمان و کفر جنیان اشاره شود و نیز به شیطان و غیر شیطان اشاره شود.

◀ نظم

◀ هدایت

◀ سعه رحمت

◀ قضا و قدر

◀ تسبیح و کرنش مخلوقات

◀ تسخیر طبیعت برای انسان

◀ ابتلاء

◀ استدراج

۲- انسان‌شناسی

۱- مباحث مقدماتی

- تعریف و اهمیت انسان‌شناسی

- مکاتب انسان‌شناسی^۱

۲- مباحث انسان‌شناسی

- آفرینش انسان

◀ کیفیت آفرینش آدم

◀ دو ساحتی بودن انسان^۲

◀ مراحل آفرینش انسان

◀ بررسی فرضیه تکامل زیستی

◀ گرایش‌های متضاد

◀ گرایش به خوبی‌ها

◀ گرایش به بدی‌ها

۱. به مکاتب وحیانی، فلسفی، عرفانی و اومانیسم اشاره شود و روش هر یک نیز توضیح داده شود. هم‌چنین ویژگی‌های

انسان‌شناسی وحیانی و جایگاه ولایت در انسان‌شناسی نیز در ذیل انسان‌شناسی وحیانی توضیح داده شود.

۲. بحث روح و بقاء آن هم در اینجا بیان شود.

- فطرت

➤ تعریف فطرت^۱

➤ دلایل فطرت

- کرامت انسان

➤ موهبتی

➤ اکتسابی

- اختیار انسان

➤ تعریف اختیار

➤ دلایل اختیار

➤ محدوده اختیار

➤ اختیار و مسئولیت

- سعادت و کمال

➤ تعریف سعادت و کمال

➤ مصادیق سعادت و کمال

- از خود بیگانگی

➤ از خود بیگانگی انسان

➤ نشانه‌های از خود بیگانگی

➤ از خود بیگانگی و قرآن

۱. ویژگی‌های امور فطری هم اینجا مطرح شود.

معارف و عقاید ۸ (مباحث اجتماعی دین) (مرحله علم: شناخت)

هدف درس: فهم اصطلاحات، مفاهیم اساسی، مسائل اصلی و مباحث اجتماعی دین و توانایی تطبیق آن‌ها متناسب با این مرحله

۱. مباحث مقدماتی

۱.۱. تعریف، اهمیت و فایده مباحث اجتماعی دین^۱

۱.۲. روش‌های بررسی مباحث اجتماعی

۲. مبانی مسائل اجتماعی دین

۲.۱. اصالت فرد یا جامعه

۲.۲. تاثیر متقابل جامعه و فرد

۲.۳. سنت‌های الهی در جامعه^۲

۲.۴. دگرگونی‌های اجتماعی

۳. اسلام و مسائل اجتماعی

۳.۱. امت اسلامی

۳.۲. خانواده

۳.۳. تعلیم و تربیت

۳.۴. سیاست و حکومت

۳.۵. حقوق

۳.۶. اقتصاد

۳.۷. جمع بندی و نتیجه گیری

۴. جامعه آرمانی از دیدگاه اسلام

۱. در سرفصل هر کجا لازم شد این عناوین توضیح داده شوند؛ دین، جامعه، اجتماع، امت، قوم، فرد.

۲. در مقدمه این بحث به قانون مندی جامعه اشاره شود و از رابطه قانونمندی با اراده و اختیار و نیز سنت استخدام و استعمار به عنوان یکی از مصادیق سنت‌های الهی در جامعه یاد شود.

پیوست ۲۲: سرفصل منطق

منطق ۱ (مرحله علم: آشنایی)

هدف درس: آشنایی با اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی علم منطق و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

مباحث مقدماتی

۱. تعریف علم منطق
۲. ضرورت و فایده علم منطق
۳. موضوع علم منطق
۴. مفاهیم عام

- تصور و تصدیق
- بدیهی و نظری
- مفهوم و مصداق
- ۵. ساختار علم منطق

۱. مباحث الفاظ

- ارتباط بحث الفاظ با منطق
- دلالت و اقسام آن
- لفظ مفرد و لفظ مرکب

۲. تصورات

۱. کلی و جزئی
 ۲. نسب اربع
 ۳. کلیات خمس
- تعریف ذاتی و عرضی
 - اقسام ذاتی
 - نوع

○ جنس

○ فصل

● اقسام عرضی

○ خاص

○ عام

۴. تعریف

● مفهوم و فایده تعریف

● اقسام تعریف

○ حد

■ تام

■ ناقص

○ رسم

■ تام

■ ناقص

● شرایط تعریف

۳. تصدیقات

۱. تعریف قضیه و اقسام آن

● حملیه

○ شخصی

○ طبیعی

○ مهمله

○ محصوره

■ کلیه

■ جزئی

● شرطیه

○ متصله

○ منفصله

● موجب و سالبه

۲. تعریف استدلال و اقسام آن

● مباشر

○ تناقض

○ تضاد

○ عکس

● غیر مباشر

○ قیاس و اقسام آن

■ اقترانی

□ شرایط قیاس اقترانی^۱

□ اشکال اربعه

■ استثنایی

□ متصله

□ منفصله

○ استقراء

○ تمثيل

۴. صناعات خمس

۱. تعریف صناعات خمس

۲. مبادی استدلال

● یقینیات

● مظنونات

● مشهورات

● مسلمات

● مشبهات

۱. شرایط عمومی قیاس اقترانی ذکر شود.

۲. اقسام استدلال به لحاظ ماده

● برهان

○ تعریف و فایده برهان

○ اقسام برهان

■ لمّی

■ انّی

● مغالطه

○ تعریف و اهمیت مغالطه

○ اقسام مغالطه

■ مغالطه درونی

■ مغالطه بیرونی

● جدل

○ تعریف و فایده جدل

○ مهمترین اصطلاحات جدل

○ ادوات جدل

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون.

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

منطق ۳۰۲ (مرحله علم: شناخت)

هدف درس: فهم اصطلاحات، مفاهیم و قواعد اساسی پر کاربرد منطق و توانایی بازگویی و کاربرد آن‌ها

بخش اول: مباحث مقدماتی

۱. تعریف علم منطق
۲. ضرورت و فایده علم منطق
۳. موضوع علم منطق
۴. روش علم منطق
۵. تاریخچه علم منطق
۶. نگاهی به منطق جدید (ریاضی) و منطق فازی
۷. مفاهیم عام

۱. علم و اقسام آن

- علم حضوری

- علم حصولی و اقسام آن

◀ تصور

◀ بدیهی و نظری

◀ تصدیق

◀ بدیهی و نظری

◀ یقینی و ظنی

۲. مفهوم و مصداق

۳. عنوان و معنون

۴. تعریف فکر

بخش دوم

۱. مباحث الفاظ

۱. ارتباط بحث الفاظ با منطق

۲. دلالت و اقسام آن

- عقلی

- طبعی

- وضعی

◀ مطابقی

◀ تضمینی

◀ التزامی

۳. لفظ و اقسام آن

- مفرد و اقسام آن

- مرکب و اقسام آن

بخش سوم: تصورات

۱- مباحث کلی

۱. کلی و جزئی

- تعریف کلی و جزئی

- فرقه‌های کل و کلی

- جزئی حقیقی و اضافی

۲. نسب اربع

۳. نسب میان نقیضین دو کلی

۴. کلی متواطی و مشکک

۵. کلیات خمس

- تعریف ذاتی و عرضی

- ذاتیات

◀ نوع، جنس، فصل

◀ سلسله مراتب انواع و اجناس

- عرضیات

◀ عرضی خاص و عرضی عام

◀ لازم و مفارق

◀ لازم بین و غیر بین

۲- مباحث تعریف

۱. فایده تعریف

۲. اقسام تعریف

- حدّ

◀ تام

◀ ناقص

- رسم

◀ تام

◀ ناقص

◀ تعریف به مثال

◀ تعریف به اضداد

◀ تعریف به تقسیم

۳. ضوابط تعریف

۴. تقسیم

- قواعد تقسیم

- انواع تقسیم

- روش‌های تقسیم

بخش چهارم: تصدیقات

۱- قضایا

۱. تعریف و اجزاء قضیه

۲. قضیه حملیه و تقسیمات آن

- شخصیّه، طبیعیه، مهمله و محصوره

- خارجیه، حقیقیه و ذهنیه

- محصله و معدوله

- مطلقه و موجهه

◀ تعریف موجهه و اقسام آن

◀ موجهات بسیطه

◀ ضروریه ذاتیه

◀ مشروطه عامه

◀ دائمه مطلقه

◀ عرفیه عامه

◀ مطلقه عامه

◀ حینیه مطلقه

◀ ممکنه عامه

◀ حینیه ممکنه

◀ موجهات مرکبه

◀ ممکنه خاصه

◀ مشروطه خاصه

◀ عرفیه خاصه

◀ وجودیه لا دائمه

۳. قضیه شرطیه و تقسیمات آن

- متصله

◀ لزومیه و اتفاقیه

◀ شخصیّه، مهمله و محصوره

- منفصله

◀ عنادیه و اتفاقیه

◀ حقیقیه ، مانع الجمع و مانع الخلو

◀ شخصیّه، مهمله و محصوره^۱

- تالیف شرطیات

۱. لازم است در این مبحث مباحث ثبوتی آن بحث شود زیرا مباحث اثباتی آن براساس تلقی عرفی بحث می شود.

۴. قضایای منحرفه

۲- احکام قضایا

تمهید

۱. تناقض

- شرایط تناقض

- تناقض محصورات و برهان آن

۲. تداخل، تضاد و دخول تحت التضاد

۳. عکس

- عکس مستوی

◀ شرایط عکس مستوی

◀ عکس محصورات و برهان آن

- عکس نقیض

◀ شرایط عکس نقیض

◀ عکس نقیض محصورات و برهان آن

۴. نقض

- نقض المحمول و برهان آن

- نقض الموضوع و برهان آن

- نقض الطرفین و برهان آن

۵. تحویل قضایا

- تحویل شرطیه به حملیه و برعکس

- تحویل متصله به منفصله و برعکس

۳- اقسام استدلال به لحاظ صورت

۱. قیاس

- تعریف قیاس

- اهمیت و معرفت زایی قیاس

- اقسام قیاس

◀ قیاس اقترانی

◀ اقترانی حملی

◀ تعریف و حدود آن

◀ قواعد عام قیاس اقترانی

◀ اشکال اربعه

◀ شکل اول، شرایط و ضروب منتج آن

◀ شکل دوم، شرایط و ضروب منتج آن

◀ شکل سوم، شرایط و ضروب منتج آن

◀ شکل چهارم، شرایط و ضروب منتج آن

◀ اقترانی شرطی

◀ تعریف و حدود آن

◀ قواعد عام قیاس شرطی

◀ اشکال اربعه

- قیاس استثنایی

◀ اقسام قیاس استثنایی

◀ اتصالی

◀ انفصالی (حقیقیه، مانع الجمع و مانع الخلو)

- لواحق قیاس

◀ قیاس مضمّر و ضمیر

◀ قیاس خلف

◀ قیاس مساوات

۲. استقراء

- تعریف استقراء

- اقسام استقراء

◀ تام

◀ ناقص

- فایده و کارکرد استقراء^۱
 - ارزش علمی استقراء^۲
 ۳. تمثيل

- تعريف تمثيل^۳
 - ارکان تمثيل
 - ارزش علمی تمثيل^۴
 ۴- صناعات خمس
 تمهید^۵

۱. ماده استدلال
 - يقينيات

اوليات
 فطريات
 مشاهدات^۶
 مجربات
 حدسيات
 متواترات

- مظنونات
 - مشهورات

۱. در این مبحث اشاره شود به اینکه این روش استدلال مبنایی برای روش‌های تحقیقاتی در علوم مختلف از جمله علوم نقلی مانند فقه و تاریخ و رجال می‌باشد.

۲. در این مبحث به برگشت استقراء به قیاس تذکر داده شود.

۳. در این مبحث لازم است فرق تمثيل را با قیاس منصوص العله بیان شود.

۴. در این مبحث به برگشت تمثيل به قیاس تذکر داده شود.

۵. در اینجا اشاره شود به پیدایش و اقسام استدلال به لحاظ ماده و فایده آن در مبحث صناعات خمس.

۶. به محسوسات به حس ظاهر و باطن اشاره شود.

◀ واجبات القبول

◀ آراء محموده

◀ خلیات

◀ عادیات

- مسلمات

- مقبولات

- مشبهات

- وهمیات

- مخیلات

۲. اقسام استدلال

- برهان

◀ تعریف برهان

◀ ارزش و اهمیت برهان

◀ اقسام برهان

◀ برهان لمّی^۱

◀ برهان اِنّی

◀ شرایط مقدمات برهان

◀ یقینی بودن تمام مقدمات

◀ اعرف بودن مقدمات

◀ ذاتی بودن محمول برای موضوع

◀ اولی بودن محمول برای موضوع

◀ کلی بودن مقدمات

◀ ضروری بودن مقدمات

◀ روش تحصیل مقدمات برهان

- مغالطه

۱. در این مبحث به واسطه در ثبوت و اثبات و عروض به عنوان مقدمه بحث شود.

◀ تعریف مغالطه^۱

◀ فایده صنعت مغالطه

◀ اقسام مغالطه^۲

◀ مغالطه در تعریف

◀ تعریف دوری

◀ تعریف به اخص

◀ تعریف به اعم

◀ مغالطه کنه و وجه

◀ جابجایی مطلب ما و مطلب هل

◀ مغالطه در صورت استدلال

◀ مغالطه در استدلال مباشر

◀ مغالطه در استدلال غیر مباشر

◀ مغالطه در تمثيل

◀ مغالطه در استقراء

◀ مغالطه در شرایط قیاس

◀ مغالطه در ماده استدلال

◀ مغالطه در خارج از استدلال

◀ فضل فروشی

◀ تهدید

◀ تطمیع

◀ تحقیر و توهین

◀ تکذیب

◀ استفاده از کلمات ارزشی

۱. در این مبحث به موضوع و صنعت اشاره شود.

۲. مغالطه لفظی و معنوی و اصطلاحات رایج در کتاب‌ها را مانند اعراب اعجام، ممارات، ایهام و... بحث شود.

◀ لحن القول

◀ تکرار

◀ بزرگ نمایی و کوچک نمایی

◀ استفاده از تصاویر

◀ استفاده از نمادها

- جدل

◀ تعریف جدل

◀ مقایسه جدل با برهان و مغالطه

◀ اهداف صناعت جدل

◀ مبادی جدل

◀ مطالب جدل

◀ ادوات جدل

◀ مواضع در جدل

◀ آداب جدل

◀ آداب مختص به سائل

◀ آداب مختص به مجیب

◀ آداب مشترک بین سائل و مجیب

-خطابه

◀ تعریف خطابه^۱

◀ فایده خطابه

◀ اجزاء خطابه

◀ عمود

◀ اعوان

◀ ارکان خطابه

◀ اصناف خطابه

۱. در این مبحث فرق خطابه و جدل بیان شود.

◀ منافره

◀ مشاجره

◀ مشاوره

◀ اصطلاحات خطابه

◀ انواع در خطابه

◀ توابع و اقسام آن

◀ حال الفاظ

◀ نظم و ترتیب اقوال

◀ اخذ به وجوه

- شعر

◀ تعریف صناعت شعر^۱

◀ فایده صناعت شعر

◀ مقدمات صناعت شعر

متن آموزشی:

کتاب تألیفی مرکز تدوین متون

روش تدریس:

شیوه ارزشیابی:

ابزار و امکانات:

۱. در این مبحث لازم است به فرق شعر ادبی با شعر در منطق اشاره شود.

پیوست ۲۳: سرفصل مهارت‌های پژوهشی

مرحله علم: آشنایی

هدف: آشنایی طلاب با روش‌های مطالعه، ایجاد و تقویت مهارت مطالعه صحیح در فراگیران و آشنایی با روش تحقیق و ایجاد مهارت‌های پژوهشی

مقدمه

۱. اهمیت و ضرورت روش مطالعه و تحقیق

۲. بخش اول: روش مطالعه

۲.۱. انواع مطالعه و روش‌های آن

۲.۲. شیوه‌های تمرکز فکر

۲.۳. خلاصه‌نویسی

۲.۴. شیوه‌های جایگزینی در ذهن

۲.۵. روش تند خوانی

۲.۶. یادداشت‌برداری و فیش‌نگاری

۲.۷. آداب و بهداشت مطالعه

۳. بخش دوم: روش تحقیق

۳.۱. تعریف تحقیق

۳.۲. فرآیند تحقیق

۳.۲.۱. مسأله‌شناسی

۳.۲.۲. تعیین منابع مطالعه

۳.۲.۳. مطالعه، جمع‌آوری، ثبت و طبقه‌بندی اطلاعات

۳.۲.۴. تحلیل و ارزیابی

۳.۲.۵. تدوین گزارش تحقیق

در جلسه کمیته معین مصوب شد که عنوان این درس مهارت‌های پژوهشی ۱ و ۲ بشود

و به شورای گسترش پیشنهاد شود.

پیوست ۲۴: سرفصل نهج البلاغه

مرحله علم: آشنایی

هدف: آشنایی با کتاب نهج البلاغه و خواندن بخش‌هایی از آن

مباحث مقدماتی

۱. نگاهی به مجموعه معارف نهج البلاغه
۲. آشنایی با شروح و ترجمه‌های نهج البلاغه
۳. ویژگی‌های نهج البلاغه

بخش اول: معارف اعتقادی در نهج البلاغه

۱. خداشناسی (خطبه اول و خطبه اشباح)
۲. راهنما شناسی (خطبه قاصعه)
۳. معاد شناسی (خطبه‌های ۸۳، ۱۰۹ و ۱۸۲)
۴. حکمت ۳۰؛ حکمت ۲۳۶؛ حکمت ۲۵۰؛ حکمت ۳۰۰؛ حکمت ۳۱۳؛ حکمت ۹۹؛ حکمت ۷۸

بخش دوم: معارف اخلاقی در نهج البلاغه

۱. خطبه متقین (خطبه ۱۹۳)
۲. نامه حضرت امیر به امام مجتبی (نامه ۳۱)
۳. حکمت ۳۸؛ حکمت ۷۳؛ حکمت ۷۷؛ حکمت ۸۲؛ حکمت ۱۰۴؛ حکمت ۱۱۳؛ حکمت ۱۴۷

بخش سوم معارف اجتماعی در نهج البلاغه

۱. عهدنامه مالک اشتر (نامه ۵۳)
۲. نامه امام به عثمان بن حنیف (نامه ۴۵)
۳. حکمت ۲۵۲؛ حکمت ۳۶۹؛ حکمت ۳۷۴؛ حکمت ۳۷۵

پیوست ۲۵: ارزیابی برنامه جدید آموزشی

معاونت آموزش حوزه‌های علمیه به منظور ارتقاء سطح کیفی برنامه جدید آموزشی در بخش‌های مختلف از جمله «سیاست‌گذاری و برنامه ریزی»، «متون و منابع آموزشی» و ... اقدام ارزیابی برنامه جدید آموزشی نموده است. این کار توسط سطوح مختلف اجرایی و مدیریتی با محوریت ارزیابی بخش‌های زیرساختی و مدیریتی در محورها و مولفه‌های مختلفی همه ساله صورت می‌گیرد و نتایج آن پس از بررسی در «کمیته پی گیری برنامه جدید آموزشی سطح یک»، در بخش‌های مختلف برنامه اعمال می‌گردد.

از همین رو در این بخش مجریان برنامه جدید آموزشی با «اهداف»، «گروه‌های ارزیاب» و «نحوه امتیازدهی و درختواره موضوعات، محورها و مؤلفه‌ها» در این ارزیابی آشنا می‌شوند:

اهداف

- (۱) زمینه‌سازی جهت تصمیم‌گیری برای توسعه برنامه جدید آموزشی در سطح کشور؛
- (۲) شناخت وضعیت فعلی مدارس مجری در حوزه‌ها و بخش‌های مختلف و تصمیم‌گیری جهت بهبود آن؛
- (۳) شناخت وضعیت فعلی فرایند اجرایی برنامه جدید در حوزه‌های سیاست‌گذاری، فرهنگ سازی، تأمین زیرساخت‌های لازم و تصمیم‌گیری جهت بهبود آن؛
- (۴) بازخورد گیری و ارزشیابی ارکان و عناصر محتوایی و اجرایی برنامه از طریق نظرخواهی از مجریان برنامه و تصمیم‌گیری جهت رفع مسائل و ابهامات برنامه در حیطه‌های سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرایی.

گروه‌های ارزیاب و نحوه امتیازدهی

الف) شناسه ۱: ارزیابی عملکرد مدارس مجری برنامه جدید

مشخصات کلی: در این شناسه، عملکرد «مدیریت و معاونت آموزش مدرسه» در حوزه‌های مختلف توسط «ستاد» مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نحوه ارزیابی: تیم‌های کارشناسی سه نفره، متشکل از کارشناسان مختلف در حوزه‌های مدیریتی، آموزشی و محتوایی (منابع و متون درسی) در این تیم حضور داشته و به صورت حضوری نسبت به احراز شاخص‌های ارزیابی این شناسه اقدام می‌کنند. در نهایت و پس از مشورت، نظر جمعی خود را در خصوص مدرسه مجری و در قالب یک جزوه از شناسه، ارائه می‌نمایند.

ب) شناسه ۲: ارزیابی فرایند اجرایی برنامه جدید

مشخصات کلی: در این شناسه، عملکرد «ستاد» مرکزی حوزه‌های علمیه، در بخش‌های مختلف توسط «مدیریت و معاونت آموزش مدرسه» مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نحوه ارزیابی: مدیر و معاون آموزش مدارس مجری برنامه جدید، پس از مشورت و بررسی عملکرد بخش‌های مشخص شده در شناسه، نسبت به احراز شاخص‌های ارزیابی اقدام کرده و از طریق امتیازدهی نظرات خود را در این خصوص ارائه می‌نمایند. یک جزوه از این شناسه برای هر مدرسه در نظر گرفته می‌شود.

ج) شناسه ۳: ارزیابی عملکرد مدارس مجری برنامه جدید

مشخصات کلی: در این شناسه، عملکرد «مدیریت و معاونت آموزش مدرسه» در حوزه‌های مختلف توسط «طلاب» منتخب مدارس مجری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نحوه ارزیابی: کمیته پی گیری برنامه شاخص‌هایی را برای انتخاب ۵ نفر از طلاب مشغول به تحصیل در برنامه جدید را مشخص می‌نماید. طلاب مذکور پس از مشورت و بررسی عملکرد بخش‌های مشخص شده در شناسه، نسبت به احراز شاخص‌های ارزیابی اقدام می‌کنند و از طریق امتیاز دهی نظرات خود را در این خصوص ارائه می‌نمایند. یک جزوه از این شناسه برای هر مدرسه در نظر گرفته می‌شود.

د) شناسه ۴: ارزیابی عملکرد مدارس مجری برنامه جدید

مشخصات کلی: در این شناسه، عملکرد «مدیریت و معاونت آموزش مدرسه» در حوزه‌های مختلف توسط «اساتید» منتخب مدارس مجری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نحوه ارزیابی: کمیته پی گیری برنامه شاخص‌هایی را برای انتخاب ۵ نفر از اساتید مشغول به تدریس در برنامه جدید را مشخص می‌نماید. اساتید مذکور پس از مشورت و بررسی عملکرد بخش‌های مشخص شده در شناسه، نسبت به احراز شاخص‌های ارزیابی اقدام می‌کنند و از طریق امتیازدهی نظرات خود را در این خصوص ارائه می‌نمایند. یک جزوه از این شناسه برای هر مدرسه در نظر گرفته می‌شود. اساتید منتخب می‌توانند در برخی از شاخص‌ها، به ویژه شاخص‌های مربوط به منابع درسی، با سایر اساتید همان دروس مشورت نمایند.

ه) شناسه ۵: ارزیابی فرایند اجرایی برنامه جدید

مشخصات کلی: در این شناسه، عملکرد «ستاد» مرکزی حوزه‌های علمیه، در بخش‌های مختلف توسط «اساتید» منتخب مدارس مجری مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

نحوه ارزیابی: اساتید مورد نظر در این شناسه، همان اساتید منتخب برای شناسه ۴ می‌باشد. اساتید مذکور پس از مشورت و بررسی عملکرد بخش‌های مشخص شده در شناسه، نسبت به احراز شاخص‌های ارزیابی اقدام می‌کنند و از طریق امتیازدهی نظرات خود را در این خصوص ارائه می‌نمایند. یک جزوه از این شناسه برای هر مدرسه در نظر گرفته می‌شود. اساتید منتخب می‌توانند در برخی از شاخص‌ها، به ویژه شاخص‌های مربوط به منابع درسی، با سایر اساتید همان دروس مشورت نمایند.

درختواره موضوعات، محورها و مؤلفه‌های ارزیابی

